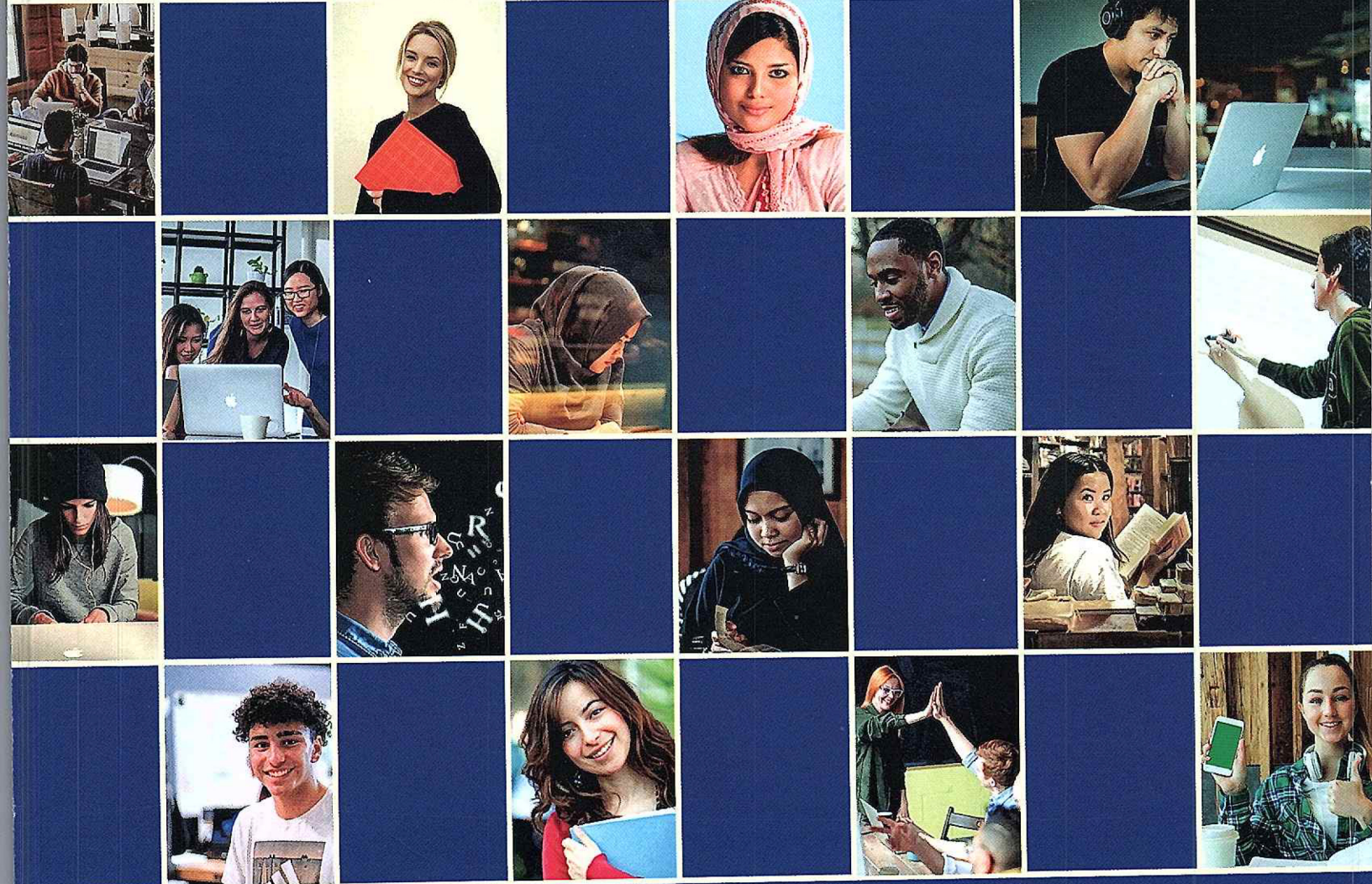

Yeni İstanbul

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI

NEW ISTANBUL TURKISH FOR INTERNATIONAL STUDENTS COURSE BOOK

KS
KÜLTÜR
SANAT
YAYINEVİ

C1

KONU

OKUMA

DİL BİLGİSİ

1 ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN KI Sayfa 7-28

A Zamanı Ölçmek	On İkiye Bir Var	Şimdiki zamanın hikâyesi / Geniş zamanın hikâyesi	
B Zaman Yönetimi	Vakit Nakittir	Gelecek zamanın hikâyesi	
C Geçmişten Bir Sayfa: Anılar	Ünlü Bilim Adamlarının Çocuklukları	Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi	
İZLE - ÖĞREN GÜNLÜK İFADELER KENDİNİ ÇEK	Zamanım Yok Zaman Zaman yönetimi için ipuçları	MİKROFON SENDE KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE BİR ADIM ÖTESİ	Şehrimizin geçmişi ve bugünü 12 Hayvanlı Takvim Hikâye birleşik zamanlar

2 AŞK OLSUN Sayfa 29-50

A Aşkın Kimyası	Aşkın Kimyası	Şimdiki zamanın rivayeti / Geniş zamanın rivayeti	
B Ünlü Aşıklar	Ünlü Aşıklar ve Aşk Mektupları	Gelecek zamanın rivayeti	
C Aşk Hikâyeleri	Aşk Mektupları	Öğrenilen geçmiş zamanın rivayeti / Gereklilik kipinin rivayeti / Dilek-şart kipinin rivayeti	
İZLE - ÖĞREN GÜNLÜK İFADELER KENDİNİ ÇEK	Aşk Üzerine Sohbet Aşk Evlilik gelenekleri	MİKROFON SENDE KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE BİR ADIM ÖTESİ	Roman / hikâye değerlendirme Aşkın Tacı: Evlilik Gelenekleri Güya / Sözüm ona / Sözde

3 BİR MARUZATIM VAR Sayfa 51-74

A Günlük Hayat	Arzuhalde Dilekçeye	Birleşik zamanlar (zaman + ol)	
B İş Hayatı	İş Başvurusunun En Önemli Adımı Mülakat	Zarf Fiiller (-{y}EcEk / -Diğl kadar / -(y)EcEK / -Diğl gibi)	
C Hukuk İşleri	Tarihten Günümüze Mahkemeler	Bağlaçlar (zira, aksi halde, aksine, aksi takdirde açıkçası)	
İZLE - ÖĞREN GÜNLÜK İFADELER KENDİNİ ÇEK	Suçlu Kim? Şikâyet etmek Alışveriş tecrübelerimiz	MİKROFON SENDE KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE BİR ADIM ÖTESİ	Çevremizdeki sosyal sorunlar üzerine haber yazma Saygı Kültürü Fiil + Diğl kadarıyla

4 EKONOMİ Sayfa 75-96

A Para Para Para	Öğrenciler İçin Tasarruf Yöntemleri	Çift olumsuzluk (-{I}yor, -AcAk, -mİş değil)	
B Yatırım	Para Parayı Çeker	Zarf-fiiller (-{y}AcAk gibi, -mİş gibi, -mİşçAsInA)	
C Lüks Yaşam	Kolay Kazanıp Kolay Kaybedenler	Var-yok kullanımları (-mİşİğl var / yok / olmak)	
İZLE - ÖĞREN GÜNLÜK İFADELER KENDİNİ ÇEK	Ev Ekonomisi Para Para harcama alışkanlıklarımız	MİKROFON SENDE KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE BİR ADIM ÖTESİ	İş gezisi planlama Paylaşma Kültürü Değil

5 FİLM ŞERİDİ GİBİ Sayfa 97-120

A Film Makinesi	Büyülü Bir Dünya: Sinema	Bağlaç olan "ki"	
B Türk Sineması	Dünden Bugüne Türk Sineması	Ki'li bağlaçlar (demek ki, yeter ki, tut ki, şöyle ki, nasıl ki, illâki, nedir ki, kaldı ki, ta ki)	
C Televizyon Dünyası	Türkiye'nin İzleyici Profili	Kurallı Birleşik Fiiller (tezlik, sürerlik, yaklaşma fiili)	
İZLE - ÖĞREN GÜNLÜK İFADELER KENDİNİ ÇEK	Beyaz Perdeden Haberler Göz Kısa film çekme	MİKROFON SENDE KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE BİR ADIM ÖTESİ	Hayatımızı afiş ile sunma Film festivalleri "ki" bağlacı

6 AKADEMİYE GİRİŞ Sayfa 121-138

A Sosyal Bilimler	Ne Kadar Görürseniz O Kadar Seversiniz	Zarf fiiller (-DiğlInA / -AcAğlInA göre)	
B Fen Bilimleri	Bitkilerden İlaçlara	Zarf fiiller (-Diğl takdirde)	
C Sağlık Bilimleri	İnsan Beyninin Yapısı Üzerine	Zarf fiiller (-mAsl durumunda)	
İZLE - ÖĞREN GÜNLÜK İFADELER KENDİNİ ÇEK	Dil Bilgisi Öğrenim Yöntemleri Bilgi Deney Yapma	MİKROFON SENDE KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE BİR ADIM ÖTESİ	Oyun Dünyadaki ilk üniversiteler fiil + mAk şartıyla / koşuluyula

DİNLEME**YAZMA****KONUŞMA**

Takvimin Tarihi	Çocukluk anılarımız	Teknoloji olmadan nasıl yaşıyorduk?
Başarı Adımlarınızı Ertelemeyin	Geçmişimizde değiştirmek istediklerimiz	Grafik raporlama
Betül Mardin ile Röportaj	Biyografi yazma	Anılarımız hakkında konuşma
Leylâ ile Mecnun	Hikâye yazma	Aşk mı? Para mı?
Yusuf ile Züleyha	Aşk mektubu yazma	Bildiğimiz bir aşk hikâyesini anlatma
Evlilik Teklifi	Şiir yazma	Metin özetleme ve görüş bildirme
Şikâyetim Var	Dilekçe yazma	Tartışma diyalogu oluşturma
Özgeçmiş	Özgeçmiş formu doldurma	Başvuru diyalogu kurma
Hakkınız Var	Hak ve yasaklar hakkında yazma	Telif hakları konusunda tartışma
Tasarruf mu, Pıntilik mi?	Tasarruf etme yöntemleri	İleri dönüşüm
Konut Kredisi	Yatırımcı-müşteri diyalogu	Dünyadaki gelişmelerin ekonomiye etkisi
Lüks Yaşamı Terk Edenler	Günümüzde lüks yaşamın sınırları	Bütçe planlama
Sinemadan Daha Ötesi: Yazlık Sinemalar	Sinema endüstri midir? Sanat mıdır?	Subliminal mesajlar
Selvi Boylum Al Yazmalım	Film eleştirisi yazma	Sinema araştırması sunma
Bir Tür Müzik Arkeolojisi: Anadolu'nun Kayıp Şarkıları	Senaryo yazma	Televizyon izleme alışkanlıklarımız
Antropoloji	Betimleyici metin yazma	Dil aileleri
Yapay Zekâ	Süreç anlatan metin yazımı	Bilim eğitimi nasıl yapılmalıdır?
Çölyak Hastalığı Hakkında Her Şey	Hastalıklar	Alternatif tıp ve modern tıp hakkında konuşma

BECERİLER

- Edebî metinleri anlama
- Birleşik zamanlı yapıda cümleler kurup anlama

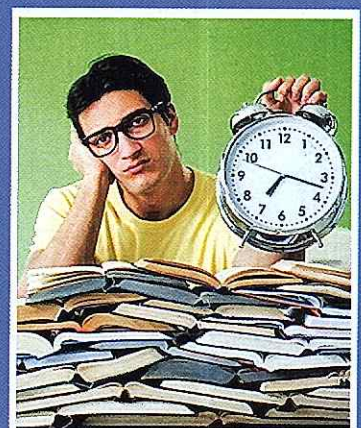
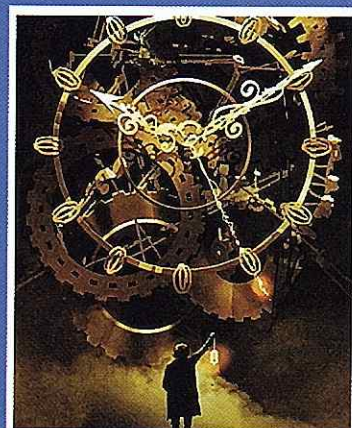
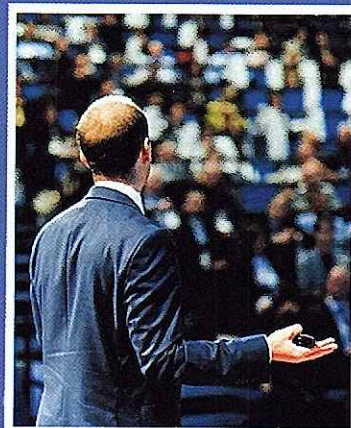
DİL BİLGİSİ

- Hikâye Birleşik Zamanlar (-(I)yordu, -(I/A)rdı)
- Hikâye Birleşik Zamanlar (-AcAktı)
- Hikâye Birleşik Zamanlar (-mıştı)

KELİMELER

- Zaman
- Alışkanlıklar
- Geçmiş

ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN KI

ÜNİTE 1

ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN KI

A. ZAMANI ÖLÇMEK

okuyordum, oynuyordu, yazardım,
giderdi

- Lisedeyken her hafta bir kitap okurdum.
- Ben yemek yaparken kızım bahçede oynuyordu.
- Gençken şiir yazardım.
- Ali arabası yokken işe tramvayla giderdi.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

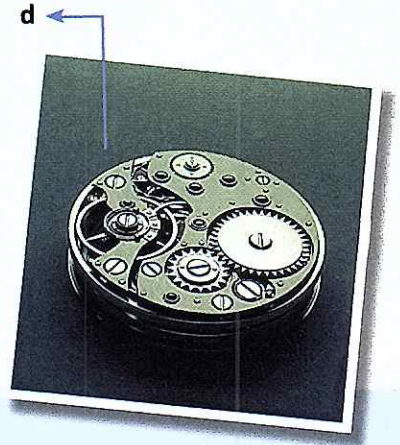
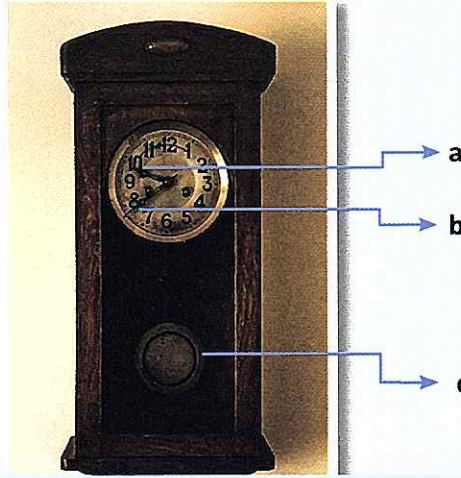
1 Aşağıdaki kelimeleri görseldeki uygun boşluklara yerleştirelim.

1. sarkaç

2. akrep

3. yelkovan

4. zemberek

OKUMA

ON İKİYE BİR VAR

1 Nasıl başladı, ne vakit başladı, bilemiyorum. Ama ilk belirtiler, dokuz yaşımdayken patlak verdi. Misafirlerle bahçede oturu-yorduk. Yaşlı bir zat saati sordu. Aksi gibi, kimsede saat yoktu. Eniştem içeri, saate bakmaya koştu. Ben o aralık "Üçü yirmi ge-çiyor." dedim. Bu tesadüfe önce kimse şaşmadı. Boğazda, geçen vapurlara bakıp zamanı bazen dakikası dakikasına kestirmek mümkündür. Görünürde vapur filan olmadığı da anlaşılınca herkesin gözleri fal taşı gibi açıldı:

"Peki ama nasıl bildin?"

"Bilmem." dedim. "Dilimin ucuna geldi işte."

Rahmetli halam: "Tesadüf a canım!" dedi. "Attı, tuttu işte. Olmaz mı böyle şeyler!" Öbürküler de: "Evet." dediler. "Tesadüf. Ama bu kadar olur yani." İnsanlar, mantıklarının normal akışına uymayan olayları bu üç hece ile ne güzel ortadan kaldırıyorlar. Kâhinliğimin sırf bu tesadüfe dayandığı oy birliği ile kabul edildi. Hatta ben bile buna inandım. İnanacaktım. Aradan iki hafta geçmiş geçmemişti ki bir gece, ter içinde yatağımda uyandım. "Bire beş var. Bire beş var." diye sayıklıyordum. Kalktım, lamba-yı yaktım. Dededen kalma ihtiyar duvar saati, bire beş kalayı gösteriyordu. Niye uyanmıştım, bu sayıklama neden, saatin bire beş kalayı gösterdiğini rüyamda mı görmüştüm? Yoksa uyku ile uyanıklık arasında mı içime doğdu? Biraz sonra saat "Dan!" diye biri vurunca kafama tokmak yemiş gibi ayıldım. Hayır, bu defaki tesadüf olamaz. Başım dönüyor, kulaklarım uğulduyor-du. İçimi, tarifsiz bir korku kapladı.

2 Bu korkum yatışınca, bu keşfimden övünç bile duymaya başladım. Saate bakmadan saati bilişim, mektep arkadaşlarım ara-sında duyuldu. Saati olanlar saatlerini düzeltir, olmayanlar dersin bitmesine kaç dakika kaldığını bana sorarlardı. Üniversiteye geçince bu kabiliyetim daha da gelişti. Artık yalnız akreple yelkovanın değil, saniye ibresinin bile kaçta olduğunu bildiğim olurdu. Bir keresinde bir atletizm maçında sekiz yüz metre derecesini daha ilan edilmeden bilişim, o zamanki gazetelere bile geçti. Hatta bunun üzerine zamanın en tanınmış ruh doktorlarından biri, beni arayıp buldu. Birtakım sorular sordu, saat tahminleri yaptırdı.

3 Zamanla bu özelliğim beni rahatsız etmeye başladı ama doktorlara vız geliyordu. Bir sinir doktoru için, saatleşen bir insan; kendini at sanan, tren sanan kadar olağandır. Kaç doktor değiştirdim. "Korkacak bir şey yok." diye yemin ediyorlardı. İnşallah doğrudur. "Geçer mi?" diye sordukça "Bilinmez." diyorlardı. Doktor: "Zamanı unut, alakadar olma." diyordu. "Saat kaçsa kaç?"

DİL BİLGİSİ

Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Şimdiki zamanın hikâyesi, geçmişte devam eden eylemleri anlatmak için kullanılır. Bu kip aynı zamanda eskiden yapılan ama artık yapılmayan alışkanlıkları anlatmak için de kullanılır.

It is used to describe ongoing actions in the past. Although the mood does not exactly comply with the use of Past Continuous Tense in English, The mood in Turkish is also used to describe the habits/routines that once used to be done, but not any more.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	okuyordum	okumuyordum	okuyor muydum	okumuyor muydum
Sen	okuyordun	okumuyordun	okuyor muydun	okumuyor muydun
O	okuyordu	okumuyordu	okuyor muydu	okumuyor muydu
Biz	okuyorduk	okumuyorduk	okuyor muyduk	okumuyor muyduk
Siz	okuyordunuz	okumuyordunuz	okuyor muydunuz	okumuyor muydunuz
Onlar	okuyor(lar)dı	okumuyor(lar)dı	okuyor(lar) mıydı	okumuyor(lar) mıydı

Örnek:

Çocukken bütün gün sokakta oynuyorduk.

Siz otobüsün saatini bilmiyor muydunuz? Neden geç kaldınız?

Öğretmen geldiğinde öğrenciler kendi aralarında tartışıyorlardı.

Dikkat et! Neredeyse düşünüyordun.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Sarah geçen yıl Türkçe kursuna git....., şimdi üniversite öğrencisi.
2. Kapı çaldığında telefonla konuş....., bu yüzden geç açtım.
3. Suna ve Aysel geçen yıl küslerdi, birbirleriyle konuş.....
4. Dün okula gelmediniz, ders olduğunu bil.....?
5. Sen geçen yıl burada otur.....? Şişli'ye yeni mi taşındın?

6. Sibel Rusya'ya gittiğinde hiç Rusça bil.....

7. Az kalsın kamyon bisiklete çarp.....

8. Evden çıktığımda yağmur yağ....., bu yüzden şemsiyemi almadım.

6 Aşağıdaki cümleleri şimdiki zamanın hikâyesi (-yordu) ile tamamlayalım.

1. Çocukken her sabah erkenden kalkıp
2. Gençliğimde teknoloji bu kadar gelişmemişti. Her gün
3. İlkokuldayken
3. İnternet yokken insanlar
4. Otobüsten inerken neredeyse
5. Az kalsın yarınki

Geniş Zamanın Hikâyesi (Used to / Would)

Geçmişte her zaman yapılan ve süreklilik taşıyan işleri anlatmak için kullanılır. Geçmişte sürekli yapılan ama şimdi yapılmayan işleri, eylemleri, alışkanlıkları anlatmak için bu kip kullanılır.

It is used to describe the activities which are always and continuously done. The mood is also used to describe actions, habits, and routines that once used to be done, but not any more.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	dinlerdim	dinlemezdim	dinler miydim	dinlemez miydim
Sen	dinlerdin	dinlemezdin	dinler miydin	dinlemez miydin
O	dinlerdi	dinlemezdi	dinler miydi	dinlemez miydi
Biz	dinlerdik	dinlemezdik	dinler miydik	dinlemez miydik
Siz	dinlerdiniz	dinlemezsiniz	dinler miydiniz	dinlemez miydiniz
Onlar	dinler(ler)di	dinlemez(ler)di	dinler(ler) miydi	dinlemez(ler) miydi

Örnek:

Selim gençliğinde pop müzik dinlerdi.

Çocukken erken yatmak istemezdik.

Sen buralara gelir miydin?

Çok param olsa, kendime güzel bir ev alırdım.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Eskiden buralara çok kar yağ....., küresel ısınmanın etkisinden olsa gerek, artık yağmıyor.
2. Zehra'yı önceden parka annesi götür..... ama şimdi kendi gidiyor.
3. Aykut çocukken hiç et ye....., şimdi yiyor.
4. Dedem eskiden sigara iç....., ama artık içmiyor.
5. Üniversitedeyken her hafta sonu maça git....., şimdi zaman bulup gidemiyorlar.
6. Siz gençken hiç yüksek sesle müzik dinle.....? Şimdi niye gençlere anlayış göstermiyorsunuz?
7. Sen üniversitedeyken futbol oyna.....?
8. Öğrenci evimizde arkadaşlarla sabahlara kadar sohbet et.....
9. Senin yerinde olsaydım, o teklifi kabul et.....
10. Daha çok paramız olsaydı, o evi satın al.....

8 Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Geçen hafta sonu sempozyuma katılmak üzere Ankara'ya
a. gittim b. gidiyordum c. giderdim
2. Evde temizlik o sırada kargocu gelmiş, kapıyı çalmış ama ben duymamışım.
a. yapardım b. yapıyordum c. yaptım
3. Babamla o anda en yakın arkadaşım Mine'yi gördüm.
a. yürüdüm b. yürürdüm c. yürüyorduk
4. Neredeyse yarınki sınavı Neyse ki Deniz arayıp hatırlattı.
a. unutuyordum b. unuttum c. unuturdum
5. Ben çocukken evimizde televizyon yoktu. Bütün aile akşam kitap
a. okurduk b. okuduk c. okuyoruz
6. Küçükken hiç et ama şimdi yiyorum.
a. yemem b. yemezdim c. yemiyorum
7. Dün yolda seni gördüm. Neden hızlı hızlı ?
a. yürürdün b. yürüyordun c. yürüdün
8. Düne kadar her gün beni
a. arıyordu b. arıyor c. arar

9 Aşağıdaki metni görülen geçmiş zaman (-DI), şimdiki zamanın hikâyesi (-yordu) ve geniş zamanın hikâyesi (-(A/I)rdı) ile tamamlayalım.

Öğretmenlerim içinde beni en çok etkileyen, hayatımın şekillenmesinde tesiri bulunan, unutamadığım matematik öğretmenim Saffet Hoca'dır. Saffet Hocanın derslerini hepimiz çok severdik. Sınıfta her zaman şakalar, espriler yapar, her ders için önceden hazırladığını hissettiğimiz fıkralar, kısa hikâyeler anlat.....(1). Zil çalar ama sınıftan çıkmak iste.....(2). Matematik dersinden çıkmak istemeyen öğrenciye şaşılır değil mi? Fakat biz iste.....(3). Bunu hocamızın sözünü ettiğim hâline bağlamak doğru olur elbette. Dışarıda gayet ciddi bir dava adamı, bir hoca, bir ağabey, bir arkadaş, bir yol gösterici, bir rehberdi. Ama sınıfta hem şakalar yapar hem dersini anlat.....(4) hem de mesajını bize ilet.....(5).

Saffet Hocayı unutmam mümkün değil. Yaz tatillerinde ailesinin yanına git.....(6). Kendi memleketine cuma günü varmak zorundaydı; çünkü Hoca'mızın köyüne araba sadece cuma günleri çalış.....(7). On günden fazla kalmadan dön.....(8). Bizi de tatillerde evlerimizden çağırır, yaz vakti bütünüyle okuldan uzaklaşmamızı iste.....(9).

Öğrencilik hayatım boyunca Saffet Hoca gibi öğretmenlerimin olmasını iste.....(10), onun gibi olanlarla iyi ilişkiler kur.....(11), onlardan çok faydalan.....(12). Onun gibi olmayanlara ise her zaman mesafeli yaklaş.....(13).

Geçen yaz hükümet konağının arka sokağındaki otobüs durağında karşılaşp kırk dakikaya yakın konuş.....(14). Kitaplarımın isimlerinden, içeriklerinden, okura vermek istediğim fikirlerimden söz et.....(15). Bu kadar büyük bir ilgiyle karşılaşmak, üstelik hayatımı değiştiren, yönlendiren bir öğretmen tarafından takip edilmek beni sevindir.....(16).

DİNLEME

TAKVİMİN TARİHİ

10 1 Metni dinleyelim ve aşağıdaki boşlukları tamamlayalım.

1. Türklerin en eski takvimi takvimdir.
2. Miladi takvim yılına göre hazırlanmıştır.
3. Hicri takvim başlangıç olarak almaktadır.
4. hem geçmişe hem de geleceğe yönelik bir takvim sistemi kurmuşlardır.
5. Modern takvimlerin temeli yüzyılda atıldı.

11 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

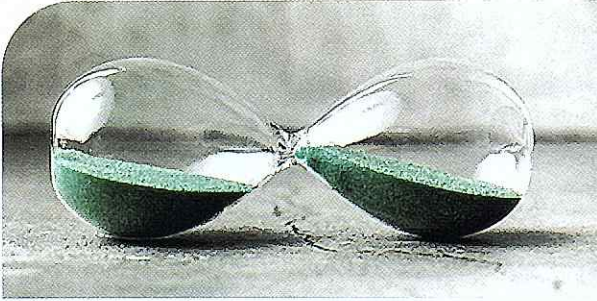
1. Takvim, zamanın parçalara bölünüp bir düzen içinde gösterildiği çizelgedir. ()
2. Miladi takvim ay yılına göre hazırlanmıştır. ()
3. Babil takviminde bir ay 29,5 gündür. ()
4. Mısırlılar ay takvimini kullanmışlardır. ()
5. Mısırlılar takvimlerini Nil'in taşma dönemlerine göre yapılandırmışlardır. ()

YAZMA

12 Aşağıdaki sorulara bakalım. Sorulara cevap vererek çocukluğumuzu anlatan bir metin yazalım.

- Çocukluğunda nasıl bir evde yaşıyordun?
- Küçükken hangi oyunları oynuyordun?
- Çocukluk zamanında en çok hangi arkadaşlarınla zaman geçirirdin?
- Çocukken en çok hangi yemekleri yiyordun?
- Nasıl bir çocuktun? (yaramaz, uslu, hareketli....)
- İlkokula giderken hangi dersleri daha çok seviyordun?
- Lise zamanlarında ders çalışır mıydın?

KONUŞMA

13 Aşağıdaki kelimelere bakalım. Bunlar yokken hayat nasıldı? İnsanlar nasıl yaşıyordu? İkili gruplar oluşturalım. Arkadaşlarımızla konuşalım.

Örnek: Elektrik yokken insanlar neler yapardı / yapıyordu?
Eskiden elektrik yokken insanlar mum ışığında oturuyorlardı.

internet

telefon

para

ateş

ulaşım araçları

yazı

ÜNİTE 1

ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN KI

B. ZAMAN YÖNETİMİ

bitirecekti , gitmeyecek miydin,
anlatmayacaktın

-Hastalığı nedeniyle okula ara vermeseydi o da arkadaşları
gibi bu yıl okulunu bitirecekti.
-Neden hâlâ evdesin, işe gitmeyecek miydin?
-Bence hata ettin, her şeyi ona anlatmayacaktın.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Zaman yönetiminde başarılı mısınız? Aşağıdaki soruları cevaplayarak öğrenelim.

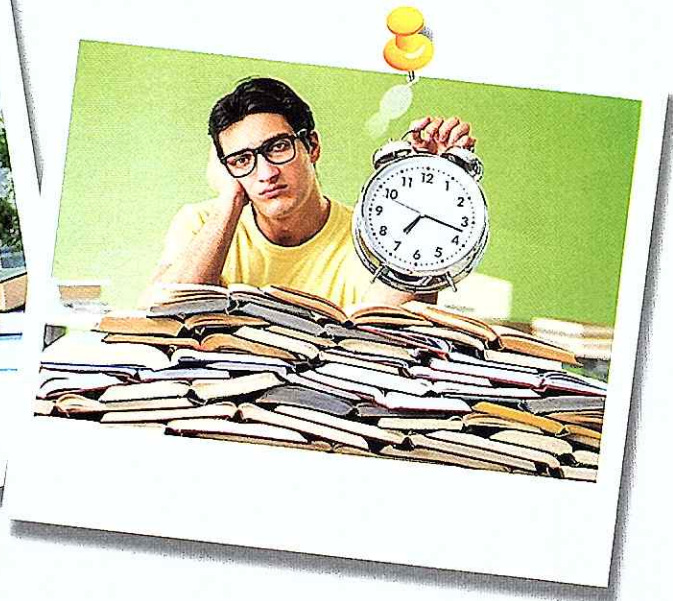
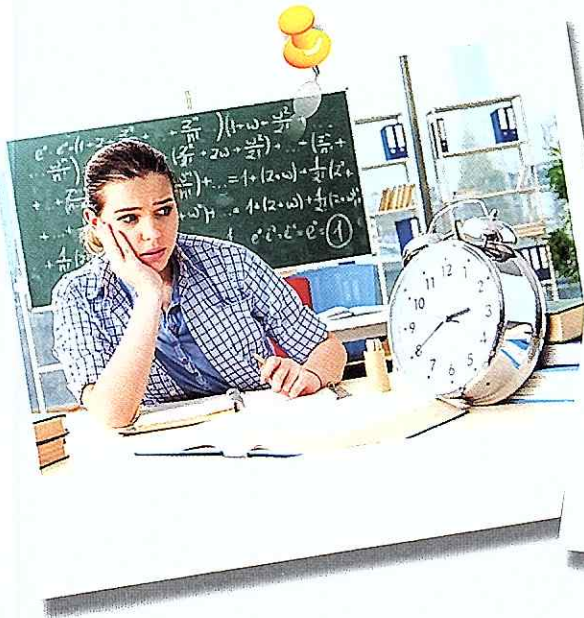
- İşlerimi günlük ve haftalık olarak listelerim.
- Düzenli olarak kullandığım bir ajandam / Takvimim var.
- Dizi / Film izlemekten çalışmaya fırsatım kalmaz.
- Çalışırken sık sık sosyal medya hesaplarıma bakarım.
- Bir işe odaklandığımda başka hiçbir şeyle ilgilenmem.
- İşlerimi düzenli yaparım ve asla ertelemem.
- Çalışmaya beş dakika ara vermek istediğimde bu aralar yarım saate hatta bir saate çıkar.
- Çalışırken arkadaşlarımla mesajlaşıyorum.
- Hayatımda "Biraz daha vaktim olsa bu işi bitirecektim." cümlesine yer yoktur.
- Sık sık "Keşke biraz daha zamanın olsaydı.", "Bir günüm daha olsaydı bu işi tamamlayacaktım." gibi cümleler kurarım.

-Morlar daha çoksa:

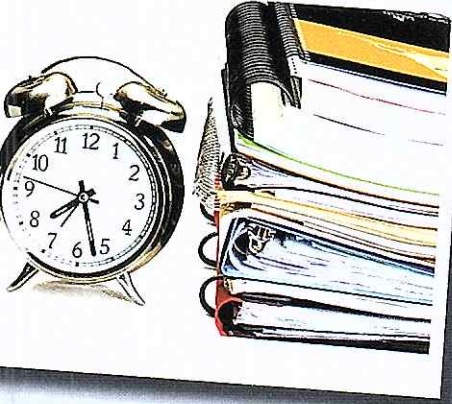
Zaman yönetiminde pek başarılı değilsiniz. İşlerinizi daha iyi planlayarak tamamlamalısınız. Yeni bir yöntem deneyin ve "Bugünün işini yarına bırakma." atasözünü hayat felsefesi haline getirin.

-Maviler daha çoksa:

Zaman yönetiminde oldukça başarılısınız. Her işinizi planlıyor ve zamanında bitiriyorsunuz. "Vakit nakittir." sözünü hayatınızın bir parçası haline getirmişsiniz.

VAKİT NAKİTTİR

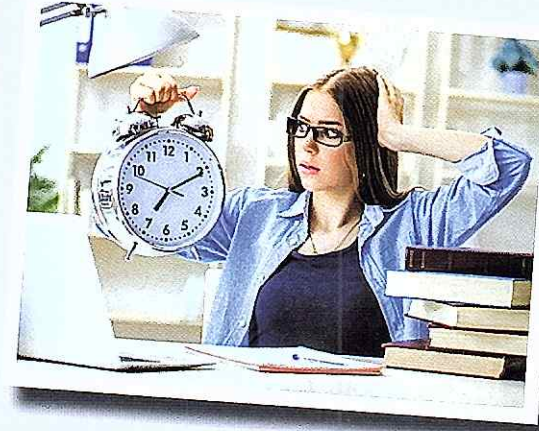
Dünyadaki tüm insanların eşit olduğu önemli bir kaynak var: zaman... Zaman, hepimize doğduğumuz günden itibaren eşit olarak sunulur. Herkes için haftada yedi gün, günde yirmi dört saat vardır. Buna rağmen çağımızın en önemli sorunlarından biri zamansızlık. Kime sorsanız başını kaşıyacak zamanı olmadığından, işlerini bir türlü yetiştiremediğinden şikâyet ediyor. Pek çok kişinin "Biraz daha zamanın olsaydı bu işi bitirecektim." dediğini duymuşsunuzdur. Özellikle üniversite öğrencilerinin "Finallere bir hafta önce çalışmaya başlayacaktım... Keşke son güne bırakmasaydım." pişmanlıkları sınav haftasında oldukça sık tekrarlanır. Sınav günlerinde ise "Yarım saatim daha olsaydı tüm soruları yanıtlıyacaktım.", "Bu sınava biraz daha çalışsaydım dersi geçecektim." gibi cümleler üniversite koridorlarında, kantinlerde oldukça sık duyulur.

Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi konusunda zorlandığını düşünen uzmanlar, öğrencilerin nerede hata yaptığını ve başarılarının neden düştüğünü bulmak için bir araştırma yaptılar. Bu araştırmada Türkiye'deki bazı üniversite öğrencileri ile görüştüler ve ulaştıkları en önemli sonuç şuydu: Zamanını iyi yöneten öğrenciler daha başarılılar. Aslında bu sonuç sadece üniversite öğrencileri için geçerli değil. Pek çok başarılı iş insanının, bilim insanının ya da yöneticinin ortak noktası zamanlarını iyi yönetmeleri. Üstelik zamanı verimli kullanmayı üniversite sıralarında öğrenen kişiler, gelecekteki hayatlarında da başarılı olmaya devam ediyorlar.

Araştırmanın zaman yönetimi hakkında da çeşitli tespitleri var. Araştırmaya göre Türkiye'deki üniversite öğrencileri arasında cinsiyete göre zaman yönetiminde başarı değişiyor. Kadınlar erkeklere göre zaman yönetimi konusunda %10 daha iyi. Buna bağlı olarak da derslerinde daha başarılılar. Ayrıca özel yurtlarda kalan öğrencilerin, evde ya da devlet yurtlarında kalan öğrencilere göre zaman yönetiminde %15 daha başarılı olduğu da ortaya çıktı. Devlet yurtlarında kalanlar da evde kalanlara göre %5 daha başarılı. Buna göre ev yaşamı öğrencilerin zaman yönetimini sanılanın aksine kötü yönde etkiliyor.

Öğrencilere en çok zaman kaybı yaşatan bazı etkenler ve bunların oranları ise şöyle: internet ve sosyal medya (%38), dizi/film izlemek (%32), arkadaşlarla buluşmak/sohbet etmek (%19), telefon görüşmeleri/mesajlaşmalar (%11).

Bu sonuçlara göre öğrenciler en çok internet ve sosyal medya yüzünden vakit kaybediyor. Öyleyse özellikle sınav döneminde telefondan uzak durmak ya da sosyal medya hesaplarını kapatmak fayda sağlayabilir. Sosyal medyanın yanı sıra dizi/film izlemek de çoğu öğrenciye vakit kaybettiriyor.

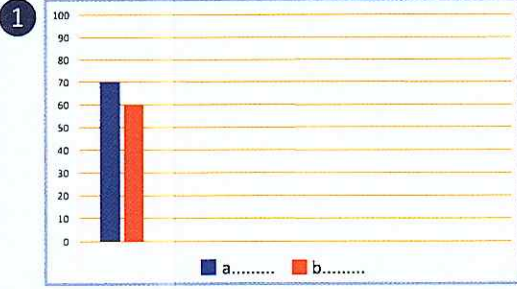

Uzmanlar iyi bir planlama ile öğrencilerin zaman kaybetmesini önlemenin mümkün olduğunu söylüyor. Öncelikle günlük ve haftalık yapılacak işleri listelemek ve takvime yerleştirmek gerekiyor. Uzmanların öğrencilere en önemli tavsiyesi ise ders çalışırken dikkat dağınıcı her şeyden uzak durmak ve sadece çalışmaya odaklanmak. Bunun için yirmi beş dakika çalışıp beş dakika ara verebilirsiniz. Bu yöntemle odaklanmanızı artırabilirsiniz. Ayrıca derslere günlük çalışmak ve işleri ertelememek çok önemli. Her gün yarım saatlik bir ders tekrarı ile sınav haftalarını daha rahat geçirmek mümkün.

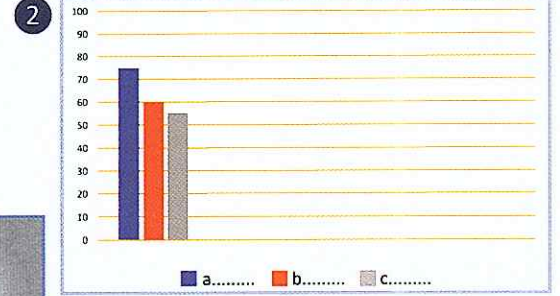
Uzmanlar "Yapacaktım." "Çalışacaktım." gibi cümleler yerine iyi bir zaman yönetimi ile hem derslere hem de sosyal hayata zaman ayırmanın mümkün olduğunun altını çiziyor. Unutmayın bütün insanlar için bir gün 24 saat. Zamana yenilmeyip onu kontrol ederek başarının anahtarını elinizde tutabilirsiniz.

2 Aşağıdaki grafiklerdeki boşlukları metindeki bilgilere göre dolduralım.

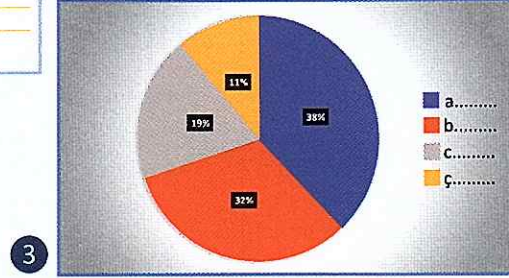
Zaman Yönetiminde Başarının Cinsiyete Göre Oranı

Yaşanılan Yer ve Zaman Yönetiminde Başarı İlişkisi

Zaman Kaybının Nedenleri

3 Aşağıdaki bilgilerden hangileri metinde yer almaktadır?

1. Zamanın bir kaynak olarak nasıl kullanılacağı
2. Zaman yönetiminde en başarılı meslek grubu
3. Üniversite öğrencilerinin zaman yönetiminde cinsiyete göre başarısı
4. Üniversite öğrencilerinin zaman yönetiminde yaşa göre başarısı
5. Öğrencilerin zaman kaybı yaşamasının bazı sebepleri
6. Zaman yönetimi hakkında tavsiyeler

	Var	Yok
1.	()	()
2.	()	()
3.	()	()
4.	()	()
5.	()	()
6.	()	()

YA SİZ?

Sizce zaman yönetiminin başarıya etkisi var mı?

DİL BİLGİSİ

Gelecek Zamanın Hikâyesi

Bu kip geçmişte yapılan ve gerçekleşmeyen veya gerçekleşmesi mümkün olmayan planların anlatımında kullanılır.
This form is used for describing past actions that actually did not take place or for stating plans that are impossible to take place in the future.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gidecektim	gitmeyecektim	gidecek miydim	gitmeyecek miydim
Sen	gidecektin	gitmeyecektin	gidecek miydin	gitmeyecek miydin
O	gidecekti	gitmeyecekti	gidecek miydi	gitmeyecek miydi
Biz	gidecektik	gitmeyecektik	gidecek miydik	gitmeyecek miydik
Siz	gidecektiniz	gitmeyecektiniz	gidecek miydiniz	gitmeyecek miydiniz
Onlar	gideceklerdi	gitmeyeceklerdi	gidecekler miydi	gitmeyecekler miydi

Örnek:

Dün alışverişe çıkacaktım ama vakit bulup çıkamadım.
Bu kadar çok yemeyecektin, bak şimdi miden bulanıyor.
Siz toplantıda konuşma yapmayacak mıydınız? Niçin gelmediniz?

NOT: Gelecek zamanın hikâyesinin olumsuz, bazen pişmanlık bildirir.

The negative sometimes tells of regret.

Örnek:

Sana bu sözleri söylemeyecektim.

NOT: Gelecek zamanın hikâyesi ve şimdiki zamanın hikâyesi "az kalsın, tam, neredeyse" kelimeleriyle kullanıldığında cümleye yaklaşıma anlamı verir.

When "gelecek zamanın hikâyesi" and "şimdiki zamanın hikâyesi" are used with expressions such as "az kalsın" or "tam" or "neredeyse", they refer to actions that were about to happen but actually did not happen.

Örnek: Az kalsın düşecektin.

Neredeyse düşünüyordun.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Sevim bize gel..... ama sanırım unuttu.
2. O bize hiç yalan söyle.....
3. Sınav için sabaha kadar çalış..... ama uykuya yenik düştüm.
4. İşlerinden çok sıkılmıştı, artık tatile çık.....
5. Mete bizi burada bekle.....? Neden hâlâ gelmemiş?
6. Hiç parası kalmamış. Bu kadar alışveriş yap.....
7. Sinem bugün borcunu öde.....? Neden hâlâ getirmedi?
8. Üniversiteyi bitirip başarılı bir doktor ol..... ama maddi problemlerinden dolayı okulu bırakmak zorunda kaldı.
9. Dün akşam erken uyu..... ama diziyeye dalıp saatin farkına varmamışım.
10. Geçen hafta arkadaşlarımla tatile çık..... ama patron tüm izinleri iptal etti.

5 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Bugün sabah evi temizleyecektim.
 2. Seni arayıp haber verecekti.
 3. Hani artık onunla görüşmeyecektin?
 4. Başbakan bugün açıklama yapacaktı.
 5. Bu akşam eve erken gidecektik.
 6. Daha ucuz bir ev kiralayacaktık.
 7. Zamanında ilaçlarınızı düzenli kullanacaktınız.
 8. Kimseye özel hayatını bu kadar çok anlatmayacaktın.
 9. Kendime yeni bir bilgisayar alacaktım.
 10. Bu yaz yurt dışında güzel bir tatil yapacaktık.
- a. Ama vize başvurumuz olumsuz sonuçlandı.
 - b. Artık iyileşmeniz ne yazık ki mümkün değil.
 - c. Geçen hafta sonu onun evine gitmişsin.
 - ç. Fiyatlar çok artmış, vazgeçtim.
 - d. Kendimi çok yorgun hissediyordum, yarına erteledim.
 - e. Bak, şimdi herkes senin hakkında konuşuyor.
 - f. Son anda önemli bir müşteri geldi, çıkamadık.
 - g. Haberleri aç da izleyelim.
 - ğ. Bugün gelemeyecekmiş.
 - h. Ay sonunu zor getiriyoruz.

DİNLEME

BAŞARI ADIMLARINIZI ERTELEMİYİN

6 2 Aşağıdakilerden hangileri metindeki kişinin hayalleri arasında yoktur? İşaretleyelim.

- Okulu birincilikle bitirmek.
- Pek çok arkadaş edinmek.
- Üniversitede hayat arkadaşını bulmak.
- Mezun olduktan sonra hemen iş bulmak.
- Çok büyük bir şirkette müdür olmak.
- Çok lüks bir araba almak.
- Çok lüks bir evde oturmak.
- Sık sık seyahat etmek.
- Kendine eğlenceli hobiler edinmek.

7 Aşağıdaki soruları dinlediğimiz metne göre cevaplayalım.

1. Metindeki kişinin hayatını kim değiştirdi?
2. Metindeki kişiye hikâyesini paylaşmasını kim tavsiye etti?
3. Metindeki kişi konuşmasını kimler için yapıyor?

KONUŞMA

- 8 Geçmişte hayatınızda bir şeyi değiştirmek isteseydiniz neyi değiştirdiniz? Bu durumu değiştirebilseydiniz hayatınızda neler olacaktı? İkili gruplar oluşturalım ve arkadaşımıza hayatımızdaki bu önemli kararı ve bu kararı vermeseydik neler olacaktı? Anlatalım.

Ne oldu?
Türkiye'ye geldim.

Türkçe öğrendim. Üniversite okudum. Pek çok Türk arkadaşım oldu. Türk yemeklerini tattım. Ailemle sık sık görüntülü konuştum. Tatillerde ülkeme dönüp ailemi ve arkadaşlarımı ziyaret ettim. Türkiye'deki farklı şehirlere seyahat ettim. Pek çok yeni yer ve doğal güzellik gördüm.

Ne olacaktı?
Türkiye'ye gelmeseydim...

Türkçe öğrenmeyecektim. Ülkemde üniversite okuyacaktım. Mezun olduktan sonra bir iş bulup çalışacaktım. Türk arkadaşlarım olmayacaktı. Bu kadar çok seyahat edemeyecektim. Belki hiç uçağa binmeyecektim.

YAZMA

- 9 Aşağıda grafiklerde üst düzey yöneticilerin zaman yönetiminde başarı oranları farklı etkenlere göre gösterilmiştir. Bu grafikleri yorumlayıp açıklayan bir paragraf yazalım.

Paragraf 1

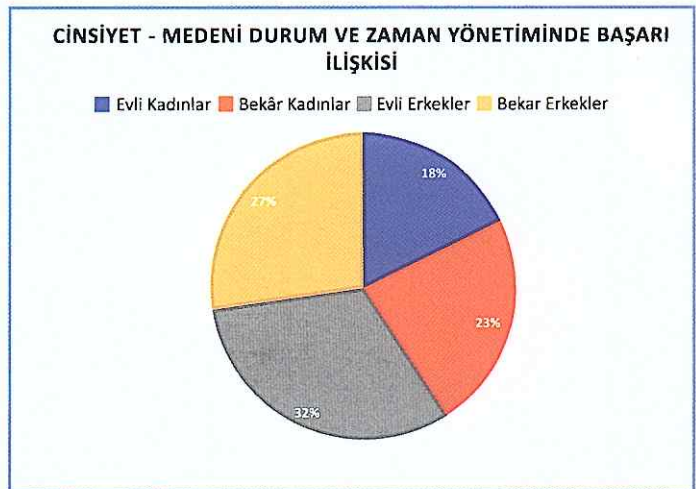
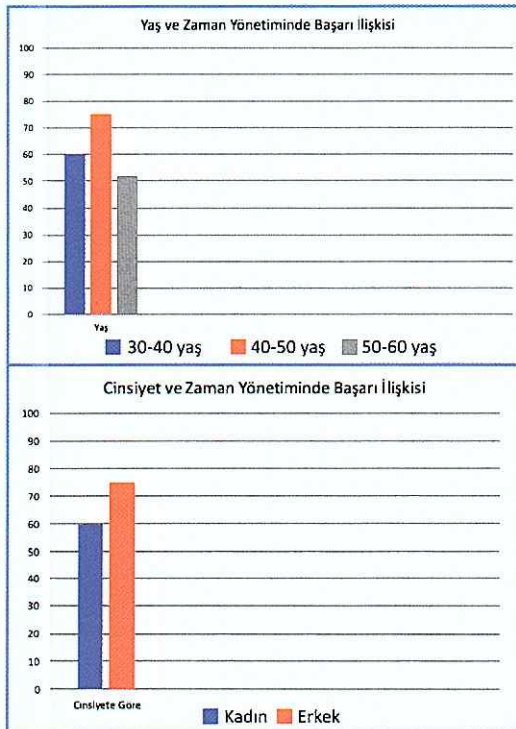
Araştırmanın ne hakkında olduğunu anlatın.

Paragraf 2

Zaman yönetimi ve başarı oranlarını gösteren grafikleri yorumlayın. Bu oranların sebepleri hakkında tahminlerde bulunun.

Paragraf 3

Verileri değerlendirin ve önerilerde bulunun.

ÜNİTE 1

ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN Kİ C. GEÇMİŞTEN BİR SAYFA: ANILAR

çalışmıştı, gitmemişti, okumamış mıydı

-İzmir'e taşınana kadar yıllarca bu fabrikada çalışmıştı.
-On yedi yaşına kadar hiç sinemaya gitmemişti.
-Sana yazdığımız notu okumamış mıydın?

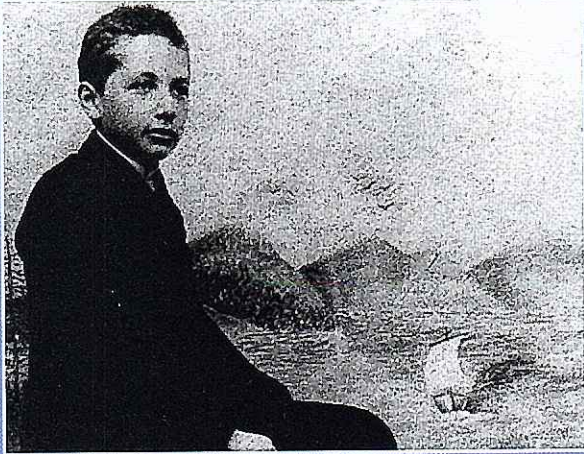
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Nasıl bir çocuktunuz? Çocukken neler yapardınız? Aşağıdaki cümleleri okuyalım ve kendimiz için uygun olanları işaretlelim.

- Yaramaz bir çocuktum.
- Ateşle yada kesici aletlerle oynardım.
- Hemen büyümek isterdim.
- Komşuların zilini çalar, kaçardım.
- Erken yürümüşüm.
- Geç konuşmuşum.
- Sokakta arkadaşlarımla saatlerce oynardım.
- Tablet/ telefon elimden düşmezdi.
- Gizli gizli meyve ağaçlarına çıkar, meyve yerdim.
- Annemin/ babamın kıyafetlerini giyerdim.
- Karnemdeki notların hepsi çok iyiydi.
- Öğretmenler beni hep aileme şikâyet ederdi.
- Bilgisayarın başından hiç kalkmazdım.

OKUMA

ÜNLÜ BİLİM ADAMLARININ ÇOCUKLUKLARI

Albert Einstein

14 Mart 1879'da Almanya'da dünyaya gelen Albert Einstein'ın babası bir elektrik şirketinin sahibi, annesi ise yetenekli bir piyanistti. Albert iki buçuk yaşındayken, kız kardeşi Maja dünyaya gelmişti. Albert okula başlamadan önce konuşma zorlukları yaşıyordu, annesi ve babası bu durumdan kaygılanarak onu doktora götürmüşlerdi. Bir akşam yemek yerken Albert ilk kez konuştu: "Bu çorba çok sıcak." Ailesi daha önce niye hiç konuşmadığını sorunca Albert şöyle yanıt verdi: "Çünkü şimdiye kadar her şey yolundaydı." Dokuz buçuk yaşındayken Luitpold Gymnasium'da eğitim görmeye başlayan Einstein, Latince ve matematikteki mantığı seviyor ve bu derslerde en yüksek notları alıyordu. Einstein okulda otoriter öğretmenler ile sürekli çatışıyor ve öğretmenleri Einstein'ın bağımsız, isyankâr kişiliğinden hiç hoşlanmıyordu.

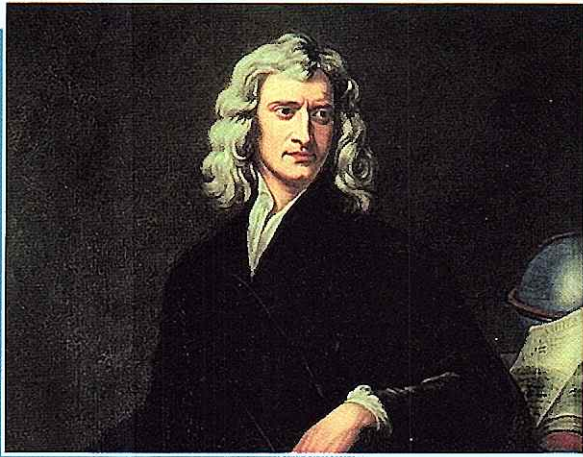
Thomas Edison

Thomas Edison, 1847'de Amerika'nın Ohio eyaletinde dünyaya geldi. Yedi çocuklu bir ailenin en küçüğüydü. Yedi yaşındayken ailesiyle birlikte Michigan'daki Port Huron'a yerleşmiş, ilk öğrenimine burada başlamıştı ama daha sonra algılamasının yavaşlığı nedeniyle okuldan uzaklaştırılmış ve evde özel bir öğretmen tarafından eğitilmişti. Son derece meraklı ve yaratıcı kişiliğe sahip bir çocuk olan Edison, 10 yaşına geldiğinde fizik ve kimya kitaplarına merak sarmıştı. Bu arada evlerinin kilerinde bir kimya laboratuvarı kurmuş; bir süre sonra kendi başına bir telgraf aleti yapmış ve Mors alfabesini öğrenmişti. 12 yaşındayken ailesine yardım etmek için Port Huron ile Detroit arasında çalışan bir trende dergi ve meyve satmaya başlamıştı. Ama bir gün içinde kimyasal madde bulunan vagona yangın çıkınca Edison hem trendeki işinden oldu hem de ömür boyu ağır işitmesine yol açacak biçimde yaralandı.

Alexander Graham Bell

3 Mart 1847'de İskoçya'da doğan Graham Bell'in annesi doğuştan işitme engelli idi. Dedesi ve babası yıllarını işitme engellilere adandı. Özellikle babası işitme engellilere duymasalar bile konuşmayı öğretmenin yollarını geliştirmeye çalışmıştı. Alexander Graham Bell yaşitlarından önce okuma yazmayı öğrenmiş ve çocukluğundan itibaren konuşmada tonlamaya önem vermişti. Başkalarının aksine sağır annesiyle kısık ses tonuyla konuştuğu zaman annesinin kendisini anladığını görünce ses konusundaki teorilerini geliştirmeye başlamıştı. Alexander Graham Bell, 16 yaşına geldiğinde müzik ve etkili konuşma dersleri vermiş, sağırlara konuşmayı öğretmeyi başarmıştı.

Isaac Newton

Isaac Newton, 4 Ocak 1642'de, bir İngiliz çiftçi ailesinin çocuğu olarak Lincolnshire'da dünyaya geldi. Babası, Newton doğmadan üç ay önce ölmüştü. Erken doğumla dünyaya gelen Newton, o kadar zayıf, o kadar çelimsizdi ki çevresindeki kimse onun yaşayacağına inanmıyordu. Isaac Newton, çocukluğunda yaşitları gibi dinç, canlı ve hareketli değildi. Arkadaşlarının oyunlarına katılmak ve onlarla eğlenmek yerine, oyunlarını ve oyuncaklarını kendisi tasarlardı.

2 Metinde bilim adamlarının hayatlarıyla ilgili aşağıdaki konulardan hangilerinden bahsedilmiştir? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Doğdukları yıl	()	()
2. Çocukluklarındaki ilgi alanları	()	()
3. Evlendikleri kişiler	()	()
4. Öldükleri yıl	()	()
5. Karakter özellikleri	()	()

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Einstein'ın uzun yıllar konuşmamasının sebebi işitme sorunuydu. ()
2. Edison okuldan uzaklaştırıldığı için eğitim alamamıştır. ()
3. Edison çocukken çalışarak ailesine destek olmuştur. ()
4. Ailesinin durumu Graham Bell'in çalışmalarını yönlendirmiştir. ()
5. Newton yaşitları yerine oyuncaklarıyla vakit geçirmeyi tercih etmiştir. ()

4 Aşağıdaki tanımları metindeki altı çizili kelimelerle eşleştirelim.

- a. Bir şeyle yoğun olarak ilgilenmek:
- b. Kavrama, idrak, idrak etme:
- c. İlgilenmeye başlamak:
- ç. Bir şeyin nasıl gerçekleşebileceğini düşünmek, zihinde hazırlamak:
- d. İnsan veya çalgı sesinin yükseklik, alçaklık derecesi:

YA SİZ?

Bu metinde anlatılanlardan başka ilginç çocukluk öyküleri olan ünlü insanlar biliyor musunuz? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikâyesi

Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi, geçmişte yapılan bir eylemden daha önce yapılan işleri (geçmişten önceki geçmiş) ifade eder. Bu kip, geçmiş zamanda ortaya çıkan ve biten bir eylemi anlatmak için kullanılır.

It refers to the actions done before another action (past before past). This mood is used to describe an action that occurred and ended in the past.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	anlamıştım	anlamamıştım	anlamış mıydım	anlamamış mıydım
Sen	anlamıştın	anlamamıştın	anlamış mıydın	anlamamış mıydın
O	anlamıştı	anlamamıştı	anlamış mıydı	anlamamış mıydı
Biz	anlamıştık	anlamamıştık	anlamış mıydık	anlamamış mıydık
Siz	anlamıştınız	anlamamıştınız	anlamış mıydınız	anlamamış mıydınız
Onlar	anlamışlardı	anlamamışlardı	anlamışlar mıydı	anlamamışlar mıydı

Örnek:

Amerika'ya gitmeden önce İngilizce öğrenmiştim.

Bence onun ne demek istediğini anlamamıştı.

Siz Ömer'le daha önce tanışmamış mıydınız?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Hakan çocukluğunu küçük bir kasabada geçir..... .
2. Sen daha önce bir reklam filminde oyna..... ?
3. Sınavım çok kötü geçti ama üzgün değilim, zaten çalış..... .
4. Sevim bayram sabahı erkenden kalkıp hazırlan..... .
5. Babam emekli olana kadar yıllarca bu fabrikada çalış..... .
6. Tencere yanmış! Sen çıkarken ocağı söndür..... ?
7. Misafirler gelmeden önce bütün işlerimi bitir..... .
8. Neden bu kadar şaşırдың? Daha önce hiç sihirbaz gör..... ?
9. Şu kadın kim? Biz onunla tanış..... ama adını hatırlayamıyorum.
10. Kemal bizimle sinemaya gelmedi çünkü o, filmi daha önceden izle..... .

6 Aşağıdaki durumları okuyalım ve parantez içindeki kelimeleri kullanarak cümleler yazalım.

1. Ev arkadaşım pizza sipariş etmiş.
(aslında / ben / yemek / yap-)
2. Uçakta yanımda oturan kişiler çok gergindi.
(daha önce / hiç / uçak / bin-).....
3. Geçen yıl ilk kez Yozgat'a gittik.
(hiç / Yozgat / git-).....
4. Bu sabah derse geç kaldım.
(ders / çoktan / başla-).....
5. İlk kez Türkiye'ye geldikten sonra Türk kahvesi içtim.
(gelmeden önce / hiç / iç-).....

7 Cümleleri uygun şekilde tamamlayalım.

1. Sabah otobüse bindiğimde çok sinirlendim çünkü..... .
2. Türkiye'ye gelmeden önce hiç
3. Bugün derste eski konuların tekrarını yaptık çünkü
4. Arkadaşlarımla dışarı çıkmadım. Zaten
5. Bugünkü sınavdan hiç korkmadım.
6. Dün evde çok üşüdük çünkü..... .
7. Yazıcı çalışmadı çünkü..... .
8. Uçak biletini yeniden almam gerekti çünkü
9. Eşim dün eve çiçeklerle geldi çünkü..... .
10. Leyla akşam uyuyamadı çünkü

8 15 yaşındaki hâlimizi hayal edelim ve aşağıdaki fiilleri kullanarak cümleler yazalım.

9 Uygun seçeneğin altını çizelim.

1. Eve geldiğimde kimse yoktu. Annemler dışarı **çık**tılar/ **çık**mişti.
2. Eve geldiğimde çok yorgundum, hemen **yatt**ım / **yatt**ımışım.
3. Hasan'la tanıştığımda Avrupa'daki tüm şehirleri çoktan **gez**di / **gez**mişti.
4. Bu sabah işe erken gelmek istedim ama yolda arabam **bozul**du / **bozul**muştu.
5. Dünkü derste hiçbir şey anlamadım çünkü önceki akşam hiç **uyumad**ım / **uyumad**ımışım.

DİNLEME

10 3 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. B. Mardin'in köklü bir ailesi varmış. ()
2. B. Mardin'in okula erken yaşta başlaması bir tesadüf sonucudur. ()
3. B. Mardin'e göre başarılı olmak için önce bir işi yapmaya karar vermek gerek. ()
4. B. Mardin, ailesi istediği için halkla ilişkiler alanında çalışmış. ()
5. B. Mardin yakın zamanda emekli olmayı planlıyor. ()

11 Metne göre aşağıda istenen bilgileri yazalım.

1. B. Mardin çocukken evinde konuşulan diller:
2. B. Mardin'in küçüklüğünde çocukların uyması gereken kurallar:
3. B. Mardin'in doğum yılı:
4. B. Mardin'in enerjisinin kaynağı:

YAZMA

- 12 **Biyografi bir kişinin hayatının yazılı olarak anlatılmasıdır ve biyografide o kişinin hayatındaki önemli olaylara yer verilir. Tablodaki bilgilerden faydalanarak bir kişinin biyografisini yazalım.**

Paragraf 1 Kişi hakkında kısa bilgi İşi ve eserleri
Paragraf 2 Çocukluk ve gençlik dönemi / Okul hayatı Hayatında etkisi olan öğretmenler ve diğer kişiler
Paragraf 3 Yetişkinlik dönemi ve yaptığı işler
Paragraf 4 İnsanları nasıl etkilediği En çok bilinen eserleri, yaptığı önemli işler
Paragraf 5 Geleceğe bıraktığı eserler, insanlığa mirası
<i>1934'te / ... yılında</i> <i>..... sonlarında</i> <i>ilk olarak / Başlangıçta / -(n)In başlarında / önce / ilkin / ilk zamanlar / ilk önce</i> <i>/ önceleri / öncelikle</i> <i>Son olarak / Sonunda / -(n)In sonlarında / nihayet / en sonunda</i> <i>Sonra / daha sonra / ondan sonra / daha sonraları / devamında / -(n)In ardından</i> <i>-DAn daha kısa bir sürede</i> <i>... yaşında / ... yıllarında / ... çağlarında</i> <i>hayatı boyunca /... boyunca</i>

KONUŞMA

- 13 **Aşağıdaki konulardan ikisini seçin ve anlarnızı arkadaşlarınıza anlatın.**

- İzlediğiniz bir spor organizasyonu (futbol, basketbol maçı, olimpiyat sporları vb.)
- Kaza yaptığınız ya da hastalandığınız bir gün
- Ünlü biriyle tanıştığınız / ünlü birini gördüğünüz bir gün
- Kaybolduğunuz bir gün
- Geç kaldığınız önemli bir olay (uçuş, sınav, randevu, arkadaşınızın düğünü vb.)

Örnek:

Şimdi sizlere üniversite sınavına geç kaldığım günü anlatacağım. Bu olay iki sene önce oldu. O gün sabah erkenden kalkmıştım, sınava zamanında gidecektim ama...

1 **1** Videoyu izleyelim. Bahsedilen uygulama sayesinde aşağıdakilerden hangisini yapabilirsiniz? İşaretleyelim.

- a. kötü alışkanlıkları bırakmak b. işleri planlamak c. yeni insanlarla tanışmak

2 Videoyu tekrar izleyelim. Doğru seçeneği işaretleyelim.

- Ayla ofiste bir için program yazıyor.
 - güvenlik şirketi
 - banka
 - okul
- Ayla'nın projeyi teslim etmesi gerekiyor.
 - gelecek hafta
 - ertesı gün
 - üç gün sonra
- Ayla'nın şikâyet etmesinin sebebi
 - projeyi hazırlaması için yeterince zaman verilmemesi
 - okuldaki öğretmenlerinin anlayışsız olması
 - hem çalışıp hem okuduğu için yoğun olması
- Serhat hayatını düzene sokmak için
 - bir program yazdı
 - bir uzmanla görüştü
 - telefonuna bir uygulama indirdi
- Serhat'ın bahsettiği uygulama ile yapılması gereken işler
 - kişinin tercihlerine göre planlanıyor
 - için bir uzman canlı destek veriyor
 - telefondaki takvime ekleniyor
- Serhat'a göre Ayla bu uygulama sayesinde
 - pek çok iyi alışkanlık kazanabilir
 - çalışmalarını meslektaşlarıyla paylaşabilir
 - ofisteki arkadaşları ile haberleşebilir
- Ayla uygulama hakkında ne düşünüyor?
 - Biraz düşünecek ve sonra karar verecek.
 - Uygulamayı indirdi ve kullanacak.
 - Uygulamayı kullanmayı düşünmüyor.

GÜNLÜK İFADELER

ZAMAN

Zaman öldürüyorum.

Zaman su gibi akıp geçti.

Zamanım dar.

Zamanla yarışıyorum.

Zamanımı boşa harcamam!

Başımı kaşıyacak vaktim yok.

Zaman acımasızca geçiyor.

Gitme zamanım geldi.

KENDİNİ ÇEK

Aşağıdaki tabloda zaman yönetimi için ipuçları bulunmaktadır. Tablodaki ipuçlarını kullanalım ve örnekler vererek açıklayalım.

MİKROFON SENDE

BİR ZAMANLAR...

Ülkenizde veya şehrinizde çok değişen bir bölgeyi bir poster hazırlayarak anlatalım.

Posterinizde bölgenin eski ve yeni resimlerini kullanalım.

Ülkenizde veya şehrinizde hayat nasıldı?

İnsanlar neler yapardı?

Şimdi hayat nasıl?

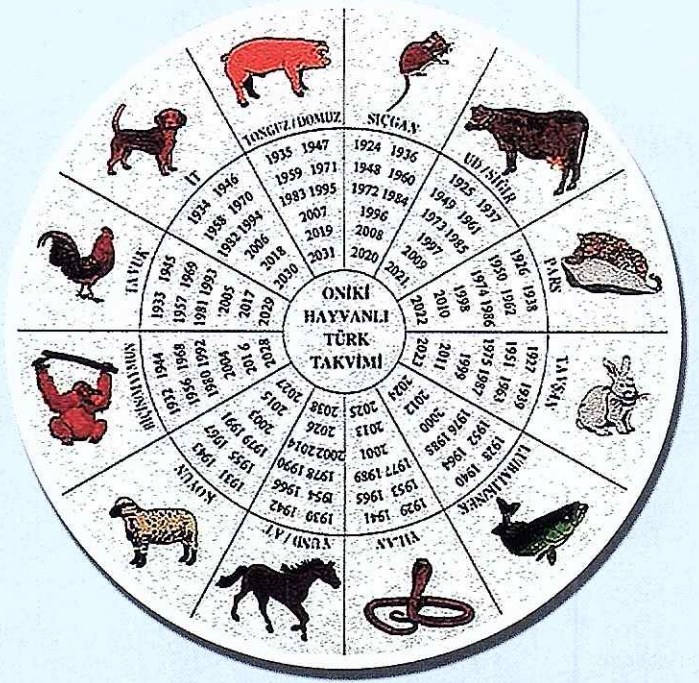
Karşılaştırmalar yapalım.

12 Hayvanlı Takvim

Asya kökenli olan bu takvim Çinlilerin ve Türklerin kullandıkları en eski takvimdir ve güneş yılı hesabına dayanır. Bu takvim 12 yıllık bir süre içerir ve 12 yılın 5 katı olan 60 yıllık devreleri vardır. Göktürklerde, Uygur Türklerinde, Tuna-Bulgar Türklerinde, İdil Bulgar Türklerinde ve Hun Türklerinde kullanılmıştır. Yılbaşı olarak, gece-gündüz eşitliğinin yaşandığı 21 Mart (nevruz) kabul edilmiştir.

Edouard Chavannes, "Le Cycle Turc Des Douze Animaux (12 Hayvanlı Türk Takvimi)" adlı araştırmasında, Asya'da kullanılan 12 Hayvanlı Takvimin Türklere ait bir takvim sistemi olduğunu belirtmiş ve Çinlilerin bu takvimi Türklere aldığını düşünerek bu takvime "12 Hayvanlı Türk Takvimi" adını koymuştur. Bu eski Türk takvimi, her biri bir hayvan adı ile anılan "12 yıllık" devre esasına dayanır.

Yılın Adı	Karşılık Geldiği Yıllar	Özellikleri
Fare	2020, 2008, 1996, 1984, 1972, 1960, 1948, 1936, 1924	<i>hareket, sezgi</i>
Öküz (Sığır)	2021, 2009, 1997, 1985, 1973, 1961, 1949, 1937, 1925,	<i>sakinlik, akıl, bilinç</i>
Kaplan (Pars)	2022, 2010, 1998, 1986, 1974, 1962, 1950, 1938, 1926,	<i>atılganlık, kavg</i>
Tavşan	2023, 2011, 1999, 1987, 1975, 1963, 1951, 1939, 1927,	<i>merhamet, korkaklık</i>
Ejderha	2024, 2012, 2000, 1988, 1976, 1964, 1952, 1940, 1928,	<i>talih, zenginlik</i>
Yılan	2025, 2013, 2001, 1989, 1977, 1965, 1953, 1941, 1929,	<i>saygı, hürmet, korku</i>
At	2026, 2014, 2002, 1990, 1978, 1966, 1954, 1942, 1930,	<i>acele, telaş, sürat</i>
Koyun	2027, 2015, 2003, 1991, 1979, 1967, 1955, 1943, 1931,	<i>sevgi, dürüstlük, çocukluk</i>
Maymun	2028, 2016, 2004, 1992, 1980, 1968, 1956, 1944, 1932,	<i>eğlence, kurnazlık</i>
Horoz	2029, 2017, 2005, 1993, 1981, 1969, 1957, 1945, 1933,	<i>isyan, cimrilik</i>
Köpek	2030, 2018, 2006, 1994, 1982, 1970, 1958, 1946, 1934,	<i>sadakat, hissiyat</i>
Domuz	2031, 2019, 2007, 1995, 1983, 1971, 1959, 1947, 1935	<i>karmaşa ve sükûnet</i>

BİR ADIM ÖTESİ

Hikâye Birleşik Zamanlar cümleye hatırlatma ya da onay alma anlamı da verir.

Sen ne iş yapıyordun? (Ne iş yaptığını unuttum.)

Annen bugün gelecek miydi? (Annen bugün gelecek. Değil mi?)

Sen nerede doğmuştun? (Nerede doğduğunu tekrar hatırlatır mısın?)

Sen kahve sever miydin? (Kahve sevip sevmediğini unuttum.)

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri uygun zaman ekleriyle tamamlayalım.

1.
 - a. Çocuklar gelmeden önce bütün işlerimi bitir.....
 - b. Şimdi onlara yemek hazırla.....
 - c. Önceleri elim çok ağırdı, hiçbir işi zamanında yetiştire.....
2.
 - a. Dün hastaydım, izin alıp işe git.....
 - b. Şimdi saat 20.30 ve ben hâlâ çalış.....
 - c. Eskiden ben bu kadar çalış.....
3.
 - a. O, eskiden hiç Türkçe bil.....
 - b. O geçen yıl Türkçe öğren.....
 - c. Şimdi Türkiye’de bir şirkette çalış.....
4.
 - a. Teşekkür ederim, ben biraz önce ye.....
 - b. Biz, kahvaltıda genellikle süt iç.....
 - c. Eskiden çok çay iç..... ama şimdi içemiyorum.

2. Aşağıdaki cümleleri şimdiki zamanın hikâyesi, öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi, geniş zamanın hikâyesi ve gelecek zamanın hikâyesiyle tamamlayalım.

1. Arkadaşının sözleri aklına geldikçe daha çok üzül.....
2. Bazen çok kibarlaşır, bazen de sinir bozucu şakalar yap.....
3. Hani kütüphanede ders çalış..... ! Niye gelmedin?
4. Otobüsün hızı gitgide art....., bütün yolcular korkmaya başla.....
5. Ben eve gittiğimde onlar çoktan yemeklerini ye.....
6. O, geziye renk kattı, gelmeseydi sıradan bir gezi ol.....
7. Eskiden insanlar karşılık beklemeden birbirlerine yardım et.....
8. En çok sevdiği kitabı beş yaşındaki kardeşi paramparça et.....
9. O, dün Ankara’dan dön..... ama döndü mü dönmedi mi bilmiyorum.
10. Korkudan tir tir titriyor, katili gördüğünü kimseye söyleye.....
11. Buraya gelmeseydik, sizinle karşılaşa.....
12. Berin babasını hiç tanımadı çünkü o doğmadan önce öl.....
13. Telefon etseydin, seni ben havaalanından al.....
14. Benden özür dileseydi onu affet.....
15. Daha uzun tatil yap..... ama paramız bitti.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Çağdaş edebî metinleri kolaylıkla anlayabiliyorum.	1	2	3	4	5
2. Birleşik zamanları kullanarak karmaşık yapıda cümleler kurabilir, bu yapıdaki cümleleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

İSİMLER

akrep
alakadar
hasat
hicri
işitme engelli
kâhinlik
miladi
periyot
pusula
ruh
sağır
sarkaç
tesadüf
ton
uygarlık
yelkovan
zemberek

FİİLLER

adamak
algılamak
ayılmak
çatışmak
çırpınmak
halletmek
ilişkilendirmek
silkinmek
şırdamak
ulumak
zehirlenmek

KALIP İFADELER

atıp tutmak
dikkat dağıtıcı
dilinin ucuna gelmek
gözleri fal taşı gibi açılmak
merak sarmak
patlak vermek
vız gelmek
zaman ayırmak

BECERİLER

- Edebî bir mektup yazma
- Bir metindeki sosyal, siyasal, tarihî öğeleri anlama

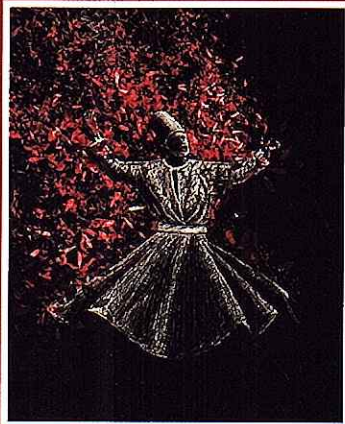
DİL BİLGİSİ

- Rivayet Birleşik Zamanlı (-(l)yormuş, -(l/A)rılmış)
- Rivayet Birleşik Zamanlı (-(y)AcAkmış)
- Rivayet Birleşik Zamanlı (-mısmış, -mAllymısmış, -sAymış)

KELİMELEK

- Aşk
- Sevgi
- Duygular

AŞK OLSUN

ÜNİTE 2

AŞK OLSUN

A. AŞKIN KİMYASI

oynuyormuş, yapıyor muymuş,
dikkat edermiş, çıkmazmış
korkar mıymış, sevmez miymiş?

-Kısa bir süredir tenis oynuyormuş.
-Her zaman bu kadar çok yolculuk yapıyor muymuş?
-Eskiden sağlığına daha çok dikkat edermiş.
-Yağmurda yürümeyi sevmez miymiş?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Fotoğraflara bakalım. Size göre sevgiyi tanımlayan en iyi fotoğraf hangisidir? Hangi fotoğrafta anlatılan sevgi daha derin ve güçlüdür? Neden?

2 Aşağıdaki metne üç - dört dakika göz atalım. Aşağıdaki alt başlıkları uygun paragraflara yerleştirelim.

1. Neden aşkımız biter?
2. Aşkı herkes aynı mı yaşar?
3. Neden âşık oluruz? Aşkı başlatan şey nedir?
4. Aşkın kimyası nedir?
5. Aşk nedir?

OKUMA

AŞKIN KİMYASI

..... (a)

Aşkın kesin bir tanımını yapmamız mümkün değildir. Herkesin kendine ait bir aşk tanımı vardır. Aşk, sosyal antropologlara göre bir tutkudur. Şairlerin özlemleri ve duygulu şarkılarıdır. Psikologlara göre aşk hem normal hem de nörotik olmaktır, yani yaratıcı ve yıkıcıdır. Filozoflara göre ise aşk erkekler için başkadır, kadınlar için başka. Ama herkes için iyiliğin ve kötülüğün, güzelliğin ve çirkinliğin başlıca kaynağıdır.

..... (b)

Birbirini hiç tanımayan, tamamen başka ailelerden gelen ya da farklı eğitimi olan iki kişinin aşk yaşamaları, günümüzde bilim adamlarının açıklamakta zorlandıkları konulardan biridir. Bazı kişiler ilk görüşte âşık olur, bazıları da yıllarca aşkı arar. Peki, aşkı başlatan "şey" nedir? Son zamanlarda yapılan bilimsel araştırmalar, ilk karşılaşmada elde edilen izlenimin ve duyguların çok önemli olduğunu gösteriyor. Bu ilk karşılaşma sırasında her iki taraf da birbirini, çocukluk çağında elde ettikleri ve bilinçaltında bulunan kusursuz arkadaşın özellikleri ile karşılaştırır. Bu kusursuz arkadaş özelliklerine sahip biri bulunduğu anda aşkın ilk kıvılcımları oluşur.

..... (c)

Bilinçaltındaki kusursuz arkadaş özelliklerine uygun biriyle karşılaşıldığında aşkın ilk kıvılcımıyla birlikte kimyası da işin içine giriyor. Uyarılan beyin ile aşkın ilk fazı olan büyüleyici fazda feniletülinin, dopamin ve norepinefrin salgılanıyor. Feniletülinin, ilk görüşte aşktan sorumlu kimyasaldır. Aşkta göz bebeklerinin büyümesine, karında kramplara, aşk gülücüklerine ve bulutlar üzerinde yürüyormuş gibi hissetmemize neden oluyor.

3 Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlıları metin içindeki altı çizili kelimelerden hangisidir? Yazalım.

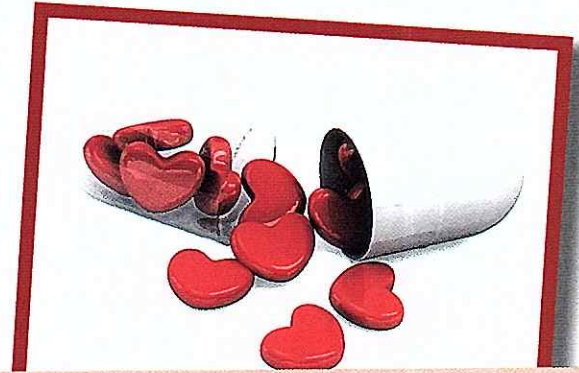
1. İnsan bilimci	(	)
2. Sessizlik / dinginlik	(	)
3. Sinir bozukluğu içinde olmak	(	)
4. Mükemmel	(	)
5. Sayım bilim	(	)
6. Aşama / evre	(	)
7. Bazıları	(	)
8. İlerlemek	(	)

4 Aşağıdaki belirtiler hangi hormonun vücutta salınımı ile gerçekleşir?

- İlişki aşamasında sakinliğin oluşması:
- İlişkide bağlılığın artması:
- Kalp atışının hızlanması:
- Göz bebeklerinin büyümesi:
- Yeme içmenin azalması:

5 Aşağıdaki boşluklara metne göre doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

- Aşkın tanımı evrensel ve tektir. ()
- Bilinçaltımızda bulunan bilgiler aşkı başlatır. ()
- Aşk serüveni üç bölümden oluşur. ()
- Hormonlar âşık insanın davranışlarını değiştirir. ()
- Aşk herkeste aynı yaşanır. ()

YA SİZ?

Sizce gerçek aşk nedir?

Dopamin, beynin "ödül kimyasalı" olarak da bilinir. Âşık olunan kişiye karşı ilgi ve dikkatin artmasına neden olur. Aşkta yaşanan hareketli ve çocuklu olma, konuşkanlık, uykusuzluk, gıda alımının azalması, dopamin etkilerine bağlanıyor. Âşık olduğumuz kişiyi düşündüğümüzde vücudumuzdaki dopamin salınımı artıyor. Norepinefrin; aşkta kalp atış hızından sorumludur. Bu üç kimyasalın karışımı ile aşk ve aşkın ilk fazı oluşur. Bu üç kimyasalın altı ayla üç yıl arası zaman diliminde salınımı azalır. Gerçek bir aşk var ise ikinci faza geçilir. İkinci fazda endorfinler rol oynar. Endorfinler, ilişkide sükûnet, içtenlik, sıcaklık, güven ve bağlılık verir. İkinci faz birinci faz gibi heyecan verici ve etkileyici değildir fakat ilişkideki bağlılığın temellerinin atıldığı dönemdir. İlişkide bağlılığı artıran ve aşkın üçüncü fazında etkili olan hormon ise oksitosindir. Aşkın kimyasıyla ilgili ilk bulunan hormonlardan biri de feromonlardır yani kişiye ait kokular. Âşık olan kişilerin birbirlerinin kokularını beğendikleri eskiden beri biliniyordu fakat bu durumun gerçekten feromonlarla ilgili olduğu henüz kanıtlanmamıştı. Kokunun öneminin bir deneyle ispatı ise şu şekilde yapıldı: Araştırmacılar erkek hormonu bulunan bir karışımı buharlaştırdılar. Bu buharı bir odada bulunan onlarca sandalye arasından birine püskürttüler. Odaya alınan 840 kadından 810'u oturmak için bilin bakalım hangi sandalyeyi tercih etti!

..... (ç)

Âşıkların aşkı yaşama şekli birbirinden farklıdır. Bazıları aşkı çocuklu, neşeli ve hayatın vazgeçilmez bir rengi olarak yaşarken bazıları da aşkı, yoğun ve takıntılı yaşar. Kimi âşıklar oyuncudur, kimi âşıklar aşka bağımlıdır, kimi âşıklar kuralcıdır, kimileri de çekingen. Sonuç olarak hayatı nasıl yaşıyorsak aşkı yaşama şeklimiz de o şekilde yol alıyor.

..... (d)

Aşk sırasında kişilerin beyninde salgılanan huzur veren ve iyi duygular yaşatan hormonlardan bahsetmiştik. Bu hormonların salgılanması ne yazık ki sürekli değildir. Yaklaşık altı ay ile üç yıl arasında hormon düzeyleri düşer, âşık çift ayrılmasa da birbirlerine karşı duygularının yoğunluğu azalmaya başlar. Artık her ikisinde de aşk belirtileri görülmez. Nitekim dünyada çeşitli ülkelerdeki istatistiklere göre de evliliğin dördüncü yılı boşanmaların en sık görüldüğü dönemdir.

Şimdiki Zamanın Rivayeti

Fiil + -(I)yormuş + kişi eki

Bu zaman, fiilin geçmişte düzenli olarak gerçekleştiğini ya da yakın gelecekte gerçekleşeceğini ve bunun başkasından duyulduğunu ya da sonradan fark edildiğini belirtir.

It indicates that the action took place at the time of speaking on a regular basis in the past or will happen in the near future, and there is someone else who heard, learned or got aware of it afterwards.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	kalıyormuşum	kalmıyormuşum	kalıyor muymuşum	kalmıyor muymuşum
Sen	kalıyormuşsun	kalmıyormuşsun	kalıyor muymuşsun	kalmıyor muymuşsun
O	kalıyormuş	kalmıyormuş	kalıyor muymuş	kalmıyor muymuş
Biz	kalıyormuşuz	kalmıyormuşuz	kalıyor muymuşuz	kalmıyor muymuşuz
Siz	kalıyormuşsunuz	kalmıyormuşsunuz	kalıyor muymuşsunuz	kalmıyor muymuşsunuz
Onlar	kalıyor(lar)mış	kalmıyor(lar)mış	kalıyor(lar) mıymış	kalmıyor(lar) mıymış

Örnek:

Anne, kardeşim eve geliyormuş, "Bir isteğimiz var mı?" diye soruyor? Üniversiteyi kazanmak için gece geç saatlere kadar çalışıyormuş. Misafir beklemiyormuş, bizi görünce çok şaşırıldı. O yemek yapmaktan anlıyor muymuş? Bunu hiç bilmiyordum. Bu akşam sinemaya gelmiyorlar mıymış? Ama onlar için de bilet almıştık. Onu aradığımda ders çalışıyormuş.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Bir daha benimle konuşmak iste....., doğru mu?
2. Sanki o her şeyi çok iyi bil..... gibi bana akıl veriyor.
3. Haberlerde dinledim, bundan sonraki iki gün yağmur beklen.....
4. O, kursa gelmeden önce hiç Türkçe bil.....
5. Tezin için aradığın dergi artık yayınlan.....?
6. Eskiden İstanbul'a bütün kış kar yağ.....
7. Çocukken alışverişe gittiğimizde ne görsem iste.....
8. Duyduğuma göre Yozgat'a taşın..... . Doğru mu?
9. Babam üniversitedeyken hem okuyup hem çalış.....
10. Sağlık görevlileri hastalığın yayılmasını önlemek için yeni tedbirler al.....
11. Gerçeği çok geç anladım. Bana hiç doğruları söyle.....

7 Aşağıdaki cümlelerde uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Duyduğuma göre eskiden yazlar bu kadar sıcak *olmuyordu / olmuyormuş*; biz ne kadar şanssızız.
2. Dün yolda gördüğü kaza gözlerinin önünden *gitmiyordu / gitmiyormuş*; bu nedenle morali bozukmuş.
3. Gözleri eskisi gibi iyi *görmüyordu / görmüyormuş*; bu yüzden yolladığın mektubu okuyamamış.
4. Ne zamandır İstanbul'a *gelmiyorduk / gelmiyormuşuz*; ne iyi oldu da geldik.
5. Yıllardır halamı *görmüyordum / görmüyormuşum*; buraya gelmelerine çok sevindim.
6. Bebekken çok *ağlıyormuşum / ağlıyordum*. Annem hâlâ anlatır.
7. Ümit'e göre her zaman olumsuz *düşünüyordum / düşünüyormuşum*.
8. Ne zaman Mersin'e gitsek tantuni *yiymiyorduk / yiymiyormuşuz*. O günleri özledim.
9. Neden buraya geldiğini söyledi mi? Ne *istiyordu / istiyormuş*?
10. Duyduğuma göre artık hasta olduğunu ailesine bile *söylemiyordu / söylemiyormuş*.

Not: Şimdiki zamanın rivayeti "gibi" edatıyla birlikte kullanıldığında cümleye inanmama, tersini ima etme anlamı verir.

Örnek:

Sanki çok ders çalışıyormuş gibi her gün saatlerce odasından çıkmıyor. Her gün derse geliyormuş gibi öğretmenden ödev istiyor.

Geniş Zamanın Rivayeti

Fiil + -(I/A)rılmış + kişi eki

Bu zaman, fiilin her zaman, düzenli olarak gerçekleştiğini ve bunun başkasından duyulduğunu ya da sonradan fark edildiğini belirtir. Şimdiki zamanın rivayetine göre daha uzak bir geçmiş, daha uzun süreli bir alışkanlığı anlatır.

It indicates that the action always takes place on a regular basis in the past and that there is someone else who heard, learned or got aware of it afterwards. When compared to şimdiki zamanın rivayeti, it tells about more distant past and describes a longer term habit.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	yaparmışım	yapmazmışım	yapar mıymışım	yapmaz mıymışım
Sen	yaparmışsın	yapmazmışsın	yapar mıymışsın	yapmaz mıymışsın
O	yaparmış	yapmazmış	yapar mıymış	yapmaz mıymış
Biz	yaparmışız	yapmazmışız	yapar mıymışız	yapmaz mıymışız
Siz	yaparmışsınız	yapmazmışsınız	yapar mıymışsınız	yapmaz mıymışsınız
Onlar	yapar(lar)mış	yapmaz(lar)mış	yapar(lar) mıymış	yapmaz(lar) mıymış

Örnek:

Eskiden beri köpekleri çok severmiş.

Çocukluğundan beri her gece uyumadan önce yarım saat kitap okurmuş.

Sen küçükken çok yaramazlık yapar mıymışsın?

Ben bu sınavı hiçbir zaman kazanamaz mıymışım?

8 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Bir zamanlar uzak ülkelerin birinde güzel bir prenses yaş..... .
2. Çocukken ne zaman yağmur yağsa uyumak için annemlerin yanına git..... .
3. Eskiden insanlar açık hava sinemalarına git..... . Şimdilerde kimsenin gittiğini görmedim.
4. Küçüklüğümde eve ne zaman misafir gelse ağla..... .
5. Televizyon, bilgisayar gibi cihazlar yokken insanlar nasıl zaman geçir.....?
6. Annem lise yıllarında her yaz tatilinde dikiş kursuna git..... .
7. Ünlü ressam etrafında gördüğü her nesnenin resmini çiz..... .
8. Eskiden anneanneler arkadaşlarıyla haberleşmek için birbirlerine mektup yaz..... .
9. Yıllar önce televizyonda sadece tek kanal yayın yap..... .
10. Onun yaşlıları her gün top oynarken o yaşlıları gibi top oyna..... .

9 Aşağıdaki cümlelerde uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Annemin söylediğine göre çocukken ne zaman yalan söylesem hemen ağlamaya *başlardım / başlarmışım*
2. Babam da gençliğinde çok güzel yazı *yazardı / yazarmış*; sanırım yazma yeteneğim ondan bana geçmiş.
3. Duyduğuma göre eski çağlarda insanlar yiyeceklerini pişirmeden *yerlerdi / yerlermiş*.
4. Eskiden çok güzel yemekler *yapardım / yaparmışım*; şimdi yapmaya yapmaya unuttum.
5. Ne zaman İstanbul'a gelsem mutlaka Kanlıca'ya yoğurt yemeye *giderdim / gidermişim*.
6. Babamın zamanında öğrenciler öğretmenlerine daha saygılı *davranırlarmış / davranırlardı*.
7. Eskiden de annemle arkadaş gibiydik. Her sorunumu onunla *paylaşırdım / paylaşmışım*.
8. Duyduğuma göre bir oturuşta iki ekmek *yermiş / yerdi*.
9. Ona sorar mısın? Küçükken annesine yardım *eder miymiş / eder miydi*?
10. İnanamıyorum. Eskiden insanlar evlenmeden önce hiç *konuşmaz mıymış / konuşmaz mıydı*?

Not: Geniş zamanın rivayeti hem şimdi hem de geçmişte tekrarlandığı söylenen bir eylemle ilgili olarak inanmama, yalanlama anlatır.

Örnek:

Hiç yalan söylememişim ama ben defalarca yalan söylediğime şahit oldum.

Güya hiç dışarı çıkmazmış. Oysaki daha geçen gün çarşıda gördüm.

10 Aşağıdaki cümleleri şimdiki zamanın rivayeti ve geniş zamanın rivayeti ile tamamlayalım.

1. Öğretmenimizin anlattığına göre
2. Bir makalede okuduğuma göre
3. Dün akşam haberlerde izledim,
4. Eskiden Türkiye’de
5. Annemin anlattığına göre küçükken
6. Söylenenler doğruysa o her zaman
7. Rivayete göre iki âşık yıllar önce
8. Bilgisayar bulunmadan önce insanlar
9. Yazara göre
10. İnanamıyorum.....

11 Aşağıdaki cümleleri şimdiki zamanın rivayeti ve geniş zamanın rivayeti ile yeniden yazalım.

Örnek:

Annem: “Şu an evde yemek yapıyorum.” dedi.

Annem şu an evde yemek yapıyormuş.

Haber spikeri: “Yarın İstanbul’da kar bekleniyor.” dedi.

Yarın İstanbul’da kar bekleniyormuş.

1. Babam “Biz eskiden her gün saat dokuzda uyuyorduk, o zamanlar televizyon yoktu.”

2. Öğretmen “Biz üniversitedeyken her ders için farklı yazarlara ait kitaplar okurduk.”

3. Melis “Ben İstanbul’a taşınmadan önce Konya’da yaşıyordum.”

4. Gazete metni “1960 yılında İstanbul’da bir milyondan az kişi yaşıyordu.”

5. Yazar “Eskiden eserlerimizi yazmak için daktilo kullanırdık.”

6. Dedem “Gençken gazete okumak için gözlük kullanmazdım.”

7. Bilim adamları “Bir yıl önce virüsün insanlar üzerindeki etkilerinin neler olacağını bilmiyorduk.”

DİNLEME

12 Leyla ile Mecnun hikâyesini daha önce duydunuz mu? Bu hikâyenin başka varyantlarını biliyor musunuz? Arkadaşlarımıza anlatalım.

13 **4** Metni dinleyelim ve olayları sıralayalım.

- a. Leyla zengin bir adam ile evlenir. ()
- b. Leyla’nın ailesi onu Mecnun’a vermez. ()
- c. Mecnun çöllere düşer. ()
- ç. Leyla, Mecnun’u aramaya çöle gider. ()
- d. Leyla hastalanır ve ölür. ()
- e. Leyla’nın annesi okula gitmesini yasaklar. ()
- f. Mecnun, Leyla’yı okulda görür. ()
- g. Mecnun, Leyla’yı tanımaz. ()

14 Aşağıda istenen bilgileri dinlediğimiz metne göre yazalım.

1. “Mecnun” kelimesinin anlamı:
2. Mecnun’un arkadaşının adı:
3. Mecnun’un babasının mesleği:
4. Mecnun’un Leyla’yı tanımamasının sebebi:

LEYLA İLE MECNUN

YAZMA

NASIL HİKÂYE YAZABİLİRİZ?

Kısa bir hikâye yazarken takip etmemiz gereken adımlar şunlardır:

1. Adım: Plan yap.

Hikâyenin konusu hakkında, hikâyedeki olaylar hakkında bir plan yap.
Nasıl bir olay örgüsü yazmak istediğine karar ver.

2. Adım: Serim bölümünü yaz.

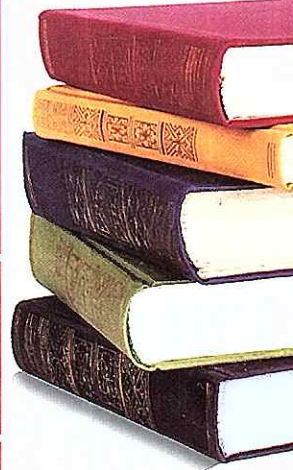
Hikâyedeki karakterleri belirle. Ana karakter kim? Özellikleri ne?
Yardımcı karakterler ve kötü karakterleri belirle. Ana karaktere yardım edecek bir karakter bul.
(insan, hayvan ya da sihirli bir nesne...)
Hikâyenin yerini ve zamanını seç. Hikâye nerede, ne zaman gerçekleşiyor? (ülke, köy, kasaba, kral-
lık...)
Hikâyenin türünü belirle. (aşk, macera hikâyesi....)
Hikâyedeki olayı anlatmaya başla.

3. Adım: Düğüm bölümünü yaz.

Hikâyede geçen olayı anlat.
Karakterlerin yaşadığı çatışma ve sorunları anlat.
Karakterin aşması gereken zorlukları, engelleri anlat.
Okuyucuda merak uyandır.

4. Adım: Çözüm bölümünü yaz.

Düğüm bölümündeki olayın sonucunu anlat.
Hikâyenin sonunda karakterlerin durumu hakkında bilgi ver.

- 15** Yukarıdaki adımları takip ederek bir hikâye yazalım. Eğer ilhama ihtiyacınız olursa aşağıda serim bölümü verilen hikâyelerden birini seçip tamamlayabilirsiniz.

Genç adam, işe giderken her gün yolunun üzerindeki güllerle dolu bahçeye bakmadan geçemezdi. Her sabah o rengârenk güller içini neşeyle, sevinçle dolduruyordu. Günler geçtikçe güllere bakan gözleri, bahçedeki eve takılmaya başladı. Çünkü, son günlerde o evde, tül perdenin gerisinde bir genç kızın silüetini görüyordu. Her geçişinde güllere ve pencerede belli belirsiz görünüp kaybolan genç kıza bakmadan edemiyordu. Bir sabah her zamankinden daha erken yola çıktı.
.....

Bir zamanlar çobanlık yapan genç bir adam gönlünü padişahın kızına kaptırmıştı, o günden sonra ondan başka hiçbir şey düşünmüyordu, kız padişahın kızı olduğundan derdini kimseye anlatamıyordu.

KONUŞMA

- 16** Aşk mı, para mı? Sınıf içinde iki gruba ayıralım ve bunlardan birini savunalım.

I. Grup:

Siz aşkın daha önemli olduğunu düşünüyorsunuz. Çünkü;

- Para elin kiridir, her zaman bulunur ama aşk her zaman bulunmaz.
- Aşkın olduğu yerde mutluluk vardır. Elinizdekilerle yetinebilirsiniz.
- Aşk huzur getirir, insanı hayata bağlar.

II. Grup:

Siz paranın daha önemli olduğunu düşünüyorsunuz. Çünkü;

- Aşk karın doyurmuyor.
- Para olmadan nasıl aşk yaşanır?
- Para olursa aşk zaten olur.
- Para her kapıyı açar.

ÜNİTE 2

AŞK OLSUN

B. ÜNLÜ ÂŞIKLAR

edeceklermiş, götürmeyecekmiş,
gidecek miymiş, çıkarmayacak mıymiş

-Bayramda İstanbul'a geldiklerinde bizi de ziyaret edeceklermiş.
-Yaramazlık yaptığı için çocuğunu bir daha sinemaya götürmeyecekmiş.
-Acaba bu akşam da bir yere gidecek miymiş?
-Annesini hatırlatan o kolyeyi boynundan hiç çıkarmayacak mıymiş?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıda sevgililerin birbirlerine söylediği hitap sözcükleri var. Siz bunlardan hangilerini duydunuz?

Sevgilim / Sevgiğim

Bir tanem

Badem gözlüm

Ay yüzlüm

Hayatım

Canımın içi

Sırma saçlım

Selvi boylum

Nar tanem / Nur tanem

2 Bildiğiniz başka sevgi hitapları var mı?

OKUMA

ÜNLÜ ÂŞIKLAR VE AŞK MEKTUPLARI

Kanuni Sultan Süleyman ve Hürrem Sultan: "Ömrüm, azizim, sultanım, Allah'tan tek dileğim ve yüreğimin biricik arzusu size tekrar kavuşabilmek ve ışık saçan yüzünüze bir defa daha bakabilmektir."

Onların aşkları yüzyıllar boyunca dilden dile dolaşmıştır. Saraya bir cariye olarak getirilen Hürrem zamanla Kanuni'nin gönlünü çalmıştır. Aşklarına Kanuni'nin etrafındaki kimse razı değildir. Fakat ikisi de birbirine o kadar âşıktır ki Kanuni kimseyi umursamadan sarayın geleneklerini bir yana bırakıp sonunda Hürrem'le evlenir. Kanuni Sultan Süleyman sarayda yokken Hürrem ona aşk dolu mektuplar yazıp göndermiştir.

"Ben Allah'ın yarattığı bu kâinat içinde kaybolmuş birisiydim. Ömrümün baharını sizin mücevher kutunuzdaki bir inci olarak korumanız altında yaşadım. (...) Ben sadece sizin yanınızda huzur bulabiliyorum. Sizin yanınızda olmaktan duyduğum mutluluğu anlatmaya kalemler yetmez. Sizinle birlikte olduğumuz anların hatırası, sizin yanınızda geçirdiğim günlerin anısı, gönlümde hep yaşamaktadır. Hiç olmazsa sizinle yaşadıklarımız, sizinle ortak anılarımız sayesinde biraz olsun teselli bulabilmekteyim. Sizden ayrı kaldığımda dermanım, takatim kalmıyor. Kimse acılarımı dindiremiyor."

Dostoyevski ve Maria: "İkimiz de mutlu değildik."

Dostoyevski askerliğini yaptığı yerde Maria ile tanışır. Maria otuz yaşlarında, tüberküloz hastası, sarışın, kuru, yüz çizgileri ince bir kadındır. Maria, edebiyat dünyasından biriyle tanıştığı için mutludur. Dostoyevski de ondan etkilenir ve evlenirler. Ancak Dostoyevski'nin arkadaşına yazdığı gibi yoksullukla ve sorunlarla geçen hayatlarında mutluluk, yerini acımaya bırakmıştır.

"Ah, dostum, o beni sınırsız seviyordu ve ben onu ölçsüz seviyordum, ama birlikte mutlu değildik... Kuşkucu, hastalık derecesinde değişken karakteri yüzünden, karı koca olarak, gerçekten mutsuz olmuştuk da hiçbir vakit birbirimizi sevmekten geri kalmadık; üstelik ne denli mutsuz olmuştuk o denli bağlanmıştık birbirimize."

Einstein ve Mileva: "Yanımda olmadığında sanki ben tam olarak kendim değilmişim gibi geliyor."

Einstein'ın ikinci aşkı, sınıf arkadaşlarından biri olan fizik öğrencisi Mileva'ydı. O, 21 yaşındaydı ve sınıftaki herkesten -Einstein'dan üç buçuk yaş- daha büyüktü. Einstein iki dönem boyunca Mileva'yla birlikte ders aldı. İlk dönemde ona karşı duygusal bir ilgisi yoktu, ne var ki ikinci dönemin sonunda âşık olmuştu ve evlenmişlerdi. "Sevgili Pisicğim, az önce, Leonard'ın muhte-

3 Aşağıdaki ifadeler hangi aşk hikayesine aittir yazalım.

1. İki de birbirini seviyordu ama birlikte mutlu değillerdi. (.....)
2. Üniversite sıralarında âşık olup evlendiler. (.....)
3. Aşkları mutlu sonla bitmese de pek çok kişi tarafından hâlâ konuşulmaktadır. (.....)
4. Aralarında ciddi bir yaş farkı olmasına rağmen birbirlerine âşık oldular. (.....)
5. Mutlu başlayan aşk hikâyeleri mutsuz bir ayrılık ile sonlandı. (.....)
6. Aşkları için gelenekleri karşılına almışlardır. (.....)

4 Metindeki aşk hikâyelerinden en çok hangisi sizi etkiledi? Neden?

.....

.....

.....

.....

YA SİZ?

Metindegilerden başka ünlü bir aşk hikâyesi biliyor musunuz?

şem bir makalesini okudum. Bu güzel yazının etkisiyle öyle bir mutlulukla doldum ki senin de bundan mutlaka payını alman lazım.”

Furuğ Ferruhzad ve Perviz: “Ey sevgilim! Ey tek sevgilim!”

Şair Furuğ, 16-17 yaşlarında kendisinden iki kat daha yaşlı bir adama âşık olmuştu. Baba sevgisine olan özlemi onu Perviz’e sürükledi. Furuğ’un aşk evliliği sona ermeden önce sanatını eşine adadığı görülüyor.

“Perviz, ben kim sanat kim! Ben ne zaman sanatçı oldum, ne zaman sanatçı olduğumu iddia ettim. (...) Beni senden ayıran sanata lanet olsun! Sen olmadan sanatı istemiyorum. (...) Ben sanatçıysam sen benden daha sanatçısın. (...)”

Nâzım ve Piraye: “Herkes selam, sana hasret.”

Nâzım’ın şiirlerine konu olmuş Kerem ile Aslı, Tahir ile Zühre, Ferhat ile Şirin gibi:

Nâzım ile Piraye. Onlar da bir türlü kavuşamadılar; halk masallarının âşıkları gibi. Sevdaları mutlu bitmedi. Ama sevdaları dillerde dolaştı, dolaşıyor.

“Sen benim kuvvet, iyilik, akıl, hareket, sanat, insanlık, yurtseverlik, bende bulunan ne kadar iyi şey varsa hepsinin kaynağısın. Eğer sana hayatımda hiç olmazsa dört beş sene önce rastlasaydım şimdikinden beş kat kuvvetli, iyi bir insan ve verimli bir şair olurdu. Senden önceki hayatımı bu bakımdan kaybedilmiş bir ömür parçası sayıyorum.”

Kafka ve Milena: “Bazen düşünüyorum da eğer gerçekten insanlar mutluluktan ölebilselerdi benim çoktan ölmüş olmam gerekirdi... Ama ben aksine mutluluk sayesinde tekrar hayata döndüm.”

Milena, Kafka’nın yapıtlarını Almancadan Çekçeye çeviren ve Kafka’ya hayranlık duyan bir kadındır. Mektuplaşmaları ve arkadaşlıkları böyle başlar. 1920 yılında mektuplarla başlayan bu dostluk giderek tutkulu bir mektup aşkına dönüşür. Kafka başlarda Milena’yi kaybetmekten çok korktuğunu yazar mektubunda fakat bu umut dolu başlayan aşk hikâyesi zamanla acılı bir aşk hikâyesine dönüşür. Kavuşmalarının imkânsız olduğunu anlayan Kafka’nın isteğiyle bu mektuplaşmalar 1923 yılında kesilir.

“...Kötü bir şey var, hiç ummuyordum böyle olacağını, bu mektupları, bu önemli mektupları yazmayacağım artık. (...) Kötü geçen gecelerim büsbütün bölünüyor. Kesmeliyim, yazamam artık. Ah, Milena! Sizin uykusuzluğunuz benimkine benzemez. Yakarıyorum size: N’olur yazmayın artık.”

Gelecek Zamanın Rivayeti

Fiil + -AcAkmış + kişi eki

Bu zaman, fiilin konuşma anından sonra gerçekleşeceğini ve bunun başkasından duyulduğunu ya da sonradan fark edildiğini belirtir.

It indicates that the action will take place after the time of the speech and that there is someone else who hears, subsequently learns or gets aware of it.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	alacaktım	almayacaktım	alacak mıyım	almayacak mıyım
Sen	alacaktın	almayacaktın	alacak mıydın	almayacak mıydın
O	alacaktı	almayacaktı	alacak mıydı	almayacak mıydı
Biz	alacaktık	almayacaktık	alacak mıydık	almayacak mıydık
Siz	alacaktınız	almayacaktınız	alacak mıydınız	almayacak mıydınız
Onlar	alacak(lar)tılar	almayacak(lar)tılar	alacak(lar) mıydılar	almayacak(lar) mıydılar

Örnek:

Anneciğim, okuldakiler hep beraber Çanakkale gezisine gideceklermiş, ben de gidebilir miyim?

Dilek ile Bülent eylülde evleneceklermiş, biz de davetliymişiz.

Kardeşim aradı, bu akşam yemeğe gelmeyecekmiş.

Hava durumunu dinledin mi? Yarın kar yağacak mıymış?

Fulya'yla konuştun mu? Yarın İstanbul'a gelmeyecek miymiş?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Murat iki yıldır keman dersleri alıyormuş. Büyüyünce müzisyen ol.....
2. Şebnem işi bırak..... ? Sana kim söyledi?
3. Babam şu an bizimle birlikte yazlığa gel..... , hafta sonu gel.....
4. Başvuru ücretini zamanında yatırmayanlar üniversiteye kayıt yaptır.....?
5. Bu yıl da okulda kitap fuarı düzenlen.....?
6. Duyduğuma göre yeni bir araba al..... . Şimdiden hayırlı olsun.
7. Duydun mu? Bundan sonra derslerde hiçbir şekilde İngilizce konuşul.....
8. Dün akşamki maç çok heyecanlıymış, hatta az daha maçı kaybet.....
9. Söylediğine göre, üniversiteyi bitirdikten sonra çalışmak için yurt dışına git.....
10. Yoksa raporu zamanında bitir.....? Müdür çok kızacak.

6 Aşağıdaki cümlelerde doğru olan cevabı işaretleyelim.

1. Kardeşim aradı, yarın iş gezisine *gidecekti* / *gidecekmiş*.
2. Anne, kardeşimi aradın mı? Dün akşam iş gezisine *gidecekti* / *gidecekmiş*; acaba gitti mi?
3. Doktorun söylediğine göre bundan sonra diyet *yapacaktım* / *yapacakmışım*.
4. Doktora söz verdiğim gibi diyet *yapacaktım* / *yapacakmışım*; ama yapamadım.
5. Yarın onunla konsere *katılacaktım* / *katılacakmışım*; söz vermişim ama hiç hatırlamıyorum.
6. Dün onunla konsere *katılacaktım* / *katılacakmışım* ama gitmek istemedim.
7. İsteddiği bütün işleri yapmama rağmen duydum ki patronum beni işten *çıkarmıştı* / *çıkarcakmış*.
8. Patronumun beni işten çıkaracağını öğrendim oysaki her istediğini *yapmıştım* / *yapacakmışım*.

7 Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi gelecek zamanın rivayeti ile yeniden yazalım.

1. Esmâ: Gelecek hafta çok yoğun olacağım. Sizinle görüşmeye gelemeyeceğim.
Esmâ gelecek hafta çok yoğun olacakmış ve bizimle görüşmeye gelemeyecekmiş.
2. Ablam: Anneme söyler misin? Akşam biraz geç kalacağım. Yemeği de dışarıda yiyeceğim.
3. Hava durumu spikeri: Gelecek haftadan itibaren yurdun tüm bölgelerinde kar yağışı görülecek.
4. Müdür: Önümüzdeki bir ay boyunca herkes dönüşümlü olarak mesaiye kalacak.
5. Ailem: Bu yıl tatilde nereye gideceğimize sen karar vereceksin.
6. Arkadaşım: Bu hafta sonu sınıf arkadaşlarımla halı saha maçına gideceğiz. Sen de gelmek ister misin?
7. Onur: Gelecek sene Vietnam'a taşınacağım ve orada İngilizce öğretmenliği yapacağım.
8. Nour: Bu yıl Türkçe öğreneceğim ve seneye üniversiteye başlayacağım.
9. Babam: Gelecek ay emekli olacağım. Artık geç saatlere kadar çalışmayacağım ve size daha çok vakit ayıracağım.
10. Zariye: Can önümüzdeki hafta bir yaşına girecek. Büyük bir doğum günü partisi düzenleyeceğiz.

DİNLEME

YUSUF İLE ZÜLEYHA

8 Dinlediğiniz metinde aşağıdakilerden hangileri hakkında bilgiler bulunmaktadır? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Yusuf'un çocukken gördüğü rüyalar ve anlamları	()	()
2. Züleyha'nın eşiyle ne zaman ve nasıl evlendiği	()	()
3. Yusuf'u köle pazarında satın alan kişi	()	()
4. Yusuf'u etkilemek için Züleyha'nın yaptıkları	()	()
5. Yusuf'u gören kadınların ellerini kesmelerinin nedeni	()	()
6. Yusuf'un hapse atılmasının nedeni	()	()
7. Yusuf'un hapiste tanıştığı kişilerin kim oldukları	()	()
8. Firavun'un Yusuf'un yanına gitmesinin sebebi	()	()
9. Firavun'un rüyasının anlamı	()	()
10. Yusuf ile Züleyha'nın çocukları	()	()
11. Yusuf'un kardeşleriyle buluşması	()	()
12. Yusuf'un kaç kardeşinin Mısır'a gittiği	()	()
13. Yusuf'un babasının gözlerinin nasıl iyileştiği	()	()
14. Yusuf'un babasıyla buluştuktan sonraki hayatı	()	()

YAZMA

9 Okuma metnindeki aşk mektuplarından yararlanarak ve aşağıdaki durumlardan birini seçerek edebî bir dille bir aşk mektubu yazalım.

- a. Birine âşık oldunuz ve bir süredir görüşüyorsunuz. Sonunda aşkınızı itiraf etmeye karar verdiniz. Mektubunuzda ona âşık olduğunuzu anlatın.
- b. Sevgilinizle bir süredir görüşmüyorsunuz ve yakın zamanda görüşmek istiyorsunuz. Onu ne kadar özlediğinizi anlatın.
- c. Sevgilinizin kalbini kırdınız. Bir önceki mektubunuza da cevap yazmadı. Ondan özür dileyip gönlünü almaya çalışın.

KONUŞMA

10 Ailende ya da etrafında yaşanmış olan ilginç bir aşk hikâyesi biliyor musun? Arkadaşlarımıza anlatalım.

Nasıl âşık olmuşlar?

Nasıl tanışmışlar?

Birbirlerine nasıl açılmışlar?

Kavuşmuşlar mı?

Gelecek planları ne? Neler yapacaklarmış?

Şimdi ne durumdalar? (Hâlâ birlikteler mi?)

Nasıl görüşmüşler? Nasıl iletişim kurmuşlar?

ÜNİTE 2

AŞK OLSUN

C. AŞK HİKÂYELERİ

uyumuşmuş, içmeliymişiz, inanmamalı mıymişsin, baksaymış, etmeseymiş, gezse miymişim

-Dün akşam erkenden uyumuşmuş. Oysa evinin ışıkları yanıyordu.
-Hepimiz günde iki litre su içmeliymişiz.
-Anladın mı? Bir daha gözünle görmeden inanmamalı mıymişsin?
-Kendine iyi baksaymış, birkaç yıl daha yaşarmış.
-İstedğin keki bulabilmek için biraz daha gezse miymişim?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Sorularla cevapları eşleştirelim. Koyu renkle yazılmış kelimelerin anlamı nedir? Tahmin edelim.

1. Ailesini kaybetti ama en azından dostlarıyla **teselli** buluyor. Değil mi?
2. İnternette bir şey alınca her kapı zilini duyduğunda senin de **içini** bir **heyecan kaplıyor** mu?
3. **Şayet** sizin için de uygunsa toplantıya pazartesi devam edelim. Ne dersiniz?
4. Ahmet Bey **memleketimizin** tanınmış ve saygı duyulan iş adamlarındandır. Siz de tanıyor musunuz?
5. Kemal ile dalga geçerek onu **küçük düşürdünüz**. Neden böyle bir şey yaptınız?
6. Hayalindeki üniversiteyi kazanmak için gece gündüz **çırpınıyorsun**. Sana nasıl destek olabilirim?
7. Şekerli ve yağlı yiyecekler seni **fena hâlde** rahatsız etmesine rağmen neden hâlâ yemeye devam ediyorsun?
8. Şuradaki kişiye **göz ucuyla bakar** mısın? Sakın baktığını belli etme.
9. Yine bir internet şirketi bana **musallat** oldu. Günde en az dört kere arıyorlar. Nasıl kurtulacağım?

- a. İyi olur. Hem o gün pek bir yoğunluğum yok. Eğer bir değişiklik olursa haber verirsiniz.
- b. Elbette, kendisi ülkemize maddi ve manevi anlamda çok emek vermiş bir kişidir.
- c. Tamam, başımı çevirmeden bakarım.
- ç. Mademki seni sürekli rahatsız ediyorlar, numaralarını engellesene.
- d. Evet, arkadaşları sayesinde eskisi kadar üzgün değil.
- e. Çok mutlu oluyorum. "Acaba sipariş verdiğim hangi ürün geldi?" diye meraklanıyorum.
- f. Aslında çok kötü etkilemiyor ama bazen midemin ağrmasına sebep oluyor.
- g. Onu üzmememiştik. Sadece şaka yaptık. Özür dileriz.
- ğ. Yardımanız için teşekkür ederim, ama gerek yok. Hedeflerime ulaşmak için sürekli çalışmam lazım.

OKUMA

AŞK MEKTUPLARI

Rasim, bir akşam, okuldan döndüğünde kendi ismine gelmiş bir zarf buldu. İçinde, çiçekli bir kâğıt üstünde şu satırlar yazılıydı:

“Rasim Bey,

Ben, sizi uzaktan uzağa seven bir genç kıyım. Çok güzel olduğumu korkmadan söyleyebilirim. Dünyadaki en büyük amacım, sizin tarafınızdan sevlmek ve sizin eşiniz olmaktır. Fakat yaşlarımız çok küçük olduğu için, birkaç sene beklememiz lazım. Şimdilik kendimi size tanıtmayacağım. Mektuplarınızı zarfın üstündeki adrese gönderiniz. Benim kuralcı bir babam vardır ve nadiren sokağa çıkmama izin verir. Belki bir gün ayaküstü görüşebiliriz. Kendimi şimdiden sevgiliniz ve nişanlıyız olarak gördüğüm için sizinle görüşmeyi kötü ve ayıp bir şey saymıyorum. Evde yalnızlıktan canım çok sıkılıyor. Mektuplarınız benim için büyük bir teselli olacaktır.”

On altı yaşına gelmiş liseyi her çocuk gibi, Rasim için de hayatta sevip sevlmekten daha önemli bir şey yoktu. Bu mektubu okur okumaz içini bir heyecan kapladı. Tanımadığı bu kızy deli gibi sevmeye başladı. O gece sinemaya gidecekti, vazgeçti. Erkenden odasına çekilerek kendisini seven bu genç kızy uzun bir mektup yazdı. Mektubu posta kutusuna attığı zaman birdenbire on yaş büyümüş gibi hissetti, kendisiyle gurur duydu.

İsminin Bedia olduğunu söyleyen bu genç kızy, Rasim’in mektuplarına düzenli olarak cevap veriyor, eğer Rasim cevabını bir iki gün geciktirirse kıyametleri koparıyordu. “Sizi ne kadar sevdiğini ve mektuplarınızdan başka umudu olmadığını söyleyen bu zavallı kızy bekletmek doğru mu? Hem de mektuplarınızı çok kısa yazıyorsunuz. Benimle konuşmaktan sıkılıyor musunuz yoksa? (...) Bir ricam daha var: Mektuplarınızı biraz okunaklı yazabilir misiniz?” Genç kızyın bu mektuplarından sonra Rasim, akşamları erkenden odasına kapanıyor, sevgilisine kendisini beğendirmek için saatlerce çalışarak, kitaplar karıştırarak uzun mektuplar yazıyordu.

Bedia, aynı zamanda meraklı bir kızydı. Bazen şöyle sorular da soruyordu: “Evlendiğimiz zaman balayımızı geçirmek için acaba İtalya’ya mı gidelim, İsveç’e mi? Bu iki memleket acaba nasıldır? Oradaki insanlar nasıl yaşar, ne iş yaparlarmış? Oralara gitmek için hangi denizlerden, hangi memleketlerden geçilmeliymiş?”, “Sen, hangi kitapları okursun? En çok hangi kitapları beğendiysen yaz da ben de onları okuyayım...” Genç adam, nişanlısına karşı küçük düşmemek için coğrafya ve edebiyat kitapları karıştırıyor, onun istediği bilgileri toplamak için günlerce çırpınıyordu. Bedia, bir mektubunda ona şöyle küstü: “Sizinle görüşmeye karar vermiştim. Dün, okul dönüşü yolunuzu bekledim. Fakat bir genç kızyın sevgilisi olduğunuzu hatırlamamış, çok kötü giyinmişsiniz. Üstünüz, başınız, ayakkabılarınız çamur içindeydi... Çocuk gibi arkadaşlarınızla kavga mı etmişsiniz acaba? Bunu görünce sizi utandırmaktan korkarak yanınıza gelemedim.” Rasim, fena hâlde utandı ve üzüldü. O günden sonra

özenli giyinmeye başladı. Bedia, bir kere de onun okuldan çıkar çıkmaz eve gitmemesinden, geceye kadar sokakta dolaşmasından şikâyet etmişti. Acaba kendisi evde onun için ağlarken, o başka kızyların peşinde mi geziyordu? Rasim, dünyada Bedia’sından başka hiçbir kızy sevemeyeceğine yeminler etti ve sokakta dolaşmaya, karşılaştığı kızylara göz ucuyla bile bakmaya cesaret edemedi.

Bir akşam, Rasim’in annesi Nedime Hanım, kocası Ahmet Bey’i üzgün bir yüz ile karşıladı, ağlar bir şekilde “Ah, bey, başımıza gelenleri sorma. Oğlumuzu Bedia isminde bir kızy musallat olmuş. Bugün Rasim’in odasını düzeltirken mektuplarını buldum. Evladımızın sonunu çok kötü görüyorum. Bir çözüm bul ne olur!” Ahmet Bey’de hiçbir meraklanma belirtisi görünmüyor, tam tersine o gülüyordu. Sesini alçaltarak, “Korkma Hanım!” dedi. “Oğlana aşk mektuplarını yazan kişi benim!... Oğlanın yaramazlıkları gittikçe artıyordu. Okuldaki öğretmenlerinin ve bizim çabalarımıza rağmen okulda bir türlü başarılı olamıyordu. Nihayet, bu çareyi buldum... Kızy yazdığı mektuplar sayesinde Rasim’in bu sene sınıfı geçeceğinden eminim. Doğrusunu istersen, ben de iyi yazı yazmayı sana mektup yaza yaza öğrenmiştim!”

Reşat Nuri Güntekin

2 Aşağıdaki cümleleri metne göre eşleştirelim.

1. Kendisine gelen mektup sonucu	a. Ahmet Bey eşi gibi endişelenmiyor.
2. Rasim'in kısa mektupları yüzünden	b. Rasim heyecanlanarak akşamki planlarını iptal eder.
3. Rasim, Bedia'yi kırmamak için	c. dışarıdaki kızların yüzüne bile bakmaz.
4. Mektupları yazan kişiyi bildiği için	ç. Bedia, sevgilisinin kendisinden sıkıldığını düşünür.
5. Ahmet Bey iyi yazı yazmayı	d. eşiyle mektuplaşmasına borçludur.

3 Aşağıdaki olayların sebeplerini kısaca yazalım.

1. Rasim ve Bedia'nın evlenmeden önce beklemek zorunda olmalarının sebebi
2. Bedia sık sık dışarı çıkamıyor çünkü
3. Bedia, Rasim'in mektuplarını dört gözle bekler çünkü
4. Rasim sevgilisine mektup yazmadan önce günlerce çalışır. Bunun nedeni
5. Bedia, Rasim'i sokakta görünce yanına gitmekten utanır çünkü
6. Nedime Hanım oğlu için endişeleniyor çünkü

4 Sizce bu hikâyenin sonunda ne olacak? Rasim, Bedia'nın kim olduğunu öğrenebilecek mi? Rasim mektuplar sayesinde okulda başarılı olabilecek mi? Anlatalım.

YA SİZ?

Rasim'in babası hakkında ne düşünüyorsunuz? Size böyle bir şey yapılıyorsa, öğrenince tepkiniz nasıl olurdu?

DİL BİLGİSİ

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Rivayeti

Fiil + -miş + kişi eki

Bu yapı "-miş" ekinin genel anlamından farklı olarak bir eylemin gerçekleştiğinin başkasından duyulduğunu bildirmez. Cümleye "inanmama, söylenileni ciddiye almama" anlamı katar. Soru biçiminde kullanıldığında ise bir eylemin gerçekleşip gerçekleşmediğini başkasına sorma söz konusudur.

It indicates that the action took place before the speech and that there was someone else who heard, learned or got aware of it afterwards. However, it is not a case of report but rather "disbelief, not to take it seriously".

Örnek:

Beni çok üzdü; güya tüm bunları istemeyerek yapmışmış.
Herkesle kavga etmiş; ancak böyle olsun hiç istememişmiş.
O, Türkçe kursuna daha önce gelmiş miymiş?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Bu akşam yemeğe gelmeyeceğini söyle.....; ancak ben hiç hatırlamıyorum.
2. Bunca senedir çok iyilik yap..... da ben değerini bilmiyordum.
3. Dün akşam evdeymiş, hiçbir yere git..... ama Ayşegül onu Taksim'de gördüğünü söylüyor.
4. Onu aramamı bekle.....? Hay Allah, ben tatilde diye onu rahatsız etmek istememiştim.
5. Sözde bugün toplantı olduğunu duy..... ve o yüzden gelmemişmiş.

6 Aşağıdaki cümlelerde uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Aileme göre, bu başarısız sonucu hak etmişim çünkü hiç çalışmamıştım / çalışmamışmışım.
2. Güya bu konuyu daha önce onunla konuşmuştuk / konuşmuşmuşuz. Eğer öyleyse ben tamamen unutmuşum.
3. Hatırlıyor musun, geçen bayram lunaparka gitmiştik / gitmişmişiz; ne kadar da eğlenmiştik.
4. Hayatımda bir kere motosiklet kullanmıştım / kullanmışmışım ve nasıl korktuğumu iyi hatırlıyorum.
5. Birbirimize yüzlerce aşk mektubu yazdık ama aslında beni hiç sevmemişti / sevmemişmiş.

Gereklilik Kipinin Rivayeti

Fiil + -mAllymış + kişi eki

Bu yapı, fiilin gerçekleşmesi gerektiğini ve bunun başkasından duyulduğunu ya da sonradan fark edildiğini belirtir.
It indicates the necessity for the actions and that there is someone else who hears, learns or gets aware of it afterwards.

Örnek:

Bugüne kadar sağlığıma daha çok dikkat etmeliymişim, büyüdükçe anlıyorum.
Yarın mutlaka derse gelmeliymişsin. Öğretmen öyle söyledi.
Yaptıklarından hiç pişman görünmüyordu, onu hiç aramamalıymişim.
Bir bilgin var mı? Bu bölümü de imzalamalı mıymışım?
Ameliyattan bir gece önce hiçbir şey yememeli miymişim?

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ben rahatsız değilim ama doktoruma göre biraz daha dengeli beslen.....
2. Görevlinin söylediğine göre bilet bulabilmemiz için bir dahaki sefere daha erken gel.....
3. Öğretmen bir şey söyledi mi? Biz sınav için önceki konulara da alış.....?
4. Saatimle denize gir..... Ama üzerinde saatin su geçirmez olduğu yazıyordu.
5. Uzmanlara göre bu sıcaklarda, yaşlılar öğle vaktinde dışarı ık.....

8 Aşağıdaki cümlelerde uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Evden daha erken ıkmalıydık / ıkmalıymişiz; gördün mü bak ben sana söylemiştim.
2. Evden daha erken ıkmalıydık / ıkmalıymişiz; biz bunu nasıl da akıl edemedik.
3. Dün akşam eve geç gelmemeliydim / gelmemeliymişim; ertesi gün yorgun olacağımı tahmin etmiştim.
4. Dün akşam eve geç gelmemeliydim / gelmemeliymişim; anneme göre misafirlere çok ayıp olmuş.
5. Acaba bu kadar çok yemek yememeli miydim / yememeli miymişim? Kendimi kötü hissediyorum.
6. Acaba bu kadar çok yemek yememeli miydim / yememeli miymişim? Doktor ne diyor?

9 Gereklilik kipinin rivayetini kullanarak aşağıdaki durumlara uygun cümleler yazalım.

Örnek: *Evde hem fırın hem de ütüyü aynı anda kullanınca sigortalar attı.
Hem fırın hem de ütüyü aynı anda kullanmamalıymişim.*

1. Kendimi çok kötü hissediyorum çünkü akşam yemeğinde çok yedim.
.....
2. Restorana gittiğimizde hiç boş masa yoktu. Rezervasyon yaptırmamıştık.
.....
3. Bana telefon numarasını söylemişti ama not almamıştım. şimdi hatırlamıyorum.
.....
4. Araba kullanırken arkadaşımla mesajlaşıyordum ve kaza yaptım.
.....
5. Geçen hafta çok hastaydım ve okula gittim. şimdi bütün sınıf hasta olmuş.
.....

Dilek-şart Kipinin Rivayeti

Fiil + -sAymış + kişi eki

Bu ek, fiilin gerçekleşmesi dileğini, arzusunu ve bunun başkasından duyulduğunu ya da sonradan fark edildiğini belirtir.
It indicates that the action tends to have or express desire and that there is someone else who hears, learns or gets aware of it afterwards.

Örnek:

İlaçlarını kullanmaya devam etseymiş, daha çabuk iyileşecekmiş.
Yorgun olmasaymış, bu akşam bize yemeğe gelecekmiş ancak yorgunmuş.
Emniyet kemerim takılı olmasaymış, kim bilir başıma neler gelecekmiş.
Aylın, çok fazla beklememek için mülakata daha mı geç gitseymiş?

10 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Biliyor musun? Kardeşim, bir soru daha yap....., sınavı kazanabilirmiş.
2. Doktora göre bu kadar yoğun bir şekilde çalış....., böyle hasta olmazmışım.
3. Acaba tatile arabayla mı git.....? Daha rahat edermişiz.
4. Keşke dün orada hava bu kadar kötü ol....., siz de evde oturmak zorunda kalmazmışsınız.
5. Onunla bu kadar açık konuş.....? Ne söylüyor, onu kırmış mıyım?

11 Aşağıdaki cümleleri dilek-şart kipinin rivayetini kullanarak yeniden yazalım.

1. Öğrencim parası olmadığı için geçen yıl kendisine yeni bir laptop alamamış.
.....
2. Kalabalık bir ailede büyüdüğü için paylaşmayı çok iyi biliyormuş.
.....
3. Türkçe testinde üç soruyu yanlış yaptığım için istediğim üniversiteyi kazanamamışım.
.....
4. Arkadaşım dün gece erken uyuyamamış ve sabah derse geç kalmış.
.....
5. Eşim "Eğer dedemle daha çok vakit geçirseydim şimdi onu bu kadar özlemezdim." der.
.....

DİNLEME

EVLİLİK TEKLİFİ

12 6 Aşağıdaki sorulara kısa cevaplar verelim.

1. Alper, Elif'e ne zaman evlilik teklifi edecekmiş?
2. Alper, Elif'e nerede evlilik teklifi edecekmiş?
3. Evlilik teklifi sırasında orada kimler olacakmış?
4. Serpil ve Mert'in düğünü ne zaman olacakmış?
5. Serpil ve Mert'in düğünü nerede olacakmış?
6. Serpil ve Mert'in düğün masraflarını kim ödeyecekmiş?

13 Sizce Aslı'nın Elif'e haber vermesi doğru mu? Neden?

14 Siz Aslı'nın yerinde olsaydınız en yakın arkadaşınıza bu haberi verir miydiniz?

YAZMA

15 Aşağıda Türk şiirinden örnekler bulunmaktadır. Şiirleri okuyalım ve düşüncelerimizi söyleyelim.

Lavinia

Sana gitme demeyeceğim.
Üşüyorsun ceketimi al.
Günün en güzel saatleri bunlar.
Yanımda kal.

Sana gitme demeyeceğim.
Gene de sen bilirsin.
Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim,
İncinirsin.

Sana gitme demeyeceğim,
Ama gitme, Lavinia.
Adını gizleyeceğim
Sen de bilme, Lavinia.

Özdemir Asaf

Gizli Sevda

Hani bir sevgilin vardı
Yedi sekiz sene önce,
Dün yolda rastladım
Sevindi beni görünce.

Sokakta ayaküstü
Konuştuk ordan burdan,
Evlenmiş, çocukları olmuş
Bir kız, bir oğlan.

Seni sordu
Hiç değişmedi, dedim,
Bildiğin gibi...
Anlıyordun.

Mesutmuş, kocasını seviyormuş,
Kendilerininmiş evleri...
Bir suçlu gibi ezik,
Sana selam söyledi.

Behçet Necatigil

16 Üçerli gruplar oluşturalım ve arkadaşlarımızla aşk temalı bir şiir yazalım. Şiir yazarken ilhama ihtiyacınız olursa aşağıdaki cümlelerle başlayabilirsiniz.

1. Seni gördüğüm zaman
.....
.....
.....

2. Her sabah uyandığımda
aklımda gülüşün
.....
.....
.....

3. Gökyüzünde milyonlarca
yıldız var
.....
.....
.....

4. Güzellik yalnızca gözlerle
görülmez
.....
.....
.....

KONUŞMA

17 Aşağıdaki metni okuyalım. Kısaca özetleyip bu konu hakkındaki düşüncelerimizi söyleyelim.

MEVLÂNÂ'YA GÖRE AŞK

Büyük mutasavvıf ve düşünür Mevlâna'nın hayatı ve eserleri aşk üzerine kurulmuştur. Onun dini algılayışında aşk ön plandadır. Çünkü Mevlâna'ya göre her şeyin temelinde aşk vardır. İnsanın dünyaya gönderiliş nedeni aşktr. Cennetten yeryüzüne gönderilen insan, yeryüzünde hep aynı şeyi aramıştır. Çünkü sevdiğini geride bırakmış, kaybettiği gerçek sevgiliyi dünyada aramaya başlamıştır. Mevlâna bütün dünyayı aşk gözüyle tanımlar ve anlamlandırmaya çalışır. Hatta ona göre yalnızca insan değil, evren aşk üzerinden hareket eder, mevsimler aşk ile dönüp durur. İnsanın evrenle ve insanın tanrı ile ilişkisi hep aşk üzerine şekillenir.

Mevlâna'ya göre aşk bir arayıştır. Ruhun, yüce yaratıcıyı aramasının adıdır. İnsanoğlu bu yüzden dünyada hep bir gariplik, bir eksiklik, bir yalnızlık çeker. Çünkü sevgilisini (yaratıcıyı) kaybetmiştir. Onu bulana kadar rahat değildir. Bu yüzden insan, doğumundan itibaren âşık bir kişinin özelliklerini taşır. Mevlâna bunu bir eserinde "Bizim, sarhoş olmamız için şaraba ihtiyacımız yoktur." diyerek dile getirir. Zira sarhoşluk, gerçek anlamıyla âşıklık doğuştan insanoğlunda var olan bir özelliktir.

Roman ve şiirlerde aşk genellikle zor bir duygu olarak ele alınır. Aşk derttir, acıdır, ızdıraptr. Mevlâna'da ise aşk, zevktir, coşkudur, dahası hayatın kendisidir. Mevlâna aşkı bir yaşam biçimi olarak görür ve tanımlar. Mevlâna aşkı aynı zamanda kâinatı okuma kitabı olarak da görür. Kişi sevgilinin (yaratıcının) gözüyle kâinata bakar, onu yorumlar. Bütün eşya ve nesnelere arkasında saklanmış olan sevgiliyi görmemek mümkün mü, diye de sormadan edemez.

1 2 İzlediğimiz videoya göre uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Fatma Hanım'a göre aşk denince aklımıza ne geliyor?
 - a. filmler
 - b. kitaplar
 - c. şiirler
2. Fatma Hanım'a göre "romantizm" denince aklımıza hangisi gelir?
 - a. yüzük almak
 - b. mum ışığında yemek yemek
 - c. sinemaya gitmek
3. "Aşk sadece romantizm değildir." sözü nerede ortaya çıkmış?
 - a. toplantıda
 - b. konferansta
 - c. derste
4. Fırat Bey'e göre aşkın tanımında hangisi olamaz?
 - a. kavuşamamak
 - b. mutluluk
 - c. hasret
5. Fırat Bey'in söylediği şiirin anlamı nedir?
 - a. Âşık olmak için acı çekmek gerek.
 - b. Âşık olmak mutluluğun kaynağıdır.
 - c. Aşk iki kişinin kavuşmasıyla gerçekleşir.
6. Fırat Bey'e göre Leyla ile Mecnun hikâyesinin kahramanı kimdir?
 - a. Leyla'nın babası
 - b. Mecnun
 - c. Leyla
7. İzleyiciler Fırat Bey'e sorularını hangi yolla soruyorlar?
 - a. telefonla arayarak
 - b. e-posta göndererek
 - c. sosyal medyadan mesaj yazarak

2 Videoyu izleyelim. Programda konuk olan Fırat Bey'e bir soru yazalım.

KENDİNİ ÇEK

Ülkende eski zamanlarda evlilik gelenekleri nasılmış? İnsanlar nasıl tanışır ve evlenirmiş? Aile büyüklerimize soralım ve videomuzda anlatalım.

GÜNLÜK İFADELER

AŞK

Sevdalanmak

İlanaşk etmek

Tutulmak

Karşılıksız sevmek

Mecnun olmak

Gönül bağı

Yıldırım aşkı

Gönül ilişkisi

Çifte kumrular

Ayran gönüllü

Aşkına karşılık vermek

Gönlünü kaptırmak

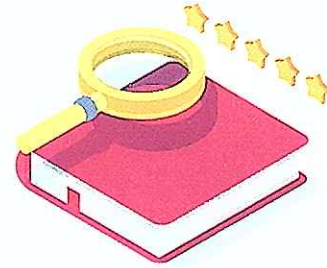
Abayı yakmak

Kara sevdaya tutulmak

MİKROFON SENDE

Hikâye veya roman okur musunuz? En beğendiğiniz roman veya hikâye nedir? Aşağıdaki formu dolduralım ve anlatalım.

Kitabın adı:	Yazarı:
Konusu:	
Kahramanları:	
Beni en çok etkileyen kahraman ve özellikleri:	
Olayın geçtiği yer ve zaman:	
Kitabı sevme nedenim:	
Kitaptan çıkardığım sonuç:	

Türkiye “Tuzlu Kahve”

Türkler için kız isteme merasiminde kahve ikram etmek önemlidir. Gelin olacak kız tarafından yapılan kahvelerden damada ikram edilecek kahvenin içine tuz konması bu merasimde bir gelenek hâlini almıştır. Damadın seve seve içtiği tuzlu kahve, aile için sabrı ve gelinden gelecek her naza katlanmayı simgeler.

Hindistan “Damada ayak banyosu”

Düğünde damat kayınvalidesi tarafından karşılanır, damadın ayakları yıkanır ardından süt ve bal ikram edilir. Ayrıca, gelin ve damat düğün yerinde yakılan kutsal ateşin etrafında dört kere dönerler ve masalarına doğru koşmaya başlarlar, kim ilk oturursa evde onun sözünün geçeceğine inanılır.

Çin “Ayın 15'i uğursuz sayılır”

Çin’de evlilik astrolojiye göre yapılmaktadır. Evlenecek çiftlerden damadın ailesi astroloji uzmanına başvurarak evlenmeyi düşünenler hakkında yorum ister. Astroloji uzmanının hazırladığı horoskopu damadın ailesi uygun bulursa, çocuklarının doğum saatini ve tarihini kızın ailesine göndererek, aynı işlemi onların da yapması gerektiğini söyler. Ay takviminin 7. ayının son 15 gününde evlenmek uğursuz olarak kabul edilir; çünkü o dönemde cehennemin kapısının açılıp kayıp ruhların serbest kaldığına inanılır.

BİR ADIM ÖTESİ

Güya / Sözüm ona / Sözde

Bu zarflar cümleye inanmama anlamı verir.

Güya diyet yapıyordum. Halbuki bugün onu hamburger yerken gördüm.

Güya onu aradığımda duymamışmış. Halbuki telefon bütün gün elinde.

Sözde benden gençmiş. Pasaportundaki doğum tarihine göre benden üç yaş büyük.

Sözüm ona bu akşam film izleyecektik. Filmin beşinci dakikasında uyuyakaldı.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Rivayet birleşik zamanları **(-I)yormuş, -(I/A)rmış, -(y)AcAkmış, -mişmiş, -mAllymış, -sAymış**) kullanarak aşağıdaki boşlukları uygun fiillerle tamamlayalım.

ol- konuş- git- al- ye- başla- evlen- bil- kaç- yap-

1. Deniz İngilizce otelde çalışabilirmiş.
2. Onlar geçen yıl tatilde güya Maldivler'e
3. Yardıma ihtiyacım olduğunu bana yardım edermiş.
4. Eşim yarın sabah uçak biletlerimizi
5. O vejetaryenmiş, hiç et
6. Yurt dışında okurken İngilizce öğretmenliği
7. Kahve falıma göre iki ay sonra
8. Eğer bir işi kendi evinde otururmuş.
9. Ağabeyim çocukken okuldan hep
10. Kurallara göre öğretmenler derse 08.30'da

2. Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Bugün dışarıya çıktığımda teyzeme de ama evde yoktu.
a. uğramıştım b. uğrayacaktım c. uğrasaydım ç. uğruyordum
2. Duyduğuma göre dünyaca ünlü o şarkıcı önümüzdeki yaz Antalya'da konser
a. verecekti b. verecekmiş c. verirmiş ç. verirdi
3. Havaalanına vardığımda uçak çoktan Tekrar bilet almak zorunda kaldım.
a. kalkmıştı b. kalkacaktı c. kalkardı ç. kalksaydı
4. Güya o hayatında hiç yalan Daha geçen gün yaşını küçük söyledi.
a. söylememeliymiş b. söylemeyecekmiş c. söylemeseymiş ç. söylememişmiş
5. Onlar beni aradıklarında kütüphanede ders bu yüzden hemen cevap veremedim.
a. çalışıyordum b. çalışırdım c. çalışacaktım ç. çalışmıştım
6. Haberlerde söylediklerine göre yarın çok soğuk Paltonu mutlaka yanına al.
a. oluyordu b. olmalıymış c. olacaktı ç. olacaktı
7. Keşke filme gittiğimizi Erhan'a da O da bizimle gelirmiş, bugün boşmuş.
a. söylüyorduk b. söylüyormuşuz c. söyleseymişiz ç. söyledik
8. Eve gelirken yoğurt ama marketler kapanmıştı.
a. alsaydım b. alıyordum c. almıştım ç. alacaktım
9. Hayalim başarılı bir bilim insanı olmak. Bunun için çok
a. çalışmışım b. çalışmalıymışım c. çalışsaymışım ç. çalışmıştım
10. Sanki kendisi kurallara çok gibi bana akıl veriyor.
a. uyuyordu b. uyuyormuş c. uyacakmış ç. uyacaktı
11. Bugüne kadar bu restoranda hiç yemek Beni getirdiğin için teşekkürler.
a. yemeyecektim b. yemezdim c. yememişim ç. yemiyordum
12. Öğretmenimiz acaba hangi rengi en çok ? Keşke hediye almadan önce öğrenebilsek.
a. sevecekti b. sevmişmiş c. sevseymiş ç. severmiş
13. Akşam ödevlerimi ama elektrikler kesildi. Özür dilerim.
a. yapsaydım b. yapmıştım c. yapacaktım ç. yapsaymışım
14. Ağabeyim sanki kendi gibi bana sigarayı bırakmamı söylüyor. Önce kendi bıraksın.
a. içmiyordu b. içmiyormuş c. içmeyecekmiş ç. içmeseymiş
15. Senin ailen nerede ? Geçen gün söylemiştin ama ne yazık ki unuttum.
a. yaşıyordu b. yaşardı c. yaşarmış ç. yaşıyormuş

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Bir edebî eserin arka planında yer alan sosyal, siyasal ve tarihi öğeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Tartışmalarda düşünce ve görüşlerimi açık ve net olarak anlatabilir, karşımdakinin görüşlerine tepki verebilirim.	1	2	3	4	5
3. Bir mektupta deneyimlerimi, duygularımı ve olayları ayrıntılı bir şekilde yazırım.	1	2	3	4	5

İSİMLER

acıma
antropolog
bilinçaltı
cariye
dopamin
endorfin
faz
feniletilamin
feromon
firavun
hasret
hormon
inci
istatistik
ispat
izlenim
kâinat
kıvılcım
köle
kuşkucu
kuyu
makale
mücevher
norepinefrin
nörotik
okunaklı
oksitosin
perişan
razi
salınım
sükûnet
takat
yurtseverlik
zavallı

FİİLLER

çaktırmak
çırpınmak
dindirmek
kavuşmak
salgılanmak
umursamak

KALIP İFADELER

ayaküstü görüşmek
dünya ile bağını koparmak
dilden dile dolaşmak
gönlünü çalmak
göz ucuyla bakmak
küçük düşürmek
lanet olsun
meraktan çatlamak
musallat olmak
takati kalmamak
teselli bulmak
yol almak

BECERİLER

- Dilek ve şikâyetleri iletebilme
- Kurumlarla yazışma yapabilme

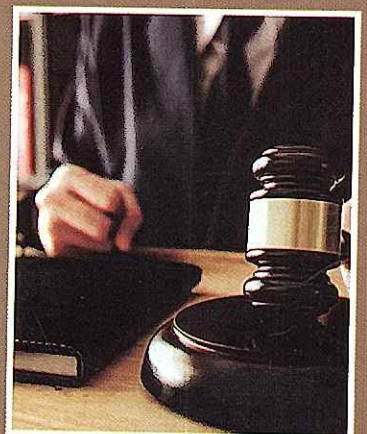
DİL BİLGİSİ

- Birleşik Zamanlar (-(I)yor, -(I/A)r, -mİş, -(y)AcAk olmak)
- Zarf Fiiller (-(y)EcEk/-Diğİ kadar, -(y)EcEK/-Diğİ gibi)
- Bağlaçlar (zira, aksi hâlde, aksine, aksi takdirde açıkçası)

KELİMELER

- Dilekçeler
- İş Hayatı
- Hukuk

BİR MARUZATIM VAR

ÜNİTE 3

BİR MARUZATIM VAR A. GÜNLÜK HAYAT

okuyor olacağım, gülmez oldu, okumuş olduk, çalışır oldum

-Gelecek yıl üniversitede okuyor olacağım.
-Memleketinden ayrıldığından beri yüzün hiç gülmez oldu.
-Lisedeki edebiyat öğretmenimiz sayesinde bu kitabı da okumuş olduk.
-Sizle beraber çalışa çalışa daha dikkatli çalışır oldum.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Aşağıdaki dilekçe örneğini inceleyelim. Dilekçe hangi bölümlerden oluşmaktadır? Bu bölümler sayfa düzeninde nerede bulunmaktadır?

Tarih: 25.10.2020

T.C.
Sağlık Bakanlığı
İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne

12345678901 kimlik numaralı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşım. İstanbul Beyoğlu ilçesinde yedi yıldır ikamet etmekteyim. Geçtiğimiz günlerde Müdürlüğünüze bağlı Özel Beyoğlu Önder Hastanesi ile yaşadığım bir sorundan dolayı bu dilekçeyi yazmaktayım. Şikâyetime konu olan olayın özeti şu şekildedir:

11.10.2020 Pazar günü saat 20.30 sularında oğlum Ali Sancak'ın bir anda ateşi yükseldi ve kusmaya başladı. Bunun üzerine çocuğumu alıp evime en yakın sağlık kuruluşu olan Özel Beyoğlu Önder Hastanesi acil servisine götürdüm. Hastaneye geldiğimizde çocuğumla ilgilenen bir görevli bulamadık. Çocuğumun durumu her geçen dakika daha kötüye gitmesine rağmen kimse bizimle ilgilenmedi. Biz, acil servise geldikten yaklaşık on dakika sonra gelen hemşire Nilgün Solmaz, ilgisiz bir şekilde oğlumun ateşini kontrol ederek beklememizi, doktorun birazdan geleceğini söyledi. Benim bu duruma itiraz etmem üzerine de beklemem gerektiğini söyleyip odasına girdi. Aradan beş dakika daha geçti ancak doktor gelmedi. Bunun üzerine hemşirenin odasına girip oğlumun durumunun daha da kötüye gittiğini ve doktorun neden hâlâ gelmediğini sordum. Hemşire, kızgın bir tavırla tekrar beklemem gerektiğini, eğer sorun çıkarırsam güvenliği çağıracağını söyledi. Bu konuşma sırasında gelen Doktor Nedim İşler ise en az hemşire kadar kızgın bir tavırla "Beyefendi, iki dakika yemek yemeye gittik. Bakın geldim işte. Ne diye telaş yapıyorsunuz? Merak etmeyin oğlunuz ölmez." gibi birtakım şeyler söyleyip oğlum muayene etmeye başladı. Muayene ettikten sonra yediği bir şeylerin dokunmuş olduğunu, bundan dolayı ateşinin yükseldiğini ama kustuğu için önemli bir sorunun kalmadığını, bir iki saat sonra ateşinin düşmüş olacağını söyledi. Benim, idrar ve kan tahlili yapılması isteğimi ise geri çevirdi. Bir tane ateş düşürücü ilaç yazdı ve bizi eve gönderdi. Hastaneden ayrılırken acil servis ücretsiz olmasına rağmen bizden 225 lira muayene ücreti de aldılar. Eve döndükten sonra oğlumun ateşi düşmedi, hatta daha da yükseldi. Başka bir hastaneye gitmek zorunda kaldık. Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan muayene ve tetkikler sonucunda oğlumun dizinin bir iki santimetre üstünde bir böcek ısırığı tespit edildi. Hemen müşahede odasına alınıp tedavisine bir gün boyunca devam edildi.

Oğlum şimdi sağlığına kavuştu ama gittiğimiz ikinci hastanede oğlumun tedavi eden doktor "Eğer bir iki saat daha geç kalmış olsaydınız çocuğunuzda kalıcı bir hasar kalabilirdi." dedi. Oğluma on beş dakika sonra müdahale eden, hastalara karşı nezaket-siz ve ilgisiz davranan, hukuki olmadığı halde para talep eden Özel Beyoğlu Önder Hastanesi, Doktor Nedim İşler ile Hemşire Nilgün Solmaz'dan şikâyetçiyim. Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Adres: Fetihtepe Mah. Zümrüt Sok. NO:112 D:5 Beyoğlu/İstanbul
Tel: 0592 352 32 35

Ek1: Ali Sancak'ın kimlik fotokopisi.
Ek2: Erdem Sancak'ın kimlik fotokopisi.
Ek3: Özel Beyoğlu Önder Hastanesi Acil Servisi'ne ödenen 225 TL'lik ücret makbuzu.
Ek4: Doktor Nedim İşler'in Ali Sancak'a vermiş olduğu reçete.
Ek5: Ali Sancak'ın Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen hastalık teşhis ve tedavi raporu.

Adı Soyadı: Erdem Sancak

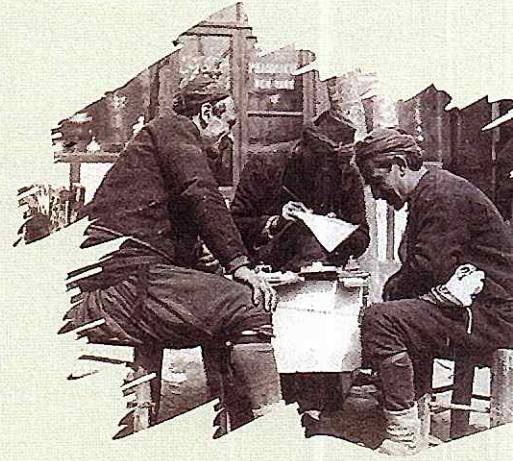
imza:

ARZUHÂLDEN DİLEKÇEYE

Eskiden, yetkili makamlara bir durumu, şikâyeti ya da dileği belirtmek için yazılan yazılara arzuhâl denirdi. Arzuhâller, belli kurallara göre yazılırdı. Arzuhâlin ilk bölümünde arzuhâlin verildiği makama ya da makam sahibinin rütbesine göre değişen unvanlar, kalıplaşmış saygı ve dua sözleri yazılırdı. Daha sonra (a) *resmî* yazım kurallarına uygun bir anlatımla dilek belirtilirdi. Bütün bunları para karşılığında yapan kişiye arzuhâlcı denirdi.

Arzuhâlcilik, okur-yazarların az olduğu geçmiş dönemlerde ancak (b) *resmî* izinle yapılabilen bir meslekti. Arzuhâlcı olmak isteyen kişi, arzuhâlcı başına başvurur, (c) *resmî* bir kurul önünde yapılan sınavda başarılı olursa kendisine "izin tezkeresi" verilirdi. Arzuhâlcinin; ahlaklı olması, kanunları, yasaklanmış konuları iyi bilmesi, yazısının güzel olması gerekirdi. 19. yüzyıl sonlarında arzuhâlciler İstanbul'da genel olarak Beyazıt'ta, Ayasofya Camisi çevresinde, Sultan Ahmet Meydanı'nda, Yeni Cami yakınlarında bulunur, açık havada çalışırlardı. Hasır taburelerde oturan arzuhâlcilerin önlerinde mürekkep, kamyış kalem gibi yazı araçlarının durduğu küçük bir masa, yanlarında da müşterilerin oturacağı birkaç iskemle bulunurdu.

Ülkemizde okur-yazar sayısının artması, eski sistemde dilekçe yazma yöntemlerinin kalkması ve Latin alfabesinin benimsenmesi üzerine arzuhâlcilerin sayısı azaldı. Bugün adliye ve hükümet binalarının önünde küçük masalar üzerinde dilekçe yazan kişiler, bitmeye yüz tutan arzuhâlcilik mesleğinin son çalışanlarıdır.

2 Aşağıdaki cümleler doğruysa "D" yanlışsa "Y" yazalım.

1. 19. yüzyılda arzuhâlciler İstanbul'da genellikle kapalı mekânlarda çalışırlardı. ()
2. Bir kuruma durumu, şikâyeti veya isteği belirtmek amacıyla yazılan yazıya arzuhâl denirdi. ()
3. Herkes arzuhâlcı olabilirdi. ()
4. Arzuhâl yazmak için belirli kalıplar vardır. ()
5. Günümüzde arzuhâlcilerin sayısı artmıştır. ()

3 Metinde altı çizili olan sözcükleri aşağıdaki anlamlarının karşısına yazalım.

1. Bir kimsenin memuriyetindeki rütbesini, makamını veya mevkisini gösteren ad, san, titr:
2. Arkalıksız sandalye:
3. Devlet kademesinde yüksek ve önemli memuriyet, mevki:
4. Bir iş için izin verildiğini bildiren resmî kâğıt:

4 Aşağıda resmî sözcüğünün üç farklı anlamı verilmiştir. Metinde yer alan "resmî" sözcüklerinin cümle içindeki anlamlarına bakalım, aşağıdaki anlamları ile eşleştirelim.

1. Devletin olan, devlete ait, devletle ilgili, özel karşıtı:
2. Devletin öngördüğü yöntemlere uygun olarak yapılan, formel:
3. Samimi olmayan, teklifli, ciddi:

YA SİZ?

Sizin ülkenizde de arzuhâlcilik benzeri meslekler var mı?

DİL BİLGİSİ

Birleşik Zamanlar (zaman + ol-)

Fiil+ -(I)yor olur + kişi eki

*Bu yapı gelecek zaman anlamlı cümlelerde bir işin devam edeceğini tahmin etmek için kullanılır.
This form is used in future tense sentences and expresses a prediction that the action will continue.*

Örnek:

Yarın bu saatlerde eve gidiyor olurum.
Sen geldiğinde biz uyuyor oluruz, lütfen zili çalma.

Fiil+ -miş olur + kişi eki

Bu yapı gelecek zaman anlamlı cümlelerde bir işin belirli bir zamandan önce veya belirli bir süreye kadar biteceğini tahmin etmek için kullanılır.

This form is used in future tense sentences and expresses a prediction that the action will be finished before or by a specific point in time in the future.

Örnek:

Yarın bu saatlerde eve ulaşmış olurum.
Önümüzdeki yıl bu zamanlarda üniversiteyi bitirmiş olurum.

Fiil+ -(I)yor olacak + kişi eki

*Bu yapı henüz gerçekleşmeyen bir işin gelecekte devam ediyor olacağını anlatmak için kullanılır.
This form is used for expressing actions that have not taken place yet but are expected to be going on in the future.*

Örnek:

Gelecek yıl eylül ayında üniversiteye gidiyor olacaksınız.
Araba almak için iki yıldır para biriktiriyorum. İki ay sonra yeni arabamı kullanıyor olacağım.

Fiil+ -miş olacak + kişi eki

*Bu yapı ile işin cümlede belirtilen zaman ya da durumdan önce biteceği anlatılır.
This form is used for describing actions that are expected to end before reaching a specific point in time in the future or before a specific condition occurs.*

Örnek:

Gelecek yıl haziranda üniversiteden mezun olmuş olacaksınız.
Bu akşam arkadaşlarıyla dışarı çıkmaya izin veririm ama gece yarısına kadar eve dönmüş olacaksınız!

Fiil+ -(I/A)r/mAz oldu/olmuş + kişi eki

*Bu dil bilgisi yapısı bir işin yapılma sıklığının eskisinden daha farklı olduğu durumlarda kullanılır.
Ayrıca geçmişte yapılan ama şimdi yapılmayan ya da geçmişte yapılmayan ama şimdi yapılan fiilleri anlatır.
This structure is used for indicating conditions where an action occurs more or less frequently in comparison to the past. It is also used for expressing actions that did not occur in the past but occur at present; or actions that used to happen in the past but do not happen anymore.*

Örnek:

Başka bir şehre taşındığından beri beni aramaz oldu.
Zerrin son zamanlarda sık sık dışarı çıkar olmuş.
Hiç sevmediği hâlde Kadir bu sıralar spor yapar oldu.
Eskiden en az yılda iki defa memleketine giderdin. Duydum ki artık hiç uğramaz olmuşsun.

Fiil+-(y)AcAk oldu/olmuş + kişi eki

Bu yapı, yapılması planlanan bir işten vazgeçilmesi ya da bir sebeple yapamama durumunda kullanılır.

This structure is used for describing situations in which the subject has decided not to do a previously planned action or in cases where a specific condition hinders the occurrence of the planned action.

Örnek:

Aileme sınıfı geçemediğimi anlatacak oldum ama kızacaklarından korkup vazgeçtim.

Hafta sonu için arabasını isteyecek olduk, arabayı vermemek için elli tane bahane saydı.

Dün akşam bayram alışverişi yapacak olmuşlar, mağazalar çok kalabalıkmış, hiçbir şey almadan geri dönmüşler.

Not: Bu yapı -(y)AcAktl yapısı ile aynı anlamdadır.
Dün akşam seni arayacak oldum. Sonra saatin geç olduğunu fark edip vazgeçtim.
Dün akşam seni arayacaktım. Sonra saatin geç olduğunu fark edip vazgeçtim.

Fiil+-miş oldu + kişi eki

Bu yapı, yapılan bir işin ya da bir durumun başka bir işin yapılmasına imkân verdiği durumlarda kullanılır.

This form is used for expressing situations where the occurrence of a specific action or a condition allows for the occurrence of another action.

Örnek:

Bütün gün evde kalmamız iyi oldu. Uzun zamandır yapamadığımız ev temizliğini yapmış olduk. İş sebebiyle Ankara'ya gidince yıllardır görüşemediğim arkadaşlarımla görüşmüş oldum.

Fiil+-miş oluyor + kişi eki

Bu yapı, geniş zaman anlamlı cümlelerde cümledeki ikinci işin birinci işten önce gerçekleştiğini anlatır.

This form indicates that of the two actions stated in a present tense sentence, the latter takes place before the former.

Örnek:

Sabah işe geldiğimizde çayımız demlenmiş oluyor.

Ben sabah uyandığımda eşim çoktan evden çıkmış oluyor.

Fiil+-miş ol + emir / istek kipi + kişi eki

Emir ve istek cümlelerinde kullanılan bu yapıda yüklemdeki işin cümlede belirtilen zamandan önce bitirilmesi istenir.

Used in imperative sentences and statements of request, this form indicates that the action stated by the verb is supposed/required to be finished before a specific point in time given in the sentence.

Örnek:

Uçağın kalkış saatinden en az bir saat önce havaalanına gelmiş olun!

Ben eve döndüğümde odanı temizlemiş ol.

Arkadaşlar, yarına kadar bu projeyi bitirmiş olalım.

Fiil+	-(I)yor	
	-miş	olmalı + kişi eki
	-(y)AcAk	

Şimdiki zaman, geçmiş zaman ve gelecek zamanlı cümlelerin sonunda yüklemden sonra "olmalı" gelince cümle tahmin ya da tavsiye anlamı kazanır.

When "olmalı" is used following the verb and at the end of sentences formed in the present continuous, past and future tenses, it expresses a meaning of prediction or advice.

Örnek:

- Ayşe'nin yarın çok önemli bir sınavı var. Şimdi ders çalışıyor olmalı.
 Canan kursa başlayalı 3 ay oldu. Bu zamana kadar bir şeyler öğrenmiş olmalı.
 Başka zaman olsa aramazdı. Aradığına göre borç isteyecek olmalı.
 Sınava kadar bu üç kitabı ve iki makaleyi okumuş olmalısınız.

Fiil+	-(I)yor	
	-miş	olsa(ydı) + kişi eki
	-(y)AcAk	

Bu yapı geçmiş zaman, şimdiki zaman ve gelecek zaman cümlelerine ihtimal ya da tahmin anlamı verir.

This form imposes a meaning of possibility or prediction to sentences formed in the present continuous, past and future tenses.

Örnek:

- Eve gidiyor olsaydı bana haber verirdi.
 Eve gelmiş olsa arabası evin önünde olurdu.
 Beni dinlemiş olsaydın bu hataları yapmazdın.
 Ahmet, gidecek olsa şimdiye kadar çoktan giderdi. Merak etmeyin hiçbir yere gidemez.

Not: Bu yapıyı dilek ya da pişmanlık durumlarını anlatmak için de kullanabiliriz.

Örnek:

Keşke daha ucuz bir yerde tatil yapmış olsaydık. Şimdi hiç paramız kalmadı.
 Keşke daha iyi bir işte çalışıyor olsam.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Gelecek yıl yüksek lisans yapmak için İngiltere'de yaşa..... olacağım.
2. Dün misafirlerin gelmemesi iyi oldu. Böylece biz de seninle sohbet et..... olduk.
3. Çocukken her pazar bize kahvaltı yapmaya gelirdin. Artık hiç uğra..... oldun.
4. Sen eve geldiğinde maç bit..... olur.
5. Gelecek yaz bu zamanlar tatilde Bodrum'da güneşlen..... olacağız.
6. İki yıl sonra kendi işimizi kurduktan sonra kimseye boyun eğ..... olacağız.
7. Zamanında beni dinleseydin. Şimdi çok rahat yaşa..... olurdun.
8. Ne zaman tatile çık..... olsak mutlaka bir sıkıntı çıkıyor.
9. Seninle yaşaya yaşaya ben de senin gibi her şeye dikkat et..... oldum.
10. Üç ay sonra sertifikalarımızı al..... olacağız.

6 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Beş yıl sonra ne yapıyor olacaksın?

.....

2. Beş yıl sonra ne yapmış olacaksın?

.....

3. Son zamanlarda eskiden farklı olarak ne yapar oldun? Ne yapmaz oldun?

.....

4. Türkçe kursuna katıldın. Bu sayede ne yapmış oldun?

.....

5. Sence haftaya bugünlerde ne yapıyor olursun?

.....

7 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Sen eskiden hiç kahve içmezdin. Şimdilerde sık sık kahve oldun.

- a. içer b. içmiş c. içecek

2. Ahmet telefonlarını açmıyor. Saat de biraz geç. olmalı.

- a. Uyur b. Uyuyor c. Uyuyacak

3. Tam bir adım atıp onunla oluyorum, sonra çekinip vazgeçiyorum.

- a. konuşuyor b. konuşacak c. konuşmuş

4. Bir ay sonra bu saatlerde sahilde olacağız.

- a. güneşlenir b. güneşlenmiş c. güneşleniyor

5. Eğer ödevlerini erken olsaydın şimdi dışarı çıkıp arkadaşlarınla oyun oynayabilirdin.

- a. bitirmiş b. bitirecek c. bitiriyor

6. Akşama kadar elinizdeki bütün işler olsun. Yarın yeni bir projeye başlıyoruz.

- a. tamamlanır b. tamamlanacak c. tamamlanmış

7. Her şey planladığım gibi giderse çok yakında çok para olurum.

- a. kazanıyor b. kazanacak c. kazanır

8. Sınav puanlarınız beklediğimden daha düşük. Bu konuyu iyi olmalısınız.

- a. anlamayacak b. anlamıyor c. anlamamış

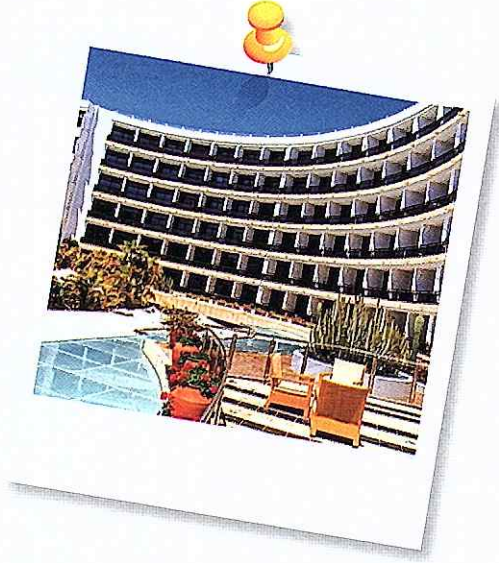
9. Aramız eskisi gibi değil. Artık beni neredeyse hiç oldu.

- a. aramaz b. aramamış c. aramıyor

10. Şirketin bütün önemli isimleri toplanmış. Şirketle ilgili önemli bir sorun olmalı.

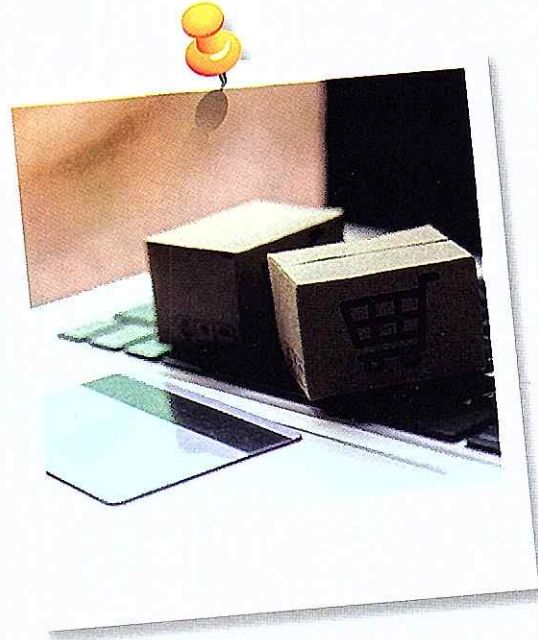
- a. çıkıyor b. çıkmış c. çıkar

8 7 Metni dinleyelim. Aşağıdakilerden hangileri metinde şikâyet edilen konulardır? İşaretleyelim.

Sahil Şeridi Oteli:

- Konaklama ücreti çok yüksekti.
- Otel şehir merkezine uzaktı.
- Odalar küçüktü.
- Otelde su yoktu.
- Yemekler kötüydü.

Markaton.com Sitesi:

- Ürünü geç gönderdiler.
- Bilgilendirme yapmadılar.
- Yanlış kargo takip numarası verdiler.
- Ürün hatalı geldi.
- Değişim talebini reddettiler.

Yeni Dünya Dil Kursu:

- Kursun öğretmenleri iyi değildi.
- Dersler sürekli iptal oluyordu.
- Kursu dondurma talebi reddedildi.
- Kayıt iptalini kabul etmediler.
- Katılmayacağı derslerin ücretini talep ettiler.

9 Aşağıdaki süreçler, hangi kuruma ait şikâyetlerin güncel durumunu göstermektedir?

1. Yasal işlemler başladı:
2. Yasal işlemler başlayacak:
3. Yasal işlem yapılamıyor:

YAZMA

10 Aşağıdaki durumlardan birini seçerek dilekçe yazalım.

- a. Üniversite öğrencisisiniz. Ders notunuz sisteme yanlış girilmiş. Fakültenizin öğrenci işlerinden bu yanlış düzeltmelerini isteyin.
- b. Pasaportunuz / Kimliğiniz kayboldu. Bu durumu yetkililere haber vererek yeni bir pasaport/kimlik başvurusunda bulunun.
- c. Elektrik faturanız çok yüksek geldi ve bir yanlışlık olduğunu düşünüyorsunuz. Faturaya itiraz edin.

...../...../.....

.....

Ekler:

Ek1:

KONUŞMA

11 İkişerli gruplar oluşturalım. Aşağıdaki durumlara bakarak karşılıklı konuşalım.

Müşteri: Bankanız kredi kartınızdan yıllık aidat kesmiş. Bu aidatın iptal edilmesini istiyorsunuz. Kabul etmezlerse kartı kapatmayı düşünüyorsunuz.

Müşteri Hizmetleri Görevlisi: Müşteriyi kartını kapatmaması için ikna etmelisiniz. Aidatı iptal edemezsiniz ama bunun yerine müşteriye başka avantajlar, hediyeler sunabilirsiniz.

Müşteri: Satın aldığımız elbisede yırtık var, üstelik kirli. Bu ürünü iade etmek ve paranızı geri almak istiyorsunuz.

Satış Temsilcisi: Ürünü müşterinin giyip yırttığını düşünüyorsunuz. Elbiseyi geri alırsanız maaşınızdan kesileceğini biliyorsunuz. Müşteriyi kibar bir şekilde reddetmeye çalışın.

ÜNİTE 3

BİR MARUZATIM VAR B. İŞ HAYATI

Anlattığın kadarıyla, yiyebileceğiniz kadar, kapattığı gibi, sorabileceğiniz gibi

-Anlattığın kadarıyla gerçekten durumu ciddiymiş.
-Yiyebileceğiniz kadar yemeği tabağınıza koyunuz.
-Telefonu kapattığı gibi yerinden fırlayıp dışarı çıktı.
-Sınavda bana sorabileceğiniz gibi asistan arkadaşşıma da sorabilirsiniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcükleri kutudaki sözcük öbekleriyle eşleştirelim.

- a. kariyer yapmak
- b. staj yapmak
- c. iyi para kazanmak
- ç. referans mektubu
- d. yüksek bir mevkide görev almak
- e. işsiz kalmak / olmak
- f. öz geçmiş / CV
- g. terfi almak

1. Üniversiteden sonra reklamcılıkta kendimi geliştirip uzmanlaşmaya karar verdim. ()
2. Eğer tanınmış bir avukatsan, aylık kazancın yüksek olacaktır. ()
3. Eğer fabrika kapanırsa artık Kemal'in bir işi olmayabilir.
4. Yeni bir işe başvurmadan önce kişisel bilgiler, eğitim durumu, beceriler, tecrübeler vb. ile ilgili bilgilerin yazılı olduğu bir belge hazırlanmalı.
5. Bundan 10 yıl sonra o şirkette iyi bir konumda olacağıma inanıyorum.
6. O üniversitede çalışmak için alanında iyi olan insanlar tarafından niteliklerimin anlatıldığı yazılara ihtiyacım var.
7. Yeni işime başlamadan önce kısa bir süre işimi öğrenmek ve tecrübe edinmek için bir şirkette çalıştım.
8. Şirketteki son yaptığım proje ödül alınca iş yerinde yükseldim.

OKUMA

İŞ BAŞVURUSUNUN EN ÖNEMLİ ADIMI: MÜLAKAT

İşe başvurma sürecinin en önemli adımı kesinlikle mülakattır. Çünkü mülakat öz geçmişinizde yazdığınız bilgilerden daha fazlası olduğunuzu kanıtladığınız yerdir. Mülakat esnasında öz geçmişinizde yazan bilgileriniz somutlaşır. O anda iş deneyimleriniz değil sosyal zekânız ve insan ilişkileriniz sizi tanımlayan şey olur. İş görüşmelerini işveren ile sizin aranızda oluşan bir diyalog olarak düşünebilirsiniz.

Mülakat aşamasında dikkat etmeniz gereken birkaç önemli nokta vardır. (a).... Kendinizi nasıl gördüğünüzü, neden bu sektörde çalıştığınızı, neden bu işte çalışmak istediğinizi kendinizden emin bir şekilde ifade etmelisiniz. Sözlerinizle ve davranışlarınızla başvurduğunuz pozisyon için uygun olduğunuzu karşı tarafa hissettirebileceğiniz gibi iyi bir tokalaşma ya da göz temasıyla da kendinizden emin olduğunuzu gösterebilirsiniz.

İş görüşmelerindeki bir diğer önemli nokta da mülakata uygun giyinmektir. (b).... Kıyafet seçiminde parlak, renkli, dikkat çekici kıyafetler giymektense mümkün olduğu kadar koyu renkler tercih etmeli ve sadelikten yana olmalısınız.

İş görüşmesine ne kadar hazırlanırsanız o kadar rahat hissedersiniz. Hemen hemen tüm görüşmelerde hangi sektörden olursanız olun standart sorular vardır. Bu sorulara çeşitli cevaplar hazırlayın. Mülakattan önce kendinize biraz zaman ayırarak pratik yapın.

Mülakattan önce hazırlanmanız gereken bir diğer önemli nokta ise gideceğiniz şirketin faaliyetlerini ve geçmişini araştırmak. (c).... Görüşme yaptığınız şirketin faaliyetlerini araştırdıktan sonra şirkete fayda sağlayabilecek öneriler üretin. İşe alınmanız durumunda planlarınızın hazır olduğunu, tecrübe ve bilginizin buna yeterli olduğunu gösterin.

Tüm bu süreçte gösterdiğiniz samimiyet de size artı puan kazandıracaktır. Kendinizi nasıl geliştirdiğinizi ve yeteneklerinizi anlatırken samimi olmaya çalışın. İyi olan özelliklerinizi anlattığınız kadar eksik olan yönlerinizi anlatmanız da samimiyetinizi gösterecektir.

Her mülakatın sonunda işveren sizin maaş beklentinizi öğrenmek ister. (ç).... Bunun yerine özgeçmişinizde olan bilgiler ve hayat standartlarını da göz önüne alarak karşınızdaki kişinin uygun bir maaş belirleyeceğine inandığınızı dile getirin.

Bir iş görüşmesinden sonra teşekkür etmek için mutlaka zaman ayırın. Diyelim ki çok iyi bir görüşme geçirmenize rağmen teşekkür etmeyi unuttunuz. Bu gibi durumlarda en geç yirmi dört saat içerisinde teşekkür maili gönderebilirsiniz.

2 Aşağıdaki cümleleri metindeki boşluklara yerleştirelim.

1. Burada bir rakam vermekten kaçının.
2. Mülakat için seçtiğiniz kıyafetler aynı zamanda iş görüşmesine ve işe verdiğiniz önemin bir yansımasıdır.
3. Bunlardan ilki kendinizden emin olmaktır.
4. Bu araştırmadan çıkardığınız notları görüşmede fırsat buldukça kullanmaktan çekinmeyin.

3 Metinde aşağıdaki konular ile ilgili hangi tavsiyelere yer verilmiştir? Yazalım.

1. Mülakatta tercih edilecek kıyafetler:
.....
2. Beden dilinin kullanımı:
.....
3. Mülakat soruları:
.....
4. Maaş:
.....

DİL BİLGİSİ

Zarf Fiiller (Verbal Adverbs)

-DİK / -(y)EcEk + iyelik eki kadar

Bu zarf fiiller "süre, miktar, büyüklük, zorluk, yoğunluk" vb. bakımından fiillerin üst sınırdaki gerçekleştiğini anlatan cümleler kurar.

It helps building up sentences in that the actions occur in the possible atmost top levels with a reference to "time, quantity, size, difficulty, intensity".

-DİK / -(y)EcEk + iyelik eki gibi

Bu zarf fiiller ana cümleye benzerlik nitelemesi yapan, ana cümleyle aynı anda veya hemen öncesinde gerçekleşme anlatan yan cümleler kurar.

It produces dependent clauses that present similarity characterization to the independent clause, or present situations that occur just before or after the independent clause.

Örnek:

- Yolculuğumuz tahmin ettiğimiz kadar uzun sürmedi.
 Bu sizin anlayabileceğiniz kadar kolay bir soru değil.
 Her şeyi tam senin istediğin gibi planladım.
 Bana yardım etmediğin gibi sorularıma da cevap vermedin.
 Dün çok yorgundum. Yatağa yattığım gibi uyudum.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Düşün..... güzel bir iş değilmiş.
2. Senin yap..... güzel çay demleyemiyorum.
3. Haberi duyar duymaz arabasının anahtarını al..... çıkıp gitti.
4. Sınav kağıdında da gör..... sorularımız 3 bölümden oluşmaktadır.
5. Ahmet'ten özür dile..... bundan sonra kavga etmeyeceğine de söz vermelisin.
6. Bu herkesle konuş..... kolay bir konu değil. Hâlâ etkisinden çıkamadım.
7. Dün mutlu ol..... daha önce hiç mutlu olmamıştım.
8. Tahmin et..... konser geç başladı.
9. Gör..... yapılacak çok iş var. Hemen çalışmaya başlamalısın.
10. İşte..... yemek yemeyeceğini söyle. Yemek zorundasın. Yoksa hasta olursun.

5 Uygun seçeneği işaretleyelim.

- Burada konaklamak ücretsiz. kalabilirsiniz.
a. İsteddiğiniz kadar b. İsteyeceğiniz gibi
- Artık hiç borcum yok çünkü harcamaya dikkat ediyorum.
a. kazandığım gibi b. kazandığım kadar
- Keşke benim onu o da beni sevse.
a. seveceğim kadar b. sevdiğim kadar
- Hiç güzel bir tatildi. İyi ki de seninle gelmişim.
a. hayal etmediğim kadar b. hayal ettiğim kadar
- Çok açtık. Bugün hayatımızda hiç yedik.
Umarım hasta olmayız.
a. yemediğimiz kadar b. yemeyeceğimiz gibi
- Seda senin çalışkan bir öğrenciymiş.
a. söylediğin kadar b. söyleyeceğin kadar
- Dizi ders çalışsaydın şimdi çoktan bir üniversite kazanırdın.
a. izlediğin kadar b. izleyeceğin kadar
- Annem eve mutfağa gitti. Akşam yemeği için misafirler gelmek üzereydi.
a. girdiği kadar b. girdiği gibi
- Bu ev büyük değilmiş. Almaktan vazgeçiyoruz.
a. anlatacağınız gibi b. anlattığınız kadar
- Kazadan sonraki durumu kötü değilmiş.
a. düşündüğümüz kadar b. düşüneneğimiz kadar
- Başlangıç seviyesindeki bir öğrencinin zor bir konuydu.
a. yazamayacağı kadar b. yazmadığı gibi
- Hırsız, yaşlı kadının çantasını kaçtı.
a. kaptığı gibi b. kaptığı kadar

6 Aşağıdaki cümleler için uygun olan sözcüğü seçelim.

- Bana baktığı *gibi* / *kadar* kimseye bakmıyormuş.
- Eve girdiği *kadar* / *gibi* yemek masasına oturdu.
- Tek oturuşta bir fili yiyebilecek *gibi* / *kadar* açım.
- Senin yaptığın *gibi* / *kadar* ben de sınavdan çıkınca eve gittim.
- Bütün olan biteni fark edemeyecek *gibi* / *kadar* yorgunsun. Dinlenmek ister misin?
- Ayakta duramayacak *gibi* / *kadar* hastayım. Hemen doktora gitsem iyi olacak.
- Tabağına yiyebileceğin *gibi* / *kadar* yemek al.
- Bir ev alacak *kadar* / *gibi* param yok.

DİNLEME

ZÜBEYDE SOLMAZ'IN ÖZ GEÇMİŞİ

7 8 Metni dinleyelim ve aşağıdaki öz geçmiş formunu dolduralım.

	Kişisel Bilgiler
	Doğum yeri:(1)
	Doğum tarihi: 11.05.1964
	Eğitim Bilgileri
	İstanbul Teknik Üniversitesi(2) Bölümü (1982 - 1986)
	Mehmet Akif Ersoy Lisesi (1979 - 1982)
	Erzurum Ayşe Hanım Ortaokulu (..... -) (3)
	Erzurum Atatürk İlkokulu (1971 - 1976)
İş Tecrübeleri	
Eczacıbaşı'nda Hijyenik Ürünler Bölüm Şefi (1996 - Hâlen devam ediyor)	
.....(4) / Uzman (1990 - 1996)	
Can Tekstil / Uzman Yardımcısı (1986 -) (5)	
Yabancı Dil ve Düzeyi	
İngilizce Başlangıç ☐ Orta ☐ İleri ☐	
İspanyolca Başlangıç ☐ Orta ☐ İleri ☐	
Çince Başlangıç ☐ Orta ☐ İleri ☐	

8 Aşağıdaki cümleler doğruysa "D" yanlışsa "Y" yazalım.

- Zübeyde Hanım'ın farklı hobileri bulunuyor. ()
- İngilizce, İspanyolca ve Çinceyi ileri düzeyde biliyor. ()
- Yurtdışı tecrübesi bulunuyor. ()
- Bir spor dalıyla ilgileniyor. ()
- Bilgisayar programlarını kullanmayı bilmiyor. ()

YAZMA

9 Bir iş ilanına başvurmak için aşağıdaki formata uygun bir öz geçmiş hazırlayalım.

ÖZ GEÇMİŞ FORMU

KİŞİSEL BİLGİLER

İLETİŞİM BİLGİLERİ

(EV YA DA İŞ YERİ ADRESİ, TELEFON NUMARASI, MAİL ADRESİ VB.)

İŞ TECRÜBELERİ

(ÇALIŞTIĞINIZ YILLAR, ŞİRKET ADI, POZİSYONUNUZ)

ÖĞRENİM DURUMU

(BAŞLAMA TARİHİ – BİTİŞ TARİHİ, BİTİRDİĞİNİZ OKUL, BÖLÜM)

YABANCI DİL VE DÜZEYİ

(BİLDİĞİNİZ YABANCI DİLLER, BAŞLANGIÇ / ORTA / İLERİ)

BİLGİSAYAR BECERİLERİ

KURS VE SERTİFİKALAR

(KURSUN ADI, KURSA KATILIM TARİHİ VE KURSUN SÜRESİ)

REFERANSLAR

REFERANS OLAN KİŞİNİN UNVANI, ADI SOYADI VE İLETİŞİM BİLGİSİ.

KONUŞMA

10 İkişerli gruplar oluşturalım ve aşağıda verilen rollere uygun olarak arkadaşımızla konuşalım. Yazma bölümünde hazırladığınız öz geçmiş formunu burada kullanabilirsiniz.

1. kişi: işveren / patron / müdür / yönetici

- Başvuruda bulunan adayların özgeçmişlerini inceleyin.
- Adaylara eğitim bilgileri hakkında sorular sorun.
- Adayın iş tecrübeleri hakkında soru sorun.
- Şirketiniz / firmanız / okulunuz vb. hakkında aday neler biliyor? Öğrenin.
- Adaya maaş beklentisini sorun.
- Adaya başvurduğu pozisyon hakkında neler bildiğini sorun?
- Adayı işe kabul edip etmeyeceğiniz hakkında ona bilgi verin.

2. kişi: iş başvurusu yapan kişi / aday

- Kendinizi kısaca anlatın.
- Eğitim bilgileriniz hakkında detaylı bilgi verin.
- İş tecrübelerinizi anlatın.
- Bilddiğiniz yabancı diller hakkında bilgi verin.
- Bu işi / pozisyonu neden istediğinizi karşı tarafa anlatın.
- Çalışma şartları, alacağınız maaş, izin günleri vb. hakkında sorular sorun.
- Varsa sertifikalarınızdan, başarı belgelerinizden bahsedin.

Zira, aksi halde, açıkçası

-Bu akşam bütün işlerimi bitirmeliyim. Zira yarın tatile çıkacağım.
-Hemen çıkmamız gerekiyor. Aksi halde geç kalacağız.
-Açıkçası senden bunu beklemezdim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Cümleleri uygun kelime ve ifadelerle tamamlayalım. Bilmediğimiz kelimelerin anlamlarını sözlükten bulalım.

delil	nafaka	suç ortağı	tek celsede
masum	savcı	şahitlik	yargılamak
müebbet hapis	suçlu	tanık	

1. kırmızı bir arabanın yaşlı adama çarpıp sonra da kaçtığını gördüğünü söyledi.
2. Serkan olduğunu söyledi ama hâkim onu buldu ve hapis cezasına çarptırdı.
3. Çocukları olmadığı için boşanma davaları çok uzun sürmemiş. Hatta boşanmışlar.
4. Hâkim katile cezası verdi. Ömür boyu hapiste kalacağı için artık kimseyi öldüremez.
5. Mahkeme, zanlıyı pazartesi günkü duruşmada Cezasının bu duruşmada belli olacağını düşünüyorum.
6. yapmak için mahkemeye çağırırsanız asla yalan söylememelisiniz.
7. Polise göre soygunu bir kişi gerçekleştirmiş olamaz. Yakalanan kişinin mutlaka bir vardır.
8. , hırsızlık şüphelisinin üç ila altı yıl arası hapisle cezalandırılmasını talep etti.
9. Hırsızlık sırasında o da olay yerindeymiş ancak parmak izi, saç teli gibi onu suçlayacak yeterli olmadığı için serbest bırakılmış.
10. Eşler boşandıktan sonra..... ödeyerek çocukların masraflarını karşılar.

OKUMA

TARİHTEN GÜNÜMÜZE MAHKEMELER

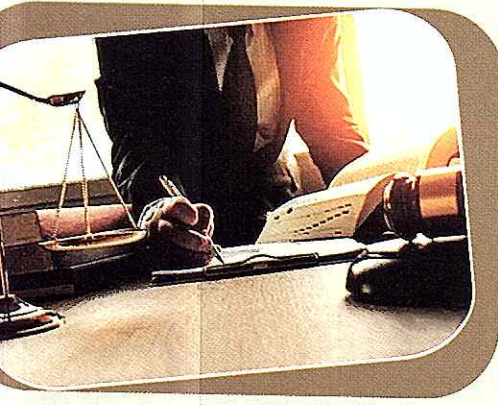
1 M.Ö. 1859'da Sümer topraklarında bir cinayet işlenir. Üç kişi bir tapınak görevlisini öldürür. Cinayet, krala bildirilir ve o da davanın halk meclisinde çözülmesini ister. Bu meclis o dönemde mahkeme işlevindedir. Mecliste bulunan kişilerden dokuzu yargılanan kişilerin dışında öldürülen adamın karısının da suçlu olduğunu düşünür. Zira kadın, cinayeti yetkililere haber vermemiştir. Bu nedenle meclisteki bazı kişilere göre kadın da bu cinayette suç ortağı sayılmalıdır ve diğer üç kişiyle birlikte idam edilmelidir. Buna karşın mecliste yer alan ve kadını savunmak isteyen iki kişi kadının cinayete bir ilgisi olmadığını, tek suçunun sessiz kalmak olduğunu ileri sürer. Kocasını yaşarken eşine kötü davrandığı için, kadın, cinayeti yetkililere bildirmemekte haklı bulunur. Mahkeme sonunda halk meclisi cinayeti işleyen üç kişinin suçlu, kadının suçsuz olduğuna karar verir. Meclisin başkanı da üç suçluya verilecek cezanın idam olduğunu açıklar.

2 Bu olay, dünya üzerinde kayıtlara geçmiş ilk davadır ve günümüz hukuk sistemlerinin kaynağı olan Sümer hukuk sistemi hakkında bilgi verir. Bu davada yer alan kişilerin görevlerine günümüz mahkemelerinde de rastlamak mümkündür. Mahkemede katilleri ve kadını suçlayan kişiler, savcı; kadının suçsuz olduğunu savunan kişiler, savunma makamı (savunma avukatı); kadının suçsuz diğer üç kişinin suçlu olduğuna karar veren halk meclisi, jüri ve suçluların hangi cezaya çarptırılacağına karar veren meclis başkanı da hâkim veya yargıç olarak anılmaktadır.

3 Sümer Hukukunun günümüzde de geçerli olduğunun kanıtı olarak iki temel hukuk sisteminden bahsedilmektedir. Bunlardan ilki İngiltere, Amerika, Kanada, Avustralya, Hindistan gibi ülkelerde uygulanan Anglo-Sakson Hukuk Sistemidir. Bu hukuk sisteminde Hollywood filmlerinde gördüğümüz "Halk Jürisi" bulunmaktadır. On sekiz yaşını doldurmuş her vatandaş kendisine görev verilmesi durumunda jüri olmak zorundadır. Jüri olarak seçilme ihtimali her birey için aynıdır. Jüri sisteminde amaç kişilerin içinde buldukları sosyal yapının gelenek, görenek ve ahlak kurallarının mahkemenin kararı üzerinde etkili olmasıdır. Bazı farklılıklar olsa da yaklaşık on beş kişiden oluşan jüri, savcının iddialarını ve tanıkları dinleyip delilleri inceler. Sonra kişinin suçlu olup olmadığına karar verir. Mahkeme başkanı olan hâkim, jüri tarafından suçlu bulunan kişinin alacağı cezaya karar verir.

4 İkinci hukuk sistemi Kıta Avrupası Hukuk Sistemi olarak bilinir ve Hammurabi Kanunlarının uygulanışına benzer. Babil Kralı Hammurabi M.Ö. 1790 yılında Sümer Hukukundan yola çıkarak Hammurabi Kanunlarını oluşturur. Babil ülkesinde bir suç işlendiğinde halk meclisi gibi bir yapıya başvurulmadan, hukuk kuralları hâkim tarafından uygulanır. Türkiye'nin de içinde bulunduğu doksan dört ülke Kıta Avrupası Hukuk Sistemini benimsemiştir. Bu hukuk sisteminde hâkimler yasa yapıcıların belirlediği hukuk kurallarına göre karar verir. Başka bir deyişle bir kişinin suçlu olup olmadığını ve alacağı cezayı halk meclisi ya da jüri değil yasaları uygulayan hâkim belirler.

5 Görüldüğü üzere hukuk kavramı Sümerlerde ortaya çıkmış olsa da insanların değişen sosyal hayatları ve ihtiyaçları sonucunda yaklaşık dört bin yıllık bir gelişim göstermiştir. Sosyal hayata giren her yeni kavrama göre hukuk kuralları güncellenmektedir. Hukuk kurallarının zaman içinde ne yönde gelişim göstereceğini 21. yüzyıl insanları birlikte tecrübe edecektir.

2 Aşağıdaki cümleler hangi paragrafların özeti olabilir? Eşleştirelim.

- Bu hukuk sistemine göre farklı sosyal statülerden kişiler kendi etik değerlerine göre mahkeme kararına katkıda bulunur.
- Hukukun gideceği yol gelecek nesillerin alışkanlıklarına göre şekillenecektir.
- Yazılı kaynaklarda bulunan ilk dava kaydı eşinin öldürülmesini yetkililere haber vermeyen bir kişi hakkındadır.
- Bu hukuk sisteminde önceden belirlenmiş yasalar ve mahkeme başkanı en büyük rolü üstlenmektedir.
- Günümüz mahkemelerindeki kişilerin görev ve yetkileri bilinen en eski mahkeme kaydında da yer almaktadır.

3 Aşağıdaki cümleleri metne göre eşleştirelim.

- Tapınak görevlisinin öldürüldüğü olayda
 - Sümerlerde cinayet suçu işleyenlere
 - Anglo-Sakson Hukuk Sisteminde bir kişinin suçlu olduğuna
 - Kıta Avrupası Hukuk Sisteminde bir kişinin suçlu olduğuna
 - Hukuk kuralları
- hukuk kuralları karar verir.
 - idam cezası verilmiştir.
 - jüri karar verir.
 - insanların ihtiyaçlarına göre şekillenir.
 - kadın, cinayeti kimseye haber vermemiştir.

YA SİZ?

Sizin ülkenizde hangi hukuk sistemi uygulanmaktadır?

DİL BİLGİSİ

BAĞLAÇLAR

Zira / Çünkü

Zira bağlacı cümleleri sebep ve sonuç ilişkisiyle birbirine bağlar ve "çünkü" bağlacıyla aynı anlamda kullanılır.

"Zira" is used for establishing a cause and effect relationship between sentences and is used to express the same meaning as "çünkü".

Örnek:

Zamanda geriye gidebilseydik yüz yıl önce insanların günümüze göre daha sağlıklı olduğunu görebilirdik. Zira o dönemlerde doğal yiyecekler ve temiz çevre insanların daha sağlıklı olmasını sağlıyordu.

Macera sporları yapmanın iş yaşantımda da olumlu etkilerini görüyorum. Zira zor işleri başarabildiğimi görmek özgüvenimi artırıyor.

Aksi hâlde / Aksi takdirde

Bir eylemin gerçekleşmemesi durumunda tam tersi bir eylemin gerçekleşeceğini belirtmek için kullanılır.

These phrases are used for indicating actions that are expected to happen on condition that another action does not take place. The closest English equivalent of these phrases may be "otherwise, ...".

Örnek:

Borcunuzu bu ayın sonuna kadar ödemelisiniz. Aksi takdirde icra işlemlerini başlatmak zorunda kalacağız.

Müzei daha ucuza görmek istiyorsak biletleri internette alalım. Aksi takdirde gişede daha çok para ödemek zorunda kalırız.

Hemen buradan gidin aksi hâlde bahçemize izinsiz girdiğiniz için polis çağıracağım.

Aksine / Tersine

Birinci cümledeki eylemin doğru olmadığını hatta tam tersi bir eylemin söz konusu olduğunu belirtmek için kullanılır.

This phrase is used for expressing that the statement made right before it is not correct. By using this phrase between two statements, the speaker ensures that not the former but the latter statement is correct. The closest English equivalent of this phrase may be "on the contrary, ...".

Örnek:

Devamlı, ona hiç yardım etmediğimizi söylüyor. Aksine ona yardım etmekten bazen kendi işimizi bile yapamıyoruz.

Yarınki sınav kolay olmayacak. Aksine o kadar zor olacak ki sınavda çok az öğrenci başarılı olabilecek.

Mersin'in aksine Artvin'de sıcaklık hiçbir zaman otuz dereceyi geçmez.

Açıkçası / Doğrusu / Doğrusunu söylemek gerekirse

Bir durum hakkında gerçekte ne düşünüldüğünü ifade etmek için kullanılır.

This form is used by the speaker to state what he/she actually thinks about a specific situation. The closest English equivalent of this phrase may be "to tell the truth, ...".

Örnek:

Doğrusunu söylemek gerekirse senin bu sınavı geçebileceğini düşünmüyorum.

Açıkçası bugün gittiğimiz filmi hiç beğenmedim.

Uzun süredir spor yapmadım. Doğrusu spor yapmaya çok üşeniyorum.

4 Aşağıdaki boşlukları uygun bağlaçlarla tamamlayalım.

- Hiç ders çalışmıyor bütün gün internette geziyor.
- Birden karşımıza çıkınca biz de korktuk.
- ben düşünlerinin bu kadar iyi olacağını düşünmemiştim.
- Bana hiç mantıklı gelmiyor, söylediklerine hiç inanmadım.
- Bu işte başarılı oldum hiç pes etmedim.
- Bu elbise bana pek de pahalı gelmedi. fiyatı gayet uygun.
- onun bu projeye bu kadar ilgileneceğini hiç beklemiyordum.
- Yeni İstanbul'u* öğrenciler çok beğeniyor bu alandaki en iyi kitaplardan biri.
- Bu akşam evde kalsak olur mu?..... canım hiç dışarı çıkmak istemiyor.
- Güya para biriktirip tatile gidecektik. kredi çekip borçlandık.

5 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Boş oda bulmamız çok zor.	a. zira bu sisli havada seyahat etmek son derece tehlikeli.
2. Oyun birazdan bitecek ve 2-0 yeniliyoruz.	b. aksi hâlde hapse girecek.
3. Açıkçası bu toplantıya gerek yok.	c. zira rezervasyon yaptırmadık.
4. Senin aksine	ç. aksi takdirde yolda kalırız.
5. Belli ki o kadar acil bir iş değil.	d. İşleri e-posta üzerinden halledebiliriz.
6. Bu çocukların davranışlarından siz sorumlusunuz	e. zira onların ebeveynleri sizsiniz.
7. Bir an önce borçlarını ödemeli	f. ben kimseye güvenmem.
8. Tüm uçuşlar iptal oldu	g. Aksi takdirde bizi hemen ararlardı.
9. Doğrusunu söylemek gerekirse keşke gelmeseydin.	ğ. Senin yüzünden işi daha yavaş bitirdik.
10. İlk benzin istasyonundan benzin almamız gerekir	h. Doğrusu bu maçı kazanma şansımız yok.

6 Doğru seçeneğin altını çizelim.

- İnşallah telefonum diğer çantamda kalmamıştır *aksi hâlde / aksine* babam çok kızar.
- Bu ayakkabılar bana hiç de çirkin gelmedi *aksi hâlde / aksine* bence çok hoşlar.
- A: Ödevi bitirdin mi? B: Bitirmek mi? *Aksi hâlde / Aksine* daha yeni başladım.
- En geç saat altıda orada olmalıyız *aksi hâlde / aksine* uçağı kaçıırız.
- Satıcının indirim yapması gerek *aksi hâlde / aksine* o bilgisayar almam mümkün değil.

7 Doğru seçeneği işaretleyelim.

- Profesör bu projeyi beğenmedi. düşük not verdi.
a. Meğerse b. Nitekim c. Oysaki
- İşten ayrılmayı düşünüyorum. aldığım ücretten memnunum ama başka sorunlar var.
a. Açıkçası b. Mademki c. Hiç olmazsa
- Ev hâlâ gaz kokuyor evi havalandırmak için bütün pencereleri açmıştık.
a. mademki b. hiç değilse c. hâlbuki
- Öğrenciler yabancı dil derslerinden birini seçmek zorundalar. mezun olamazlar.
a. Aksi hâlde b. Neyse ki c. Üstelik
- Bu evi almamız hiç de iyi bir karar değildi. büyük bir hataydı.
a. Aksi hâlde b. Neyse ki c. Aksine
- Yeni yılda eleman çıkarmak zorunda kalacağız işlerimiz iyi gitmiyor.
a. zira b. meğerse c. hiç olmazsa
- A: Gelecek haftaki sınavda hangi konular var?
B: ben de pek bir şey bilmiyorum. Öğretmene soralım.
a. Açıkçası b. Mademki c. Üstelik
- Akşam bizde kalmada sakınca yok. çok seviniriz.
a. Bunun yanı sıra b. Bununla birlikte c. Aksine
- Sigara içmek kansere sebep olur. bütçenize de zarar verir.
a. Bunun yanı sıra b. Mademki c. Aksine
- projeye sen de dahil oldun artık toplantılara katılmak zorundasın.
a. Zira b. Meğerse c. Mademki

DİNLEME

HAKKINIZ VAR

8 9 Metni dinleyelim. Ayla Hanım dinleyicilere ne tavsiye ediyor? İşaretleyelim.

- Elif Hanım'a tavsiye ediyor.
a. komşusunu polise şikâyet etmesini
b. ilk önce komşusuyla konuşmasını
c. kendisinin de karşılık vermesini
- Kemal Bey'e tavsiye ediyor.
a. sosyal medya şirketiyle iletişime geçmesini
b. hesabını çalan kişiyle iletişime geçmesini
c. kendi hesabını kapatmasını
- Hamdi Bey'e tavsiye ediyor.
a. arızanın düzelmesi için tamirci çağırmasını
b. başka bir şirketten internet hizmeti almasını
c. tüketici mahkemesine başvurmasını

9 Metni tekrar dinleyelim ve uygun seçeneğin altını çizelim.

- Elif Hanım komşusunun *sigara içmesinden / pencereden çöp atmasından* rahatsız oluyor.
- Elif Hanım'ın komşusu *faturaları ödemediği için / apartmanda kurallara uymadığı için* ceza alabilir.
- Kemal Bey hesabının çalındığını *arkadaşlarından / eşinden* öğrenmiş.
- Kemal Bey yaşadığı sorun nedeniyle *savcılığa/ sosyal medya şirketine* gidecek.
- Hamdi Bey internetini iptal ettirmek için ücret ödemek *zorunda/ zorunda değil*.

YAZMA

- 10 Sizce dünyada hangi konularla ilgili kanun ve yasalara ihtiyaç var? Siz kanun yapıcı olsaydınız hangi kanunları çıkarırdınız ya da mevcut kanunlara başka hangi hak ve yasakları eklerdiniz? Bu konudaki görüşlerimizi yazalım. Metnini yazarken aşağıdaki tablo ve konu başlıklarını kullanabilirsiniz.

Paragraf 1 Kanunların toplum ve bireyler için önemi
Paragraf 2 Yeni bir kanun yazılmasını gerektiren bir konu ve nedeni (hak ve yasaklar)
Paragraf 3 Yeni bir kanun yazılmasını gerektiren ikinci bir konu ve nedeni (hak ve yasaklar)
Paragraf 4 Bu kanunların topluma sağlayacağı faydalar

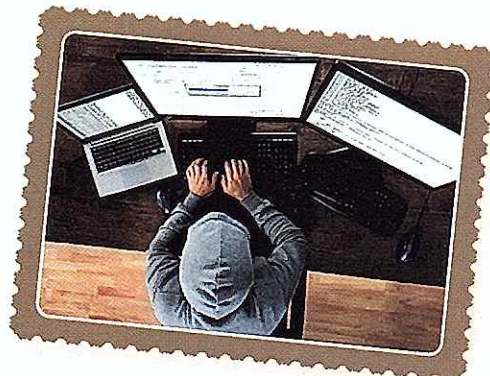
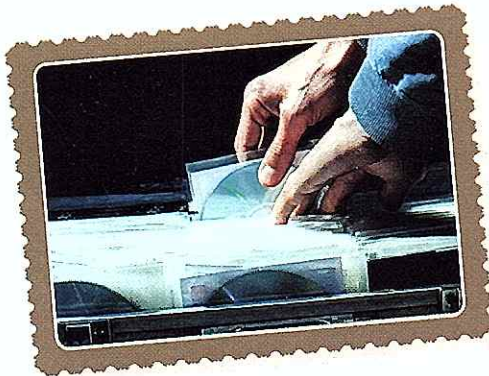

KONUŞMA

- 11 Aşağıda telif hakları üzerine iki görüş verilmiştir. Siz hangisine katılıyorsunuz? Sebepleriyle açıklayalım.

İnternet üzerinden müzik dinlemek, film izlemek ya da kitap indirmek sanatçıların kazançlarına engel olduğu için etik değildir. Müzik, film ve kitap sektöründeki sanatçıların, yayıncıların ve yapımcıların emeklerinin karşılığını almalarına engel olur. Bu nedenle internette müzik dinlemek, internet sitelerinden film izlemek ve korsan kitap satın almak hırsızlıktır. Sanatçıların aylarca çalışıp ürettikleri eseri dinlemek, izlemek ya da okumak için onlara para ödenmelidir.

İnternet üzerinden müzik dinlemek, film izlemek ya da kitap indirmek yasak olmamalıdır çünkü insanlar sanatçının yarattığı eserlere ulaşmak için para vermek zorunda kalmamalıdır. Ekonomik gücü yeterli olmayan insanların da sanata ulaşma hakkı vardır. Kendisi için zor olsa bile sanatçı karşılık beklemeden müziğini üretmeli, kitap yazmalı ve film çekmelidir. Sanatçının eseri beğenilip internette dinleniyor, izleniyor ya da okunuyor ise sanatçı başarılıdır. Ayrıca sanatçılar reklamlardan, konserlerden ve diğer ekstra işlerden yeterince para kazanmaktadır.

1 3 Videoyu izleyelim. Aşağıdaki bilgiler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Müvekkil avukatla endişeli bir şekilde konuşmaktadır. ()
2. Taksiciye yaklaşık iki ay önce mahkeme celbi gelmiş. ()
3. Avukat müvekkilin ceza alacağını düşünüyor. ()
4. Soyguncular taksi şoförünün arkadaşları. ()
5. Polisler taksiciye plakasından ulaşmışlar. ()
6. Polisler taksi şoförünü tutuklayabilir. ()
7. Soyguncular başka bir ülkeye kaçmayı planlamışlar. ()
8. Taksi şoförü ifadesini vermiş. ()
9. Taksi şoförü bir süre işe ara verecek. ()
10. Avukata göre polisler taksicinin suçlu olduğunu düşünüyor. ()

2 Videoda anlatılan adamın eşkâli aşağıdakilerden hangisi olabilir?

3 Aşağıdakilerden hangisi avukatın müvekkiline söylediği "Olmuşla ölmüşe çare bulunmazmış." sözünün karşılığıdır?

- a. Başımıza kötü şeyler de gelse mücadele etmeye devam etmeliyiz.
- b. Ölümden kaçamayacağımız için her günümüzün kıymetini bilerek yaşamalıyız.
- c. Geçmişte yaşananları değiştiremeyeceğimizi kabul etmeliyiz.

GÜNLÜK İFADELER

ŞİKÂyet etmek

Yakınmak

Dert yanmak

Sızlanmak

Dava açmak

Dırdır etmek

Söylenmek

Mızızlanmak

Gık dememek

Dertlenmek

Kabullenmek

Başının etini yemek

KENDİNİ ÇEK

Aşağıdaki sorulara bakalım. Alışveriş tecrübelerimiz hakkında bir video çekelim.

En çok nereden alışveriş yaparsınız?

Hiç aldığınız bir ürünü iade ettiniz mi?

Alışveriş yaparken ne tür problemler ile karşılaşabiliriz?

Daha önce hiç dolandırıldınız mı?

Kötü bir alışveriş tecrübeniz oldu mu?

MİKROFON SENDE

Bulduğunuz yerde yaşanan sosyal bir sorun hakkında bir haber metni yazalım. Sorun hakkında çeşitli fotoğraflar çekelim ve haber metnimize ekleyelim. Metnimizde aşağıdaki bilgilere yer verelim.

Sorun nedir?

Ne zaman ortaya çıktı?

İnsanlar bu sorundan nasıl etkileniyor?

Sorunu çözmek için ne yapmak gerekiyor?

Türkiye’de Saygı

Türkiye’de yabancı birisine hitap ederken erkek veya kadın oluşuna göre “amca/teyze” ya da “abla/ağabey” gibi ifadeler sıklıkla kullanılır. Türklerde saygı ifadesi olarak gösterilen bir davranış biçimi de el öpmedir. Bu hareket yaşça küçük olanların saygı ve sevgilerini göstermek için büyüklerin ellerini öpüp alınlarına götürmeleri şeklinde uygulanan geleneksel bir davranış biçimidir. El öpen veya eli öpülen kişinin erkek ya da kadın olmasının önemi yoktur. Yaşlı bir erkek veya kadının tanıdık olsun olmasın herhangi bir gence “oğlum”, “kızım” ya da her ikisini de kapsayabilen “evladım”, “çocuğum” gibi kelimelerle hitap etmesi, Türk toplumunda çok rastlanır.

Kore’de Saygı

Kore’de yaşlılara her zaman saygılı davranılmalıdır. Gençlerin, kendilerinden büyüklere adlarıyla hitap etmeleri ayıp karşılanır. Kendilerinden büyüklere isimleriyle seslenen küçükler, azar işitebilirler. Ayrıca Kore’de konuşurken insanların gözlerinin içine direkt olarak bakmak da kabalık ve saygısızlık olarak görülür. Örneğin bir erkek çocuk babasıyla konuşurken, bir tartışma içinde bile olsa babasının gözlerinin içine bakamaz. Kore’de yaş faktörü de insanlar için önemlidir. Yaş, kişiler arası ilişkilerde belirleyici olduğundan, aynı yaşta görünen kişilerin birbirlerine yaşlarını sormasına çok sık rastlanır.

Fransa’da Saygı

Fransızlar misafirperverliği çok severler. Eğer misafirlerini ilk defa ağırlıyorlarsa genellikle ağırlamanın gösterişli bir havada geçmesi için özen gösterirler. Bir Fransız aile tarafından evine davet edilmek, birlikte uzun zaman geçirmenizi gerektiren bir olaydır. Fransızlar selamlaşmak için genelde el sıkışmayı tercih ederler. Masada yemeğe başlamadan önce yemeğin herkese servis edilmesini mutlaka beklerler. “Siz” kelimesi, konuşurken saygıyı, mesafeyi ifade eder. Az tanıdıkları veya kendilerinden daha yaşlı kişilere, hiyerarşik üstlerine seslenirken bu zamiri sürekli kullanırlar. Fransızlar, kendilerinden daha yaşlı biriyle, kendisi söylemediği sürece senli benli konuşmazlar.

BİR ADIM ÖTESİ

fiil + DIĞI+ iyelik eki kadarıyla

Duyduğum kadarıyla dünkü partiye kimse gitmemiş.
Bildiğim kadarıyla Harun ailesiyle birlikte Ankara’ya taşındı.
Anladığım kadarıyla bu kitapta yazarın eserleri hakkında bilgiler var.
Benim bildiğim kadarıyla yarınki toplantıya herkes katılacak.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları tamamlayalım.

1. Gelecek ay bu zamanlar tatil yap..... olacağım.
2. Buraya geldiğim iyi oldu. Böylelikle seni gör..... oldum.
3. Ne zaman seninle buluş..... olsak bir işim çıkıyor.
4. Birkaç ay sonra okuldan mezun ol..... olacaksınız.
5. Yarın bu saatlerde Ankara'ya git..... olacağım.
6. Nerelerdesin? Uzun zamandır buralara gel..... oldun.
7. Bu aralar sağlığıma çok dikkat ediyorum. Her gün spor yap..... oldum.
8. Geç kalmasaydın, şu anda yemeğimizi ye..... olacaktık.
9. Bu kafeye gelmemiz iyi oldu. Böylelikle dinlen..... oldum.
10. Son zamanlarda yüzün hiç gül..... oldu. Bir derdin mi var?

2. Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Acele etmemiz gerek
 2. Bu projelerden birini seçmeliyiz
 3. Açıkçası annemin bu hediyeyi
 4. Bu günlerde dışarı çıkılmaz
 5. Bu hafta vizyona giren filmlerden
- a. çok beğeneceğini düşünüyorum.
 - b. aksi hâlde uçağı kaçıracağız.
 - c. doğrusu beğendiğim hiç olmadı.
 - ç. zira hava çok soğuk.
 - d. zira başka seçeneğimiz yok.

3. Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Benim çalış..... sen de çalış.
2. Film seyret..... derslerine çalışsan başarılı olursun.
3. Ben de evde saçımı kuaförün saçımı boya..... boyadım.
4. Manzara evin bu penceresinden görün..... diğerlerinden görünmüyor.
5. Bu yolda git..... yere ona eşlik ettim.
6. Bugün için çalış..... çalıştık. Yarın devam ederiz.
7. Ali zeki ol..... da kurnazdır. Dikkat etmelisin.
8. Hiçbir şey planla..... olmadı. Umarım bu sorunları çözeriz.
9. Gör..... şimdi çok işim var. Lütfen sonra gel.
10. Hava yarın bugün de ol..... karlı olacakmış.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Hararetli bir konuşmaya rahatça katılabilirim.	1	2	3	4	5
2. Öz geçmişimi yazarak bir iş başvurusunda bulunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Şikâyet ve dileklerimi dile getirebilir ve yazabilirim.	1	2	3	4	5

İSİMLER

arzu hâl
celse
delil
duruşma
formel
ısırik
iskemle
kamuş
makam
makul
maruzat
mevki
müşahede
nafaka
san
savcı
şahitlik
tanık
tavır
telif
tetkik
tezkere
titr
unvan
vizyon
yasal
yetkili
zanlı

FİİLLER

dayanmak
dondurmak
kaynak olmak
kusmak
somutlaşmak
şekillenmek
tespit etmek
üşenmek
yargılamak

KALIP İFADELER

bir şeyden yana olmak
ipler kopmak
itip çekmek
suç işlemek
zehir olmak

BECERİLER

- Her tür yazılı metni anlayabilme
- İstatistiksel veriler içeren metinler yazabilme
- Sohbet ve tartışmalara katılabilmek

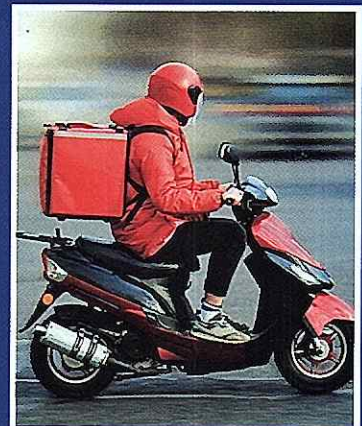
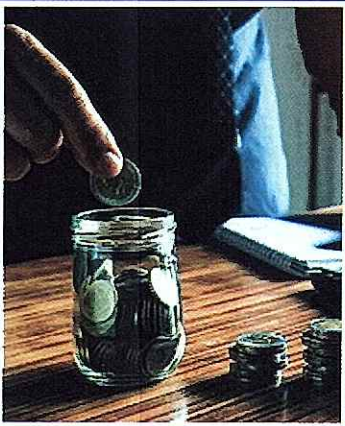
DİL BİLGİSİ

- Çift Olumsuzluk (-(l)yor / -(y)AcAk / -miş değil)
- Zarf-Fiiler (-(y)AcAk gibi / -miş gibi -mişçAsInA)
- Var-Yok Kullanımları (-mişliği var / yok /olmak)

KELİMELER

- Ekonomi
- Tasarruf
- Yatırım

EKONOMİ

ÜNİTE 4

EKONOMİ

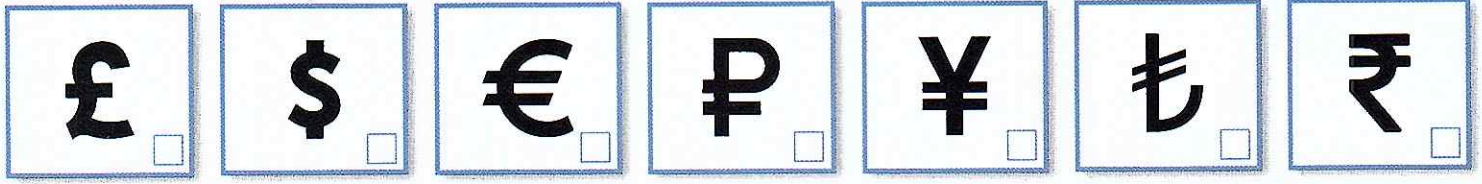
A. PARA PARA PARA

anlamıyor değilim, yapmayacak değilim,
görmüş değilim, görmedi değil

-Seni anlamıyor değilim, fakat ailevi problemlerini artık çözmelisin.
-Bana verdiğiniz bu ödevleri yapmayacak değilim fakat zamana ihtiyacım var.
-Ben bunun kadar güzel bir ev daha görmüş değilim.
-Ayşe seni görmedi değil ama sana kızgın.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki para sembolleri ile isimlerini, ardından da ülkeleri eşleştirelim.

1. Ruble	a. Türkiye
2. Yen	b. ABD
3. Türk Lirası	c. İngiltere
4. Euro	ç. Rusya
5. Amerikan Doları	d. Hindistan
6. Pound	e. Japonya
7. Rupi	f. Avrupa birliği ülkeleri

2 Aşağıdaki paralara bakalım. Sizin ülkenizde kullandığınız paralarda kimlerin veya nelerin resmi var? Anlatalım.

Mustafa
Kemal
Atatürk

Ord. Prof.
Dr. Aydın
Sayılı

Ord. Prof. Dr.
Cahit Arf

Mimar
Kemalettin

Fatma
Aliye
Hanım

İttri

Yunus
Emre

OKUMA

3 Metni okuyalım. Aşağıdaki alt başlıkları yerleştirelim.

1. Kütüphaneler ikinci eviniz!
2. Muslukları ve ışıkları lüzumsuzsa kapatın!
3. İkinci el pazarlarını kaçırmayın!
4. Mutfakta israfa hayır!
5. Son teknoloji tuzağına düşmeyin!
6. Market indirimlerini kaçırmayın!
7. Kredi kartı: Dost mu, düşman mı?
8. Toplu taşıma araçları hizmetinizde!

ÖĞRENCİLER İÇİN TASARRUF YÖNTEMLERİ

Hepimiz hayatımızın belli dönemlerini öğrenci olarak geçirip daha sonra hayata atlıyoruz. Öğrencilik dönemini geçirdiğimiz yaşlar aynı zamanda hayatta en aktif olduğumuz ve geleceğimizi etkileyen kararları verdiğimiz yaşlar oluyor. Bu dönemde edindiğimiz tüketim alışkanlıkları ilerleyen yaşlarda da harcamalarımızın temelini oluşturuyor. Rahat bir hayat sürmek için elbette iyi bir maddi gelire sahip olmak gerek. Ancak iyi harcama alışkanlıkları, maddi gelirden daha önemlidir. Harcamalarına dikkat etmeyen öğrencilerin yaşadıkları maddi zorluklar eğitimlerinin de aksamasına sebep olabiliyor. Bu tür zorluklarla karşılaşmamak için aşağıdaki tavsiyelere kulak verebilirsiniz:

a. (.....)

Gün içerisinde yapacaklarınızı planlayın ve bulunduğunuz şehirdeki toplu taşıma araçlarını kullanın. Pek çok şehrin belediye otobüsleri öğrencilere büyük indirimler sunar ama dolmuşlarda pek indirim göremezsiniz, bu yüzden zorda kalmadıkça en indirimli seçenekleri kullanmaya çalışın. Ayrıca kimi kentlerde mevcut olan aktarma yapma sistemini kullanarak bir gün içerisinde uygun fiyatlarla seyahat edebilirsiniz. Böylece ulaşımı ucuza getirebilirsiniz.

b. (.....)

Marketlerde her hafta belli ürünler indirime girer. Marketlerin duyurularını takip ederek indirimli ürünlerden haberdar olabilirsiniz. Ayrıca neredeyse bütün marketlerin kendi indirim kartları var. Her market için bu kartlardan edinin ve yanınızda taşıyın. Kimi zaman indirimler kimi zaman da kartınızda biriken paralar sayesinde bir miktar da olsa tasarruf sağlayabilirsiniz.

c. (.....)

Artık kredi kartı almak bakkaldan ekmek almak kadar kolay. Ama borçları ödemek de bir o kadar zor. Yanınızda nakit olmadığına dostunuz olan kredi kartları dikkatsizce kullandığınızda düşmanınıza dönüşebiliyor. Bu nedenle kredi kartlarına başvuru-urken kart limitinizi düşük tutarak kendinizi kontrol edin. Ayrıca farklı bankaları ve değişik kredi kartı seçeneklerini detaylıca inceleyin. Uçak bileti, sinema ve tiyatro biletleri, yiyecek ya da kıyafet gibi en çok hangi alanda harcama yapıyorsanız bu alanda kampanyaları olan kredi kartlarını tercih edin. Böylece en azından ufak da olsa tasarruf yapmış olursunuz.

ç. (.....)

Boş bir buzdolabı çürümüş ya da küflenmiş yiyeceklerle dolu bir buzdolabından daha iyidir. Bu nedenle yiyecek alışverişinizi açken yapmaktan kaçının ve peynir, ekmek, sebze gibi yiyecekleri alırken yalnızca bir haftalık ihtiyacınız kadar alın. Böylece yiyeceklerin ve paranızın çöpe gitmesini engellemiş olursunuz.

d. (.....)

Piyasadaki çok sayıda cep telefonu, tablet, bilgisayar ve benzeri elektronik aletler insanın iştahını kabartıyor. Ama bu ürünler çoğu zaman cep yakar. En son çıkan akıllı saat sizi heveslendirse de buna gerçekten ihtiyacınız olup olmadığını uzun süre düşünün. İhtiyacınız olmayan bir ürünü sadece hoşunuza gittiği için kesinlikle almayın. Bunun yanı sıra eğitiminizde kullanmak ya da projelerinizi hazırlamak için iyi özellikleri olan bilgisayara para vermekte tereddüt etmeniz doğaldır. Ancak uzun yıllar sorunsuz bir şekilde kullanabileceğiniz bilgisayar uzun vadede daha avantajlıdır.

e. (.....)

Saatlerce açık duran bilgisayarlar, diş fırçalarken kapatılmayan musluklar ve gereğinden fazla ısıtılan odalar öğrenci evlerinde sık karşılaşılan durumlardandır. Alışkanlıklarınızı gözden geçirerek faturalarınızı hatırı sayılır oranlarda düşürebilirsiniz. Bunun yanı sıra küçük bir ev kiralamanız hem faturalarınıza hem de kiranıza iyi anlamda yansacaktır.

f. (.....)

Üniversiteyi bitiren öğrenciler evlerindeki pek çok eşyayı satmaya çalışırlar. Siz de evinize eşya alacağınız zaman internetteki ilanları kaçırmayın. İkinci el ilan sitelerinde uygun fiyata buzdolabı, çamaşır makinesi, koltuk, sandalye, kitaplık ve halı gibi pek çok eşyayı bulabilirsiniz.

g. (.....)

Sınavlara hazırlanıyor, tez yazıyor veya akademik bir çalışma yapıyor olabilirsiniz. Üniversite kütüphaneleri ücretsiz ve sınırsız bir şekilde kullanabileceğiniz en büyük kaynak. Yerli ya da yabancı kaynaklara para vermek yerine kütüphanelerde araştırma yaparsanız büyük masraflardan kaçınabilirsiniz. Ayrıca arkadaşlarınız ile ortak kitaplar kullanarak daha az maliyetle eğitiminizi sürdürebilirsiniz.

4 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Gençken edinilen tüketim alışkanlıkları gelecekteki harcamaları etkiler. ()
2. Mecbur değilseniz dolmuşa binmek bütçeniz için iyi değildir. ()
3. İnsanların harcama yaptıkları alanlarda kampanyalar yapan kredi kartlarına başvurması tasarruf etmelerini sağlar. ()
4. Yüksek limitli kredi kartları nakit para harcamanızı engelleyerek tasarruf etmenize yardım eder. ()
5. Yiyecek alışverişini büyük miktarlarda ve uzun süreli almak tasarruf etmenin diğer bir yoludur. ()

5 Metne göre uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Konforlu bir yaşam için daha önemlidir.
a. maddi gelir
b. iyi harcama alışkanlıkları
2. Marketlerdeki indirimlerden faydalanmak için
a. indirim kartları kullanabilirsiniz
b. online sipariş verebilirsiniz
3. Teknoloji ürünleri satın alınırken göz önünde bulundurulmalıdır.
a. kişinin ihtiyacı ve ürünü kullanacağı süre
b. ürünün en son model olup olmadığı
4. Eve gelen faturaları düşürmek için
a. kullanılmayan elektronik eşyalar kapatılmalıdır
b. bulaşık makine yerine elde yıkanmalıdır
5. eğitim giderlerini azaltmaya yardımcıdır.
a. Korsan kitaplar
b. Üniversite kütüphaneleri

6 Aşağıdaki koyu renkli ifadeler hangi anlamdadır? Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Arabam bozulduğunda cep telefonumun da şarjı bitmişti. Kimseye ulaşamayınca çok **zor durumda kaldım**.
a. sıkıntı yaşadım
b. parasız kaldım
2. İlk günlerde menüdeki yiyeceklerin **fiyatını düşük tutarak** insanların restoranına gelmelerini sağladı.
a. ücretsiz yaparak
b. uygun fiyata satarak
3. Elektrik kesilince iki saattir hazırladığım ödev silindi. Bilgisayar hiçbir şeyi kaydetmemiş, bütün çalışmalarım **çöpe gitti**.
a. değer kazandı
b. ziyan oldu
4. Geçen haftaki aşırı yağış tarladaki sebze ve meyveye büyük zarar verdi. Bu nedenle bu haftaki pazarda sebze ve meyvelerin fiyatı **cep yakıyor**.
a. çok pahalı
b. çok ucuz
5. Öğrenciyken özel ders vererek **hatırı sayılır miktarda** para kazandım. Hatta kendime bilgisayar bile aldım.
a. oldukça çok
b. oldukça az

YA SİZ?

Siz hayatınızda ne tür tasarruf tedbirleri alıyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Çift Olumsuzluk

fiil + mA + zaman eki değil + kişi eki

Bir cümlede iki olumsuz ifade kullanıldığında cümle olumlu anlam kazanmaktadır.
A sentence refers to a positive meaning when it includes two negative expressions.

Örnek:

Bu ülke daha önce böyle kötü günler görmemiş değil. (Daha önce de böyle kötü günler gördü.)
Kredi kartı borcumu ödememiş değilim ama neden hâlâ uyarı mesajları geldiğini anlamıyorum. (Borcumu ödedim.)
Akşam yemeğini yapmayacak değilim ama izin ver biraz dinleneyim. (Akşam yemeğini yapacağım.)

7 Aşağıda yer alan cümleleri uygun şekilde eşleştirelim.

1. Sena dün akşamki yemekte benimle konuşmamış değil	a. sınıfta hiç kimse kalmış değil.
2. İş bulamadığına şaşırıyorum	b. Aslında çok giymemiş değilim.
3. Biraz daha düzgün yazabilir misin?	c. Hâlbuki çok para harcamıyor değiliz.
4. Ayağımın üzerine basamıyor değilim	ç. ama akşam boyunca benden uzak durdu.
5. Birbirimizi tanımıyor değiliz	d. Ama kendimi yorgun hissediyorum.
6. Son bir yıldır rahatça para biriktiriyoruz.	e. Sadece henüz kitaplarını okuma fırsatım olmadı.
7. Çok zor bir sınav olmasına rağmen	f. ama yürürken canım çok acıyor.
8. Dün gece uyumamış değilim.	g. çünkü ilanlara doğru düzgün bakmış değil.
9. Bu yazarın adını duymamış değilim.	ğ. ancak çok yakın arkadaş olduğumuz söylenemez.
10. Bu manto hâlâ yeni gibi görünüyor.	h. Okuyamıyor değilim ama çok zorlanıyorum.

8 Boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Yarınki sınava hazırlan..... ama zamanım azdı, konulara çok az çalışabildim.
2. Bu filmi daha önce izle..... ama yönetmenin adını hatırlayamadım.
3. Bir aydır evi temizle..... . Odaları ve mutfağı temizledik ama camları silmemiz lazım.
4. Öğle yemeği için erken olmasına rağmen karnım çok acıktı. Hâlbuki kahvaltı yap..... .
5. Öğrencilerini tanı..... ama hâlâ bazı öğrencilerin isimlerini nasıl karıştırıyorsun? Anlamıyorum.
6. Bu yıl şehrimize yağmur hiç yağ..... ama barajları dolduracak kadar çok değildi.
7. Özür dilemek için onu ara..... ama yine de benimle görüşmek istemediğini söylüyor.
8. Düğünlere gittiğim zaman eğlen..... ama düğünler çok geç bittiği için eve dönmemiz zor oluyor.
9. Sizinle dışarı çıkmak iste..... sadece bu akşam daha önemli bir işle ilgilenmem gerekiyor.
10. Pek çok aile çocuklarını şekerli yiyeceklerden uzak tut..... ama reklamlar yüzünden çocuklar bu gıdaları tüketmekte ısrar ediyor.

Değil İle Fiil Olumsuzluğu

Fiil +	-miş	değil + kişi eki
	-AcAk	
	-(I)yor	

Zaman ekleriyle çekimlenmiş cümlelerde "değil" olumsuzluğu vurgulamak için kullanılır.

It is used to emphasize the negation in the sentences which are conjugated with the tense suffixes.

Örnek:

Gecenin bir yarısına kadar seninle vakit geçirecek değilim. (Seninle vakit geçirmeyeceğim.)

Bu yaşıma geldim böyle güzel düğün görmüş değilim. (Hayatımda böyle güzel bir düğün görmedim.)

Tarımda bu zamana kadar böyle bir yenilik görülmüş değil. (Tarımda bu zamana kadar böyle bir yenilik hiç görülmedi.)

9 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Kantinde bütün gün çay iç..... . Kahve de içmek istiyorum.
2. Saatlerdir neyden bahsettiğini anla..... . Aklım hep başka yerlerde.
3. Çok hastasın. Bu şekilde okula gitmene izin ver..... . Bugün evde kal, biraz dinlen.
4. Bu kadar işimin arasında bir de dizi izle..... . Siz bu akşam bensiz vakit geçirin.
5. Ömür boyu bu vicdan azabıyla yaşa..... . Bir gün her şeyi anlatacağım.
6. Makalemi beğenmediğin için sana kırıl..... . Sadece biraz şaşırđım çünkü bunun için çok çalışmışđım.
7. Yeni bir işe başlamaktan kork..... . Hatta en kısa sürede para kazanmaya başlamak istiyorum.
8. Bankadaki paramla ne yapsam bilmiyorum. Henüz karar ver..... . Araba ya da motosiklet alabilirim.
9. Hayatım boyunca bir nefes sigara iç..... . Lakin şimdi kanserim.
10. Ben böyle kaza gör..... . Onlarca insan zarar gördü.

10 Aşağıdaki cümleler hangi anlamdadır? Uygun seçeneği işaretleyelim.

- Ahmet ve Kemal tanışmıyor değil ama birlikte çok vakit geçirmiyorlar.
a. Ahmet ve Kemal birbirlerini tanıyor.
b. Ahmet ve Kemal birbirlerini tanımıyor.
- Dün gece hiç uyumamış değilim ama bu sabah çok yorgun hissediyorum.
a. Dün gece biraz uyudum.
b. Dün gece hiç uyumadım.
- Hayatımda hiç tenis oynamamış değilim. Sadece uzun süredir elime raket almadım.
a. Hayatımda hiç tenis oynamadım ama uzun süredir istiyordum.
b. Daha önceden tenis oynamıştım ama uzun bir süre ara verdim.
- İlandaki cep telefonu çok kullanılmış değil. Zaten daha geçen hafta alınmış.
a. İlandaki cep telefonu yakın zamanda alınmasına rağmen eskimiş.
b. İlandaki cep telefonu bir hafta önce alınmış ve az kullanılmış.
- Sınavdan kimse kalmış değil.
a. Sınavı herkes geçti.
b. Sınavdan herkes kaldı.
- Otelde kimse kalmıyor değil ama yaz sezonuna göre odalar neredeyse boş.
a. Otelde çok az kişi kalıyor.
b. Otelde hiç kimse yok.
- Haritadan trafiğin durumuna baktım. Okula gitmem uzun sürecek değil.
a. Okula geç kalacağım.
b. Okula zamanında gideceğim.
- Gürültü yapan komşuları şikâyet etmek için polisi aramamış değiliz.
a. Gürültücü komşuları polise bildirdik.
b. Gürültücü komşuları polise şikâyet edeceğiz.

11 Doğru seçeneği işaretleyelim.

- Para ama yine de istediklerimi satın alamıyorum.
a. kazanmıyor değilim b. kazanıyor değilim
- Sana yalan lütfen ona inan.
a. söyleyecek değil b. söylemeyecek değil
- Bana yaptığı iyiliklerden sonra ona teşekkür
a. edecek değilim b. etmeyecek değilim.
- Anneannem beni ama söylediklerimi anlamakta zorlanıyor.
a. duymuyor değil b. duyuyor değil
- Bu belgeyi bir Türk bile çok zor anlar. Yoksa Alex Türkçe
a. biliyor değil b. bilmiyor değil
- Soğuktan dondum. Parmaklarımı ama şu anda kalemle bir şeyler yazmam çok zor.
a. hissediyor değilim b. hissetmiyor değilim
- Bu iş teklifini çünkü artık daha yüksek maaşlı bir işte çalışmak istiyor.
a. reddedecek değil b. reddetmeyecek değil
- Annem hiç Yanında biri olduğu sürece denize rahatça girebiliyor.
a. yüzemiyor değil b. yüzüyor değil
- Dışarıdan çok sık yemek Acil bir durum yoksa genelde kendimiz pişiririz.
a. söylüyor değiliz b. söylemiyor değiliz
- Dışarıdan hiç yemek Bazen sipariş veririz.
a. söylüyor değiliz b. söylemiyor değiliz

DİNLEME

TASARRUF MU PİNTİLİK Mİ?

12 10 Metni dinleyelim. Metindeki kişiler hangi alanda tasarruf yapmıyorlar? İşaretleyelim.

- a. yiyecek ve içecek b. ısınma c. zaman ç. su kullanımı

13 Metni dinleyelim. Aşağıdaki tasarruf alışkanlıkları kime aittir? İşaretleyelim.

	Fatih	Meltem	Burcu
1. Çamaşır makinesi kullanmak yerine kıyafetlerimle banyo yaparım.	()	()	()
2. Okuldaki başarılarım sayesinde birçok şeye para ödemiyorum.	()	()	()
3. Kahvaltıda yediğim ekmeklere para ödemem.	()	()	()
4. İklim koşulları daha uygun olduğu için şehir değiştirdim.	()	()	()
5. Arkadaşlarımın siparişleriyle karnımı doyururum.	()	()	()
6. Soğuk günlerde şehirdeki halka açık yerlere gidiyorum.	()	()	()
7. Suyu kullanmak için para ödemek zorunda olmamalıyız.	()	()	()
8. Okuldaki sınavlara telefonumdaki notlardan çalışırım.	()	()	()
9. Sıcak günlerde serin yerde yaşayan arkadaşlarımı ziyaret ediyorum.	()	()	()
10. Yıkamak istemediğim için cam eşya kullanmıyorum.	()	()	()

YAZMA

14 Tasarruf neden önemlidir? Hangi alanlarda tasarruf yapılması gereklidir? Aşağıdaki tabloda Türkiye'de orta gelirli bir ailenin aylık harcama dağılımı verilmiştir. Bu harcamaları yorumlayarak nasıl tasarruf yapılabileceğini yazalım. Düşüncelerimizi gerekçelerle açıklayalım.

Giriş Paragrafı

Tasarrufun önemini ve tasarrufla ilgili düşüncelerinizi genel olarak anlatın.

Paragraf 1

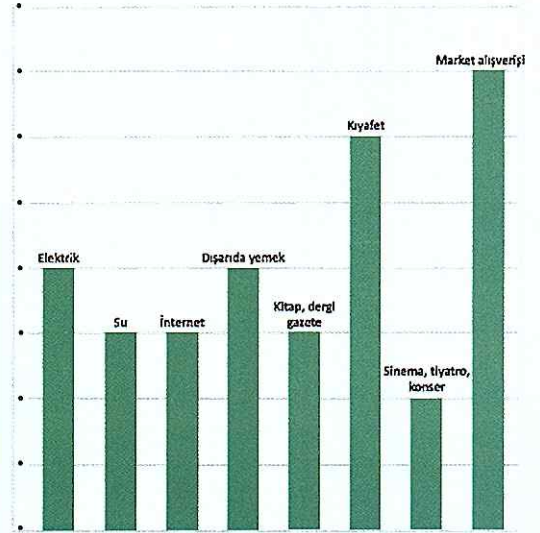
Tablodaki verileri karşılaştırıp yorumlayın.

Paragraf 2

Tasarruf etmek için yapılması gerekenleri örneklerle açıklayın. Kendi hayatınızdan örnekler verin.

Sonuç Paragrafı

Konuyla ilgili düşüncelerinizi kısaca özetleyin.

KONUŞMA

15 Aşağıdaki metni okuyalım. Kısaca özetleyip bu konu hakkındaki düşüncelerimizi söyleyelim.

İLERİ DÖNÜŞÜM

Geri dönüşüm şimdiye kadar bilinmekteydi. Şimdi ondan daha faydalı bir tanım hayatımıza girdi: İleri Dönüşüm. Tam tanımıyla ileri dönüşüm, atık yani çöp haline gelmiş bir ürünün yeniden kullanıma kazandırılmasıdır. Çoğu zaman ileri dönüştürülmüş ürün eskisinden daha işlevsel ve güzel olur! İleri dönüşümde ürünün değeri daha da artmış olur. İleri dönüşüm ev bütçesine de büyük katkılar sağlar. Reçel satın aldığınızda kavanozu kalemlik olarak kullanmak, fotoğraf çerçevelerini tepsiye dönüştürmek, eski tişörtlerden paspas yapmak ileri dönüşüm örneklerindedir.

Elinizdeki ne olursa olsun, çöpe atmadan önce bir kez daha düşünün. Bu elbiseyi kesip bluz yapabilir miyim? Bu mobilyayı boyasam birkaç yıl daha kullanılabilir mi? Bu bakış açısına sahip olduğunuzda fark edeceksiniz ki tüketiminiz de büyük ölçüde azalacak. Yeni şeyler satın almak yerine onları başka kaynaklardan oluşturmak ya da basitçe ona ihtiyacın olmadığını anlamak, hızlı tüketimin ve çevremizi kirleten gereksiz çöp oluşumunun da önüne geçecektir.

dinliyormuş gibi, yağacak gibi,
dinliyor gibi, delirmişçesine

-Dersi dinliyormuş gibi görünse de akli başka yerde.
-Şemsiyeni yanına alsana, yağmur yağacak gibi görünüyor.
-Anlattıklarımı dinliyor gibi görünse de akli başka yerdeydi.
-Sınavı kazandığını duyunca delirmişçesine bağıırıyordu.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıda altı çizili sözcük ve söz gruplarını anlamları ile eşleştiriniz.

- A: Neden paranı vadeli hesaba yatırmıyorsun?
B: Bugünlerde faiz oranları çok düşük. Çok büyük bir gelir elde etmek mümkün değil. Ayrıca vadeli hesapta paranı istediğin zaman çekemiyorsun. Paramı istediğim zaman çekip kullanabilmek istiyorum.
- Ülkedeki siyasi durum piyasaları da etkiliyor. Siyasetteki durum döviz kurlarında, borsada ve yatırımcıların kararlarında da ani değişikliklere sebep oluyor. Yani piyasalar siyasetteki durumdan etkileniyor.
- Gayrimenkul piyasasında uzun süredir bir durgunluk var. İnsanlar konut ya da arazi almak yerine parasını dövize yatırıyor. Halbuki döviz kurlarındaki değişiklik küçük kârlar sağlarken gayrimenkul yatırımları uzun vadede yüksek kazanç sağlar.
- Maaşınızı bankamız aracılığıyla alıyorsanız EFT/Havale ücreti ödemezsiniz.
- Ortak bir iş kuracaksa herkes eşit oranda sermaye yatırmalı. Hepimiz hem aynı miktarda para hem de aynı miktarda emek koyacağız. Herkes eşit çalışacak, kâr da eşit bölünecek.

- Banka, postane aracılığıyla gönderilen para.
1. Bir ticaret işinin kurulması için gereken anapara ve malların tamamı. / 2. Varlık, servet.
- Satıcıların mal satmak için bir araya geldiği yer, pazar.
- Ev, tarla ve benzeri taşınamayan mal.
- Belirli bir süre sonunda çekilebilen ve faiz kazancı sağlayan banka hesabı.
- Para sahibinin parasının kullanılmasından elde ettiği para.

OKUMA

PARA PARAYI ÇEKER

Sıfırdan başlayıp dünyadaki en zengin insanlar arasına katılanların hikâyelerini herkes bilir. Bu hikâyeler pek çok insana umut verse de nadiren gerçekleşir. Ekonomi dünyasında zenginliğin asıl sırrı elinizdeki sermayeyi büyütme için doğru yatırımları yapmaktır. Doğru yatırımlar yaparak zenginliğinize zenginlik katmanız, sıfırdan başlayarak zengin olmanızdan daha muhtemeldir.

Ekonomi piyasalarını incelediğinizde genelde parası olanın daha çok para kazandığını, parası olmayanın da daha çok fakirleştiğini görmüşsünüzdür. Normal hayatta da bu böyledir, yani para parayı çeker. Fakat ekonomik düzeyi düşük olanlara umut vermek için bir anda çok zengin olmak herkes için mümkünmüş ve her an olabilecekmüş gibi gösterilir. Hâlbuki böyle hikâyeler sadece dünyayı değiştirecek bir icat bulan, herkesin ihtiyaç duyduğu yeni bir şey üreten kişiler için geçerlidir. Hiç üretmeden sadece çok çalışarak zengin olma ihtimaliniz oldukça düşüktür.

Büyük sermaye sahiplerinin gittikçe zengin olmasının temel birkaç sebebi vardır. Bunlardan ilki gayrimenkul, altın ya da döviz almak gibi uzun vadeli yatırım yapabilmeleridir. Büyük miktarlardaki paranın her zaman uzun vadede daha yüksek kazanç elde etmesi mümkündür. Fakat uzun vadeli yatırım yapmak demek o parayı gözden çıkarmak demektir. Zenginler için bu mümkünken elinde az miktar para olan insanlar için bu oldukça zordur çünkü her insanın günlük harcaması gereken bir miktar para vardır. Yaşam standartlarınızı korumak ve insanca yaşamak için düzenli olarak harcadığınız para sabittir. Uzun vadeli yatırımlarda kazanç elde edebilmek için sabit giderlerinizin yatırımınızı azaltacak ölçüde olmaması gerekir. Örneğin yıllık geliriniz 200.000 lira ve yıllık sabit gideriniz 150.000 lira. Elinizde kalan 50.000 lira ile uzun vadeli yatırım yaparsanız on yıl sonra en az 500.000 liranız olacağını bilirsiniz. Fakat başka bir geliriniz yoksa zamanla sabit gideriniz artacaktır ve bu paraya dokunmadan on sene beklemeniz mümkün olmayacaktır. Zenginlerin ise böyle durumlarda en büyük avantajı başka gelirleri de olduğu için uzun süre bekleyebilecek güçte olmalarıdır.

2 Metne göre doğru seçeneği işaretleyelim.

- Ekonomi piyasasında zengin olmanın asıl yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?
 - Yeni bir ürün icat etmek.
 - Doğru yatırımlar yapmak.
 - Kısa vadeli yatırımlar yapmak.
- Sıfırdan başlayıp zengin olanların hikâyeleri neden anlatılır?
 - İnsanlara ilham vermek için.
 - İnsanları çalışmaya teşvik etmek için.
 - İnsanlara umut vermek için.
- Aşağıdakilerden hangisi parası olanın daha çok para kazanmasının sebeplerinden değildir?
 - Yatırımlarını uzun zamanlı yapabilecek güçlerinin olması.
 - Sabit giderlerinin yıllar içinde azalması.
 - Sermayelerini yönetmesi için uzmanlardan destek alabilmeleri.
- Uzun vadeli yatırımlardan para kazanabilmek için ne gerekir?
 - Sabit giderlerinizin yatırımınızı etkilememesi.
 - Yatırımın değerinin artması için en az iki yıl beklenmesi.
 - Yaşam standartlarınızı korumak için sabit giderlerinizin azalması.
- Metne göre büyük sermayenin pazarlıktaki avantajı nedir?
 - Satın alınacak malın miktarı arttıkça fiyatın artması.
 - Satın alınacak malın miktarı azaldıkça fiyatın değişmemesi.
 - Satın alınacak malın miktarı arttıkça fiyatın azalması.

YA SİZ?

Sizce sıfırdan başlayarak zengin olmak mümkün mü? Nasıl?

Ayrıca büyük miktardaki paranın pazarlıkta da büyük avantajı vardır. Genelde herhangi bir malın miktarı arttıkça pazarlık payı da artar. Örneğin bir malın tanesini 100 liradan alabiliyorsunuz. Elinde fazla para olan kişi aynı malı yüksek miktarlarda alarak tanesini 80-90 liradan alabilir. Daha sonra aynı malı tek tek ve uzun sürede 110 liradan satabilir. Nitekim siz uzun süre para biriktirip sadece bir gayrimenkul satın alabilirken zenginler aynı anda birden fazla gayrimenkulü yatırım amaçlı alabilir. Üstelik uzun vadeli yatırım avantajından da faydalanarak bu mülkleri daha uzun süre ellerinde tutup aldıklarından yüksek fiyata satabilirler.

Büyük sermayenin bir diğer avantajı ise bilgiye kolay erişebilmektir. Zengin insanların zengin arkadaşları olduğunu biliriz. Zenginler, etrafınızdaki insanlardan edineceğiniz bilgiler sayesinde piyasalardaki kazançlı yatırımları daha kolay öğrenebilirsiniz. Üstelik paranızı yönetmek için ekonomi uzmanlarından yardım alabileceğiniz ekonomik gücünüz de olacaktır. Yani maaşlı çalışanlar istihdam ederek sizin paranızın çoğalması için çalışmalarını sağlayabilir; ekonomi uzmanlarından yöntemler öğrenebilirsiniz.

Sıfırdan başlayıp çok zengin olanların hikâyeleri çok cezbedicidir. Ne yazık ki peri masallarına inanıp her an çok zengin olacağımız gibi beklemek sadece bu hayatları izleyip iç geçirmenize neden olacaktır. Zenginlerin paralarını nasıl çoğalttığını bilmek ise belki size fikir vererek doğru stratejiyi belirlemenize ve yavaş yavaş sermayenizi büyütmenize yardım edebilir.

DİL BİLGİSİ

Zarf fiiller

Fiil + -miş
-(I)yor gibi
-(y)AcAk

Bu zarf-fiil cümleye benzetme anlamı verir.

This form is similar to "as if" in English.

Örnek:

Çocuk ilacını içmiş gibi yapıp çöpe attı.

Metroda annesinin yanında oturan çocuk elindeki kitabı okumuş gibi bir kenara bıraktı.

Şemsiyeni yanına alsana, yağmur yağacak gibi görünüyor.

Kaleci topu tutacak gibi topa uzandı ama gole engel olamadı.

Neden beni anlamıyor gibi davranıyorsun?

Emel ve Gökhan birbirlerini yıllardır tanıyor gibi saatlerdir muhabbet ediyorlar.

fiil + mIşçAsInA

"-CAsInA" ekiyle kurulmuş zarf-fiil, eklendiği fiildeki hareketin tarzını benzetme yoluyla açıklar. Cümleye "sanki, âdeta" anlamı katar.

Formed by the suffix "-CAsInA", the verbal adverb determines the type of the action, or basing on analogy or hypothetical comparison it meets an action performed at the same time with the main sentence's action. It gives the meaning of "seem like, nearly, as if".

Örnek:

Sınavı kazandığını duyunca delirmişçesine bağırıyordu.

İlk defa karşılaştığı adama, onu önceden tanıyormuşçasına selam verdi.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Dersi dinle..... görünse de akli başka yerde.
2. Depremden sonra kentte, hiç deprem ol..... her yer yerli yerindeydi.
3. Ablam öğretmen olarak atandığını öğrenince kendini kaybet..... hıçkırarak sevinç gözyaşları akıtıyordu.
4. Kızımın sınavı kazandığını duyduğumda, kendim kazan..... sevindim.
5. Öğretmen, Selim'in anlattığı hikâyeyi bil..... davranıyordu.
6. Çocuk buz tutmuş kaldırımında yürürken bir an düş..... oldu ama annesi hemen kolundan tuttu.
7. Adam filmi anla..... yorumlar yapıyordu. Halbuki filmi hiç izlememişti.
8. Yıllar evvel dünyaya, kuyruklu yıldız çarp..... oldu.
9. Arkadaşları onun başarılarına sevin..... görünseler de içten içe kıskanıyorlardı.
10. Sanki bizi bir daha hiç gör..... davranıyor.
11. Yardıma ihtiyacı olduğunu sanmıyorum. Ne yaptığını bil..... görünüyor.
12. Kötü haberi alınca ağla..... oldu.
13. Buraya yerleşeli daha bir ay olmadı ama yıllardır burada yaşa..... hissediyorum.
14. Neden birlikte geçirdiğimiz güzel günleri unut..... davranıyorsun?
15. Artık sigarayı balkonda iç lütfen. Seninle aynı evde yaşadığım için ben de sigara iç..... öksürüyorum.

DİNLEME

KONUT KREDİSİ

4 11 Metni dinleyelim. Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Evli çift bankaya **kredi borçlarını ödeme** / **kredi başvurusu yapmaya** gidiyor.
2. Konut kredisi çekebilmek için evin fiyatının %20'si / %80'i hesabınızda olmalı.
3. Alacakları eve karar verdikten sonra **müşteri temsilcisi** / **gayrimenkul uzmanı** konuta fiyat belirleyecek.
4. Kredi ödemesi **bir ay** / **üç ay** aksarsa yasal işlem başlatılıyor.
5. Konut kredisiyle ev alınması durumunda banka eve **ipotek** / **haciz** koyuyor.
6. Çift borcu ödeyemeyecek gibi olursa önceden haber vermek şartıyla borcu **yapılandırabilir** / **kapatabilir**.
7. Konut kredisinin faiz oranı **çekilecek kredinin vadesine** / **alınacak eve** göre değişiyor.
8. Ödeme süresi arttıkça faiz oranı **düşer** / **yükselir**.
9. Çift krediyi erken kapatırsa **hiç faiz ödemeyecek** / **yine de faiz ödeyecek**.
10. Müşteri temsilcisi çifte **krediyi erken kapatmalarını** / **yatırım yapmalarını** tavsiye ediyor.

KONUŞMA

5 İkişerli gruplar oluşturalım ve arkadaşlarımızla konuşalım

Yatırımcı

Bir miktar paranız var ve farklı yatırım araçları ile değerlendirmek istiyorsunuz. Ekonomi uzmanından yardım talep edin.

Risk oranlarını sorun.

Kazanç oranlarınızı öğrenmeye çalışın.

Ekonomi uzmanına vereceğiniz para için pazarlık edin ve mümkün olduğunca az para vermeye çalışın.

Ekonomi Uzmanı

Yatırımcıya ekonomi tavsiyeleri verin.

Risk etkenlerinden bahsedin.

Döviz, altın, gayrimenkul yatırımları hakkında genel bilgi verin.

Ekonomik destek vereceğiniz süreyi ve yatırımcıdan talep ettiğiniz parayı belirtin.

Müşteri

İhtiyaç kredisi çekmek istediğinizi belirtin.

Şu anda iyi bir geliriniz olmadığını ama kredi ile maddi durumunuzu düzelterek anlatın.

Kredinin faiz oranları ve ödeme planları ile ilgili bilgi isteyin.

Banka Müşteri Temsilcisi

Müşteriyi karşılayın ve konuyu öğrenin.

Bankanın kredi işlemleri hakkında bilgi verip müşterinin geliri hakkında bilgi almaya çalışın.

Kredi kullanma ve geri ödeme koşullarını anlatın.

YAZMA

DÜNYADAKİ GELİŞMELERİN EKONOMİYE ETKİSİ

Her ülkenin farklı ekonomi planları ve alışkanlıkları vardır. Hatta farklı kültüre ait insanların para harcama alışkanlıkları da değişiklik gösterebilir. Aynı zamanda dünyadaki gelişmeler para harcama alışkanlıklarımızı değiştirebilir ve ekonomiyi yönlendirebilir. Örneğin, son yıllarda genç kuşağın yemek yeme alışkanlıklarının değişmesi ve akıllı telefonların hayatımıza girmesiyle eve, ofise kolayca yemek siparişi verilmeye başlandı. Bu sayede restoran sektörü gelişti ve bu yemekleri gerekli yerlere hızlıca götürebilmek üzere motor kullanabilen insanlar için yeni bir iş alanı ortaya çıktı. Bu kadar basit bir gelişme aslında ekonomide büyük bir etki yaratabilir. Tarihte de savaşlar, göçler ya da teknolojik gelişmeler insanların para harcama alışkanlıklarını ve ekonomiyi kimi zaman iyi kimi zaman kötü olarak etkilemiştir.

6 Okuduğunuz paragraftan yola çıkarak dünyadaki gelişmelerin ekonomi üzerindeki etkilerini anlatan bir metin yazınız. Metninizde aşağıdaki noktalardan bahsedebilirsiniz.

- Teknolojik gelişmelerin ekonomiye etkisi
- Kültürel gelişmelerin ekonomiye etkisi
- Genç kuşağın alışkanlıklarının değişmesinin ekonomiye etkisi
- Sosyal hayat, boş zaman aktivitelerinin değişmesinin ekonomiye etkisi

söylemişliğim var, yapmışlığım var

-Daha önce zorda kalıp yalan söylemişliğim var.
-Üniversitedeyken çok yemek yapmışlığım var, bu yemeği ben de yapabilirim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki testi kendimize göre cevaplandıralım.

PARAYLA OLAN İLİŞKİN SENİ NE KADAR YANSITİYOR?

- Maddi durumun nasıl?**
 - Bir elim yağda bir elim balda.
 - Bir iyi bir kötü arasında.
 - Her zaman kötü.
- Aylık kenara ayırdığın para miktarı ne kadar?**
 - Değişiyor.
 - %20 kadar.
 - Hiç.
- Hangisine harcanan para senin için gereksizdir?**
 - Beş yıldızlı otellerde tatil yapmak.
 - En pahalı telefonu almak.
 - Dışarıda yemek yemek.
- Hangisine harcanan para için en ufak bir pişmanlık hissetmezsin?**
 - Gezmek, seyahat etmek.
 - Arkadaşlarla dışarıda eğlenmek.
 - Bol bol kitap almak.
- Kime borcun var?**
 - Borcum yok.
 - Bir tanıdığıma.
 - Uçan kuşa.
- Diyeğim ki evdesin ve çok acıktın. Hangisini yaparsın?**
 - Dışarda güzel bir restorana giderim.
 - Eve yemek söylerim.
 - Hemen makarna haşlarım.
- Bir eşya alırken pazarlık yapar mısın?**
 - Hiç gerek yok böyle şeylere.
 - Bazen yapmaya çalışıyorum.
 - Her şey için sonuna kadar pazarlık yaparım.
- Lüks denince aklına hangisi gelir?**
 - Son model spor araba.
 - Marka kıyafetler.
 - Cep telefonu.
- Eğer çok zengin olsaydınız hangisini alırdınız?**
 - Ada
 - Uçak
 - Çok lüks bir ev
- Dünyanın en zenginlerine ait olan eşyalardan hangisi sizi şaşırtmaz?**
 - Altın kaplama banyo, tuvalet.
 - 15 bin dolarlık ayakkabı bağcığı.
 - Evlerdeki kapalı / açık yüzme havuzu.

Cevaplarımızı kontrol edelim.

"a" cevabı fazla ise: Parayı hiç tereddüt etmeden harcıyorsun. Paranın hesabını yapmamak sana aşırı bir rahatlık sağlıyor. Lüks yaşamak tam da senin hayat tarzın!

"b" cevabı fazla ise: Eğer paran varsa harcıyorsun. Bu harcamaları çok aşırıya kaçmadan yapıyorsun. Çok lüks harcamalar sana göre değil. Biraz daha tutumlu olup para biriktirmek tam sana göre.

"c" cevabı fazla ise: İhtiyacın olmayan, aşırı harcamalar kesinlikle sana göre değil. Zaten kolay kazanılmayan paranın dikkatsizce harcanmasına da tahammülün yok. Lüks yaşamın sana uzak olduğunu söyleyebiliriz.

KOLAY KAZANIP KOLAY KAYBEDENLER

Şans oyunlarından büyük ikramiye kazananlara talihli demek ne kadar doğru bilemiyoruz. Şans oyunlarından kazandıkları paralar ile hayatı alt üst olmayan bir talihli bile yok. Büyük ikramiyeyi kazandıktan sonra hepsinin hikâyesi acı bir sonla bitiyor. Kimi eşinden ayrılıp çocuklarını terk ediyor, kimi bu kadar yüklü miktardaki parayı nasıl harcayacağını bilemiyor ve iflas ediyor, kimi kendini eğlenceye ve gece hayatına veriyor, kimi öldürülüyor. Hâl böyle olunca başladıkları yere dönmeleri kaçınılmaz oluyor. Birbirlerini tanımayan fakat aynı kaderi paylaşan bu insanların dilinde ortak bir cümle dolaşiyor: “Çok pişmanım!” İşte kazanırken kaybedenler:

Osman Kaplan, Denizli’nin Çivril ilçesinde marangozluk yaparken çeklerini ödeyemediği için önce hapse girdi ve 1999 yılında hapisten çıktıktan iki gün sonra sayısal lotodan 340 milyar kazandı. Kaplan’ın ilk işi, eşinden boşanmak oldu. Ardından 20 milyar lira harcayarak bir şarkıcıyla İzmir’de dillere destan bir nişan yaptı. Ne yazık ki 6 ay sonra ondan da ayrıldı. Şimdi ise, “Hızlı bir hayat yaşadım, param bitti.” diyerek yaşadıklarını özetliyor.

Millî Piyango’nun 1990 yılbaşı çekilişinde 1 milyar 250 milyon lira kazanan Adanalı Cem Postacı’nın peşini de aksilikler bir türlü bırakmadı. 1996 yılında oğlunu trafik kazasında kaybetti. Oğlunu kaybettikten sonra emlak işine girdi ve bir süre sonra iflas etti. Postacı’nın işlerinin çok iyi gittiği dönemlerde, hiç tanımadığı kişiler akraba olarak karşısına çıktı. Şimdi ise ona kimse yardım etmiyor. Postacı, “Para mutluluk getirmiyor, yuvam dağıldı, toplamak için varımı yoğunu harcadım. Eşim beni terk etti. Şimdi bir otomobilim, evim ve emekli maaşım var. Keşke o bileti almasaydım da o para çıkmasaydı. Kazandığım parayla bir kere bile mutlu bir hayat yaşamışlığım olmadı.” diyor.

Denizli’nin Sarayköy ilçesine bağlı Tırkaz köyünde kırk yıl önce biletine büyük ikramiye çıkan Mehmet Sarıoğlu, yaşadığı barakada donarak öldü. Hiç evlenmeyen Sarıoğlu’nun hayatı kırk yıl önce aldığı piyango biletine büyük ikramiye çıkmasıyla değişti. Bir anda zengin olan Sarıoğlu, köyünde bir ev yaptı. Ancak, zamanla parası kalmayınca ona komşuları bakmaya başladı. Akrobalarının ne aradığı ne de sorduğu vardı. Sarıoğlu, devletten aldığı yaşlılık maaşıyla geçimini sürdürürken kısa bir süre önce evi yandı. Köylüler aralarında topladıkları paralarla onun için bir baraka yaptırdı. Kimsesi olmayan Sarıoğlu barakasında donarak öldü.

Ayakkabı boyacılığı yapan Mustafa Savgan’ın macerası ise bir kadının kendisine iki lira harçlık vermesiyle başladı. Bu parayla piyango bileti alan Savgan, 1978 yılında on bin lira ikramiye kazandı. Daha sonra 1982’de otuz milyon, 1984’te on beş milyon lira kazanan, bunların yanı sıra aldığı diğer biletlerine de küçük ikramiyeler çıkan 58 yaşındaki Savgan, eşinin ve ailesinin isteklerini karşılamaya çalışırken beş parasız kaldı. Bütün parası bittikten sonra İstanbul’da ayakkabı boyacılığı yapan Savgan’ın hayat hikâyesi “Kaybedebilme Kabiliyeti” isimli bir belgesele konu oldu. Belgeselde Savgan’ın kazandığı paraları nasıl tükettiği kendisi ve esnaf arkadaşları tarafından anlatılıyor.

Büyük ikramiyeyi defalarca kazanıp kaybedenlerden biri de Kudret Şendil. Dört defa büyük ikramiyeyi kazanmasına rağmen tüm parayı harcıyıp mesleği olan kâğıt toplayıcılığına geri dönen Sivaslı Kudret Şendil, mahalledekilerin verdiği yardımlarla geçiniyor. Şendil, her defasında kazandığı parayı kısa sürede tüketerek lüks ve gösterişli bir yaşamdan barakaya dönüş yapmış. İlk olarak 1978 yılındaki Milli Piyango’dan on bin lira ikramiye kazanan Şendil, bu parayı gece hayatında bitirmiş. 1999 yılbaşı çekilişi için aldığı biletle yine büyük ikramiyeyi kazanan Şendil, tüm parayı gününü gün ederek kısa sürede bitirmiş. Eski hayatına hızlıca geri dönen Şendil, “İki kere çıktı, üçüncü kez neden olmasın?” diyerek şansını denemeye devam etmiş ve 2004 çekilişinde büyük ikramiye kendisine çıkınca yine eğlence hayatında paraları bitirmiş. Şimdilerde kâğıt toplayıcılığı yaparak para kazanmaya çalışıyor.

2 Aşağıdaki haber başlıklarını kişiler ile eşleştirelim.

1. Milyonerlikten kâğıt toplayıcılığına.
 2. İki lira ile hayatı değişti.
 3. Piyango kazanan adam tek başına öldü.
 4. Talih huzur değil felaket getirdi.
 5. Hızlı yaşadı, hızla kaybetti.
- a. Mustafa Savgan
 - b. Cem Postacı
 - c. Osman Kaplan
 - ç. Kudret Şendil
 - d. Mehmet Sarıoğlu

3 Boşlukları metne göre dolduralım.

1. Bir defadan fazla ikramiye kazanan kişiler :
2. Mehmet Sarıoğlu'nun ölüm sebebi:
3. Milli piyangoyu kazandıktan kısa bir süre sonra oğlunu kaybeden kişi:
4. Milli piyangoyu kazanır kazanmaz eşinden ayrılan kişi:
5. Hayatı belgesele konu olan kişi:

4 Aşağıdaki deyimlerin anlamları hangi cümlelerde verilmiştir? Eşleştirelim.

a. alt üst oldu b. kendini vermen c. dillerde dolaşarak ç. dillere destanmış d. gününü gün etmiş

1. Son dönemlerde yaşadığım bütün o üzücü şeylerden sonra hayatım Artık hiçbir şey eskisi gibi değil.
2. Fakülteye yeni gelen kızın güzelliği Daha ilk günden herkesin dikkatini çekmiş
3. Ders notların son dönemde oldukça yükselmiş, bu aralar arkadaşlarıyla görüşmeyip sadece derslerine güzel sonuçlar almanı sağlamış.
4. Erkek kardeşim öğrencilik yıllarında her gece bir yerde eğlenerek, gezip tozarak Ama şimdi çok pişmanmış.
5. Bu masallar nesilden nesile günümüze kadar ulaştı. Şimdi biz de kendi çocuklarımıza bu masalları anlatıyoruz, kültürümüzü yaşıyoruz.

YA SİZ?

Siz piyangodan para kazanan bir kişi tanıyor musunuz?

DİL BİLGİSİ

-miş + İlk + iyelik eki var / yok /olmak

Bu kalıp, bir olayın gerçekleşip gerçekleşmediğini aktarmak için kullanılır. Cümleye geçmiş zaman anlamı katar. *This pattern is used to report whether the action is performed/realized or not. It gives the sentence the meaning of past tense.*

Örnek:

Üniversitedeyken çok yemek yapmışlığım var, bu yemeği ben de yapabilirim.
Kardeşimin son model akıllı cep telefonlarını kullanmışlığı henüz yok.
Belki, istemeden yalan söylemişliğim olmuştur. Ama genelde dürüstümdür.
Bir gün bile ödevlerimi yapmamışlığım yok, çalışkan bir öğrenciyimdir.
Misafirlğe elim boş gitmişliğim olmadı, en azından bir çiçek alırım.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Anneciğim senin de gençken eve geç gel.....?
2. Bazen saati unutup sabaha kadar ders çalış.....
3. Bir kere bile kahve yap....., benden beklemeysin.
4. Bugüne kadar aileme yalan söyle..... ama onları üzmemek için bu kez mecbur kaldım.
5. Çok sinirlendiğimde telefonumu yere at....., duvara çarp..... . Kendime engel olamıyorum.
6. Daha önce hiç dedikodu yap.....? Benim yanımda hiç başkası hakkında konuştuğunu duymadım.
7. Bugüne kadar aileni ara....., hep onlar seni arıyor.
8. Onun beni çok kır....., ama nedense ben ona hiç kızamıyorum.
9. Hayatımda hiç yurt dışına çık..... . Ama bir gün mutlaka yabancı bir ülkeye gitmek istiyorum.
10. Bu dersten kalırsam çok üzülürüm çünkü bugüne kadar hiçbir sınavdan doksanın altında not al

6 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Ailem kızmadan kendi kendime bilgisayarı
a. kapatmışlığım oldu b. kapatmışlığım olmadı
2. Hiçbir zaman medyayı Dünyada neler oluyor acaba!
a. takip etmişliğim olmadı b. takip etmişliğim var
3. Sevdiğim diziye yetişmek için eve koşarak gel.....
a. gelmişliğim yok b. gelmişliğim var
4. Misafir geldiğinde hiç televizyon seyret.....
a. seyretmişliğim olmadı b. seyretmişliğim var
5. Ne bir derneğe ne de bir gruba üye..... . Bu kalabalık ortamları sevmiyorum.
a. olmuşluğum var b. olmuşluğum yok
6. Radyodaki konuşmaları beğenmeyip hiç şikayet et.....
a. etmişliğim olmadı b. etmişliğim var
7. Sabahları uyanır uyanmaz bilgisayarı hiç aç.....
a. açmışlığım var b. açmışlığım olmadı

7 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Senin daha önce hiç var mı?
2. Senin daha önce hiç yok mu?
3. Senin daha önce hiçoldu mu?
4. Senin daha önce hiçolmadı mı?
5. Sağlığıma çok dikkat ederim.
6. Şimdi beraber bu filmi izleyebiliriz.
7. Pastayı yapmak için internetten tarifine bakacağım.
8. Harita kullanmam gerekecek.
9. o yüzden kardeşimi yalnız bırakmak istemiyorum.
10. ama Türkçeyi çok iyi konuşuyor.

LÜKS YAŞAMI TERK EDENLER

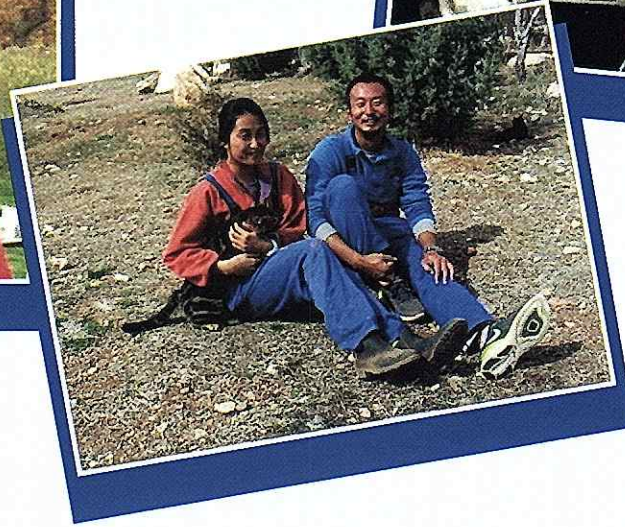

8 12 Lüks kelimesinin anlamına bakalım. Sizin için "lüks" ne demek? Arkadaşlarımızla konuşalım.

Lüks: Giyimde, eşyada, harcamada aşırı gitme, gösteriş, şatafat.

9 Metne göre aşağıdakilerden hangileri "lüks" kelimesinin anlamı olabilir? İşaretleyelim.

☐ aşırı	☐ konforlu
☐ gereksiz	☐ nadir
☐ pahalı	☐ abartılı
☐ bulunmaz	☐ kullanışlı

10 Metni tekrar dinleyelim. Aşağıdaki cümlelerin kimden bahsettiğini yazalım. Lee ve Yu-ri için "LY", Mazzi Dumato için "MD", Tuğba ve Birhan için "TB" kısaltmasını kullanabilirsiniz.

1. Bir gece, yaşadığı hayatın istediği hayat olmadığını fark etti. ()
2. Uzun yıllardır kendi sebze ve meyvelerini kendileri yetiştiriyorlar. ()
3. Doğal hayatı korumak için başka bir ülkede doğal yaşam merkezi açmayı planlıyorlar. ()
4. Kendi evlerini kendileri yaptılar ve orada teknolojiden uzak bir hayat sürüyorlar. ()
5. Tüm parasını bir sağlık kuruluşuna bağışladı. ()
6. Mutluluğu aramak için çıktığı yolculukta eşi ile tanıştı. ()
7. Lüks hayatı bıraktıktan sonra ülke ülke gezdiler. ()
8. Bir rehabilitasyon merkezinde gönüllü olarak çalıştılar. ()

YAZMA

11 Aşağıdaki sorulara cevap vererek “Günümüzde Lüks Yaşamın Sınırları” konulu bir metin yazalım.

Metnin Başlığı:

Günümüzde Lüks Yaşamın Sınırları

Giriş Paragrafı:

Lüks yaşamın ne demek olduğunu açıklayınız.
Lüks yaşamın nasıl olduğunu anlatınız.

Gelişme Paragrafı:

Lüks yaşamın insanın sosyal, ekonomik ve eğitim hayatı üzerindeki etkilerini yazınız.
Türkiye’deki ve kendi ülkenizdeki lüks yaşam biçimlerinden bahsediniz.

Sonuç Paragrafı:

Lüks hayatın avantajları ve dezavantajlarını örneklenirerek açıklayınız.
Lüks hayatın sınırları var mı? Varsa neler? Örneklenirerek açıklayınız.

KONUŞMA

12 İkişerli gruplar oluşturalım ve bir diyalog hazırlayalım. Arkadaşımızla konuşalım.

Ev arkadaşınızla beraber evinizin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ortak bir bütçe oluşturdunuz. Bu bütçe ile ne yapacağınızı planlamak ve bunu listelemek istiyorsunuz.

Öğrenci A: Siz paranızı fuzuli yere harcamak istemiyorsunuz, birikim yapmak istiyorsunuz. Ev arkadaşınız sizinle aynı fikirde değil. Onu sizinle aynı fikirde olmaya ikna edin.

Benim hiç bu kadar lüks bir mutfak robotu kullanmışlığım yok, bu ev için fuzuli bir ihtiyaç. Almasak daha iyi. Bu parayla doğalgaz faturasını öderiz.

Öğrenci B: Siz evinize ortak kullanmak üzere eşyalar almak istiyorsunuz. Bu eşyalar öğrenci evi için lüks gibi görünse de siz ailenizin evinde bu tür eşyaları kullanmıştınız. Bu alışkanlıklarınızdan vazgeçmek istemiyorsunuz. Bu eşyaları almaya arkadaşınızı ikna edin.

Ev için daha önce böyle bir eşya almışlığımız olmadı. Bence şimdi tam zamanı. Buna ihtiyacımız var. Öğrenci olmamız rahat yaşamayacağımız anlamına gelmez ki!

İZLE - ÖĞREN

EV EKONOMİSİ

1 4 Videoyu izleyelim aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Şeyma, Ahmet'ten ne yapmasını istiyor?

2. Ahmet neden itiraz ediyor?

2 Videoyu izleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazalım.

1. Şeyma bir şirkete ekonomi planı hazırlatmış. ()
2. Çiftin bazı aylarda giderleri gelirlerinden daha fazla. ()
3. Şeyma'nın tablosunda dört bölüm var. ()
4. Şeyma'nın maaşı ev masraflarına gidiyor. ()
5. Şeyma ve Ahmet para biriktirerek ev almış. ()
6. Şeyma ve Ahmet beş ay tasarruf yapacak. ()
7. Ahmet öğrencilik günlerine dönmek istemiyor. ()
8. Ahmet ayda iki kez dışarıdan yemek söyleyebilecek. ()

3 Şeyma'nın tablosunda hangi bölümler var? İşaretleyelim.

☐ Gelir	☐ Plan
☐ Gider	☐ Uzun vadeli ödemeler
☐ Kredi kartı	☐ Borçlar
☐ Ev kredisi	

4 Sizce videoda geçen kalıp ifadeler hangi anlamdadır? Eşleştirelim.

1. Bu plan sayesinde önümüzü görebileceğiz.
 2. Ay sonunu zor getiriyoruz.
 3. Biraz tadını çıkaralım.
 4. Az önce ne güzel tatlıya bağlıyorduk.
 5. Kemer sıkma politikamız hayırlı olsun!
- a. Bir kavgayı güzel bir şekilde sonuçlandırmak.
 - b. Aylık gelirin bir aylık gideri zor karşılaması.
 - c. Bir durumun güzelliğinden, imkânlarından yararlanmak.
 - ç. Gelecekte neler olacağını önceden tahmin edebilmek, planlayabilmek.
 - d. Harcamalarda kısıtlamaya gidilmesi yoluyla tasarruf etme yaklaşımı.

KENDİNİ ÇEK

Aşağıdaki maddelere göz atalım. Para harcama alışkanlıklarımız hakkında konuşalım.

Çok para harcar mısınız? Yoksa eliniz sıkı mıdır?

Parasız kaldığınız zaman ne yaparsınız?

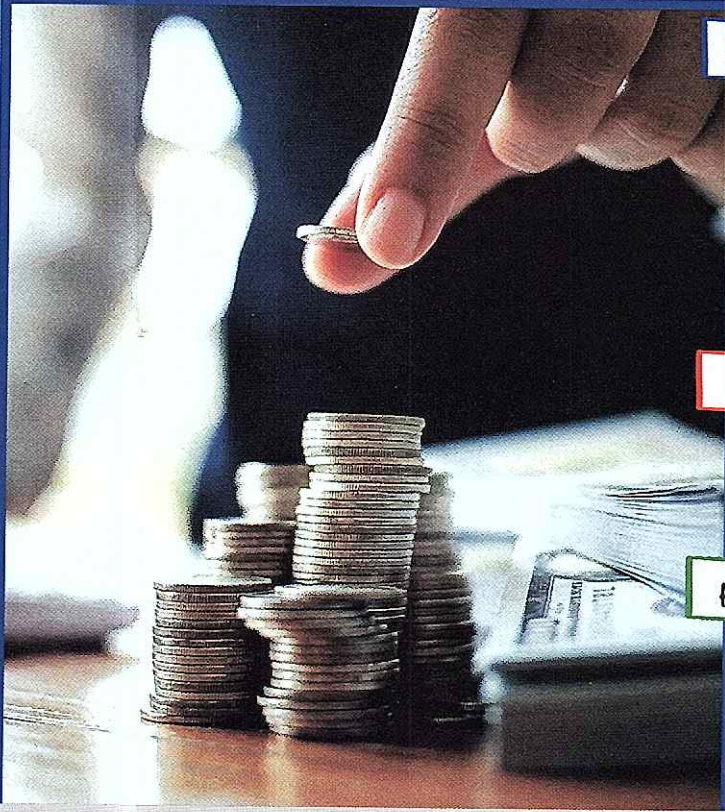
Hayatınızda aldığınız en pahalı şey neydi?

Hiç para kaybettiniz mi?

Sizce hayatınızı geçirmek için aylık ne kadar paraya ihtiyacınız olur?

GÜNLÜK İFADELER

PARA

Borç batağında.

Para saçıyor.

Paraya para demiyor.

Gırtlığına kadar borçlu.

Parayı sokağa atıyor.

Paramı bağladım.

Borç / para içinde yüzüyor.

Köşeyi döndü.

Eli sıkı

Uçan kuşa borçlu.

Elim genişledi.

Har vurup harman savuruyor.

Avucumun içi kaşınıyor.

Elim darda / sıkışık.

MİKROFON SENDE

Almanya'da bir firmada sekreter olarak çalışıyorsunuz. Patronunuz gelecek hafta İstanbul'da beş günlük bir iş gezisi yapacak. Gezi hazırlıklarını sizin yapmanızı istiyor. Aşağıda gezi hazırlıkları için yapılması gereken işlerin listesi bulunuyor. Arkadaşlarınız ile grup halinde çalışın ve patronunuza iş gezisi öncesi yapmak üzere uçak bileti, otel, ulaşım, restoranlar hakkında bir sunum hazırlayın.

Sunum sonunda yaptığınız çalışmaları özetleyen ve seyahat masraflarını gösteren bir sayfalık çalışma özeti vereceksiniz. Gruptaki herkes sunumda yer alacak.

Yapılacak işler

a. Patronunuzun iş görüşmesi pazartesi günü. Bu nedenle patronunuz İstanbul'a cumartesi veya pazar günü gelmek istiyor. Dönüş gününün de cuma ya da cumartesi olmasını istiyor. Bir seyahat firmasının internet sitesine girin, uçuş günlerini ve saatlerini planlayın.

b. Patronunuzun iş görüşmesi Taksim'de olacak bu nedenle Taksim civarında bir otel bulun. Bir otel bulma sitesine girin ve patronunuz için uygun bir otel bulun.

c. Patronunuzun havaalanından otele gelmesi için ulaşım seçeneklerini araştırın.

d. Patronunuza iş görüşmesinden sonra görüşeceği kişi ile yapacağı iş yemeği için bir restoran araştırın.

PAYLAŞMA KÜLTÜRÜ

İmece

Türkiye’de genellikle kırsal yerleşim bölgelerinde, köy halkından birçok kişi toplanıp el birliğiyle, hep birlikte çalışıp işleri bitirirler. Örneğin köyde yaşayanlar bir araya gelerek tarla sürer, hayvanlara bakar, mısır, fındık, zeytin ve meyveleri toplar. İmece sayesinde herkes birbirine yardım eder ve işler çabuk biter. İmece, el ele vererek işleri bitirmektir. Bu kültür, yardımlaşmanın ve dayanışmanın gerçek bir örneğidir.

Yeni eve ısınma partisi

Modern ısıtma teknolojilerinden önceki günlerde bir kişi yeni bir eve taşındığında o kişinin evini ısıtmak amacıyla her misafir yakacak odun getirir ve o evdeki tüm şöminelerde ateş yakılırdı. Bu ateşin evdeki kötü ruhları uzaklaştırdığına da inanılırdı. Ev sahiplerinin arkadaşları ve yeni komşuları bu sayede birbirine destek olurdu. Günümüzde Avrupa’nın birçok farklı ülkesinde bu gelenek hâlâ devam etmektedir. Ancak misafirler yeni ev sahibine odun yerine ev eşyaları hediye etmektedir. Bu gelenek sayesinde eve yeni taşınan kişilere ekonomik olarak destek sağlanmaktadır.

Düğün hediyeleri

Amerika’da evlenmeyi düşünen çiftler belli bir mağazadaki ürünlerden ihtiyaçlarını seçer ve liste oluştururlar. Bu listeyi ya da mağazanın adını düğüne gelecek misafirlerle paylaşırlar. Bu sayede misafirler yeni çiftin ihtiyacı olan eşyaları bilir ve ona göre alışveriş yapar. Çiftler listelerine büyük ve pahalı eşyaların yanı sıra bardak, tabak gibi uygun fiyatlı ürünler de ekler. Böylece misafirler kendi bütçelerine uygun hediye seçebilirler. Bu gelenek sayesinde insanlar yeni evlenen çiftlerin eksiklerini tamamlayarak onlara destek olur.

BİR ADIM ÖTESİ

Cümle içerisindeki unsurlar arasında üstünlük kurmak amacıyla da “değil” kullanılmaktadır. Bu kullanımda “dahi, bile, hiç” gibi vurgu yaratan unsurlar yer alır.

Ben bu evi değil satın almak, rüyamda bile göremem.
Bu adamla değil ortak olmak, bir bardak çay bile içmem.
Tatil için değil yurtdışına, Bodrum’a bile gidemedim.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Oraya varınca seni Uçaktan iner inmez haber veririm.
a. aramayacak değilim b. arayacak değilim
2. Sanırım bilgisayardaki sorunu tamir edebilirim. Hemen yeni bilgisayar çünkü çok pahalı.
a. almayacak değilim b. alacak değilim
3. Ankara'ya gitmek için uçak yerine otobüsü tercih edeceğim. Zaten İstanbul'a çok yakın. Sırf hızlı gitmek için bilete o kadar para
a. vermeyecek değilim b. verecek değilim
4. Lütfen biraz sabret, makarna pişsin. Sana yemek Sadece biraz beklemen gerekiyor.
a. vermeyecek değilim b. verecek değilim
5. Seni Yalnızca şu anda başka bir işle ilgilenmek zorundayım. İşim bitince sorularına cevap vereceğim.
a. duymuyor değilim b. duyuyor değilim

2. Boşlukları uygun zarf-fiillerle (-(I)yor / -AcAk / -mIş gibi) tamamlayalım.

1. Geçen gün hava bulutluydu. Yağmur yağ.....oldu ama esen rüzgarla bulutlar dağıldı.
2. Gün boyunca pek fazla yemek yemesem de sanki tıka basa ye..... karnım şiş.
3. Eski arkadaşlarımla buluşunca çocukluğumu tekrar hatırladım. Adeta o günlere git..... oldum.
4. Filmdeki kahramanla gerçek hayatımda tanış..... hissediyorum.
5. Atletizm yarışmasında finalde yarışan Mert, son yüz metreye birinci girince herkes yarışı kazan..... erkenden sevindi. Oysa Mert sakatlandığı için yarışı bitiremedi.
6. Seçil ders kitabının arasına roman koyuyormuş ve annesini ders çalış..... yaparak kandırıyormuş.
7. Sınıfta öğretmen utangaç arkadaşımız Ayşe'ye şakacıktan kızınca Ayşe ağla..... oldu.
8. Sevgilimin doğum gününü hatırlama..... davranınca sevgilim küplere bindi.
9. Bazen kendimi ünlü bir yazarın kaleme aldığı bir romanda yaşa..... hissediyorum.
10. Anne ve babası boşanan çocuk, geleceğe dair umutlarını yitir..... davranıyordu.

3. Aşağıdaki sorulara bakalım. Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Bu şehre gelmeden önce burayı
.....?
a. ziyaret etmişliğin yok muydu
b. ziyaret etmişliğin var mıydı
2. Bilgisayarım bozulana kadar yeni bilgisayarların fiyatını
a. düşünmüşlüğüm olmadı b. düşünmüşlüğüm vardı
3. İhsan'ın işten başka bir şey
a. düşünmüşlüğü var b. düşünmüşlüğü yok
4. Herkese bilgiçlik taslıyor ama eskiden beri oturup kalkma-
sını
a. bilmişliği var b. bilmişliği yok
5. İngilizcesi çok iyidir ama iş dışında
a. konuşmuşluğu vardır b. konuşmuşluğu yoktur
6. O, en sevdiğim yazardır. Hatta imza gününde
a. konuşmuşluğumuz vardır
b. konuşmuşluğumuz yoktur
7. Oraya hiç Şimdi gitsem kaybolurum.
a. gitmişliğim var b. gitmişliğim yok
8. Şimdi insanların otuzundan önce Hep-
si kariyer peşinde.
a. evlenmişlikleri yok b. evlenmişlikleri oldu
9. Şükürler olsun ki gençken birçok ülkeyi gezip
a. görmüşlüğüm oldu b. görmüşlüğüm vardı
10. Bugüne kadar bana selam Şimdi beni
arayıp benden yardım istiyor.
a. vermişliği var b. vermişliği yok

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Bilgi sahibi olmadığım konularda olsa bile kulla- nım kılavuzu, yönerge, sözleşmeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Bir başvuru, talep, yetkililere öneri vb. uygun tarzda belirgin mektuplar yazabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

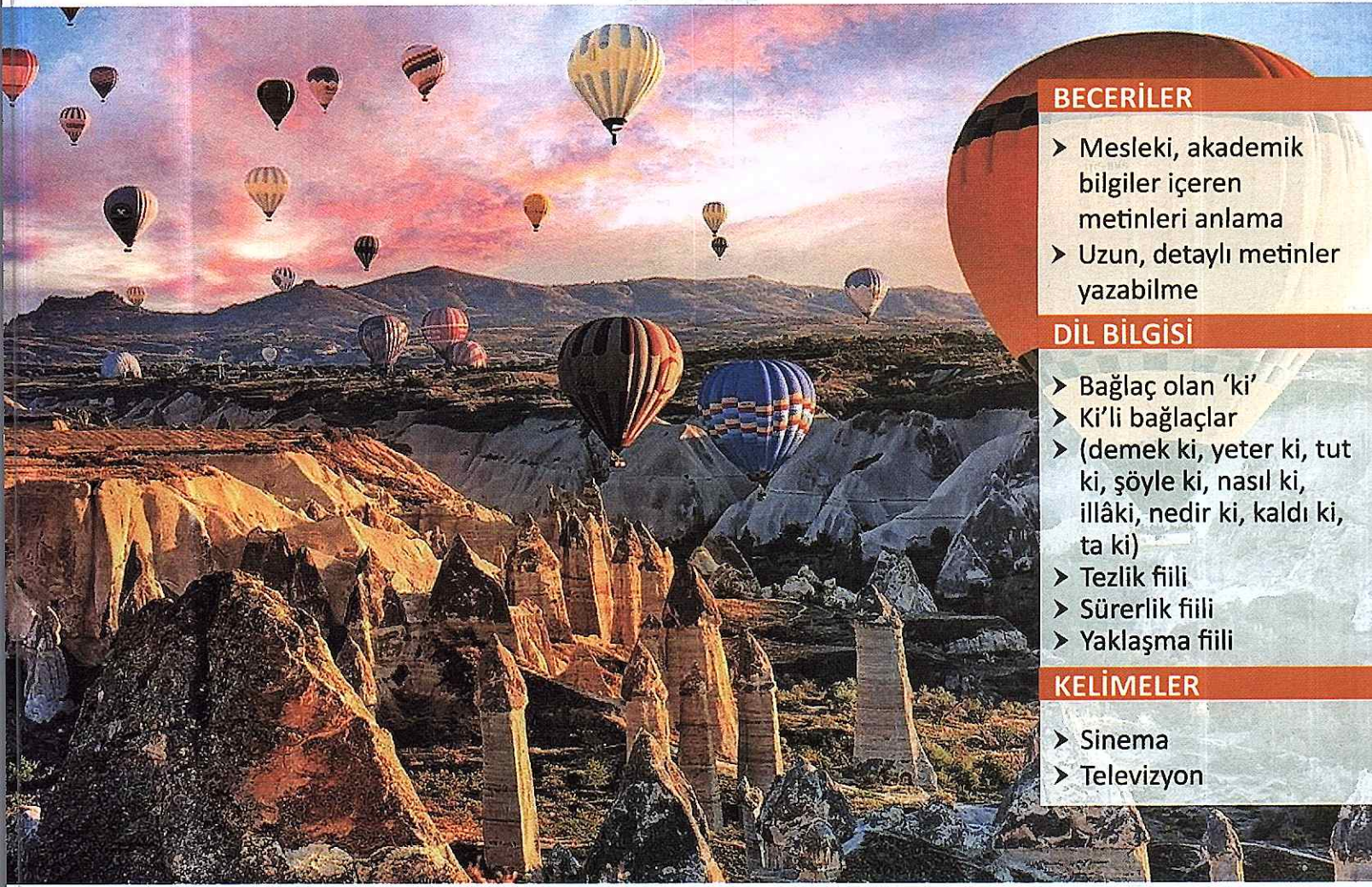
arazi
bahane
baraka
cezbedici
çek
döviz
emek
EFT
faiz
fuzuli
gayrimenkul
haciz
hapishane
havale
ipotek
israf
kâr
karavan
kısıtlı
kuyruklu yıldız
lüks
mal
mal varlığı
pazarlık payı
pinti
piyasa
rota
savurgan
sektör
sermaye
soba
tapu
tasarruf
tutku
tutumlu
vade
vadeli hesap
yatırım

FİİLLER

çoğaltmak
heveslendirmek
iflas etmek
tereddüt etmek
yapılandırmak

KALIP İFADELER

alt üst olmak
bir eli yağda bir eli balda olmak
boşa harcamak
büyük ikramiye kazanmak
cep yakmak
dillere destan
dillerde dolaşmak
gününü gün etmek
hatırı sayılır
iç geçirmek
iştahını kabartmak
kenara ayırmak
kendini vermek
kulak vermek
temelini oluşturmak
uçan kuşa borcu olmak
umut vermek
yasal işlem başlatmak
yükü miktar
zenginliğine zenginlik katmak
zorda kalmak

BE CERİLER

- Mesleki, akademik bilgiler içeren metinleri anlama
- Uzun, detaylı metinler yazabilme

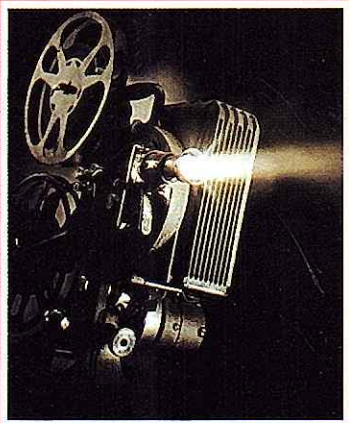
DİL BİLGİSİ

- Bağlaç olan 'ki'
- Ki'li bağlaçlar
- (demek ki, yeter ki, tut ki, şöyle ki, nasıl ki, illâki, nedir ki, kaldı ki, ta ki)
- Tezlik fiili
- Sürerlik fiili
- Yaklaşma fiili

KELİMELER

- Sinema
- Televizyon

FİLM ŞERİDİ GİBİ

ÜNİTE 5

FİLM ŞERİDİ GİBİ A. FİLM MAKİNESİ

beğeniyorum ki, öyle güzel oynuyor ki

-O diziyi o kadar çok beğeniyorum ki sana anlatamam.
-Rolünü o kadar güzel oynuyor ki herkes gerçek zannediyor.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki kelimeleri anlamlarıyla eşleştirelim.

a. çekim b. yönetmen c. efekt ç. set d. sahne e. perde f. görüntü g. senaryo ğ. gösterim

1. Üzerine görüntü yansıtılan genellikle beyaz renkli yüzey. ()
2. Filmlerde normal yolla çekilme ihtimali olmayan sahnelerdeki olayları yaratma yolu. ()
3. Bir oyun ya da filmin başlıca bölümleri. ()
4. Bir filmin çekimi için gerekli hazırlıkların yapılmasında uzmanlık alanlarına göre katkı sağlayan bütün birimler (saç, makyaj, kostüm, kamera, ses ve ışık, montaj, görsel efekt vs.). ()
5. Tiyatro, film, dizi film vb. eserlerin sahnelerini ve akışını gösteren yazılı metin. ()
6. Kameranın sürekli olarak çalıştırılmasıyla elde edilen film parçası. ()
7. Bir film üzerinde sıralanmış resimlerin gösterici yardımıyla ekrana düşürülmesi ve böylece hareketin elde edilmesiyle ortaya çıkan resimler bütünü. ()
8. Bir oyunu, gerekli ön hazırlığı ve yorumu yaptıktan sonra, inandırıcı ve sanatsal bir biçimde, çeşitli alanların sanatçıları, uzmanları ile iş birliği yaparak sahneye çıkararak sanatçı. ()
9. Filmin sinema salonlarında izleyiciye sunulması, vizyon. ()

OKUMA

BÜYÜLÜ BİR DÜNYA: SİNEMA

A Edison'un icadı ve sinemanın en ilkel hâli olan kinetoskopu Paris'te bir sergide gören Auguste ve Louis Lumiere, sinematografi adı verilen aygıtı geliştirdiler. Elle çalıştırılabilen bu aygıt film çekimi ve gösterimi yapabiliyordu. 10 kg ağırlığındaki bu alet istenen her yere taşınabiliyordu. Lumiere Kardeşler ilk gösterilerini 28 Aralık 1895'te Paris'te gerçekleştirdiler ve bu gösteri sinemanın başlangıcı olarak kabul edildi. Ücretli olan bu gösteriyi tam 35 kişi seyretti. Aslında seyirciler nasıl bir devrimi seyretiltiklerinin farkında bile değillerdi. Gösteri çok beğenildi. Özellikle "Trenin La Ciotat Garı'na Gelişi" adlı görüntü çok büyük ilgi gördü. Hatta seyirciler perdede üzerlerine gelen treni gördüklerinde o kadar çok heyecanlanmışlardı ki sandalyelerinin altına saklanmışlardı. Lumiere Kardeşlerin aynı yıl yaptıkları "Duvarın Yıkılışı", filmin tersten gösterime sunulmasıyla, ilk özel efekt kullanılan film olarak kayıtlara geçti. İlk komedi filmi ise Lumiere Kardeşlerin çektiği "Islanan Bahçıvan" oldu.

B Lumiere Kardeşler ve Melies'ten sonra başka kişilerin de film yapmaya başlamasıyla yaygın bir eğlence aracına dönüşen sinema, 20. yüzyılın ilk 10 yılında başlı başına bir sanayi ve ticaret dalı hâline geldi. Önceleri dünya pazarına Fransız sinemacıları egemendi. ABD'de ise Nickelodeon adı verilen sinema salonlarının hızla yayılması, art arda film yapım şirketlerinin kurulmasına yol açtı. Günümüzde sinema denince ilk akla gelen Hollywood bu dönemlerde ortaya çıkarak dev bir endüstri hâline geldi.

C Bu filmleri izleyenler arasında yer alan marangoz ve sihirbaz olan George Melies, gördüklerinden çok etkilenerek sinemaya adım attı ve 1902'de çektiği "Ay'a Yolculuk" adlı film, sinema tarihinin hem ilk senaryolu filmi hem de ilk bilim kurgu filmi olarak kabul edildi. Aynı yıl İngiliz mucit Edward Raymond Turner tarafından çekilen, papağan, Japon balığı ve ayçiçekleriyle oynayan çocukların bulunduğu görüntüler, dünyanın ilk renkli sinema filmi olarak kayıtlara geçti.

C 1927 yılında ilk sesli filmin New York'ta gösterime girmesi ile sinema bugünkü haline yaklaştı. Aslında düşününce bu çok da uzak bir geçmiş değil. Böyle kısa bir sürede yaşanan gelişmeler oldukça etkileyici. Sesli sinema ile birlikte izleyici sayıları arttı ki bu durum ABD'deki film şirketlerini güçlendirdi ve sinemanın ülkelerin ekonomisine katkıda bulunan bir endüstri hâline gelmesini sağladı. Sinema hem sanat olarak hem de bir endüstri olarak gelişimini sürdürmeye devam ediyor. Sinema salonlarında yeni teknolojiler sayesinde her geçen gün izleyiciler kendilerini bu büyülü dünyanın içinde daha fazla buluyor. Sinema sektörü bu hızla gelişmeye devam ederse yakın zamanda izleyiciler belki de filmdeki bir kahraman olarak bile hikâyeye dahil olabilir. Sinemanın sanat yönünü kaybetmesini istemedikleri için teknoloji kullanımına karşı çıkanlar olsa da pek çok sinemasever yeni gelişmeleri heyecanla bekliyor.

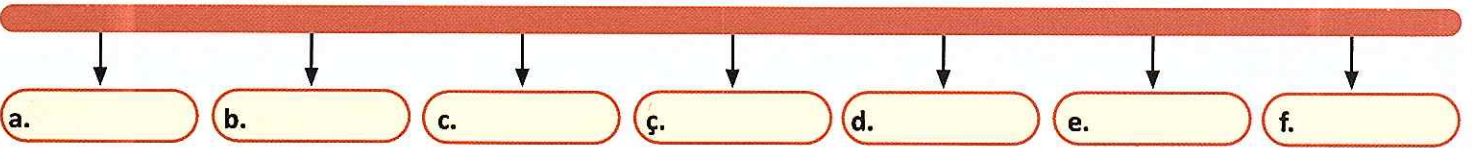
D Sinema sayesinde sadece bir bilet alarak, görsel efektlerle gerçeklik hissi yaratan bambaşka dünyalara dâhil olabiliyoruz. Hatta 3D gibi yeni teknolojiler sayesinde kendimizi gerçekten hikâyenin içinde gibi hissedebiliyoruz. Film kahramanları ile hüzünleniyor, neşeleniyor ve heyecanlanıyoruz. Üstelik sadece sinema salonlarında değil, evimizdeki konforlu ortamımızda da sinemanın büyülü dünyasına kısa yolculuklar yapabiliyoruz. Aslında sinema, hayatın bir yansıması. Bazen de hayallerimizi harekete geçiren ve belki de hiçbir zaman yaşamımızda göremeyeceğimiz ayrıntıları bize gösteren bir görüntüler geçidi... İlk kareler beyaz perdeye yansıdığına sinemanın mucidi Lumiere Kardeşler nasıl bir mucizeye imza attıklarının farkında değillerdi.

2 Paragrafları metni anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralayalım.

1.
2.
3.
4.
5.

3 Zaman çizelgesinde sinemadaki önemli gelişmeleri sıralayalım.

1. İlk sesli film
2. 35 kişilik ilk gösterim
3. ABD’de film yapım şirketlerinin kurulması
4. İlk senaryolu film
5. Taşınabilir çekim aletinin icadı
6. İlk renkli film
7. İlk özel efekt kullanılan film

4 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazalım.

1. Lumiere Kardeşler sinematografi Edison’un icadından ilham alarak geliştirmiştir. ()
2. Lumiere Kardeşlerin icadının hafif olması taşınabilir olmasını sağlamıştır. ()
3. İlk renkli film Lumiere Kardeşlerin filmi izleyip etkilenen bir marangoz tarafından çekilmiştir. ()
4. Sinema 1980’li yılların başında bir sanayi ve ticaret dalı hâline gelmiştir. ()
5. Sinemanın endüstri hâline gelmesinin temeli ilk sesli filmin gösterime girmesi ile atılmıştır. ()

YA SİZ?

Siz sinemaya sık sık gider misiniz?

DİL BİLGİSİ

BAĞLAÇ OLAN “Kİ”

“ki” bağlacı kendinden önce ve sonra gelen cümleleri “bu sebepten, bu yüzden” anlamlarıyla birbirine bağlar. Kendinden önceki ve sonraki kelimelerden ayrı yazılır.

The conjunction “ki” connects two sentences with a meaning of “thus, therefore”. It is written separately from the previous and following words.

1. Cümleleri sebep-sonuç ilişkisi ile birbirine bağlar.

Örnek:

Bir şey biliyor ki bu konuda açıklama yapıyor.
Sana bunları şimdi anlatıyorum ki sonra şaşırma.

2. Doğrudan anlatım cümlelerinde, bir kişinin sözünü aktarırken kullanılır.

Örnek:

Özlem dedi ki: “Her şeyi anlatacağım. Böylece herkes onun nasıl biri olduğunu anlayacak.”
Atatürk diyor ki: “Yurtta sulh, cihanda sulh!”

3. Yakınma, şikâyet etme, sitem etme anlamında cümlelerin sonunda kullanılır.

Örnek:

Ona güvenilmez ki! Çünkü o çok yalancı.
Bu evde yaşanmaz ki!
Hiçbir şey anlamadım ki!

4. Tekrar edilen kelimelerin arasında kullanılır ve anlamı kuvvetlendirir. "sıfat + ki ne + sıfat" kalıbı ile kullanıldığında cümleye "çok" anlamı katar.

Örnek:

Kadın görgüsüz ki ne görgüsüz.
Ayşe sınavda sınıf birincisi olmuş. O çalışkan ki ne çalışkan!

5. Cümlede "o kadar, öyle, öylesine" kelimeleriyle kullanılıp cümleye "çok" anlamı katar.

Örnek:

Bugün öyle yorgunum ki!
İstanbul sonbaharda o kadar güzel olur ki!

6. Soru cümlelerine "kuşku, merak etme" anlamı katabilir.

Örnek:

Bu sınavı kazanabilir miyim ki?
Derse geç kalırsam öğretmen kızarmı ki?
Acaba ceza verirler mi ki?

7. "inanmak, düşünmek, bilmek, anlamak" gibi fillerden sonra açıklama yapmak için kullanılır.

Örnek:

İnanıyorum ki bundan sonra her şey güzel olacak.
Biliyorum ki o da beni seviyor.
Anladım ki çalışmadan başarılı olmak mümkün değil.

8. Cümleye hemen sonra anlamı katabilir.

Örnek:

Sınav başlamıştı ki kapı açıldı.
Tam evden çıkmıştım ki misafir geldi.

9. Geldiği cümleye "şart" anlamı katar.

Örnek:

Testleri çöz ki konuyu iyi anla.
Bu sertifikayı alın ki üniversitedeki derslerinize başlayın.

10. Yorum yapmak ya da kısa bilgi vermek için kullanılır.

Örnek:

Beni ararsa ki arayacağını sanmıyorum, ona ne kadar kızgın olduğumu açıkça söyleyeceğim.
Arkadaşım ki Türkçesi çok iyidir, o bile söylediklerinizi anlamamış.

Not: Bu bağlaç bazı örneklerde kalıplaşarak bitişik yazılmaktadır.
Örnek: hâlbuki, mademki, meğerki, oysaki, sanki

Not: Aitlik eki ve ilgi zamiri olan "ki" ile bağlaç olan ki'nin anlamları farklıdır. Bağlaç olan ki ayrı yazılırken diğerleri sözcüğe bitişik yazılır.

Örnek:

Bu sınıftaki tüm öğrenciler çok çalışkan.
Senin kitabın masanın üstünde; benimki nerede?
Geçen haftaki görüşmeler oldukça olumlu sonuçlandı.

Bu sınıftaki tüm öğrenciler (ki hepsi çok çalışkan) sınavı geçti.
Duydum ki kitabımı kaybetmişsin.
Anladım ki bu hayatta herkes tek başına.

5 Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Aşağıdakilerden hangisinde “ki” yanlış yazılmıştır?

- a. Seninki bir lafla yine ortalığı karıştırmış.
- b. Sendeki saç kimde var?
- c. Anladımki artık onu sevmiyorum.
- ç. Ondan öylesine nefret ediyorum ki anlatamam.

2. Aşağıdakilerden hangisinde “ki” yanlış yazılmıştır?

- a. Ona öyle bir ders verdim ki bir daha asla yapmaz.
- b. Trafik o kadar yoğun ki Ahmet henüz köprüyü geçememiş.
- c. İş yerinde ki arkadaşlarım bana doğum günü sürprizi hazırlamış.
- ç. Şunu bil ki bu ortaklık burada biter.

3. Aşağıdakilerden hangisinde “ki” yanlış yazılmıştır?

- a. Öyle bir sofraya hazırlamış ki yeme de yanında yat.
- b. Öylesine kızmıştki herkes saklanacak delik aradı.
- c. Kiminkini aldığı hâlâ söylemeyecek misin?
- ç. Belli ki söylediğin sözler çok dokunmuş.

4. Aşağıdakilerden hangisinde “ki” yanlış yazılmıştır?

- a. Ayşe öyle yaşlanmış ki anlatamam.
- b. Seninki hâlâ uyanık.
- c. Yanındaki adam kimdi?
- ç. Sınavda ki soruların hepsini çözdün mü?

5. Aşağıdakilerden hangisinde “ki” yanlış yazılmıştır?

- a. Gelmedin ki o güzel yemeklerden yiyessin.
- b. Beni hiç aramadı ki!
- c. Söylediklerimi anlıyor mu ki?
- ç. Şunu unutmaki ben asla yalan söylemem.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kuşku” anlamı vardır?

- a. Ona güvenilir mi ki?
- b. Öyle susadım ki...
- c. Çocuk öyle yaramazdı ki görme.
- ç. Artık özür dileysem de beni affetmez ki.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “koşul (şart)” anlamı vardır?

- a. Kapıyı açıyordum ki telefon çaldı.
- b. Senin sözlerini hiç unutmadım ki.
- c. Testleri çöz ki konuyu iyice anla.
- ç. Sınav başlamıştı ki kapı açıldı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “sebep-sonuç” ilişkisi vardır?

- a. Seni gördüğüme öyle sevindim ki...
- b. O, küçücük bebeğe tek başına bakamaz ki.
- c. Size önceden haber veriyorum ki yarına kadar hazırlıklarınızı tamamlayın.
- ç. Bu adama nasıl güvenilebilir ki?

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “ki” bağlacı açıklama yapmak için kullanılmıştır?

- a. Neden bu kadar sinirlendi, bilmiyorum ki.
- b. Anladım ki bu hayatta başarılı olmak için acımasız olmak gerekiyormuş.
- c. Hava o kadar soğuk ki kombiyi sonuna kadar açtım.
- ç. Doğruyu söylersen de inanmaz ki.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yakınma/şikâyet etme” anlamı vardır?

- a. Bu kitap o kadar sürükleyici ki bütün gece elimden bırakamadım.
- b. Evden çıkmadan önce yanına şemsiyeni al ki islanma.
- c. Gözümün içine baka baka yalan söylüyorsun, bu kadar da olmaz ki!
- ç. Biliyorum ki bundan sonra bana eskisi gibi yakın davranmayacak.

6 Cümleleri tamamlayalım.

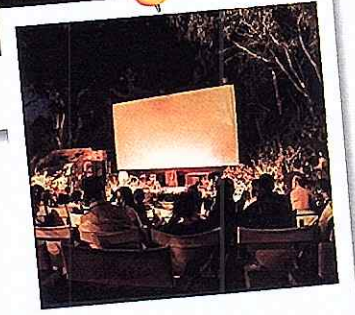
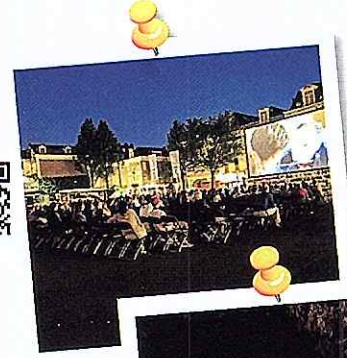
1. Anladım ki
2. En yakın arkadaşım ki o bile benim doğum günümü unutmuş.
3. Hafta sonu hava güzel olursa ki dışarıda vakit geçirebiliriz.
4. Bugüne kadar hep dürüst davrandım ki
5. Acaba ki?
6. Tam ki
7. Adam ki ne
8. İnan ki
9. o kadar ki!
10. mı ki?

DİNLEME

SİNEMADAN DAHA ÖTESİ: YAZLIK SİNEMALAR

7 13 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" bilgi yok ise "BY" yazalım.

1. Yazlık sinemalar sadece birkaç mahallede vardı. ()
2. Yazlık sinemalar sadece gençler tarafından ilgi görüyordu. ()
3. Yazlık sinemaların bilet ücretleri ucuzdu. ()
4. Yazlık sinemalarda yemek yemek yasaktı. ()
5. Yazlık sinemalarda yerli filmler daha çok izleniyordu. ()
6. Filmi rahat bir yerden izlemek için önceden bilet almak gerekiyordu. ()
7. Yazlık sinemalar hava koşullarına göre iptal ediliyordu. ()
8. Haftalık filmler arabalarla anons yapılarak insanlara bildiriliyordu. ()
9. Yazlık sinemalar günümüzde tekrar yaşatılmaya çalışılıyor. ()
10. Bugün sadece beş şehirde yazlık sinema vardır. ()

KONUŞMA

8 Aşağıdaki metni okuyalım ve özetleyelim. "Subliminal mesaj" konusunda kendi fikirlerimizi kısa bir konuşma ile arkadaşlarımıza anlatalım.

Bilinçaltını etkilemeyi hedefleyen mesajlara "subliminal" adı verilir. Bu kelime, "bilinçaltına yönelik gizli mesaj" olarak da ifade edilebilir. Sinema ve televizyon ekranındaki videoların bir saniyesi yirmi dört fotoğraf karesinden oluşur. İzlediğimiz görüntüler aslında bu parçaların toplamıdır. Subliminal mesaj vermek isteyen kişiler bu bir saniyelik görüntünün içine yirmi beşinci kareyi ekler. Biz yirmi dört kareyi görür ve kolaylıkla algılarız. Yirmi beşinci kareyi ise sessiz sedasız beynimiz bilinçaltına gönderir. Bu o kadar hızlı gerçekleşir ki gözlerimiz bu ayrıntıyı seçemez. İşte bu noktada bilinç altına gönderilen bu kareyi beyin algılar ve önemser. Daha sonrasında bu kare ister istemez kararlarımızı etkilemeye başlar.

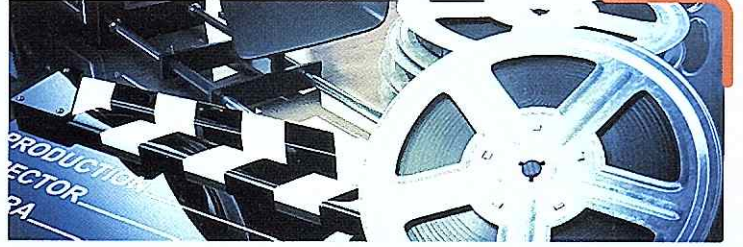
1957 yılında yayınlanan "Picnic" adlı filmde her 5 saniyede bir, "Patlamış Mısır Ye" ve "Kola İç" yazan kareler yerleştirilmiş. Bu yöntemle film aralarında patlamış mısır satışlarının %57, kola satışlarının ise %18 arttığı tespit edilmiştir.

"Subliminal mesaj" tekniği televizyonlarda, reklam filmlerinde de kullanılmaktadır. Pek çok kişi bu tekniğin sadece ticari amaçlarla değil insanlara bir fikri kabul ettirmek, bir ideolojiyi aktarmak için de kullanılabileceğini düşünüyor. Subliminal mesajların kesinlikle etkili olduğu kanıtlanmamış olsa da bu durum endişe vericidir. Çünkü bu yöntemle toplumların sadece satın alma kararlarını değil fikirlerini de değiştirebilirsiniz.

YAZMA

9 Sinema bir endüstri midir, sanat mıdır? Bu konudaki fikirlerinizi aşağıdaki görüşlerden alıntılama yaparak aktarınız.

"Sinema ilk etapta teknik bir icat olarak ortaya çıkmıştır. Sinemanın sanatsal anlatım olanakları daha sonra keşfedilmiştir. Işık, renk, kompozisyon, kurgu, ses, görüntü, makyaj, kamera, dekor, oyunculuk gibi özelliklerin yaratıcı bir şekilde kullanılması ile birlikte sinema sanatsal anlamda da keşfedilmiştir. Diğer sanatlara göre gerçeğe yaklaşmadaki becerisi sinemanın ayrı bir özelliğidir. Sinemanın sanat olarak değeri, insanı ve yaşanan gerçekliği dolaysız bir şekilde aktarabilme ve bu gerçekliği değiştirebilme gücünde saklıdır."

Fatma Serdaroğlu (2016) "Sinema neden sanattır? Sinemayı sanat olarak ele alan bir araştırma ne tür bir yaklaşım benimsemelidir?", Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi, ss. 113-125.

"Her çağda öncelikli bir sanat biçimi bulunur. Sinema ise 20. yüzyılın sanatıdır."

Andre Bazin, 1966, film eleştirmeni

Sinema bir boş zaman eğlencesidir. Sinema endüstrisi kitlelerin üzerinden para kazanır ve sanatsal bir amaç taşımaz. Sanatın en temel özelliği eleştiri yapabilmesi ve topluma ayna tutabilmesidir. Sinema endüstrisinin temel amacı ise para kazanmaktır bu sebeple insanları eğlendirecek filmler çekmeyi hedefler. Toplumu eleştirmeyi değil onları memnun etmeyi, keyifli vakit geçirtmeyi vaat eder. Bu sebeple sinema bir sanat dalı değildir.

Emre Nergis, "Sinema Üzerine Yorumlar", Sanata Dair Dergisi

Sanat herkese hitap etmelidir. Sanatı anlamak için özel açıklamalara, alt yazıya ihtiyaç olmamalıdır. Picasso'nun tablosunun altına alt yazı yazılmaz ve dünyanın her yerinde Picasso'nun eserlerini görenler bu eserlere bakıp bir şeyler hissedebilir. Sanat tarihi bilmeleri bu eserleri daha iyi anlamalarına yardım edebilir fakat eserleri algılamaları için özel bir yardıma ihtiyaçları yoktur. Sinemada ise bir filmi algılamak için o filmde konuşulan dili bilmeniz gerekmektedir. Perdedeki görüntüler size bir fikir verebilir ama altyazı ya da seslendirme olmadan filmin tamamını anlamanız mümkün olmayacaktır. Bu durumda sinema evrensel değildir. Bu sebeple de sanat değildir. Sinema içinde sanat barındırır ama tamamıyla sanat sayılamaz. Sinema edebiyattan, resimden beslenir. Ancak bu kaynakları içinde bulundurduğu vakit sanatsal özellikler taşır. Kısacası kim ne derse desin bana göre sinema sanat değildir.

(Halit Alıç, Hayata Dair, Deneme Yazıları-Kitap, sayfa:85)

Paragraf 1

Sanat nedir? Bu konu hakkındaki görüşlerinizi yazın ve sinema hakkında genel bilgi verin.

Paragraf 2

Sinemanın endüstri veya sanat olduğuna dair fikirleri yukarıdaki metinlerden alıntı yaparak karşılaştırın.

Örnek: Halit Alıç'a göre sinema sanat değildir fakat Fatma Serdaroğlu bunun aksini söyler.

Andre Bazin'in dediği gibi.....

Emre Nergis bu konuda diyor ki

Paragraf 3

Kendi fikrinizi ifade edin ve alıntılar, örnekler ile fikrinizi destekleyin.

Paragraf 4

Bir sonuç paragrafı yazın. Tüm fikirleri kısa cümleler ile özetleyin ve kendi fikrinizi açıkça anlatın.

ÜNİTE 5

FİLM ŞERİDİ GİBİ B. TÜRK SİNEMASI

Demek ki, yeter ki, tut ki, şöyle ki, nasıl ki, illaki, nedir ki, kaldı ki, ta ki

-Demek ki sana verdiğim ceza yeterli olmadı.
-Yeter ki sen gel, seni istediğin yerlere götürürüm.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki tablodaki sorulara cevap verelim. İkişerli gruplar oluşturalım ve ortak olan tercihlerimize göre hafta sonu izlemek için bir filme karar verelim.

1. En sevdiğiniz film türleri:	5. Sinema salonları dışında film izlediğiniz diğer platformlar:
2. Filmlerini izlemeyi tercih ettiğiniz yönetmen:	6. Filmlerini izlemeyi sevdiğiniz aktör / aktrisler:
3. Sevdiğiniz Türk filmleri / dizileri:	7. Tekrar izlemek istediğiniz üç film:
4. En son sinemaya gittiğiniz tarih:	8. Hangi filmleri izlemeyi tercih etmezsiniz?

OKUMA

DÜNDEN BUGÜNE TÜRK SİNEMASI

Türk sineması yüz yılı aşkın bir tarihe sahiptir. "Sihirli Perde" olarak da bilinen sinema 14 Kasım 1914'te Türk insanının hayatına girdi. 1914 yılında Fuat Uzkınay'ın çektiği "Ayastefanos'taki Rus Abidesinin Yıkılışı" adlı belgesel Türk Sineması'nın ilk eseri olarak kabul edildi. 1950'li yılların başında izleyiciyle buluşan "Çılgınlık" filmi ilk Türk korku filmi olurken, yönetmenliğini Muhsin Ertuğrul'un yaptığı 1953 yapımı "Halıcı Kız" filmi ise Türk sinema tarihinin ilk uzun metrajlı renkli filmi oldu. Türk sinemasının altın çağı olarak da bilinen "Yeşilçam Sineması" dönemi bu yıllara damgasını vurdu. Türk sinemasının Hollywood'u olan Yeşilçam dönemi, Türkiye'de sinemanın en üretken olduğu zamanlar olarak kabul edilir.

Yeşilçam sineması, ismini İstanbul'un Beyoğlu semtinde Taksim'e yakın bir yer olan Yeşilçam Sokağı'ndan almıştır. O dönemde çoğu film şirketi bu sokakta bulunuyordu. Bu sebeple Türk sinemasına kısaca "Yeşilçam" ismi verilmiştir. Yeşilçam filmlerinin kendine has, samimi bir yanı vardı bu sayede filmler seyirciyi kendine bağlamıştı. Öyle ki tüm oyuncular içten tavırlarıyla her filmde seyircinin hayatına girebilmeyi başarmıştı. Onlar adeta gerçek hayattaki mahallenin bakkal amcası, yan binadaki teyze ve her sabah işe giderken karşılaşılan sevimli komşu çocuğu olmuştu. Tüm bu özellikleriyle Yeşilçam filmleri, sadece çekildikleri ve sinemada gösterildikleri dönemde değil günümüzde de hâlâ büyük bir seyirci sayısına sahip. Yeşilçam filmlerinde olaylar kronolojik bir akış içinde, neden ve sonuç ilişkisine dayalı olarak düzenlenirdi. Aile hayatı, aşk, sevgi, özlem ve fedakârlık bu filmlerin ana konularını oluştururdu.

1980 sonrası siyasal sebeplerden dolayı toplumda yaşanan değişim ve karamsarlık sinemaya da yansdı. Çekilen film sayısında düşüş yaşanırken, 1990'lı yıllarda sinema sektörü durma noktasına geldi. Bununla birlikte özel televizyonların açılması, 1995'ten sonra videokaset, VCD ve DVD formatlarının kullanılmaya başlanması ve alternatif izleme alanlarının ortaya çıkması sinema sektöründe düşüşü hızlandırdı. Bu düşüşe rağmen 2000'li yılların başına doğru 30 milyona yaklaşan seyirci sayısı ile sinema tekrar yükselişe geçti. 2017'de 71 milyonu aşan gişe gelirleri 863 milyon liraya ulaştı. Daha sonra artan seyirci ve film sayısı, üretimdeki çeşitlilik Türk sinemasının yeniden canlanmasını sağladı. Uzak (2002), Takva (2005), Yaşamın Kıyısında (2007), Üç Maymun (2010) ve Bir Zamanlar Anadolu'da (2011) gibi birçok film uluslararası arenada ödüller aldı.

2000'li yıllarda sinemanın yanı sıra Türk dizileri de dünya genelinde ilgi görmeye başladı. Türk yapımı diziler Rusya'dan Çin'e, Kore'den Latin Amerika'ya 70 ülkede 700 milyondan fazla izleyiciyle buluştu. Türk televizyonlarında yayınlanan diziler, 140'ın üzerinde ülkeye ihraç edildi. 1950'li yıllardan 1990'lı yıllara kadar sinema sektörünün başarıya ulaşmasını sağlayan samimiyet bugün Türk dizilerinde de izleyiciyi kendine bağlayan en önemli özelliklerden. Bugün dizi sektörü yıllık 350 milyon doların üzerinde ihracat rakamına imza atarak başarıya ulaştı. Türk dizi sektöründe hedefler gerçekleşirse yıllık bir milyar doların üzerinde ihracat yapılması bekleniyor.

2 Metni okuyalım. Aşağıdaki sorulara cevap verelim.

- Türk sinema tarihi hakkında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
 - Sinema tarihinin ilk eseri bir belgesel filmidir.
 - "Halıcı Kız" adlı filmin yönetmeni yabancıdır.
 - Türk sinema tarihi yüz elli yılı aşkın bir geçmişe sahiptir.
- Yeşilçam Sineması adını nereden almıştır?
 - İstanbul'da bir semt olan Taksim'den.
 - Taksim'deki bir sokakta bulunan şirketten.
 - Taksim'de film şirketlerinin bulunduğu bir sokaktan.
- Yeşilçam Sineması hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - Türk sinemasının yükseliş dönemidir.
 - Dönemin filmleri yapaylıktan uzak, kendine özgüdür.
 - Yeşilçam filmleri günümüzde artık rağbet görmüyor.
- Aşağıdaki bilgilerden hangisi 1990'lı yıllara ait bir bilgi değildir?
 - Yaşanılan toplumsal olaylar sinemaya yansdı.
 - Türk dizileri büyük ilgi görmeye başladı.
 - Alternatif izleme alanlarının ortaya çıkması sinemada düşüş yarattı.
- Türk dizileri ve Yeşilçam Sineması'nın ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?
 - filmlerin / dizilerin konuları
 - filmlerin / dizilerin izleyiciye yansıyan samimiyeti
 - filmler / diziler için harcanan para

3 Metinde hangi soruların cevabı var? İşaretleyelim.

	VAR	YOK
1. İlk korku filminin yönetmeni kimdir?	()	()
2. Yeşilçam sinemasında oyunculara ödenen ücret ne kadardır?	()	()
3. Yeşilçam Sineması'nda yer alan filmler nelerdir?	()	()
4. Yeşilçam filmlerinin konuları nelerdir?	()	()
5. Hangi yıllarda sinema en yüksek seyirci sayısına ulaşmıştır?	()	()
6. Uluslararası platformlarda ödül alan Türk filmleri hangileridir?	()	()
7. Yurt dışında en çok izlenen Türk dizisi hangisidir?	()	()
8. Türk dizilerinden beklenen yıllık ihracat miktarı ne kadardır?	()	()

YA SİZ?

Sizin ülkenizin sinema tarihinde altın çağı yaşadığı bir dönem var mı? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

"Ki" İle Öbekleşen Kelimeler

Nasıl ki

Yan cümlelerin başına gelerek ana cümledeki eylemle alakalı bir benzetme yapmak için kullanılır.

This phrase is used for drawing an analogy and expressing the similarity between two statements. The closest English equivalent of this phrase may be "just as ...".

Örnek:

Nasıl ki su içmeden yaşayamıyorsak yemek yemeden de hayatımızı devam ettiremeyiz.

Nasıl ki sen, o kadar ısrar etmemize rağmen "İşim var." deyip geçen hafta bizimle gelmek istemedin, ben de bu akşam yorgun olduğum için seninle gelemem.

Demek ki

Kelimeden veya cümleden birincisini açıklamak üzere ikinci kelimenin ya da cümlenin başına getirilerek “sebep-sonuç” ilgisi kurar.

To explain the first of the word or a sentence, it comes to the beginning of the second word or sentence and builds up a “cause-effect” relationship.

Örnek:

Ben o haberi duymamıştım demek ki o dönemde yoğunluktan haber izleyecek vaktim yokmuş.
Telefona cevap vermiyor. Demek ki hâlâ bana çok kızgın.

Yeter ki

Emir ve istek cümlelerinin başına gelir. Bu cümleleri önceki cümleye “amaç ve şart” ilgisiyle bağlar.

It is brought to the beginning of order and request sentences. It connects these sentences to the preceding sentences with a relation of “purpose and condition”.

Örnek:

Bütün engelleri aşarım yeter ki sen yanımda ol.
İstedğin ücreti vereceğim yeter ki bizimle çalış.

Tut ki

Bir cümleye, “tut ki, farz edelim ki, varsayalım ki, diyelim ki, kabul edelim ki, farz et ki, ... -diğini düşünelim” gibi sözlerle varsayım, olasılık anlamı kazandırılır.

A sentence becomes to have the meanings of assumption and probability with uses such as “Let’s assume, suppose, say that, let’s face it, pretend that “. This conjunction connects sentences together by indicating conditions and results. These sentences are the ones that has a continuation yet not completed or the ones expected to be answered.

Örnek:

Tut ki cüzdanını çaldırdın. İlk kimi ararsın?
Farz edelim ki okulu bıraktın, ne yapacaksın?
Diyelim ki bir konuyu anlamadın. Öğretmene sorabilirsin.
Onun saatte yüz kilometre gittiğini düşünelim. Şimdiye ulaşmış olmalıdır.

Kaldı ki

Cümleleri sebep-sonuç ilgisiyle bağlar. Başında yer aldığı cümleye “bundan başka, bununla birlikte” anlamı katar.

It connects the sentences with a relation of cause-and-effect. It also adds meaning to the sentence it is used at the beginning “besides, furthermore”.

Örnek:

Hava çok soğuk, kaldı ki hastayım, onun için sana gelemem.
Kaldı ki bu iş için ben sana söz vermedim.

Öyle ki

Cümleleri sonuç, benzetme ve abartma ilgisiyle bağlar.

This phrase is used for linking statements in terms of conclusion, similarity or exaggeration.

Örnek:

Seni seviyorum öyle ki senin için canımı veririm.
Çok hastaydı öyle ki bütün gün yataktan bile çıkmadı.
Yüzü bembeyaz oldu öyle ki bayılacak sandım.

Şöyle ki

Cümleleri sonuç ve açıklama ilgisiyle bağlar.

This phrase is used for linking statements in terms of conclusion or explanation.

Örnek:

Yarınki toplantı uzun sürecektir. Şöyle ki bütün yönetim kurulu üyeleri sunum yapacak.
Bu iş yerinde yarı zamanlı çalışıyorum şöyle ki sadece öğlene kadar işteyim.

İllaki

Cümleleri "Ne olursa olsun, hangi şartta olursa olsun, her durumda" ilgisiyle bağlar.

It connects the sentences by establishing the meanings "No matter what, no matter what circumstances of each case has, no matter what".

Örnek:

"İllaki sana bu konuyu öğreteceğim." diye tutturdu.

"Yarınki davete illaki gelmeyeceğim." diyor. Ben de artık ısrar etmeyeceğim.

Nedir ki

Sonuna geldiği cümleye "küçümseme, önemsizlik, değersizlik" anlamı verir.

It is used at the end of the sentences. It gives the meanings "disvalue, indifference, worthlessness".

Örnek:

Onun Amerika'ya gitmesi nedir ki, herkes gider.

Üniversiteyi bitirmek nedir ki, bakalım iyi bir iş bulabilecek mi?

Ta ki

Bir cümlede yer alan hareket ya da durumun bitme zamanını anlatmak için kullanılır.

"Ta ki" is used to tell the end of a situation. It is similiar to until.

Örnek:

Onunla uzun süredir görüşemedik. Ta ki dün bir alışveriş merkezinde karşılaşana kadar.

Seninle bir daha konuşmayı düşünmüyorum. Ta ki benden özür dileyene kadar.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. bakteriler uygun ortamda hemen çoğalırlarsa mantarlar da aynı şekilde çoğalırlar.
2. Haberi duyunca yüzü sapsarı oldu bayılacak sandım.
3. Burası çok güzel insan kendini cennette sanıyor.
4. Evlendiğim zaman çok mutluydum ondan başka bir şey düşünemiyordum.
5. dünyada tek başına kalmışsın. Ne yaparsın?
6. Sınıftaki hiç kimse dördüncü soruyu yapamamış o konuyu anlamamışsınız.
7. "..... düğünden bir hafta önce gel." diye ısrar ediyor.
8. Uçak bileti bulsaydı beni arardı..... bilet bulamadı.
9. Yeni bir ev alacaklarmış o kadar çok para kazanıyorlar.
10. Buzdolabındaki yiyecekler çabucak bozuluyor bir sorun var.
11. Bence riske girmeyelim işler iyi gitmedi. O zaman ne yapacağız?
12. İlk maaşım ile sana kahve ısmarlamak istersen güzel bir restoranda yemek bile yeriz.
13. hayatta bütün istediklerine kavuştun. Ne yaparsın?
14. Yeni bir araba almak krediyle herkes alabilir.
15. Canı çok sıkındı bizimle iki laf etmedi.
16. Bu yemeği bir süre yemeyi düşünmüyorum. istediğim kiloya ulaşana kadar.

5 Uygun seçeneği işaretleyelim.

- Yaşadığımız bütün sorunların üstesinden gelebiliriz inanalım.
a. illaki b. neyse ki c. yeter ki
- ben İngilizce öğreniyorsam sen de Türkçe öğrenebilirsin.
a. Nasıl ki b. Tut ki c. Şöyle ki
- Kediler çok uysal hayvanlardır. insanlarla yıllarca aynı evde yaşayabilirler.
a. Şöyle ki b. Kaldı ki c. Yeter ki
- Bazen başım çok ağrıyor gözlerimi açamayacak hatta hiç konuşamayacak hâle geliyorum.
a. demek ki b. illaki c. öyle ki
- Bu sabah bütün cadde ıslaktı dün gece yağmur yağmış.
a. demek ki b. tut ki c. nasıl ki
- Oldukça başarılı bir öğrenci. her gün dersten sonra öğrendiği yeni bilgileri tekrar edip ödevlerini zamanında teslim ediyor.
a. Tut ki b. Nasıl ki c. Öyle ki
- Artık güneşli havalarda piknik yapmaya hasret kalacağız. yaz aylarına kadar.
a. Kaldı ki b. Ta ki c. Tut ki
- Nihal'i tanıdıkça sevmeye başladım. ön yargılı olmamak gerekiyormuş.
a. Kaldı ki b. Demek ki c. Nasıl ki
- Günümüz şartlarında araba almak ev bile alınır.
a. nedir ki b. nasıl ki c. tut ki
- benimle birlikte akşamki partiye gelip benim yanımda duracakmış.
a. Nasıl ki b. Ta ki c. İllaki

DİNLEME

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

6 14 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

- Selvi Boylum Al Yazmalım filmi Cengiz Aytmatov'un aynı isimli kitabından uyarlanmıştır. ()
- İlyas Asya'yı sevmediği için onu ve çocuğunu terk eder. ()
- Asya ile Cemşit önceden tanışıyorlardı. ()
- Asya filmin sonunda Cemşit'le kalmayı tercih eder. ()
- Selvi Boylum Al Yazmalım filmi alışılmadık bir sonla bitmiştir. ()
- Dünya genelinde, en çok filmde başrol oynayan kadın oyuncu Türkân Şoray'dır. ()
- Kadir İnanır ile Türkân Şoray birlikte birden çok filmde rol almıştır. ()

7 Aşağıdaki bilgilerden hangileri dinlediğiniz metinde yer almaktadır? İşaretleyiniz

	Var	Yok
1. Filmin çekildiği yıl	()	()
2. Filmin yönetmeni	()	()
3. Türkân Şoray ve Kadir İnanır'ın beraber oynadığı filmler	()	()
4. Filmin süresi	()	()
5. Filmin izleyici üzerindeki etkisi	()	()
6. Türkân Şoray'ın hayatı	()	()

YAZMA

8 İzlediğimiz bir filme eleştiri metni yazalım. Eleştiri metni yazmak için aşağıdaki adımları takip edelim.

1. Adım:

Eleştiri metnini yazmadan önce:

1. İnceleme yapacağınız filmi seçin. (Daha önce izlediğiniz bir filmse hatırlamak için tekrar izle.)
2. Film hakkında bilgi toplayın. (filmin adı, yönetmeni, oyuncularını, türü gibi.)
3. Filmi seyrederken notlar alın. (kostüm, makyaj, set tasarımı, müzik gibi.)
4. Filmi analiz edin. (kurgu, yönetmenlik, senaryo gibi.)
5. Filmin eleştiri metnini yazarken kullanmak üzere kısa bir özet yazın.

2. Adım:

Eleştiri metni yazmak için uygulanan adımlar:

<p>Giriş paragrafı Okuyucunun daha ilk cümlede metne ilgi duymasını sağlayın. Duygularınız, izlenimleriniz veya beklentileriniz hakkında kısa inceleme cümlelerine yer verin. Filmin adı, türü, yönetmeni hakkında bilgi verin.</p>	<p>Örnek: <i>Yönetmenliğini Ertem Eğilmez'in yaptığı "Hababam Sınıfı" adlı film, Türk sinema tarihinin defalarca izlemeye değer, nadir bulunan ve her açıdan başarılı bir komedi filmidir."</i></p>
<p>Gelişme paragrafı 1 Filmin konusu hakkında bilgi verin. Filmin hikâyesini anlatırken filmdeki önemli noktaları ve filmin sonunu anlatmayın.</p>	<p>Örnek: <i>"Selvi Boylum Al Yazmalım" filminde köylü kızı Asya ile kamyon şoförü İlyas'ın dağlarda başlayıp, daha sonrasında kısa bir süre mutlu bir evliliğe dönüşen aşkı anlatılmaktadır.</i></p>
<p>Gelişme paragrafı 2 Filmin bağlamı ve film hakkındaki fikirlerinize yer verin.</p>	<p>Örnek: <i>The Martian'ın (Marslı) filmi ilgi çekici senaryosu ile heyecanı her sahnede canlı tutmayı başarabiliyor. Mars'ta geçen bu filmde uzayın tehlikeli ve korkutucu yanını hissedip, bilimsel bir keşfin de heyecanına ortak oluyorsunuz.</i></p>
<p>Gelişme paragrafı 3 Filmin etkileyici yönlerini açıklayın. Filmin önemli ve özel sahneleri, duygusal etkisi, oyuncuların başarısı, film müzikleri, kostüm seçimleri hakkındaki fikirlerinizi yazınız.</p>	<p>Örnek: <i>"Bir Zamanlar Anadolu'da" filminde oyunculukların başarısı, senaryonun derli toplu oluşu, yönetmenin o muhteşem görsel dünyasıyla birleşince ortaya güzel bir film çıkıyor. Cinayet soruşturması yürüten bir savcının toplamda yarım gün süren gerilimli ve merak dolu hikâyesi izleyiciyi oldukça etkiliyor.</i></p>
<p>Sonuç paragrafı Filmi kendi yorumlarınızla kısaca özetleyin. "İzleyiciler filmi izledikten sonra neler hissedecekler? Bu filmi insanlar neden izlemeliler?" gibi sorulara cevap vererek bir sonuç yazın.</p>	<p>Örnek: <i>Blue Ruin (İntikam) filmindeki karakterler bile filmin sonunda kan davalarının ne kadar anlamsız olduğunu anlamışlar. Ama bu gerilim filminin her dakikasında olduğu gibi intikam duygusu son ana kadar oldukça bağımlılık yapıcı.</i></p>

KONUŞMA

9 Aşağıdaki sorulara cevap vererek kısa bir araştırma yapalım. Bu araştırmamızı sınıfta anlatalım.

1. Ülkenizdeki sinemanın tarihi hakkında bilgi verin.
2. Eski dönemlerdeki ve günümüzdeki sinema filmlerini senaryo, konu ve tür açısından karşılaştırarak anlatın.
3. Ülkenizdeki en sevilen aktörler ve aktrislerden bahsedin.
4. Sizin ülkenizde ödül almış, uluslararası düzeyde tanınan filmler var mı? Varsa neler?

ÜNİTE 5

FİLM ŞERİDİ GİBİ C. TELEVİZYON DÜNYASI

çıkıverdi, konuşup durmak, gidedurmak, bakakalmak,

-Önümüze bir tavşan çıkıverdi.
-Kaçan otobüsün arkasından bakakaldım.
-Yanımdaki kadın iki saat konuşup durdu.
-Siz gidedurun ben size yetişirim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Akıllı İşaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu işaretler sayesinde, ebeveynler, çocuklarını televizyon yayınlarının zararlı etkilerinden koruyabilirler.

Genel İzleyici Kitleleri

7 Yaş ve Üzeri İçin

13 Yaş ve Üzeri İçin

18 Yaş ve Üzeri İçin

Şiddet / Korku

Olumsuz Örnek Oluşturabilecek Davranışlar

1 Aşağıdaki film ve programların içeriği nedir? Araştırım ve arkadaşlarımızla konuşalım. Sizce hangi akıllı işaretler bu programlara eklenmelidir? Tahmin edelim.

TÜRKİYE'NİN İZLEYİCİ PROFİLİ

Günümüzde teknoloji ve medya hizmeti sağlayan çeşitli platformlar sayesinde insanların eğlence alışkanlıkları da değişti. İnsanlar artık neyi, ne zaman ve nasıl izleyeceklerine kendileri karar verebiliyor. İzlemek istedikleri dizi ya da filmi, istedikleri saatte, alt yazılı ya da dublajlı olarak izleyebiliyor. Peki, Türkiye'deki izleyici profili nasıl?

Televizyon izleyicilerini ve diğer platformları kullanan kişileri incelemek için Türkiye genelinde bir araştırma yapıldı. Araştırmaya göre erkeklerin %55'i kadınların ise %45'i her gün televizyon ya da diğer platformlardaki yayınları izliyor. Erkekler günde ortalama üç buçuk saat, kadınlar ise üç saat televizyon izliyor. Araştırmanın diğer bir sonucuna göre ise evli kişiler bekâr kişilere oranla ekran karşısında daha çok vakit geçiriyor. Evli kişilerin %63'ü, bekâr kişilerin %45'i her gün dizi, film ya da diğer programları izliyor.

Araştırma izleyicilerin hangi saatlerde ekran karşısında oldukları konusunda da bilgi veriyor. Verilere göre hafta içi 18.00-21.00 arasında televizyon izleyenlerin oranı %60 iken, bu oran 09.00-12.00 arasında %18'e düşüyor. Bunun pek çok kişinin işe gitmesi ve öğrencilerin okulda olması gibi sebeplerden kaynaklandığı belirtiliyor. Sonuçlara göre insanlar en çok pazar günü ekran karşısında vakit geçiriyor. Dijital platformları kullanan kişilerin %35'i izlediği dizinin tüm bölümlerini bir gün içinde bitirmek için pazar gününü beklediğini söylüyor. Bu platformlardan önce insanlar izledikleri dizinin yeni bölümünü izlemek için bir hafta beklemek zorundaydı.

Meslekler açısından değerlendirildiğinde ise memurların %70'i, emeklilerin %65'i, esnaf-sanatkârların %60'ı, işçilerin %50'si, ev hanımlarının %45'i, işsiz kişilerin %40'ı ve öğrencilerin %35'i günde en az üç ya da dört saat televizyon izliyor.

Araştırmadaki kişilere izledikleri program türlerinin neler olduğu da sorulmuş. Sonuçlara göre Türkiye'de en çok haber programları izleniyor. Kişilerin %70'i haber programlarını takip ettiklerini belirtmiş. Haberlerden sonra en çok izlenen programlar ise yerli diziler ve eğlence programları. Araştırmaya katılan kişilerin %55'i yerli dizileri, %45'i ise eğlence programları izlediğini ifade etmiş. İzleyicilerin tercih ettiği diğer programlar ise belgeseller (%40), yabancı sinemalar (%40), Türk filmleri (%35), yarışma programları (%30) ve spor programları (%25). Ekonomi programları (%15), yabancı diziler (%14) ve evlilik programları (%10) ise en az izlenen program türleri arasında yerlerini alıyor. Cinsiyetlere göre program tercihlerine bakıldığında kadınların haber programlarını (%79) ve yerli dizileri (%65), erkeklerin de haber (%75) ve spor programlarını (%51) tercih ettiği görülüyor. İletişim uzmanları dizi ve filmlerdeki izlenme oranlarının yüksek olmasını dizilerde lüks hayatın gösterilmesine bağlıyor. İzleyiciler dizilerdeki kişiler gibi yalıda yaşamıyor, yaşadıklarını düşünüyorlar.

pahalı arabalara binmiyor. Ancak kendilerini dizideki karakterlermiş gibi hayal ederek oradaki gösterişli ve heyecanlı hayatı yaşadıklarını düşünüyorlar.

Sonuç olarak televizyon izleme alışkanlıklarının cinsiyete, medeni duruma, mesleklere göre farklılaştığı görülüyor. Uzmanlar bu oranların gelişen teknolojilerle ve yeni alışkanlıklarımızla birlikte değişeceğini ön görüyor.

2 Metinde aşağıdakilerden hangilerine ait verilere yer verilmiştir? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Kadınların bir günde ekran karşısında vakit geçirdiği ortalama süre	()	()
2. Bekâr kişilerin izlediği programların türü	()	()
3. Hafta içi sabah saatlerinde televizyon izleyenlerin oranı	()	()
4. Farklı mesleklerdeki kişilerin televizyon izleme oranları	()	()
5. Türkiye'deki bölgelere göre televizyon izleme oranları	()	()
6. Türkiye'de en çok tercih edilen dijital platformlar	()	()
7. Haber programı izleyen erkeklerin oranı	()	()

3 Metne göre aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Televizyon dışındaki platformları kullanan kişiler
 - a. yerli diziler ve haberleri sıklıkla izliyor
 - b. pazar günü dizinin birden çok bölümünü arka arkaya izliyor
2. Sabah saatlerinde televizyon izleme oranlarının düşük olmasının sebebi
 - a. bu saatlerdeki yayınların yalnızca çocukların ilgisini çekmesidir
 - b. insanların bu saatlerde evde olmamasıdır
3. Dizilerin yüksek oranlarda izlenmesinin nedeni
 - a. insanların dizideki karakterlerle kendilerini özdeşleştirmeleridir
 - b. dizilerin çok heyecanlı olmasıdır

YA SİZ?

Siz hangi programları tercih ediyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Kurallı Birleşik Fiiller

Tezlik Fiili

Fiil + -(y)lver

Tezlik fiili, bir iş ya da hareketin çok çabuk yapılmasının istendiğini ya da eylemin bir anda gerçekleştiğini ifade etmek için kullanılan birleşik fiil yapısıdır. Ayrıca bir ricayı ifade etmek için de kullanılır.

It is used to express the willingness to act or to perform very quickly or to express a request.

Örnek:

Mutfığa gitmişken bana bir çay getiriver.
Adam televizyonun karşısında uyuyuverdi.
Bu dosyayı benim yerime götürürsen ne olur?
Bugün de işe gidiverme/ gitmeyiver.

Sürerlik Fiili

Fiil + -(y)Akal / -Adur / -Agel

Sürerlilik fiilleri, işin, hareketin, olayın sürdüğünü veya devam etmesi gerektiğini anlatan fiillerdir. Yapılan işte kalmayı, yapılan işte durmayı, başka bir işe geçmemeyi anlatır.

It is used to highlight the continuity in the case of an occasion or incident, especially in the form of order and request.

Örnek:

Yoldaki kazayı görünce donakaldım çünkü motosikletli genç, kardeşime benziyordu.
Sen bu işleri yapadur. Ben birazdan geleceğim.
Türklerde bayramlaşma geleneği yıllardan beri süregelir.

Fiil + -(y)lp dur-

fiil+(y)lp dur- yapısı fiilin belirli bir sürede tekrar edildiğini gösterir.

Kitabımı okuyamıyorum çünkü konuşup duruyorsun.
Çalışıp duruyor ama şirkette hâlâ istediği pozisyona yükselemedi.
Şirketler reklam yapmak için telefonumu arayıp duruyor.

Tezlik anlamı veren bir birleşik fiil daha bulunmaktadır:
There is one more compound verb that gives the same meaning:
çıkagelmek: beklenmeyen bir anda gelmek

Yaklaşma Fiili

fiil + -(y)Ayaz

Yaklaşma fiili, bir duruma çok yaklaşmış olmayı anlatır. Çok az kullanılır ve bu anlam daha çok “az daha, az kaldı, az kalsın, neredeyse” zarfları kullanılarak verilmektedir.

It tells that a situation is nearly approached and used very little. This meaning is presented by using the adverbs “az daha, az kaldı, az kalsın, neredeyse” (almost, nearly).

Örnek:

Ayağım kaydı. Düşeyazdım.

Ayağım kaydı. Neredeyse düşecektim.

4 Boşlukları örneklerdeki gibi tezlik, sürerlik ve yaklaşma fiilleriyle dolduralım.

1. Masadaki ekmeği kaldır..... .
2. Aylın Hanım, bu dilekçeler çok önemli. Öğlene kadar yaz..... .
3. Anadolu’da ayrılık türküleri asırlardır söylen..... .
4. İstemedenden ağzından kötü sözler çık..... .
5. Kaçırıldığı otobüsün ardından bak..... .
6. Türkiye’de geniş ailelerin birlikte yaşaması yüzyıllardır sür..... .
7. Onu karşımda görünce heyecandan don..... .
8. Kırmızı Başlıklı Kız ve Kurt masalı yıllardır anlat..... .
9. Yolda yürürken aniden başı dön..... .
10. Çok yorgundu. Televizyonun karşısında uyu..... .
11. Kötü haberi alınca sandalyeye yığıl..... .
12. Zil çalıyor. Kapıya bak..... .
13. Siz sofrayı hazırla..... . Ben ekmek alıp geliyorum.
14. Akşama misafir gelecek. Bana yardım et....., temizliği hızlıca bitirelim.
15. Kedi birden arabanın önüne fırla..... .

5 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Siz ödevlerinizi yap....., ben fotokopi çektirip geliyorum.
a. -adurun b. -agelin
2. Yıllardan beri yapıldı..... bu tarifimizi herkes çok beğeniyor.
a. - iveren b. -agelen
3. Haberlerde izlediğim olay karşısında don..... .
a. -akaldım b. -uverdim
4. Hazır ütü masasını getirmişken benim gömleğimi de ütüle..... .
a. - yiver b. -yedur
5. Herkes beni suçlayınca bir anda ortada kal..... .
a. -ageldim b. -akaldım
6. Başını ellerinin arasına alarak yere otur..... .
a. -uverdi b. -urageldi
7. Ali Baba ve Kırk Haramiler masalı uzun yıllardır benzer şekilde anlatılır..... .
a. -agelir b. -akalır
8. Bilgisayar burada şarj ol....., biz bir kahve içelim.
a. -agelsin b. -adursun
9. Ellerim kirli. Şu musluğu aç..... de ellerimi yıkayayım.
a. -iver b. -adur
10. Yemekler piş....., biz içeride oturalım.
a. -iversin b. -edursun

6 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tezlik, sürerlik veya yaklaşıma anlamı vardır? Yanlarına yazalım.

1. İstemediğim sözler ağzından dökülüyordu. (.....)
2. Çocuklar bahçede koşuşup duruyorlar. (.....)
3. Sınıfta kaldığını öğrenince donakaldı. (.....)
4. Anadolu masalları yüzyıllardır anlatılagelir. (.....).
5. Antalya'da hava çok sıcak ve nemliydi. Yaşlı kadın sıcaktan öleyazdı. (.....)
6. Etrafımda dolanıp durma, ağzından baklayı çıkar. Ne istiyorsun? (.....)

7 Aşağıdaki cümlelerdeki fiilleri "fiil + -(y)Ip dur-" ile yazalım.

1. Ali o kadar yaramaz ki derste bile durmadan konuşuyor.
.....
2. Üst kattaki komşunun çocukları durmadan koşuyor.
.....
3. Kardeşim dün çok keyifsizdi. Bütün gün devamlı düşündü.
.....
4. Hiçbir iş yapmadan bütün gün bilgisayarın başında veya televizyonun karşısında sürekli oturdu.
.....
5. Saatlerden beri niçin söyleniyorsun?
.....

DİNLEME

BİR TÜR MÜZİK ARKEOLOJİSİ: ANADOLU'NUN KAYIP ŞARKILARI

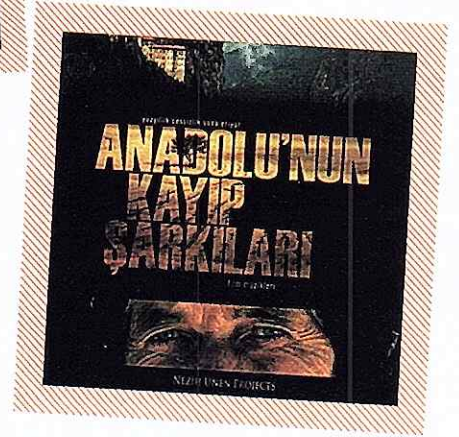

Kepide akmalı elmanın dalı
Bzüm toplayamaz küveysiz kula

8 15 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Yönetmenin amacı Anadolu müziklerini dünyaya tanıtmaktır. ()
2. Yönetmenin Anadolu gezisi üç yıl sürdü. ()
3. Anadolu'da kaydedilen şarkılar orijinal hâliyle belgeselde yer alıyor. ()
4. Belgesel ekibi şarkıların ruhunu korumak için Anadolu'yu tanımak istedi. ()
5. Yönetmen Anadolu'daki gezilerinden çok şey öğrendi. ()
6. Belgesel ekibi Anadolu gezilerinde keşfedilmemiş on altı şarkıya ulaştı. ()
7. Yönetmen seyahatlerinde türkülerini yöre insanından dinledi. ()
8. Anadolu'daki kişiler belgesel çekimi sırasında çok gergindiler. ()
9. Konserde belgeselden sahneler gösterilmiştir. ()
10. Anadolu'nun Kayıp Şarkıları belgeseli özgün bir projedir. ()

YAZMA

- 9 Aşağıdaki tabloda yer alan karakterler, yerler ve olaylardan seçerek bir senaryo hazırlayalım. Filmimizin hikâyesini kısaca yazalım, filme isim bulalım ve filminden bir sahne tasarlayarak filmin bu sahnesi için kısa bir diyalog yazalım.

Karakterler

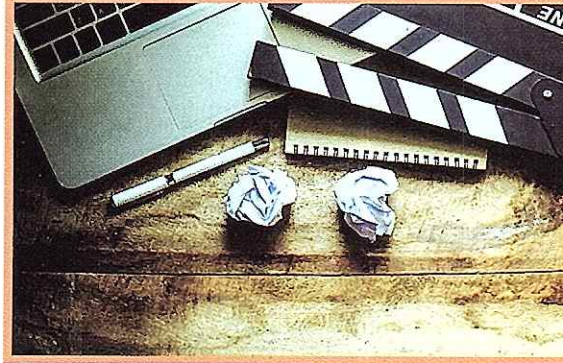
doktor, uzaylı, genç adam/kadın, dedektif, asker, iki aşık, bilim adamı, süper kahraman, iş insanı, suçlu

Mekânlar

uzay gemisi, uçak, ıssız ada, perili ev, okyanus, Ankara, tren, orman, ev, okul

Olaylar

Karakter süper güç kazanır, doğal afet (yangın, deprem, sel vb.) olur, iki kişi ilk görüşte aşık olur, banka soyulur, hazine keşfedilir, uzaylı istilası yaşanır, savaş çıkar, birisi kaçar, tehlikeli hayvanlarla karşılaşılır, uzun bir yolculuğa çıkılır.

Örnek:

Okyanusun ortasında küçük bir gemide iki asker yorgun bir şekilde oturmaktadır. Suyun içinde bir şey hareket eder.

I. Asker

Sen de gördün mü? Denizin içinde bir şey var. Hareket ediyor.

II. Asker

Evet gördüm. Umarım balıktır. Günlerdir bir şey yemedik.

I. Asker

Kıpırdama, sessiz ol! Bana şu ağı uzatver...

Asker ağı denize atarken denizde gördüğü şey karşısında donakalır, kıpırdayamaz. Diğer adam onun yanına gelir, omzundan aşağı eğilerek...

II. Asker

Ne oldu? Neden durdun? Bir şey söylesene...

KONUŞMA

- 10 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Düşüncelerimizi en iyi şekilde yansıtan seçeneği işaretleyelim. Sebeplerini söyleyelim. Cevaplarımızı arkadaşlarımızla karşılaştıralım.

1. Televizyon izlemek insanı aptallaştırır.
2. Televizyonda eğitim amaçlı yayınlar artırılmalıdır.
3. Eskiden televizyonda kaliteli programlar yapılıyordu.
4. Dijital platformlarda film izlemek sinemaya gitmekten daha eğlencelidir.
5. En iyi film türü belgesellerdir çünkü gerçek hayatı yansıtır.
6. Romantik komedi filmlerinin sonunu tahmin etmek kolaydır.
7. Film endüstrisine yatırımlar artırılmalıdır.
8. Dublajlı film izlemek altyazılı film izlemekten daha keyiflidir.
9. Filmlerdeki oyuncuların çok para kazanması doğaldır.
10. Televizyondaki reklamlara göre alışveriş yaparım.

Katılıyorum	Emin Değilim	Katılmıyorum
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()
()	()	()

1 5 Altı çizili sözcüklerin / söz öbeklerinin anlamını tahmin edip eşleştirelim.

1. 1997 yılında vizyona giren Titanik filmi gişe rekoru kıran filmler arasında üçüncü sırada yer almaktadır.
2. Uçak kazasında hayatını kaybedenlerin sayısının gittikçe artması tüm ülkeyi yasa boğdu.
3. Picasso'nun resimlerinin başyapıt olduğu günümüzde açıkça kabul edilmektedir.
4. Doktor ameliyathanenin kapısında bekleyen adama sağlıklı bir kız çocuğunun olduğu müjdesini verdi.
5. Yazarın ilk romanı neredeyse tüm edebiyat eleştirmenlerinden tam not aldı.

- a. Birine sevindirici, mutlu bir haber vermek.
- b. Bir işin çok başarılı, iyi, güzel bulunması.
- c. Çok izlenme sonucu yüksek gelir elde etmek.
- ç. Üstün ve mükemmel olan eser.
- d. Ölen bir kişinin ardından çok üzülme.

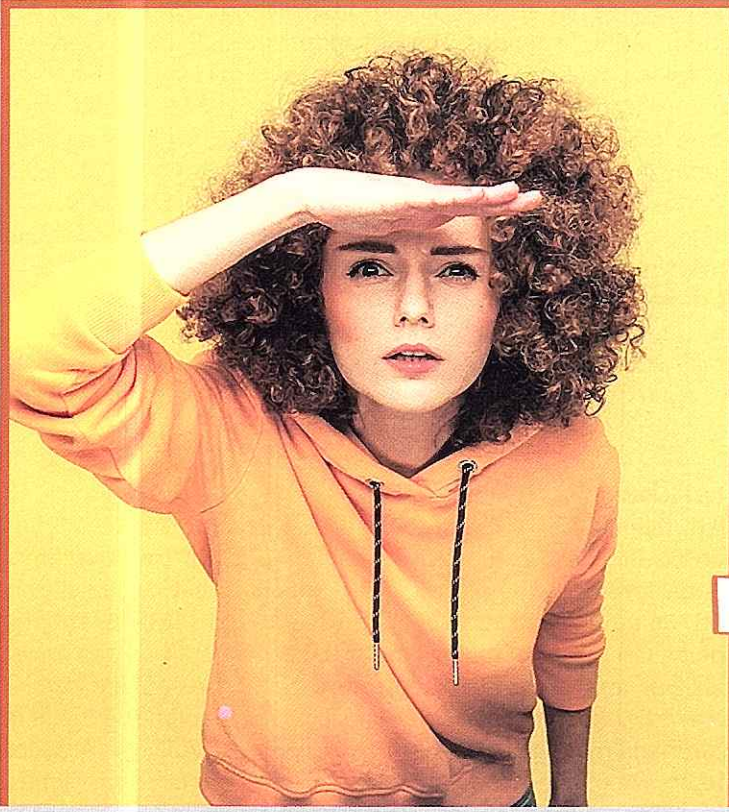
2 Videoyu izleyelim. Videoda aşağıdaki bilgilerden hangilerinin olduğunu işaretleyelim.

	Var	Yok
1. Marvel filminin bütçesi.	()	()
2. Eleştirmenlerin Marvel filmine dair görüşleri.	()	()
3. Nuri Bilge Ceylan'ın filminin aldığı ödül.	()	()
4. Nuri Bilge Ceylan'ın filminin izleyici sayısı.	()	()
5. Nuri Bilge Ceylan'ın filmlerinin hangi yönlerinin başarılı bulunduğu.	()	()
6. Robin Williams'ın ölüm sebebi.	()	()
7. Robin Williams'ın anma töreninin nerede yapılacağı.	()	()
8. Karlar Ülkesi filminin tekrar vizyona ne zaman gireceği.	()	()
9. Karlar Ülkesi filminin kaç hafta gösterimde kaldığı.	()	()
10. Dinleyicilerin hediye bilet kazanmak için ne yapmaları gerektiği.	()	()

GÜNLÜK İFADELER

GÖZ

Gözlerini kırpmadan izlemek

Seyre dalmak

Göz ucuyla bakmak

Gözü dalmak

Göz açıp kapayıncaya kadar

Baktıkça bakası gelmek

Gözüne çarpmak

Farklı gözle görmek

Göz hapsine almak

Gözünü alamamak

Göz gezdirmek

KENDİNİ ÇEK

Kısa bir film çekelim ve arkadaşlarımıza sunalım.

Filminizin konusu aşağıdakilerden biri olabilir.

Bir olayı anlatma

Yemek hazırlama

Bir yeri tanıtmaya

Bir ürünün nasıl yapıldığını anlatma

Filminiz en az 5 dakika olmalıdır.

Video düzenleme yazılımları kullanabilirsiniz.

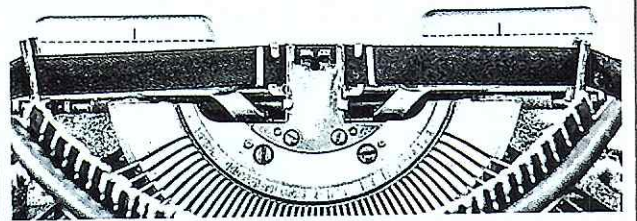
Uygun yerlerde yazı kullanabilirsiniz.

MİKROFON SENDE

Hayatınız bir film olsa hangi kareler aklınızdan geçer? Başrol kim olurdu? Bu küçük bütçeli mi yoksa büyük bütçeli bir film mi olurdu? Hayatımızı film şeridi hâline getirelim. Bir afiş hazırlayalım. Fotoğraflarla hayat hikâyemizi anlatalım.

Benim Hayatım

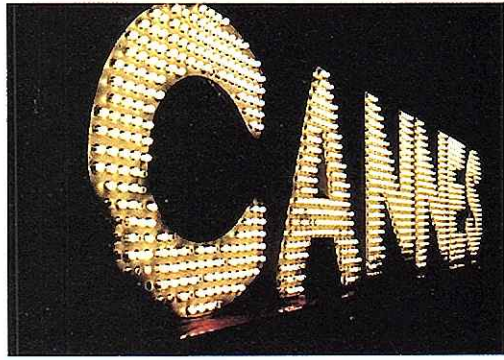
Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali

Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali, 1964 yılından bu yana Antalya'da düzenlenen Türkiye'nin en önemli film festivallerinden biridir. 1950'li yılların ortalarında, tarihi Aspendos Tiyatrosunda düzenlenmeye başlayan konserler ve tiyatrolar, bugünkü Antalya Altın Portakal Film Festivali'ni hazırlamıştır. Halkın yoğun ilgi gösterdiği ve her yıl yaz aylarında yapılan bu gösteriler 60'lı yılların başına kadar bir şenlik havasında süregelir. Uzun yıllar doktorluk yapan Avni Tolunay'ın 1963 yılında Belediye Başkanı olmasıyla bu şenlikler "Antalya Altın Portakal Film Festivali"ne dönüşür. Festivaller Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Antalya Kültür ve Sanat Vakfı (AKSAV) tarafından her yılın sonbahar mevsiminde Antalya Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilmektedir. Antalya Altın Portakal Film Festivali çerçevesinde, Ulusal ve Uluslararası Yarışma'nın yanı sıra, Ulusal Belgesel Film Yarışması ve Ulusal Kısa Film Yarışması da yer almaktadır. Ayrıca Asya ve Avrupa sineması olmak üzere dünya sinemasının önemli ve saygın isimlerinin filmleri de sinemaseverlerle buluşmaktadır.

Akademi Ödülleri (Oscar)

Akademi Ödülleri, bilinen adıyla Oscar, dünyada en tanınmış film ödülüdür. Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi tarafından 1929'da Los Angeles'ta verilmeye başlandı. Törenler yılda bir kez ve çoğunlukla şubat ayında yapılır. Akademi ödülleri, Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi (AMPAS) tarafından verilir. Akademi, Oscar ismini 1939 yılına kadar resmi olarak kullanmamıştır. Oscar heykelciğini kazananlar bu ödülü satamazlar. Eğer ödülünden kurtulmak istiyorlarsa ancak Akademi'ye 1 dolar karşılığında satabilirler. Bir filmin Oscar'a aday gösterilebilmesi için 40 dakikadan uzun olması, ABD-Los Angeles ili sınırları içinde en az bir sinemada paralı gösteriminin gerçekleşmiş olması ve gösterimin en az bir hafta sürmüş olması şartları aranıyor.

Cannes Film Festivali

Cannes Film Festivali Fransa'nın güneyinde bulunan Cannes kentinde düzenlenen uluslararası film festivalidir. Büyük ödül, Altın Palmiye'dir. Cannes Film Festivali Avrupa'daki en önemli üç film festivalinden biridir. Cannes Film Festivalinde her yıl ortalama 20 film yarışmaktadır. Bu filmler, jüri başkanı ve jüri üyeleri tarafından ödüllendirilir. Cannes Film Festivali'nde verilen ödüller şunlardır: altın palmiye, büyük jüri, en iyi yönetmen, en iyi kadın oyuncu, en iyi erkek oyuncu, en iyi senaryo, en iyi kısa film, altın kamera.

Sizin ülkenizde film festivalleri düzenleniyor mu? Arkadaşlarımıza bu konularda bilgi verelim.

BİR ADIM ÖTESİ

"ki" bağlacı cümleye şart anlamı veriyorsa yan cümlenin yüklemine genellikle istek kipi kullanılır. İstek kipinin 2. ve 3. kişi ekleri nadiren kullanılmakla birlikte bu bağlaçla kurulan cümlelerde bu yapı (fiil + -AsIn / -AsInIz) görülür.

Evden çıkmadan beni ara ki ben de hazırlanayım.

Çalış ki sınavı geçesin.

Çaba gösterin ki başarılı olasınız.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Biliyorum ki
2. Dün tanıştığımız öğretmen ki bu dönem derslerimize girecekmiş.
3. Bu yakınlarda bir restoran var ki orada yiyebiliriz.
4. ki
5. Acaba ?
6. Tam ki
7. Küçük kardeşim ki ne
8. Beslenme uzmanları diyor ki
9. öyle ki!
10. Yeterince çaba göster ki

2. Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Akşama kadar bilgisayar başında ders çalışmıştı. ekrana bakmaktan gözleri kıpkırmızı olmuştu.
a. Demek ki b. Öyle ki c. Tut ki
2. Anlaşılan bana küsmüş. sabahtan beri benimle konuşmuyor.
a. Öyle ki b. Nasıl ki c. Tut ki
3. Her zaman en önemli şeyin para olduğunu düşünmüştü onunla tanışana kadar.
a. tut ki b. ta ki c. öyle ki
4. Her şeyi yerim içinde maydanoz olmasın.
a. yeter ki b. şöyle ki c. kaldı ki
5. Sınavdan çok kötü bir not almış sınava hiç çalışmamış.
a. kaldı ki b. illaki c. demek ki

3. Aşağıdaki cümleleri tezlilik, yeterlik ve sürerlik yapılarını kullanarak tamamlayalım.

1. Onu bu sabah yine otobüste görünce heyecandan don.....
2. Hiçbir şeyin farkında değildim. Olduğum yere yığıl.....
3. Bir anda garsonun elindeki çorba tabağı üstüme dökül.....
4. Bu konu hakkında ona bir şey söylemeyecektim ama ağızımdan kaç.....
5. Aniden kamyonun üstüne geldiğini gören adam korkudan don.....
6. Kardeşim dün çok keyifsizdi. Bütün gün düşün.....
7. Dört ay sonra askerdeki oğlumu kapının önünde görünce elimdeki bardağı düşür.....
8. Bazı düğün âdetleri yüzyıllardır sür.....
9. Oğlumun diploma töreninde öyle duyulandım ki birden gözlerimden yaşlar ak.....
10. Yola minicik bir köpek yavrusu çıkınca otobüs ani bir frenle dur.....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Uzun, mesleki veya akademik bilgiler içeren metinleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Metin türüne ve konuya bağlı olarak uzun, detaylı metinler yazabilirim.	1	2	3	4	5

İSİMLER

altyazı
başyapıt
çekim
dublaj
efekt
görüntü
gösterim
montaj
özgü
perde
sahne
set
sınıflandırma
subliminal
uzun metraj
yüzey

BECERİLER

- Sunumları takip edebilme
- Teknik bilgileri anlayabilme
- Akademik metinleri anlayabilme

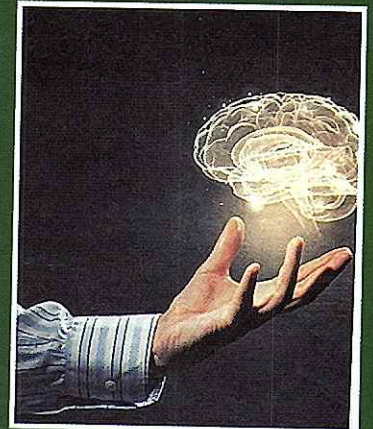
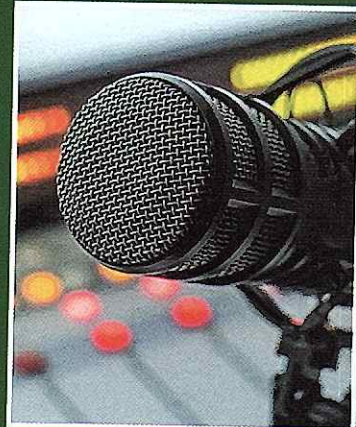
DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiller (-DiğİnA / -AcAğİnA göre)
- Zarf-fiiller (-Diğİl takdirde)
- Zarf fiiller (-mAsİ durumunda)

KELİMELER

- Sosyal bilimler
- Fen bilimleri
- Sağlık bilimleri

AKADEMİYE GİRİŞ

geldiğine göre, yapacağınıza göre,
okumadığına göre

-Misafirimiz de geldiğine göre içeri geçebiliriz.
-Bu işi siz yapacağınıza göre bizim kalmamıza gerek yok.
-Bugünkü gazeteyi okumadığına göre haberi duymamışsındır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- İlk karşılaştığınızda sevmediğiniz birini sık sık gördükçe yakınlık hissettiniz mi?
- Radyoda sürekli çalan bir şarkıyı ilk başlarda beğenmeseniz de zamanla bu şarkıda dans etmeye başladınız mı?
- Sizce insanların çoğu neden aynı iş yerindeki ya da okuldaki insanlarla evlenirler?

➔ Tüm bu durumların ortak noktasının “maruz kalma etkisi” olduğunu biliyor musunuz?

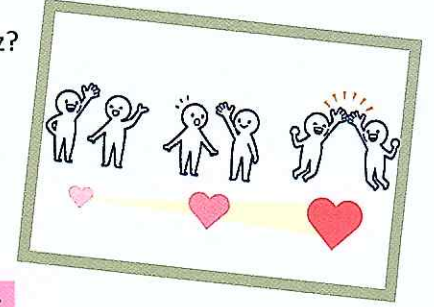
1 Aşağıdaki cümleler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bir şeye ne kadar çok maruz kalırsanız onu o kadar çok seversiniz.

Tekrarlanan maruz kalma durumunda yakınlık, güven hissi ve bağlılık artar.

Karar verirken çoğunlukla duygular düşüncelerden önce gelir.

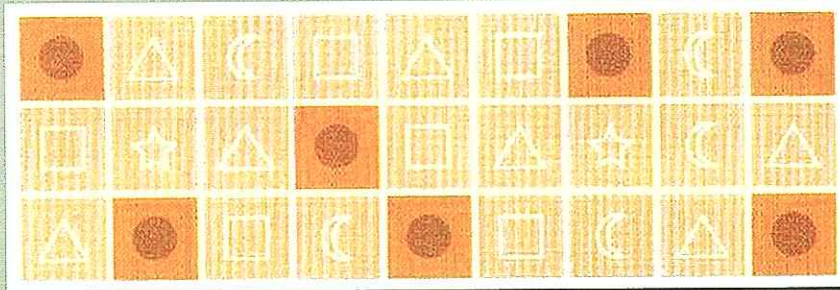
Tercihlerimiz çoğu zaman akılcı değildir. İnsanlar çoğunlukla sık maruz kaldıkları tanıdık kişileri, şeyleri seçerler.

OKUMA

NE KADAR GÖRÜRSENİZ O KADAR SEVERSİNİZ

20. yüzyılın ortalarına kadar sosyal bilimciler insan davranışlarını çevresel faktörlere dayandırıyorlardı. Fakat Polonyalı psikolog Robert Zajonc, zihnin işlevlerini de hesaba katmak gerektiğine inanmaktadır. Zajonc'un 1968'de yaptığı önemli bir deney, “salt maruz kalma etkisi”ni keşfetmesine neden oldu. Salt maruz kalma etkisi bir uyarıcının bilinçli bir şekilde ya da bilinçaltı yoluyla kişinin zihnine ulaşmasıdır.

Tanıdıklık deneyleri

Salt maruz kalmanın ve tanıdıklık deneylerinin bulgularının anlatıldığı Zajonc'un makalesi “Salt Maruz Kalmanın Davranışa Etkileri” 1968'de The Journal of Personality and Social Psychology'de yayımlanmıştır. Bu çalışmada, katılımcılara geometrik şekiller, Çin sembolleri, tablolar ve yüz resimleri gibi görüntüler hızlı ve rastgele gösterilmiştir. Deneklere daha sonra hangi görüntüleri tercih ettikleri sorulduğunda, deneklerin en sık gösterilen görüntüleri seçtikleri ortaya çıkmıştır. Zajonc'un bu çalışmada keşfettiği şey bir kişi bir görüntüye fazla maruz kaldığı zaman ona karşı tutumunun değiştiğidir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre bir şeye ne kadar çok maruz kalırsanız ona karşı o kadar bağlılık hissedersiniz. Daha basit bir deyişle, “ne kadar görürseniz o kadar seversiniz”.

2 Metni okuyalım. Metinde aşağıdaki bilgiler hangi paragrafta bulunmaktadır?

1. Salt maruz kalma etkisinin tanımı ()
2. Salt maruz kalma etkisini kimin bulduğu ()
3. Salt maruz kalma etkisinin kullanıldığı alanlar ()
4. Empatinin fiziksel sonuçları hakkındaki deney ()
5. Salt maruz kalma etkisinin keşfini sağlayan deney hakkında bilgi ()
6. Salt maruz kalma etkisinin fark edildiği deneyin yapıldığı yıl ()
7. Salt maruz kalma etkisinin insanların tercihleriyle ilgisi hakkında bilgi ()
8. Alışverişte tanıdık markaları satın almamızın sebepleri ()

3 Aşağıdaki cümleleri okuyalım ve kalın yazılmış kelimeleri anlamları ile eşleştirelim.

1. Öğrencilerin matematik dersine karşı olumsuz **tutumları**nı değiştirmek için öğretmenleri oyunlarla çeşitli etkinlikler yapıyor. a. tespit etmek
2. Bir bilimsel araştırmada yapılan deneylerden elde edilen sonuçlar o deneyin **bulguları** olarak kabul edilir. b. tavır
3. Çocukluk dönemlerinde televizyon, video oyunları vb. araçlarla şiddet görüntülerine **maruz kalan** çocuklar ileri yaşlarda psikolojik sorunlar yaşayabilir. c. bir olay ya da durumla karşı karşıya olmak
4. Pek çok eğitimci, bir kişinin başarısının sadece bir sınav aracılığı ile **saptanmasının** oldukça zor olduğunu düşünüyor. ç. bilimsel netice, sonuç

YA SİZ?

Sizce evlendiğimiz kişiyi seçme sebebimiz salt maruz kalma etkisi ile ilgili mi?

Maruz kalma ve reklamcılık

Reklamcılık, salt maruz kalma etkisinin çok önemli rol oynadığı bir alandır. Araştırmalar bir markaya veya şirket ismine tekrar tekrar maruz kalmanın satışları yükselttiğini göstermektedir. Bir araştırmada üniversite çağındaki öğrenciler üzerindeki salt maruz kalma etkisini test etmek için reklamlar kullanılmıştır. Denekler bilgisayar ekranında bir yazı okurlarken ekranın tepesinde bir yazı yanıp sönmektedir. Sonuçlar bu reklamlara daha çok maruz kalanların hiç maruz kalmayanlara oranla o markayı daha çok beğendiklerini göstermiştir. Bu nedenle "salt maruz kalma" etkisi günümüzde pek çok marka tarafından kullanılmakta ve bazı reklamlar buna göre hazırlanmaktadır. Bazen bir markanın reklamını defalarca görmekten bıkarız yine de markette alışveriş yaparken elimiz o "tanıdık" markaya gidiverir.

Tanıdık yüzler

Zajonc, salt maruz kalma etkisinin kişilerin görüntülerini bile değiştirebildiğini bulmuştur. Zajonc, bir grup meslektaşıyla, 25 yılı birlikte geçirdikten sonra eşlerin yüzlerinin birbirlerine benzeyip benzemediklerini test etmek için bir çalışma yürütmüştür. Çiftlerin evliliklerinin ilk yılında çekilmiş fotoğraflarıyla 25 yıl sonra çekilmiş fotoğrafları karşılaştırılmış ve birlikte geçirilen yıllardan sonra birbirlerine daha çok benzedikleri saptanmıştır. Araştırmacılar bu benzerliğin nedeninin empati olduğuna karar vermiştir. Zaman, çiftlerin birbirine olan empatisini artırmaktadır ve çiftler birbirlerinin ifadelerini taklit ederek zaman içinde aynı kırışıklıklara sahip olmaktadır.

Zajonc'un keşfettiği "salt maruz kalma etkisi" daha sonra pek çok araştırmacı tarafından farklı deneylerle de desteklenmiştir. Salt maruz kalma etkisi sosyal psikolojide insan tercihlerini açıklamada yeni bir bakış açısı sağlamıştır. En yakın arkadaşımızı seçme sebebimiz, evlendiğimiz kişiyi seçme sebebimiz büyük oranda salt maruz kalma etkisi ile ilgilidir. Pek çok araştırma sosyal ilişkilerimizi sık maruz kaldığımız kişilerle kurduğumuzu kanıtlamaktadır. Salt maruz kalma etkisi uyarıcılara verdiğimiz tepkileri yani kararlarımızı da belirlemektedir.

DİL BİLGİSİ

Zarf Fiiller (Verbal Adverb)

Fiil + -DiğInA / -(y)AcAğInA göre

Bu zarf fiil iki şekilde kullanılır:

1. Başkasından duyulan bir haberi, başkasına ait bir düşünceyi ya da bir kaynaktan edinilen bir bilgiyi aktarmak için kullanılır. Bu anlamda olumsuz olarak kullanılmaz.

It is used to transfer a sentence or thought. It cannot be used in a negative way in this case.

Örnek:

Duyduğuma göre sınavdan 100 almışsın.

Arkadaşımın söylediğine göre İstanbul çok güzel bir şehirmiştir.

2. Verilen bir durumdan hareketle o durumla ilgili çıkarılan sonuçları anlatmak için kullanılır. Bu şekilde olumsuz olarak kullanılabılır.

It can be used to make inferences or guesses. It can be used in a negative way in this case.

Örnek:

Bu saate kadar gelmediğine göre başına bir şey gelmiş olmalı.

Çok işi olduğuna göre tatile çıkmayacak.

Sabaha kadar çalışacağına göre çok işi olmalı.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Duy..... Ali yurt dışına gidiyormuş.
2. Ödevlerini bitir..... televizyonu açabilirsin.
3. Annemin de..... babam önümüzdeki ay gelecekti.
4. Başvuru yap..... bu işi istemiyorsun.
5. Bunu beğen..... alabiliriz.

6. Yarın size gel..... aranızdaki küskünlüğü bitirmeye kararlı.
7. Çok çalış..... bu işi en iyi şekilde yapacak.
8. Birbirinizi sev..... evlenmenizden sorun yok demektir.
9. Bir ayda araba al..... iyi maaş alıyor olmalı.
10. Hâlâ gerçekleri gör..... kör olmalı.

5 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Telefonu açmadığına göre.....
2. Seni evine çağırdığına göre.....
3. Yalnız oturduğuna göre
4. Fatih gelmeyeceğine göre
5. Bunca saat düşündüğüne göre
6. Bizi yemeğe o götüreceğine göre
7. biz toplantıya başlayabiliriz.
8. evde değildir.
9. iyi bir haber verecektir.
10. beklemekten başka çaremiz yok.
11. bir derdi olmalı.
12. bir çözüm bulmuştur.

YAZMA

- 6 Bir bilim dalı hakkında bilgi veren betimleyici bir metin yazalım. Metni yazarken aşağıdaki konulardan ve açıklamalardan yararlanabilirsiniz.

Sosyoloji

Coğrafya

Fizik

Dilbilim

Psikoloji

Biyoloji

Giriş paragrafı: Tanımlama

Bu paragrafta seçtiğiniz bilim dalını genel olarak anlatmalısınız. Bu bilim dalı ne ile ilgilenir, neyi inceler?

Gelişme paragrafı 1: Betimleme

Bu paragrafta seçtiğiniz bilim dalının alt alanlarını, çalışma alanlarını, incelediği konuları detaylı olarak anlatmalısınız. Bu bilim dalının katkıda bulunduğu diğer bilim dallarından da bahsedebilirsiniz.

Gelişme paragrafı 2: Çalışma alanları

Bu paragrafta bu alandaki ünlü bilim adamlarından bahsedebilir, bu alanda çalışan bilim insanlarının nerelerde çalıştığını anlatabilirsiniz.

Sonuç paragrafı: Yorumlar

Bu paragrafta bu bilim dalına olan ilginizden ve bu bilim dalına ait düşüncelerinizden bahsetmelisiniz.

DİNLEME

ANTROPOLOJİ

7 16 Metni dinleyelim. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Antropologlar neyi inceler?
 - a. insanı ve çevreyi
 - b. hayvanları ve insanları
 - c. insanı ve kültürleri
2. Antropolojiyi diğer bilimlerden ayıran en önemli özelliği nedir?
 - a. Biyoloji ve sosyal bilimlerin yaklaşımlarını birleştiren tek bilimdir.
 - b. Hem diller ve hem de o dillerin ait olduğu kültürler üzerine çalışma yapar.
 - c. Tarihte yer alan toplulukları inceler.
3. Antropolojinin kaç temel alanı vardır?
 - a. iki
 - b. üç
 - c. dört
4. Biyolojik antropoloji ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?
 - a. Çeşitli bilim dalları ile iş birliği içinde çalışır.
 - b. Toplumların yaşam biçimleriyle ilgilenir.
 - c. İnsan topluluklarını ve kültürlerini araştırır.
5. Aşağıdakilerden hangisi sosyal ve kültürel antropolojinin ilgilendiği yaşam biçimlerinden **değildir**?
 - a. bireylerin nasıl eğitildikleri.
 - b. bireylerin eşlerini nasıl seçtikleri.
 - c. bireylerin fiziksel özellikleri.

6. Dil antropolojisi dillerin hangi yönüyle ilgilenir?
 - a. dillerin sözdiziminin nasıl oluştuğu
 - b. dillerin nasıl ortaya çıktığı
 - c. dillerin kültürel ortamla ilişkisi
7. Prof. Dr. Gaye Elif Serin hangi özelliklere sahip gençlerin antropoloji okumasını tavsiye ediyor?
 - a. çok dil konuşabilen
 - b. araştırmayı seven
 - c. çok para kazanmak isteyen
8. Radyo programında bir sonraki akşam hangi bilim dalı hakkında konuşulacaktır?
 - a. sosyoloji
 - b. psikoloji
 - c. biyoloji

KONUŞMA

환영합니다 **welcome** ----- ಸುಸ್ವಾಗತ ನುಲವರವು
 Selamat datang Bine ati venit **Hoş geldiniz** ಸುಖಸ್ವಾಗತಿಸ್ಸಿ
 Добро пожаловать! E ku abo أهلاً وسهلاً
 སྐབས་ལ་དགའ་བསྟུན། Sannu da zuwa ようこそ HOAN NGHÊNH സ്വാഗതം
 సుస్వాగతం خوش آمدید Fáihte স্বাগতম Karibuni
 Bienvenidos

Dil ailesi, birbiriyle aynı kökten gelen akraba dil topluluğuna verilen addır. Aynı dil ailesine mensup dillerin, ortak bir dilden türediği kabul edilir. Bazı araştırmalara göre dünyada 7.000'i aşkın yaşayan dil ve bu dilleri kapsayan 142 farklı dil ailesi bulunmaktadır.

Dil ailelerine *dil ağacı* da denir. Bu sebeple alt bölümlerine de *dil kolları* denir. Bazı diller buldukları aile içindeki bir grubun tek temsilcisi olarak soyutlanmış (izole) olabilirler. Örneğin Yunanca, Hint-Avrupa dil ailesi içerisinde soyutlanmış bir dildir. Bazı dillerin ise bilinen hiçbir yaşayan akrabası bulunmamaktadır ve bu yüzden bütün dünya dilleri içinde soyutlanmışlardır. Örneğin izole bir dil olan Baskça, diğer dillerden tamamen soyutlanmıştır.

Çoğu dilin yazılı tarihi çok kısa olduğu için, o dillerin kökenine ait bilgilere ulaşmak zordur. Dil ailelerinin belirlenmesi, karşılaştırmalı dil biliminin ele aldığı bir konudur.

8 Metni okuyalım ve kendi dilimizin hangi dil ailesine ait olduğunu araştıralım. Ana dilimiz hakkında aşağıdaki maddelerden yararlanarak bir sunum hazırlayalım.

- Tarihi (Hangi dil ailesine ait? Tarihten günümüze nasıl değişmiş?)
- Yapısı (Örneğin, söz dizimi nasıl?)
- Sözcük sayısı
- Diğer dillerden farkı (Türkçe ile arasındaki benzerlikler ve farklar neler?)

ÜNİTE 6

AKADEMİYE GİRİŞ

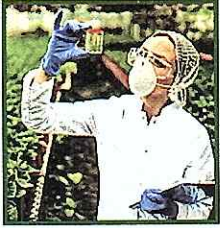
B. FEN BİLİMLERİ

cevapladığınız takdirde, kullanmadığınız takdirde, bozulduğu takdirde

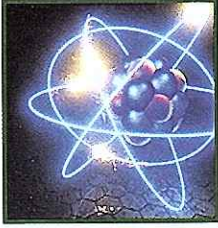
-Tüm soruları doğru cevapladığınız takdirde yüz puan alacaksınız.
-İlaçlarınızı doğru kullanmadığınız takdirde hastalığınız ilerleyebilir.
-Cihaz bozulduğu takdirde servis evinize gelip cihazı tamir edecektir.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

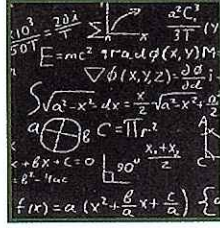
1 Aşağıdaki bilim dallarını inceleyelim. Bu alanlarda kimler çalışıyor ve neler yapıyor? Anlatalım.

Botanik

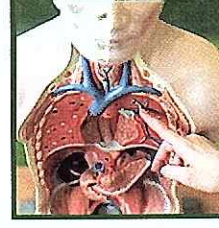
Fizik

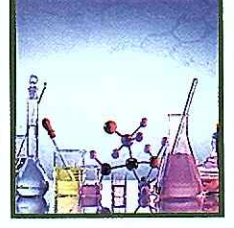
Matematik

Jeoloji

Biyoloji

Kimya

OKUMA

BİTKİLERDEN İLAÇLARA

Gıda ve Tarım Örgütü'nün 1970'li yıllardaki araştırmasına göre dünyada yaklaşık 21.000 kadar tıbbi bitki bulunmaktadır ve günümüzde kullanılan pek çok ilaç bu bitkilerden üretilmektedir.

Tıbbi bitkilerin kullanımı neredeyse insanlık tarihi kadar eskidir. Arkeolojik kazılara göre M.Ö 3000 yıllarında Sümer, Akad ve Asur medeniyetlerinde farklı bitkiler tedavi amaçlı kullanılmıştır. Dünyaca ünlü hekimlerimiz Lokman Hekim ve İbn-i Sina da çeşitli rahatsızlıkların tedavisinde tıbbi bitkileri kullanmışlardır.

Tıbbi bitkiler, içlerindeki çeşitli kimyasallar sayesinde hastalıkları önler ya da tedavi eder. İlaç üretilirken bitkilerin yaprak, kök, çiçek ve tohum kısımları kullanılır. Türkiye tıbbi bitkiler bakımından dünyadaki en zengin ülkelerden birisidir. Ülkemizde yetişen en önemli tıbbi bitkilerin başında adaçayı, anason, biberiye, defne, ihlamur, kekik, kırmızı biber, kimyon ve nane gelmektedir. Bu bitkiler kullanılarak farklı ilaçlar üretilmektedir. İlaçlar etkili, güvenli ve kaliteli oldukları kanıtlandıktan sonra tedavide kullanılabilir. Bugün herkesin hayatında en az bir kere kullandığı aspirin, söğüt ağacı kabuklarının ateşi düşürdüğü'nün fark edilmesiyle keşfedilmiştir. Zamanla bilimdeki gelişmeler sayesinde söğüt ağacından asetil salisilik asit (aspirinin etken maddesi) ayrıştırılarak ilaç haline getirilmiş, bazı hastalıkların tedavisinde denenmiş ve sonrasında insanlara sunulmuştur.

Et yemeklerine, pizzalara, çorbalara, salatalara ve soslara katılan lezzetli bir baharat olan kekik aynı zamanda güçlü bir antiseptiktir. Başka bir deyişle bakteri ve mikropları öldürür. Bu nedenle boğaz enfeksiyonları, ağız yaraları ve mide rahatsızlıklarını tedavi etmek için kullanılan ilaçlarda kekikten elde edilen maddeler kullanılır. Kekik gibi yemeklerde sıklıkla kullanılan bir diğer baharat olan nane, eczacılıkta antiseptik (mikropları öldürücü), anestezi (ağrı kesici), serinletici, ferahlatıcı, sakinleştirici ve ishal önleyici ilaçların yapımında kullanılmaktadır. Papatya çiçeklerinden hazırlanan ilaçların ise yatıştırıcı ve sindirimi kolaylaştırıcı etkileri bulunmaktadır. Papatyadan elde edilen maddelerle diş ağrısını geçiren ve cilt hastalıklarının tedavisinde kullanılan ilaç ve kremler de üretilmektedir. Yıldız şeklinde çiçekleri olan sarı kantaron bitkisi de antidepresan üretiminde kullanılmaktadır çünkü içindeki hiperforin isimli maddenin sedatif (sakinleştirici) etkisi vardır. Bunun yanı sıra uykusuzluk sorununun tedavisinde kullanılan ilaçlarda ve bazı hormon ilaçlarında sarı kantaron bitkisinden elde edilen maddeler bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen örnekler, bitkilerin ilaç yapımında ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bitkilerin hastalıkları iyileştirici gücü yüzyıllardır bilinmektedir. Şu anda tedavisi bulunmayan pek çok hastalığın da çaresinin bitkilerde gizli olduğu düşünülmektedir.

2 Metne göre aşağıda istenilen bilgileri yazalım.

1. Dünyada bulunan tıbbi bitki sayısı:
2. Tıbbi bitkileri tarihte kullanmış medeniyetler:
3. İlaç üretiminde bitkilerin kullanılan kısımları:
4. Mikropları öldüren iki bitki:
5. Cilt kremleri üretilen bitki:

3 Aşağıdaki bilgiler hangi bitkiler için doğrudur? İşaretleyelim. Birden fazla işaretleyebilirsiniz.

	Kekik	Nane	Papatya	Sarı Kantaron
1. Cilt hastalıklarının tedavisinde kullanılır.	()	()	()	()
2. Depresyon ilaçları üretilir.	()	()	()	()
3. Ağrı kesici ilaçlar üretilir.	()	()	()	()
4. Mide rahatsızlıklarının tedavisinde kullanılır.	()	()	()	()
5. Mikropları öldürücü etkisi vardır.	()	()	()	()
6. İnsanları sakinleştirir.	()	()	()	()
7. Hormonal rahatsızlıkların tedavisinde kullanılır.	()	()	()	()

4 Metinde aşağıdaki konulardan hangileri hakkında bilgiler bulunmaktadır? İşaretleyelim.

	Var	Yok
1. Türkiye’de yetişen tıbbi bitkilerin adları.	()	()
2. Bitkilerden ilaç yapım aşamalarının detayları.	()	()
3. Ağrı kesicinin hangi bitkilerden elde edildiği.	()	()
4. Kanser tedavisinde kullanılan bitkilerin adları.	()	()
5. Tıbbi bitkilerin sağlığa zararları.	()	()

YA SİZ?

Farklı rahatsızlıkları tedavi ettiğini bildiğiniz bitkiler var mı?

DİL BİLGİSİ

Zarf Fiiller (Verbal Adverb)

Fiil + DİĞİ takdirde

Bu yapının geldiği yan cümle, temel cümledeki fiilin hangi koşula bağlı olarak gerçekleşeceğini bildirir. *It signifies condition. It describes the necessary condition for the action to be realized in the main sentence. It is more likely to be used in official and written language.*

Örnek:

Derslerine çalışmadığın takdirde sınıfta kalacaksın.
Okula telefon ettiğiniz takdirde sınav sonucunuzu öğrenebilirsiniz.
Biraz bekleyelim. O gelmediği takdirde biz yolumuza devam edelim.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ürünle ilgili bir sorun ol..... buradaki müşteri hizmetleri numarasını arayabilirsiniz.
2. İsterseniz odaya bakın. Beğenme..... odanızı değiştirebiliriz.
3. İstenilen belgeleri bize ulaştır..... kaydınız yapılacak ve faaliyetlerimizden ücretsiz faydalanabileceksiniz.
4. Saat 15.00’te burada ol..... görüşmeniz iptal edilecek.
5. Bu kuponla bize gel..... ürünlerimizi indirimli alabilirsiniz.
6. Sigara içmeye devam et..... kanser olabilirsin.
7. Ödemelerinizi erken yap..... evinizi bir ay önce teslim alabilirsiniz.
8. Oyunuzu bize ver..... her mahalleye bir kreş yaptıracağız.

6 Aşağıdaki cümleleri “fiil + -Diği takdirde” ile yeniden yazalım.

1. Sabahları erken uyanırsan işlerin erken biter.
.....
2. Borcunuzu bir hafta içinde ödemezseniz, borcunuz iki katına çıkacak.
.....
3. Bu sorunu çözemezseniz şirketimiz çok zarar edecek.
.....
4. Sizi görmediği için çok üzülüyor. Daha sık ziyarete gelmezseniz durumu daha kötü olacak.
.....
5. Söylediklerimi yaparsanız başarılı olursunuz.
.....
6. Sabahları erken kalkarsanız daha fazla vaktiniz olur. Böylelikle işlerinizi de yetiştirirsiniz.
.....
7. Yola şimdi çıkmazsanız trafiğe yakalanabilirsiniz.
.....
8. Önceden rezervasyon yaptırmazsanız restoranda yer bulmanız çok zor.
.....

DİNLEME

YAPAY ZEKÂ

7 17 Metni dinleyelim. Cemal Bey'in bahsettiği konulara göre fotoğrafları sıralayalım.

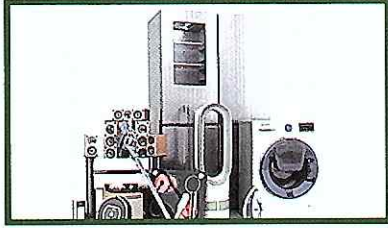
a. ()

c. ()

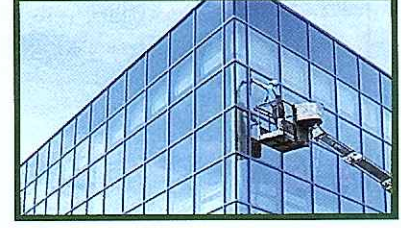
d. ()

b. ()

ç. ()

e. ()

8 Metni tekrar dinleyelim. Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Yapay zekâ günlük hayatta kullanılmaktadır.
a. sıklıkla b. nadiren
2. Bankacılık sistemi krediye başvuran kişilerin borçlarını göstermektedir.
a. ne zaman ödeyeceklerini b. ödeyip ödeyemeyeceklerini
3. Yapay zekâ gelecekte mesleklerin yerini alacak.
a. tehlikeli b. tüm
4. Cemal Bey'e göre her şeyden önemlidir.
a. insanların hayatı b. çevre sorunları
5. Cemal Bey'e göre yapay zekâ
a. dünyaya yarar sağlayacak b. dünyayı yönetecek
6. İnternette müzik dinlediğiniz zaman
a. işlerinize daha rahat odaklanırsınız b. zevkinize uygun şarkılar karşınıza çıkar
7. Bal Böceği projesi ile arıların
a. ölmesi engellenecek b. daha fazla bal üretmesi sağlanacak.
8. Cemal Bey yapay zekânın insan hayatına etkisi konusunda
a. iyimser b. kötümser

KONUŞMA

9 Üçerli gruplar oluşturalım. İlkokullarda bilim eğitimi nasıl yapılmalıdır ve derslerde hangi konular öğretilmelidir? Arkadaşlarımızla konuşalım ve notlar alalım. Daha sonra bu görüşlerimizi sınıftaki diğer arkadaşlarımızla paylaşalım.

- Okulların fiziksel şartları
- Konu seçimi
- Uygulamalar / Laboratuvar çalışmaları
- Araştırma gezileri

YAZMA

10 Aşağıdaki sorulardan birini seçerek araştırma yapalım. Tablodan faydalanarak bu konudaki süreçleri anlatan bir metin yazalım.

1. Bir eşya nasıl üretilir? (araba, oyuncak, plastik poşet, şemsiye, ataç vb.)
2. Bir yapı nasıl inşa edilir? (apartman, köprü, kule vb.)
3. Bir şey nasıl çalışır? (fotoğraf makinesi, kablosuz internet, cep telefonu vb.)
4. Bir doğa olayı nasıl gerçekleşir? (yağmur, kar, volkanik patlama, deprem, tsunami vb.)
5. Araçlar nasıl hareket eder? (Uçaklar nasıl kalkar? Gemi nasıl su üzerinde gider? vb.)

Giriş paragrafı

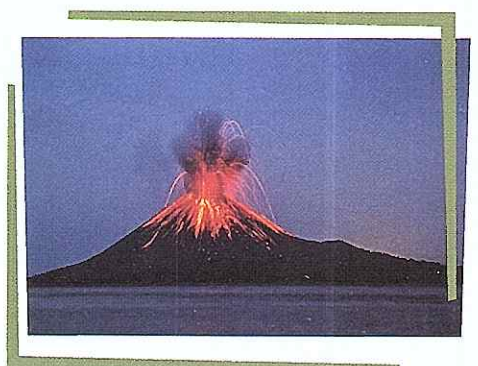
Anlatacağınız eşyanın / yapının / doğa olayının önemini açıklayın.

Gelişme paragrafı

Üretim/ Çalışma sürecindeki tüm adımları tek tek açıklayın.

Sonuç paragrafı

Süreci kısaca özetleyin ve önemli aşamalarını vurgulayın.

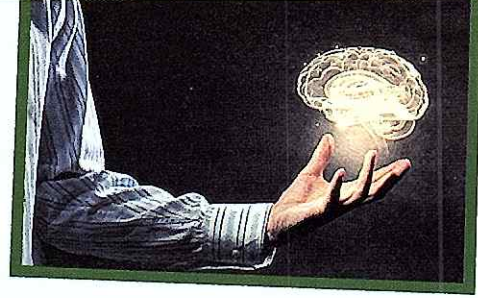
çalışması durumunda,
geçirmeniz durumunda

-Çok çalışması durumunda başarılı olabilir.
-Kaza geçirmeniz durumunda bütün masrafları sigorta şirketi karşılayacaktır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 İnsan beyni hakkındaki bu bilgileri biliyor musunuz?

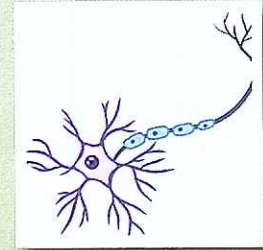
- Beyin 40'lı yaşların sonuna kadar gelişmeye devam eder.
- İnsan beyni üç milyon saatlik bir filmi depolayabilecek kapasitede.
- İnsan beyninin ürettiği enerji, bir ampulü yakabilir.
- Erkek beyni kadın beyninden %10 daha büyüktür.
- Beyin acı hissetmez. Bu nedenle beyin ameliyatları genellikle hasta uyutulmadan yapılır.
- Beyninize beş dakika oksijen gitmemesi kalıcı beyin hasarlarına yol açabilir.
- Beyinde bulunan "Gri Madde" adındaki alan birden fazla yabancı dil bilen insanlarda zamanla büyür.

OKUMA

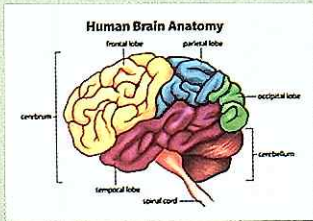
İNSAN BEYNİNİN YAPISI ÜZERİNE

Beyin; 1,200 gramdan biraz daha ağır, yapışkan, kafatası içinde yer alan, gri renkli, iki yarım küreden oluşan bir organdır. Bu iki yarım küre beyin sağ ve sol yarım küresi olarak adlandırılır. Beynin sağ yarım küresi vücudun sol tarafını, sol yarım küresi de vücudun sağ tarafını yönetir. Yetişkin bir insan beyninin %78'i sudan, %10'u yağdan ve %8'i de proteinden oluşmaktadır. Beyin, insan vücudunun merkezî sinir sistemini kontrol eder ve insan vücudundaki tüm işlevleri düzenler. Bu organ hem kalp atışı, nefes alma gibi istemsiz eylemleri hem de düşünmek, karar vermek gibi daha karmaşık olan istemli eylemleri yönetir.

Beynimizde 100 milyar kadar sinir hücresi yani nöron bulunur. Nöronlar bir gövde, bir çekirdek, dendrit ve akson denilen parçalardan oluşur. Dendritler, ağaç dallarına benzer yapıdadır ve nöronlar arasındaki elektrokimyasal uyarıların iletilmesini sağlar. Akson ise nöronlar arasında bilgi aktarımını sağlayan bir uzantıdır. Nöronlar, dendrit adı verilen dallar aracılığıyla başka bir nöronun bilgileri alır. Bu bilgiler, nöronların içinde işlenir ve aksonlar ile diğer bir nörona aktarılır. Bu işlem bir gün içinde milyarlarca kez, durmaksızın uykuda bile devam eder. Algılama, hatırlama, hissetme ve karar verme gibi yaşamsal faaliyetleri sürdürmemizi sağlar.

Beyinde beyin sapı, limbik sistem ve neokorteks olmak üzere üç ana bölüm vardır. Beyin sapı nefes alma, kalp atışı, refleksler ve tepkiler yani yaşamla ilgili temel işlevleri kontrol eder. Başka bir deyişle içgüdüsel davranışlarımızın merkezidir. Limbik sistem mutluluk, memnuniyet, neşe, heyecan, üzüntü, kırgınlık, kıskançlık gibi duygularımızı kontrol eder. Neokorteks ise düşüncenin merkezidir. Görme, işitme, konuşma, düşünme gibi üst düzey zihinsel işlevleri yönetir. Neokorteks bölümünde duyu organlarının saklandığı ayrı bölümler yani loplardır. Beyinde beş ayrı lop bulunur ve bu loplardan her birinin farklı görev ve işlevleri vardır. Bu loplardan Frontal (ön) lop, parietal (yan) lop, oksipital (arka) lop, temporal (şakak) lop ve serebellum (beyincik) olarak adlandırılır.

Frontal lop beyin ön bölümündedir. Frontal lop kişiliğin ve karakterin oluşmasından sorumlu bir bölgedir. Bu bölgenin zarar görmesi durumunda ruh hâli ve davranışlarda değişiklik olabilir. Parietal lop, frontal lobun arkasında bulunur. Sıcaklık, soğukluk, basınç, dokunma, tat alma gibi duylardan sorumludur. Burada oluşan beyin hasarları kollar ve bacaklar başta olmak üzere vücudun bazı yerlerinde ağrılara hatta felce sebep olabilir. Oksipital lop ise görme duyu organıyla ilgili bilgilerin işlendiği loptur. Beynin arka tarafında bulunan bu lobun zarar görmesi durumunda

kısmi ya da tam görme kaybı yaşanabilir. Temporal lop, sağ ve sol kulağın üst kısmında yer alır. Bu lop duyma, koku alma ve konuşmadan sorumludur. Bu bölgedeki hasarlar genellikle konuşma ve hafıza problemlerine sebep olur. Son olarak serebellum lobu duyu organlarından gelen bilgilerle hareketi ilişkilendirir. Bu lop özellikle dengenin sağlanmasında önemli rol oynar.

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. İnsan beyni iki bölümden oluşmaktadır. ()
2. Yetişkin bir insan beyninin ağırlığı bir kilogram hafiftir. ()
3. İnsan beyni sadece vücuttaki istemli hareketleri yönetir. ()
4. İnsan beynindeki nöronlar dört parçadan oluşmaktadır. ()
5. İnsan beyninde üç ana bölüm bulunmaktadır. ()

3 Metne bakalım ve aşağıda istenen bilgileri yazalım.

1. Beyin sapında gerçekleşen eylemler:
2. Limbik sistemde kontrol edilen şeyler:
3. Neokortekste gerçekleşen zihinsel işlevler:

4 Aşağıdaki problemleri yaşayan kişilerin beyninin hangi lobunda hasar olduğu söylenebilir?

1. Görme yetisini kısmen kaybeden kişi:.....
2. Çevresinin ısı durumunu anlayamayan kişi:
3. Kelimeleri telaffuz etmekte güçlük yaşayan kişi:
4. Olduğu kişiden farklı özellikler gösteren kişi:
5. Yediği yemeğin kokusunu ve tadını alamayan kişi:
6. Bazı olayları ve isimleri hatırlamakta güçlük çeken kişi:
7. Ayakta durmakta ve hareket etmekte zorluk yaşayan kişi:

YA SİZ?

İnsan beyninin mucizeleri hakkında siz neler biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Zarf Fiiller

Fiil + -mA + iyelik eki durumunda

Şart belirten zarf-fiildir. Temel cümledeki işin gerçekleşmesi veya gerçekleşmemesi için gerekli olan şartı anlatır. Daha çok resmî dilde ve yazılı dilde kullanılır.

It signifies condition. It describes the necessary condition for the action to be realized in the main sentence. It is more likely to be used in official and written language.

Örnek:

Türkçe yeterlilik sertifikanızı getirmeniz durumunda sizi üniversiteye kabul edebiliriz.

Trafikte kurallara uymaman durumunda ceza alabilirsin.

Yeterli imza toplamanız durumunda dilekçeniz işleme konulacaktır.

5 Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Öğrencilerin bir sorunla karşılaş..... bizi arayabilirsiniz.
2. Bu soruları cevapla..... sınavdan kötü puan alabilirsiniz.
3. Üç gün içinde kursa kayıt yaptır..... indirim hakkınızı kaybedeceksiniz.
4. Buraya gel..... size daha iyi yardımcı olabiliriz.
5. Bu kitaba çalış..... Türkçeyi daha iyi öğrenebilirsiniz.
6. Bize aylık rapor ver..... iş hakkınız fes edilir.
7. Sınavda imla kurallarına dikkat et..... puanınız düşer.
8. Sessizlik sağlan..... toplantıya başlanmayacaktır.
9. Teslimatı geç yap..... ödemeniz de gecikecektir.
10. İşlemlerinizi internetten yap..... havale ücreti alınmayacaktır.

6 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Apartman yöneticimizin görevlerini yerine getirmemesi durumunda
2. Sözleşmedeki maddelere uymamanız durumunda
3. Doktorun verdiği ilaçları kullanmaman durumunda
4. Ona söylediklerimi başkasına anlatması durumunda
5. Suçunu itiraf etmen durumunda
6. sağlık problemleri yaşayabilirsiniz.
7. hakkınızda gerekli işlemleri başlatacağım.
8. ilgili makama dilekçe yazabilirsiniz.
9. polise haber vermeyeceğiz.
10. sınava tekrar girmeyi talep edebilirler.

DİNLEME

ÇÖLYAK
HASTALIĞI
HAKKINDA
HER ŞEY

7 "Çölyak" hastalığını daha önce duydunuz mu? Bu hastalık hakkında kısa bir araştırma yapalım. Araştırma sonuçlarını arkadaşlarımızla paylaşalım.

8 18 Metni dinleyelim. Uygun seçeneği işaretleyim.

1. Çölyak hastalığı hastalığıdır.
a. sindirim sistemi b. bağışıklık sistemi c. boşaltım sistemi
2. Çölyak hastalığına sebep olan şey "glüten" adı verilen bir
a. proteindir b. maddedir c. cisimdir
3. Aşağıdaki besinlerden hangisi gluten içerir?
a. mısır b. pirinç c. arpa
4. Hangisi çölyak hastalığının yetişkinlerde görülen belirtilerinden değildir?
a. kusma b. saç dökülmesi c. kansızlık
5. Çölyak hastalığının belirtilerinden hangisi hem çocuklarda hem de yetişkinlerde görülür?
a. davranış bozukluğu b. karın ağrısı c. ishal
6. Hangisi çölyak hastalığının tanısı için yapılan kan testinde ölçülen maddelerden değildir?
a. magnezyum b. protein c. vitamin

9 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Çölyak hastalığı glutenin sindirilememesi durumunda ortaya çıkar. ()
2. Çölyak hastaları meyve ve sebze tüketemezler. ()
3. Çölyak hastalığının genetik olduğu düşünülmektedir. ()
4. Çölyak hastalığının tanısı iki aşamadan oluşur. ()
5. Çölyak hastalığı ilaçla tedavi edilebilir. ()

KONUŞMA

- 10 Aşağıda alternatif tıp ve modern tıp hakkında iki farklı görüşe yer verilmiştir. Siz hangi görüşe katılıyorsunuz? Nedenleriyle birlikte açıklayarak düşüncelerimizi söyleyelim.

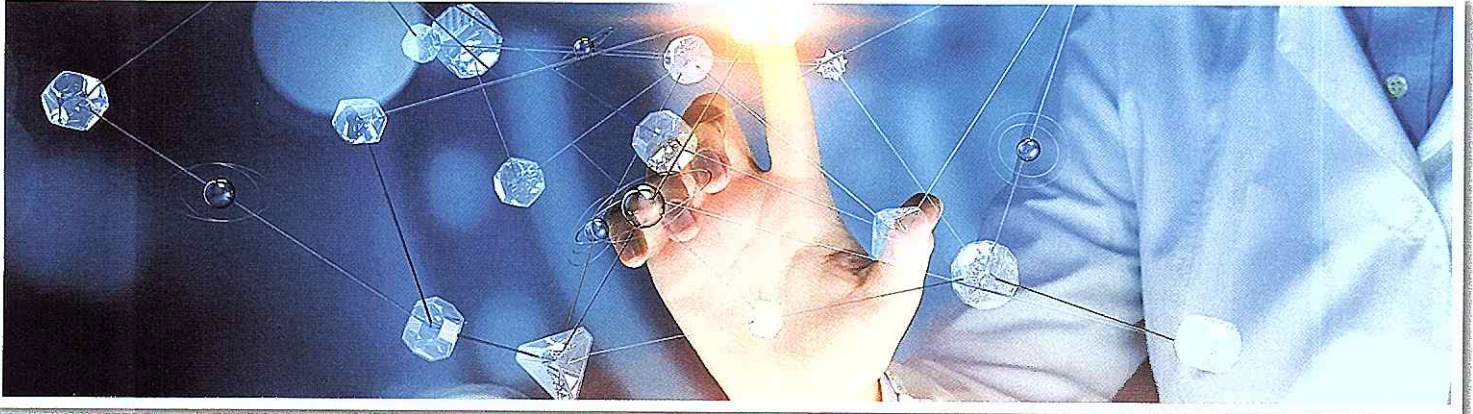

Modern tıp; kanıta dayalı, karşılaştırmalı ve modern bilimsel tedavi yöntemlerini kapsayan bir bilim dalıdır. Teknolojinin gelişmesiyle hastalıkların tedavisi kolay hâle gelmiştir. Eskiden binlerce insanın ölümüyle sonuçlanan hastalıklar modern tıp ile uygulanan tedaviler sayesinde günümüzde oldukça azalmıştır. Modern tıp yöntemleriyle hastalıkların ölümle sonuçlanma durumu azalmış, büyük hasarlar bırakan hastalıklar artık basit bir şekilde çözüme kavuşmuştur. Tüm bunlar modern tıp sayesinde. Modern tıpta, teknoloji ile birlikte ortaya çıkan çeşitli cihazlar sayesinde hastalıkların erken teşhisi de mümkün olmuştur.

Günümüzde bazı bitkilerin sağlıklı ve şifalı olduğu çoğu insan tarafından bilinmektedir. Hastalıklara iyi gelen, bağışıklık sistemini güçlendiren, stresi azaltan birçok bitki doğada bulunmaktadır. Belli başlı rahatsızlıklarımızı bu bitkilerle tedavi edebildiğimiz yöntemin adı alternatif tıptır. Alternatif tıpta genellikle doğal bitkiler direkt olarak krem ya da şurup olarak kullanılır. Alternatif tıp birçok hastalığın tedavisinde kullanılan bir yöntemdir ve hastalıkları iyileştirmedeki rolü büyüktür. Alternatif tıpta tedaviler tamamen doğal yolla yapılır.

YAZMA

- 11 Aşağıdaki hastalıklardan birini seçelim. Bu hastalığın belirtisini, tanısını ve tedavi yöntemlerini anlatan bir metin yazalım.

- Anemi (kansızlık)
- Down Sendromu
- Egzama
- Şizofreni
- Alzheimer
- Korona (Covid-19)

Giriş:

Hastalığın tanımı (hastalığın sebebi, hasta sayısı..)

Gelişme Paragrafı:

Hastalığın belirtileri (çocuklarda, yetişkinlerde, yaşlılarda hastalığa yakalanma oranı, belirti farklılıkları ...)

Gelişme Paragrafı:

Hastalığın tedavisi (maliyeti, tedavi imkânları, tedavi süresi, ilaçlar...)

Sonuç:

Hastalığın günümüzdeki durumu (hastalığa ait veriler, iyileşme oranları...)

1 6 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Ahmet Aydın hangi konuyla ilgili soruları cevaplıyor?
a. Yabancı dil öğretiminde dikkat edilmesi gereken konular.
b. Yabancı dil öğrencilerinin motivasyonunun nasıl sağlandığı.

2. Dört temel beceri aşağıdakilerden hangileridir?
a. okuma, dil bilgisi, konuşma, yazma
b. okuma, dinleme, konuşma, yazma

3. Ahmet Aydın'a göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
a. Sınıfta aynı gün içinde farklı alıştırmalar yapılmalı.
b. Sınıfta aynı gün içinde yalnızca okuma ya da yazma alıştırmaları yapılmalı.

4. Ahmet Aydın'a göre sınıftaki alıştırmaların süresi olmalı.
a. en fazla yirmi dakika
b. mümkün olduğunca uzun

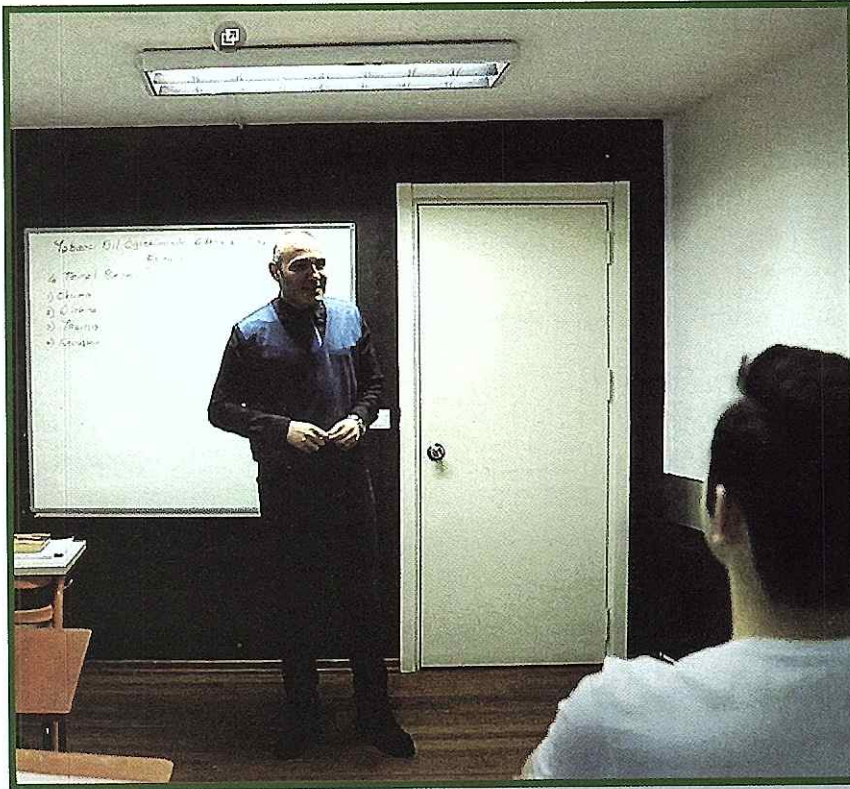
2 Siz, Ahmet Aydın'ın sorusuna ne cevap verirdiniz?

5. Ahmet Aydın kelime öğretimi için tavsiye ediyor.
a. yabancı dilde filmler izlenmesini
b. görsel ve işitsel materyaller kullanılmasını

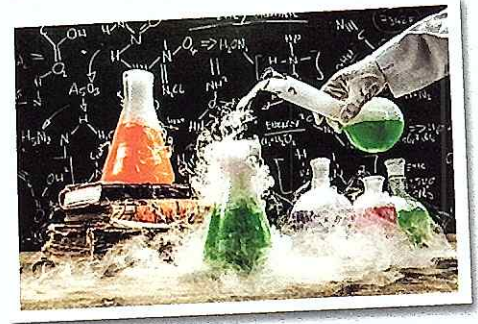
6. Ahmet Aydın, verimli bir ders için gerektiğini söylüyor.
a. önceden hazırlık yapılması
b. etkinliklerin eğlenceli olması

7. Ahmet Aydın, yabancı dil eğitiminde ana dili kullanmanın düşünüyor.
a. gerek duyulduğunda mümkün olabileceğini
b. yasaklanması gerektiğini

8. Ahmet Aydın, dinleyicilere soruyor.
a. dil bilgisi konularını nasıl anlattıklarını
b. öğrencilerini derse nasıl motive ettiklerini

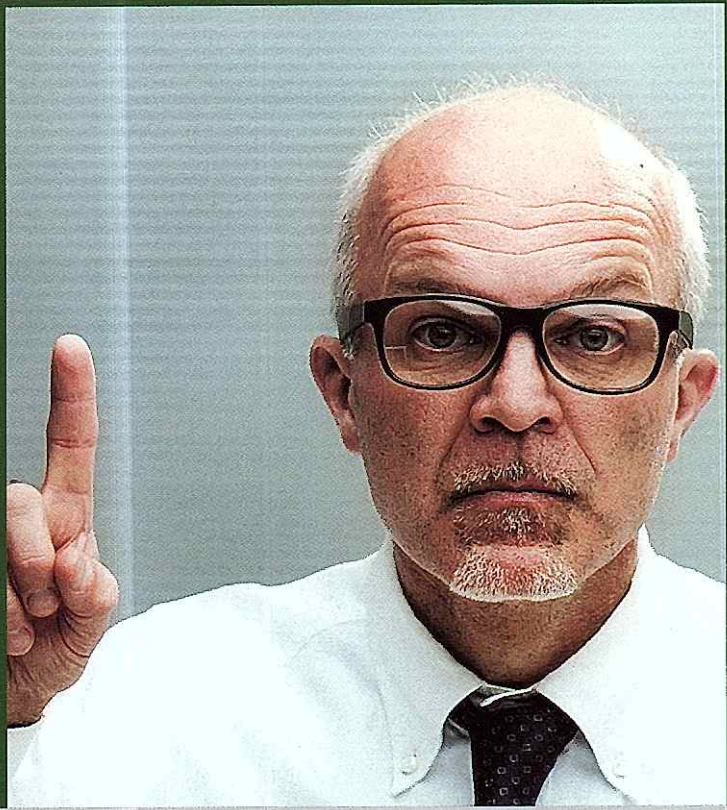
KENDİNİ ÇEK

İnternette bir araştırma yapalım ve beğendiğimiz bir deneyi kendimiz yapalım.
Deneyimizde kullandığımız aletlerden söz edelim.
Deneyi nasıl yapacağımızı ve deneyin sonuçlarını anlatalım.
Deneyi gerçekleştirelim.

GÜNLÜK İFADELER

BİLGİ

Bilmiş

Ukala

Malumatı olmak

Karış karış bilmek

Avucunun içi gibi bilmek

Haberim var / yok

Zırcakil

Kitap kurdu

Kafası zehir gibi

Cin gibi

Kaçın kurası

Zekâ küpü

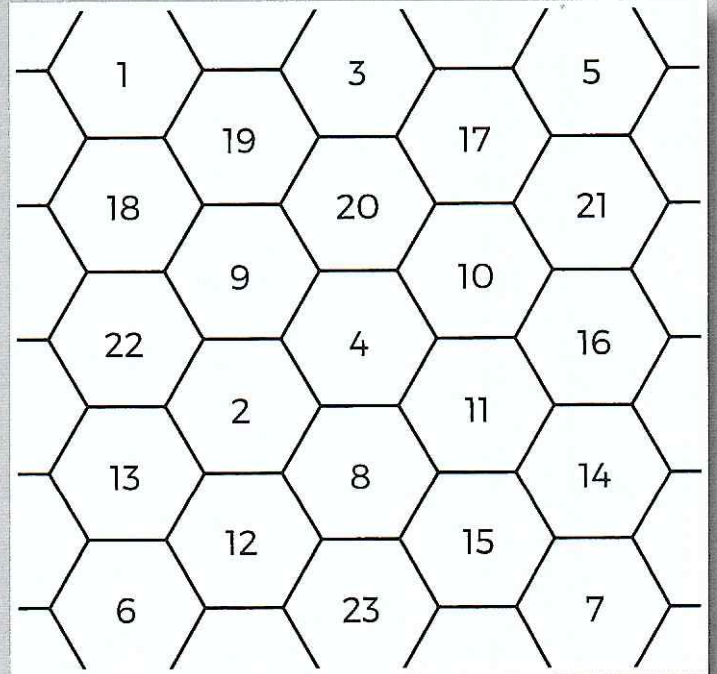
MİKROFON SENDE

Bu oyundaki amacımız tabloda bulunan dört kutuya sahip olmak. Aşağıdaki kutulardan birini seçelim ve kutuda yazan konu hakkında bir dakika konuşalım. Eğer bir dakika konuşabilerseniz o kutu sizin olur ve diğer arkadaşlarınız o kutuya sahip olamaz. Sizin olan kutunun üstüne mutlaka adınızı yazın. Bir dakikalık sürenin tümünde konuşmanız gerektiğini unutmayın. Dört kutuyu birbirine bağlayabilen öğrenci oyunu kazanır. Oyunu kazanmak için oyun sırasında arkadaşınızın kutuları bağlamasına engel olmaya çalışın.

1. Zaman yönetimi
2. Boş zamanlar
3. Aşk
4. Aşk efsaneleri
5. Sinema
6. Ulaşım
7. Diziler
8. Filmler
9. Müzik
10. İş dünyası
11. Hukuk
12. Çocukluk, gençlik günlerimiz

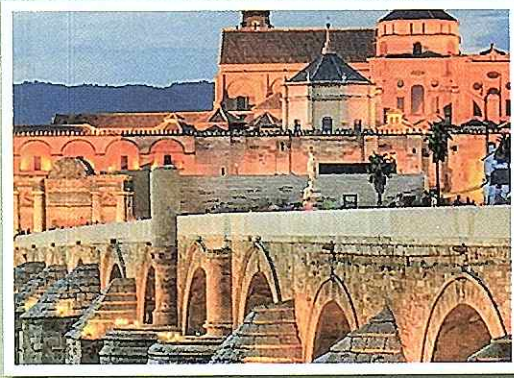
13. Meslekler
14. Hayat hikâyemiz
15. Eğitim
16. Hayaller
17. Teknoloji
18. Kitaplar
19. Şikâyetler
20. Suç
21. Para
22. Türkçe
23. Bilim

Darulfünun

Darulfünun, Osmanlı İmparatorluğu döneminde II. Abdülhamit tarafından kurulan üniversitedir. Hukuk, tıp, edebiyat, matematik, Türkçe, Arapça, Fransızca, İngilizce ve Rusça gibi birçok alanda eğitim vermiştir. Üniversitede yerli ve yabancı birçok bilim adamı hocalık yapmıştır. Darulfünun, bugün İstanbul Üniversitesi adı altında eğitimlerine devam etmektedir.

Kurtuba Üniversitesi

Kurtuba Camii İspanya'da Endülüs Emevi Devleti zamanında yapılan muhteşem bir camidir. Caminin yanında büyük bir saray, hastaneler, medreseler yapılmıştır. Bunların yanında bir de büyük bir üniversite kurulmuştur. Avrupa'da ilk kurulan üniversite budur. Burada fen, sosyal bilimler ve tıp alanında dersler verilmiştir. Birçok bilim adamı burada yetişip bilime önemli katkılarda bulunmuştur.

Keyruvan Üniversitesi

Dünyadaki ilk üniversitelerden biri Fas'ın Fez şehrinde kurulan Keyruvan Üniversitesi'dir. Bu üniversite yaklaşık 859 yılında kurulmuştur. Üniversite kurulduktan sonra dönemin bilim merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Bilimdeki birçok gelişmenin temeli bu üniversitede atılmıştır.

BİR ADIM ÖTESİ

fiil + mA + iyelik eki şartıyla / koşuluyla

fiil + mAk şartıyla / koşuluyla

Arkadaşınız 18.00'den önce gelmesi şartıyla kargosunu teslim alabilir.

Kimseye söylememen şartıyla sana bu bilgiyi verebilirim.

Vize almak koşuluyla ülkeler arası seyahat edilebilir.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Öğretmenine ve okula alış..... kızım okula severek gidiyor.
a. -tıği sürece b. -tıkça
2. Saat on birden önce evde olmaya söz ver..... akşam dışarı çıkabilirsin.
a. -diğine göre b. -eceğın zaman
3. Yarın işe git..... erken kalkmak zorunda değilim.
a. -meyeceğım sürece b. -meyeceğımnden
4. Kurallara uy..... yanımızda kalmaya devam edebilir.
a. -duğundan beri b. -duğu sürece
5. Sessiz kalmaya söz ver..... bizimle film izleyebilirsin.
a. -diğın sürece b. -diğinden beri
6. Yarın buraya gelince özür dile..... onu affedebilirim.
a. -diğı takdirde b. -diğine göre
7. Farklı yabancı dillere ilgi duy..... İtalyanca kursuna gitmeyi düşünüyor.
a. -duğu sürece b. -duğu için
8. Gelecek hafta kar yağ..... koşuya gidebiliriz.
a. -madıkça b. -madığı sürece
9. Onu tanı..... daha çok seviyorum.
a. -diğıma göre b. -dıkça
10. Bugün derse geç kal..... taksiye binmek zorunda kaldı.
a. -diğından b. -diğına göre

2. Aşağıdaki boşlukları “-DIĞINA / -(Y)ACAĞINA göre” ile dolduralım.

1. Acık..... yemek yiyebiliriz.
2. İşleri yolunda git..... çok para kazanıyordur.
3. Akşam eve misafir gel..... bizim de erken gitmemize gerek yok.
4. Bu işlere zaman ayırma..... neden kabul ettin?
5. İşimi yap..... sorun yok demektir.
6. Bu saate kadar gel..... başına bir şey gelmiştir.
7. Cüzdanını bul..... artık gidebiliriz.

3. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. İstanbul'a erken varmanız durumunda
2. Evden geç çıkmak durumunda
3. Pratik yapmanız durumunda
4. Hiçbir şey anlamamaları durumunda
5. fazla puan alacaksınız.
6. hemen hastaneye gelin.
7. birçok insan işsiz kalacak.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Pek çok sunuyu oldukça rahat takip edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Günlük hayatta yer alan teknik bilgileri ayrıntılarıyla anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Zor olan bölümleri birkaç kez okuyarak uzun ve karmaşık metinleri tamamen anlayabilirim.	1	2	3	4	5

İSİMLER

akson
anestezik
anemi (kansızlık)
antidepresan
antropoloji
arpa
ataç
bulgu
çavdar
çölyak
dendrit
egzama
frontal lop
glüten
hiperforin
ishal
izole
kekik
kimyon
kolonoskopi
limbik sistem
lop
medeniyet
neokorteks
nöron
nükleer santral
oksipital lop
otonom
parietal lop
sarı kantaron
sedatif
serebellum (beyincik)
söz dizim
tavır
temporal lop
tutum
uyarıcı
yatıştırıcı
yulaf

FİİLLER

dayandırmak
işlenmek
maruz kalmak
saptamak
soyutlanmak
türetmek

1 (Syf 12)

Takvim; zamanın yüzyıl, yıl, ay, hafta ve gün gibi parçalarına bölünüp düzenli bir sırayla gösterildiği çizelgedir. Takvim; sosyal, ticarî, dinî ya da idarî bir amaçla günleri organize eden bir sistemdir. Takvim düzenlemesi; zamanı dilimlere bölüp gün, hafta, ay ve yıl gibi isimlendirilerek yapılır. Birçok uygarlık ve toplum kendi özel ihtiyaçlarına uygun takvimler geliştirmiştir. Türklerin en eski takvimi 12 hayvanlı takvimdir. Dünyada en çok kullanılan takvimler miladî ve hicri takvimdir. Miladî takvim, Hz. İsa'nın doğumunu başlangıç olarak almaktadır ve güneş yılına göre hazırlanmıştır. Hicri takvim ise Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göçünü başlangıç olarak almaktadır ve ay yılına göre hazırlanmıştır.

İlk Babil takvimleri ay yılı, yani birbirini izleyen iki dolunay arasındaki 29,5 günlük dönemi temel alan bir sistemdi. Bu döngüye göre 365 gün olarak gözlemlenen ortalama güneş yılından daha kısa, 354 günlük bir ay yılı ortaya çıktı. Güneş yılına dayalı takvim ilk geliştirilenler ise Eski Çağ Mısırlılarıydı. Mısır'da yazım Nil taşkınlarının etrafında dönüyordu. Gece göğünün en parlak yıldızı olan Sirius, her yıl Nil'in taşıdığı zamanlarda, gün doğumundan hemen önce parlamaktaydı. Mısırlılar takvimlerini bu olayla ilgili yapılandırdılar. Mayalar da zaman kaydı tutmakla ilgilileniyorlardı ama takvimlerini yıllık bir periyotla ilişkilendirmemişlerdi. Onlar hem geçmişe hem de geleceğe yönelik bir takvim sistemi kurmuşlardı.

Modern takvimlerin temeli ise M.S. 8. yüzyıla atıldı. M.Ö. 46 yılında Jül Sezar tarafından kabul edilen Jülyen takviminin son şekli, M.S. 8. yüzyılda imparator Augustus döneminde verildi. Jülyen takvimi Batı dünyasında 16. yüzyıla kadar kullanıldı.

2 (Syf 16)

Gençliğimde öyle hayallerim vardı ki... Üniversiteden birincilikle mezun olacaktım. Bunun için üniversitenin ilk yıllarından itibaren düzenli ders çalışacaktım ve bütün kültürel etkinliklere de katılacaktım. Bunların yanı sıra pek çok arkadaşım olacaktı ve hepsine vakit ayıracaktım. Evet, pek çok arkadaşım oldu ve onlara hep zaman ayırdım. Ama bırakın birincilikle mezun olmayı 4 yıllık okulu 7 senede bitirdim. Üniversiteyi zar zor bitirince kendi kendime "Madem üniversite hayallerin gerçek olmadı, o zaman iş hayatında başarılı olursun." dedim. Başladım yine hayaller kurmaya. İyi bir özgeçmiş hazırlayıp büyük firmalara başvuruy yapacaktım. Mülakatlara çok iyi çalışacaktım ve iyi maaşlı bir iş bulacaktım. Belki biraz zaman alacaktı ama sonunda güzel bir işe kavuşacaktım. Çok zaman aldı. Büyük firmalar benim gibi tecrübesiz birini işe almak istemiyordu. İyi bir iş bulmam iki yıl sürdü. İstedğim işi geç buldum ama en azından iyi bir maaş ve güzel bir kariyerim olacaktı. İş yerindeki ilk aylarım çok güzel geçti. İşleri öğrendim ve neler yapmam gerektiğini anladım. Fakat zaman geçtikçe işler yoğunlaştı. Çalıştığım ekipteki herkes benden daha hızlıydı. Projelerde hep geç kalıyordum ve kimseye yetiştiremiyordum. Bir gün bir iş arkadaşım beni yemeğe çıkardı ve benimle açık açık konuştu. Bana sürekli her şeyi ertelediğimi ve hatta hayatımı ertelediğimi söyledi. Haklıydı. Ben o güne kadar yapmam gereken her şeyi "Yarın yaparım.", "Sonra hallederim." demiştim. O arkadaşımın yönlendirmesiyle bir uzmanla görüştim. Yılların alışkanlıklarını değiştirmek zor oldu. Yine de sonunda daha planlı birine dönüştüm. Ben yavaş değiştim ama başarı hızı geldi. Daha planlı birine dönüştüğüm an iş yerinde çok daha aktif bir çalışan oldum. Zamanla dikkat çekmeye ve daha iyi iş teklifleri almaya başladım. Üstelik sosyal hayatıma ayırdığım vakit de hiç azalmamıştı. Hatta sık sık seyahat etmeye başladım ve pek çok yeni yer gördüm. Sosyal çevrem de gelişti ve yeni insanlarla tanışmaya başladım. Eşimle de bu dönemde tanıştım. Benim hikâyemi dinleyen hayat arkadaşım bu hikâyeyi özellikle siz öğrencilerle paylaşmam gerektiğini söyledi. İşte sevgili öğrenciler, bugün size bunları anlatmak için buradayım. Hayat çok hızlı akıyor. Sanki daha dün sizin gibi bu sıralarda otuyordum. Hayatınızın kontrolünü ellerinize alın ve başarı adımlarınızı ertelemeyin.

3 (Syf 22)

Sunucu: Merhaba, bugünkü konuşumuz Türkiye'de halkla ilişkiler denince akla gelen ilk isim: Betül Mardin. Betül Hanım, hoş geldiniz.

Betül Mardin: Merhaba, hoş bulduk.

Sunucu: Betül Hanım, çocukluğunuzdan başlayalım istiyorum. Çocukken konuşuyormuşsunuz, neden?

BM: Çünkü evde Türkçe, Almanca, Fransızca, İngilizce ve Arapça konuşuluyordu. Annem ve babam benimle Türkçe konuşuyordu. Dadım İsviçreliydi ve evde annem dadımla Almanca konuşuyordu, babam ise Fransızca konuşuyordu. Büyükbabam da Mısırlıydı ve babam ile İngilizce ve Arapça konuşuyordu. Hâlimle bakar mısınız? Ben "Evet" mi diyeyim, "Yes" mi diyeyim, "Oui" mi diyeyim, "Ja" mi diyeyim, "Aywa" mi diyeyim? Şaşırmışım. Dört yaşına kadar hangi dili konuşacağımı seçememişim.

S: Kalabalık bir ailede büyümüşsünüz? Neredeyse bin yıllık geçmişli olan bir ailenin mensubusunuz.

BM: Hem eski hem de çok büyük bir ailem var. Düşünün, yemeğe oturuyorsunuz, sofrada on sekiz kişi var. On sekiz kişiden birisiniz. Herkes kendi arasındadır başka şeyler konuşuyor. S: Kuraıcı bir ailede mi büyüdünüz? Ailenizde sofrada, evde uyulması gereken kurallar var mıydı?

BM: Olmaz mı? Örneğin, bizim ailemizde çocuklar konuşamazdı. Çocuklar sadece dinlerlerdi. Ayrıca sofrada istememesi de beğenmesen de her şeyden yemek zorundaydın.

S: Sonra ne oldu?

BM: Bu kurallar benim bugünkü hâlime getirdi. Bir gün annem ablamı ve kuzenlerimi okula götürürken beni de yanında götürmüştü. Onlar müdürle odada konuşurken, ben koridorda gezmeye çıktım. Bir sınıfın kapısını açtım. İçerideki hoca beni görür görmez yanıma geldi, beni havaya attı ve kucakladı. Meğer sınıftaki öğretmenin o sene çocuğu ölmüş, ben de o çocuğa benziyordum. Şansına bakar mısınız? Öğretmen beni aldı orada bir çocuğun yanına oturttu. Sonra annem geldi "Ah!" dedi, "Çok özür dilerim, efendim." dedi. Öğretmen "Hiçbir sorun yok, o benim öğrencim ve bundan sonra burada oturacak." dedi. Daha beş yaşındaydım. Ben beş yaşında ilkokula başladım ve ilkokuldan sonra koleje gittim ancak "On yaşında çocuk ortaokula başlayamaz." dediler. Ama ben başarılı olacağımı söyledim. Bir insanın bir işi yapmaya karar verdikten sonra başarılı olabildiğini ben o zaman anladım. Kararımı verdim ve yaptım.

S: Betül Hanım, mezun olduktan sonra iş hayatına nasıl atıldınız?

BM: Ben ilk olarak gazetecilik yaptım. Derken bu halkla ilişkiler mesleği hoşuma gitti, bu alanla ilgilenmeye başladım. 1985 yılında İsviçre'de büyük bir organizasyon yapıldı ve orada Dünya Halkla İlişkiler Derneği başkanı seçildim.

S: O yıllarda "halkla ilişkiler" diye bir meslek çok az biliniyordu. Siz bu alana nereden merak saldınız?

BM: Bu alanı Amerikalı arkadaşlarımdan duymuştum. Sonra bir iki kitap aldım ve bu alanın tarihini okumaya başladım. Baktım ki halkla ilişkiler bana çok uygun bir alan. Çünkü ben insanları seviyorum ve insanlarla çalışmaktan hoşlanıyorum. Bu alanda çalışmaya başladıkdan sonra farklı yerlerden teklifler geldi. Özellikle yabancı şirketlerden. Daha sonra yurtdışına gittim ve BBC'de çalıştım. Orada bu mesleği iyice öğrendim.

S: Siz yurt dışına gittiniz, oradan insanlar Türkiye'ye geldi ve halkla ilişkiler kavramı yavaş yavaş insanların aklında oturmaya başladı. Ama siz gazetecilik, radyoculuk ve televizyonculuk yapmaya devam ettiniz.

BM: Benim halkla ilişkilerdeki başarıyı TRT ve BBC gibi kanallarda çalışmam, gazetecilik yapmam sağladı.

S: 1926 doğumlusunuz ve çalışma hayatınız hâlâ devam ediyor. Betül Mardin bu enerjili nereden buluyor, efendim?

BM: Hayata karşı her zaman pozitifim. Çalışmaktan hiç sıkılmıyorum, emekli olmayı asla düşünmüyorum. Vatanim çok seviyorum. Hakikaten insanlara yardımcı olmak istiyorum. Arkamdan bir şey beni itiyor, bir şeyler yapmam gerektiğini hissediyorum. Her Türkün erkek ya da kadın yaşlandığında geriye dönüp baktığında "Vatanıma ne gibi bir fayda sağlayabildim?" diye düşünmesi lazım. Ancak o zaman rahat uyur-sun.

4 (Syf 34)

Leyla ile Mecnun hikâyesi yüzyıllardır dilden dile dolaşan klasikle bir aşk hikâyesidir. Bu hikâyenin konusu kısaca şöyledir: Mecnun, zengin bir tüccarın oğluymuş. Gerçek adı Kays'mış. Okulda bir başka tüccarın kızı olan Leyla ile tanışmış. Bu iki genç birbirlerine âşık olmuşlar. Her gün okula gider, uzun uzun bakışır ve konuşurlarmış. Okulda başlayıp gittikçe büyüyen bu aşkı Leyla'nın annesi öğrenmiş. Kızına çok kızmış ve onu bir daha okula göndermemiş. Kays, okulda Leyla'yı göremeyince çok üzül-müş. O günden sonra Kays başını alıp çöllere gitmiş ve aç susuz çöllerde gezmiş. Her gördüğü insana Leyla'yı sormuş. İnsanlar Kays'ın bu durumuna çok üzül-müşler ve bir süre sonra ona deli anlamına gelen "Mecnun" adını vermişler.

Mecnun'un babası, oğlunu bu durumdan kurtarmak için Leyla'yı ailesinden istemiş. Leyla'nın ailesi ise Mecnun'un deli olduğunu söyleyerek Leyla'yı vermemiş.

Bir zaman sonra ailesi, Leyla'yı zengin bir adamla evlendirmiş. Mecnun, Leyla'nın evlendiği haberini arkadaşı Zeyd'den duymuş ve çok üzül-müş. Mecnun dünya ile bağıni koparmış, herkesle ilişkisini kesmiş. Artık insanları Mecnun'un bu durumuna hem şaşıyor hem de üzülüyorlarmış. Mecnu nu gören herkes neden Leyla'yı bu kadar çok sevdiğini soruyormuş. Ama Mecnun hiçbir soruya cevap vermiyormuş. İnsanların onun içindeki aşkı anlamayacaklarını düşünüyormuş.

Bir süre sonra Leyla'nın zengin kocası ölmüş. Leyla her şeyi göze alarak çöle Mecnun'u aramaya gitmiş ve onu çölde bulmuş. Fakat Mecnun, onu tanımamış ve "Leyla benim içimdedir. Ben kimsin?" demiş. Çünkü Mecnun'un aşkı ilahî aşka dönüşmüştü. Leyla bu durum karşısında kısa süre sonra hastalanıp yataklara düşmüş ve ölmüş. Mecnun, Leyla'nın ölüm haberini almış. Leyla'nın mezarına gidip mezarına sarılmış, ağlamış. Ve Allah'a dualar ederek canını almasını ve onu Leylasına kavuşturmasını istemiş. Mecnun'un duası kabul olmuş ve Leyla'nın mezarı başında ölmüş.

5 (Syf 39)

Yusuf ile Züleyha kutsal kitaplarda anlatılan ve pek çok kültürde bilinen bir aşk hikâyesidir. Hikâyeye göre Mısır'da yaşayan Yakup'un on bir oğlu vardır fakat Yakup en çok Yusuf'u sever. Bu nedenle diğer oğulları Yusuf'u kıskanırlar. Kardeşleri bir gün bir bahaneyle Yusuf'u köyün dışına götürürler ve orada bir kuyuya atarlar. Babalarına da "Yusuf'u kurt parçaladı." derler. Bir zaman sonra kuyunun yakınından geçen tüccarlar, kuyudan bir ses gelmesi üzerine o tarafa yönelirler ve kuyunun içindeki Yusuf'u bulurlar. Yusuf'u kuyudan çıkarıp köle pazarında satarlar. Yusuf'u alan zengin adamın genç ve güzel bir karısı vardır. Karısının ismi Züleyha'dır. Züleyha Yusuf'la karşılaşınca ilk görüşte Yusuf'a âşık olur. Zamanla onun bu aşkı sarayın dışında da duyulur ve insanlar Yusuf ile Züleyha'nın dedikodusunu yapmaya başlarlar. Bir gün Züleyha dedikoduyu çıkaran kadınlara saraya çağırır ve onlara meyve ikram eder. Bir süre sonra Züleyha, Yusuf'u içeriye çağırır. Yusuf içeriye girer girmez bütün kadınların onun güzelliği karşısında şaşırır ve Yusuf'un güzelliğine hayran olurlar. Yusuf dışarıya çıktığında kadınlar ellerinin kan içinde kaldığını görürler çünkü hepsi Yusuf'u güzelliği karşısında meyve yerine ellerini keser. Bu olaydan sonra hepsi Züleyha'ya hak verir. Ancak Yusuf, Züleyha'nın aşkına hiçbir zaman karşılık vermez. Züleyha, bu duruma çok sinirlenerek Yusuf'a iftira atar. Züleyha'nın kocası da Yusuf'u zindana attırır. Bir süre sonra Yusuf'un masumluğu ispatlanır ve Yusuf zindandan çıkar. Yusuf hapisteyken orada bazı kişilerin rüyalarını yorumlar ve kısa bir süre sonra Yusuf'un yorumları gerçekleşir. Yusuf'un rüyaları yorumlama yeteneği tüm ülkede duyulur. Mısır Firavnu da rüyasını yorumlatmak için Yusuf'un yanına gider. Yusuf, Firavnu'nun rüyasını yorumlar ve rüyasına göre ülkede 7 yıl bolluk, 7 yıl da kıtlık olacağını söyler. Firavnu bu yorum üzerine 7 yıllık bolluk dönemine, gelecekteki 7 yıllık kıtlık için tedbir alır. Böylece ülkesi kıtlık dönemini sorunsuz geçirir.

Bu arada sarayda bir başına kalan Züleyha, Nil'in kenarına bir kulübe yaptırarak orada yaşamaya başlar. Yusuf'un hasretinden ağlaya ağlaya gözleri kör olur. Bir gün putlarını kendisine hiçbir şekilde yardım etmediğini anlayan hak yola döner ve iman eder. Züleyha, iman etmesinin üzerinden birkaç za-

man sonra alayıyla birlikte Nil'in kenarından geçmekte olan Yusuf'u görür. Züleyha, Yusuf'un yanına giderek ondan kendisinin gençleşmesi ve güzelleşmesi için Allah'a yalvarmasını ister. Yusuf dua eder ve Züleyha muradına erer, sonra asil muradının Yusuf'un kendisi olduğunu söyler. Tam bu sırada gökten bir melekle gelerek Yusuf'a Züleyha ile kendisinin Allah katında nikâhlandıklarını söyler. Bunun üzerine Yusuf'un Züleyha'ya karşı gönlüne bir muhabbet düşer, sonra da Yusuf'la Züleyha evlenirler.

Yusuf'un kardeşleri, yaşanan kıtlık nedeniyle yardım almak için Mısır'a giderler. Onlar Yusuf'u tanımazlar ama Yusuf onları tanıır. Bu sırada çeşitli olaylar cereyan eder. Kardeşleri Mısır'a üçüncü kez geldiklerinde Yusuf kardeşlerine kendini tanıtır. Kardeşleri, Yusuf'a "Babamın seni yokluğuna dayanamadı, ağlamaktan kör oldu." derler. Bunun üzerine Yusuf, babasına gömleğini gönderir. Yusuf'un babası Yakup, oğlunun gömleğini gözlerine sürünce gözleri açılır. Daha sonra Hz. Yakup Mısır'a gider ve oğlu Yusuf ile buluşur.

6 (Syf 44)

Aslı: Ne haber Elif ne yapıyorsun?

Elif: Ne yapayım canım. Bildiğin gibi iş, güç. Ben de seni arıyordum. Akıldımdaydın. Ne zamandır konuşamadık. Sen neler yapıyorsun?

Aslı: Benim de her şey bildiğin gibi. Ama sana çok şaşıracağın haberlerim var.

Elif: Hayırdır ne oldu?

Aslı: Alper yanında mı?

Elif: Yok değil, yalnızım. Ay, çok merak ettim şimdi.

Aslı: Alper yüzük almış Elif, evlilik teklifin yolda geliyor.

Elif: Ne?! Ciddi misin? Ne zaman almış? Sen nereden biliyorsun?

Aslı: Cem söyledi. Onunla gidip bakmışlar yüzüğe. Ama bak, sakın çaktırma. Cem'e de söz verdim, sana söylemeyeceğim, diye. Ama dayanmadım. Bu cumartesi teklif edecekmış. Elif: Ay bu cumartesi mi? İnanmıyorum. Ne giyeceğim? Hemmen kuaför randevusu almam lazım.

Aslı: Ben de zaten o yüzden sana haber vermeye karar verdim. Çünkü Alper bir fotoğrafçıyla da anlaşmış. Teklif sırasında videolarını, fotoğraflarını çekeceklermiş. Güzel bir elbise giy, biraz süslen.

Elif: İyi ki söyledin. Alper "Cumartesi akşamına plan yapma. Beraber yemek yiyelim." demişti ama hiç aklıma bu gelmedi. Kot, tişört giderdim. Of, ama çok heyecanlandım.

Aslı: Ay, yüzüğün çok güzelmiş Elif. Cem bile çok beğenmiş. Güzel bir restorana gidecekmisiniz. Deniz kenarında biraz yürüyecekmisiniz. O sırada teklif edecekmış. Çok da ince giyinme yani. Hava serin, ona göre hazırlan.

Elif: Peki baş başa mı olacaktınız? Arkadaşlarımız da gelecek miymiş?

Aslı: Ay, o kadarını da söylemeyeğim artık. Biraz da sürpriz olsun.

Elif: Yani Aslı, her şeyi anlattın zaten sürprizi mi kaldı?

Aslı: Of, konuşuyorsun beni. Arkadaşlarımız da gelecekmış tabii ki. Hatta ben de geleceğim. Ama sen bizi görmeyeceksin. Hepimiz tekliften sonra yanınıza geleceğiz. Alper annelerle de haber verecekmış. Ama gelirler mi bilmiyorum?

Elif: Harika! O zaman sen hem benim hazırlanmama yardım edersen hem de benim için yanına fazladan ceket alırsın. Hemmen plan yapmamız lazım Aslı. Akşam bana gelsene. Hem bu haberi kutlamamız lazım.

Aslı: Cumartesi akşam kutlayacağız ya zaten. Tamam, akşam iş çıkışı gelirim. Cem de beni senden almaya gelir. Ama bak, sakın! Ne Alper'e ne de Cem'e çaktırmayacaksın. Valia sonra bana çok kızarlar.

Elif: Tamam tamam, merak etme. Hem bende de haberler var. Madem evlilikten konuşuyorsun, akşam detaylı anlatırım.

Aslı: Ne haberi? Akşama kadar meraklan. Söyle ne olmuş?

Elif: Bugün Serpil aradı. Düşün yerine karar vermişler. Düşünleri temmuzda bir köşkte olacaktı. Bütün masrafları Mert'in ailesi ödeyecekmış. Gelinliğini de çok ünlü bir tasarımcıya dikirecekmış. Akşam hepsini anlatırım.

Aslı: Yaaa! Mert'in ailesi o kadar zengin miymiş? Neyse tamam, akşama konuşuruz. Benim de işe dönmem lazım zaten. Elif: Tamam. Çıkınca ara. Yemek hazırlayacağım. Bir şey ye-

meden gel. Haydi, öpüyorum. Aslı: Tamam. Ben de öptüm.

7 (syf 58)

Sahil Şeridi Otelini

Otelinizin hiçbir hizmetinden memnun kalmadık! Antalya'nın merkezine gidebilmek için 1,5- 2 km yürümemiz gerekiyordu, plaj da otelimize 15 dk. uzaktıydı. Özellikle otelin yemekleri kötüydü, ısıtıp ısıtıp getiriliyormuş gibi. Gündüz su istedim, otelde içecek su bile kalmamış. Otelde çıkıp marketten su alıyorduk. Arkadaşım ve ben tatil zehir olmasın, diye anlayışlı davranacak olduk ama her yerden bir sorun çıktı. Doğrusu 2 gün zor dayandık, üçüncü günde de ipler iyice koptu. Öğlen saatlerinde şortlarımızı giyip plaja indik, gün boyu denizdedik. Akşam 19.00 gibi otele geldik, odamıza geçtik. Odamda masanın çekmeceesine cüzdanımı ve telefonumu koymuştum ama ikisi de yerinde yoktu. Otelin müdürüne bu durumu anlattım. Müdürün cevabı da "Ben ne yapayım, telefonunuza sahip çıksaydınız." oldu. Kuşkusuz otel görevlileri cüzdanımı ve telefonumu çaldı. Keşke polis çağırmasaydı. Eve döndükten sonra araştırdım. Oradayken şikâyet etmediğimiz için hiçbir şekilde hakkımızı arıyamıyorduk. Markaton.com!

Gönderilmeyen siparişimin para iadesini istiyorum! 13 Haziran'da markaton.com'dan bir ürün sipariş ettim. Ürünle ilgili ödemeyle hemen kredi kartımdan düşüldü. Bundan sonra sorunlar başladı. Yaklaşık bir hafta, ürünü kargoya veremediler. Sonrasında kargoya verdik, diye bilgilendirme yaptılar ve kargo takip numarası gönderdiler. Verilen kargo takip numarası ile ilgili bir kayıt, kargo firmasında yok. Bununla ilgili de bana bilgilendirme yapacaklarını söylediler. Aksine yine bilgi veremediler. Bunun üzerinden de yaklaşık bir hafta geçti. Uzun zamandır internetten alışveriş yaparım. Açıkçası ilk defa bu kadar çalışma ciddiye alından yoksun bir firma gördüm. Bakalım, ücret iadesi için tekrar e-posta yolladım. Zira cevap gelmezse yasal süreci başlatmayı düşünüyorum, hiç üşenmeden. Sanırım onlar ürünü mü yollayana kadar ben onlara çoktan dava açmış olacağım.

Yeni Dünya Dil Kursu

Kurs dondurma sürecinde sorun çıkardılar! İstanbul-Taksim şubesinde yaklaşık seksen saatlik bir eğitim aldıkdan sonra iş pozisyonumdaki değişiklik nedeniyle kursumu önce dondurdum. Bir ay sonra da iş yoğunluğum nedeniyle kaydımı iptal ettirmek istediğimde bunun mümkün olmadığını öğrendim. Ödleşmeye göre kurs ücretinin tamamını ödemek zorunda olduğumu söylediler. Ben hiçbir şekilde bu kuruma ekstra bir ödeme yapmayacağım. Hukuki süreci başlattım şu an. İhtarnameyi gönderdim, ellerine ulaşmış olmalı. Bundan sonraki süreci avukatım takip edecek.

8 (syf 62)

11.5.1964 tarihinde Erzurum'da doğdum. 1971-1976 yılları arasında Erzurum Atatürk İlkokulunda, 1976-1979 yılları arasında Erzurum Ayşe Hanım Ortaokulunda ve 1979-1982 yılları arasında Erzurum Mehmet Akif Ersoy Lisesinde okudum. 1982 yılında kazandığım İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümünü 1986 yılında birincilikle bitirdim. 1986-1990 yılları arasında Can Tekstil'de uzman yardımcısı olarak görev yaptım ve sonra 1990-1996 yılları arasında Selin Güzellik firmasında uzman olarak çalıştım. 1996 yılından beri Eczacıbaşı'nda Hijyenik Ürünler Bölüm Şefi olarak çalışıyorum. Görevlerim sırasında İngiltere, Hollanda ve Almanya'daki çeşitli fabrikalarda incelemelerde bulundum. Evliyim ve üç çocuk sahibiyim. Çeçerleler ilgilenmekten, klasik müzik dinlemekten ve yürütmekten hoşlanırım. 1987 yılından beri İstanbul Yüzme İhtisas Kulübü'ne üyeyim. İleri derecede İngilizce, orta derece İspanyolca, başlangıç düzeyinde Çince biliyorum. Bu dillerden başka çok temel düzeyde, iletişim kurabilecek kadar da Arapça biliyorum. Excel, Word ve Photo-Shop gibi bilgisayar programlarını kullanabilirim.

9 (syf 68)

Sunucu: Merhaba sayın dinleyiciler. "Hakkınız Var" isimli programımıza hoş geldiniz! Bu haftaki konuşumuz Avukat

Ayla Değirmenci. Ayla Hanım bugün çeşitli konularla ilgili sorularınıza cevap verecek ve size yardımcı olmaya çalışacak. Ayla Hanım, hoş geldiniz.

Ayla Hanım: Hoş bulduk.

Sunucu: Bir telefonunuz var. Lütfen önce kendinizi tanıtır ve sonra sorunuza sorur.

Elif Hanım: Merhaba, ben Elif Yıldırım. Üst kattaki komşumun sesinden çok rahatsız oluyorum. Kendisinin iki çocuğu var ve çocuklar akşama kadar evin içinde koşuyor. Ayrıca sürekli mobilyaları itip çekiyorlar. Gürültüleri hiç bitmiyor. Ayrıca apartmanın içinde sigara içiyorlar. Bu konuda yasal haklarını nelerdir?

Ayla Hanım: Elif Hanım, ilk önce gürültüye sebep olan komşunuzu sözlü bir şekilde uyarabilirsiniz. Eğer bu çare olmazsa apartman yöneticinizle iletişime geçebilirsiniz, sorunu onun hal etmesini isteyebilirsiniz. Bu konuyla ilgili ülkemizde kanunlar var. Bu kanuna göre aynı binada yaşayan kişiler birbirini rahatsız etmemek ve apartman kurallarına uymak zorundalar. Elif Hanım, siz bu kanuna dayanarak, mahkemeye başvurabilirsiniz. Yeterli deliller toplandıysa komşunuza para cezası alabilirsiniz.

Elif Hanım: Teşekkür ederim, Ayla Hanım.

Sunucu: Hatta bir diğer dinleyicimiz var. Kemal Bey, buyurun. Kemal Bey: Merhaba. Benim çok ciddi bir sorunun var ve eğer çözülmezse eşimle aramız bozulacak.

Ayla Hanım: Kemal Bey, sizi dinliyoruz. Umarım yardım edebiliriz.

Kemal Bey: Bir sosyal medya hesabım var. Ama hesabım çalındı.

Ayla Hanım: Biraz daha detay verebilir misiniz, Kemal Bey? Kemal Bey: Hesabımı çalan kişi arkadaşlarıma mesaj atıp onlardan para istemiş. Arkadaşlarım beni arayıp "Neden paraya ihtiyacın var?" diye sordular. Ben de hesabımın çalındığını bu şekilde anladım. Hesabımı nasıl geri alabiliriz?

Ayla Hanım: Kemal Bey, bunun için öncelikle sosyal medya şirketi ile internet üzerinden iletişime geçip hesabınızın çalındığını ve hesabınızı geri almak istediğinizi söyleyin. Eminim ki hesabınıza kısa sürede ulaşacaksınız.

Kemal Bey: Peki, bunu yapan kişiyi nasıl bulabiliriz?

Ayla Hanım: Hesabınızı çalan kişiyi bulmak istiyorsanız bir dilekçe yazarak savcılığa vermeniz gerekiyor. Daha sonra Emniyet Genel Müdürlüğünde siber suçlarla ilgilenen özel birim bu konuyu inceler. Onlar bu kişiyi tespit eder ve delilleri mahkemeye sunar.

Kemal Bey: Teşekkür ederim, Ayla Hanım.

Sunucu: Son bir dinleyicimiz daha var. Hamdi Bey sizi dinliyoruz.

Hamdi Bey: Merhaba, ben internet hizmetimi özel bir şirketten alıyorum. Yaklaşık iki aydır internetimde sorun var, internet çok yavaş. Telefonla internet şirketini üç kez aradım ama arayıp bir türlü çözemediler. İnternet sözleşmemi iptal etmek istediğimi söyledim ama bu durumda belli bir ücret ödemem gerekiyor. Zaten interneti kullanmadığım için iki aydır boşuna para ödüyorum, açıkçası bir de iptal etmek için para ödemek istemiyorum.

Ayla Hanım: Hamdi Bey, bu çok sık karşılaştığımız bir durum. Eğer bu şirketin hizmetinden memnun değilseniz üyeliğinizi iptal edin.

Hamdi Bey: Ama o zaman, para ödeyeceğim.

Ayla Hanım: Evet, ilk başta bir miktar para ödersiniz. Daha sonra Tüketici Mahkemesine başvurup internet hizmetini aldığınız şirketi dava edebilirsiniz. Mahkemeye vereceğiniz dilekçeyi internet hizmeti alamadığınızı ancak parasını ödediğinizi yazın. Mahkeme delilleri inceledikten sonra ödediğiniz paranın size iade edilmesine karar verecektir.

Hamdi Bey: Yani, önce iptal etmek için para ödeyin, interneti kapatın ve sonra şikâyet edin diyorsunuz.

Ayla Hanım: Evet, bu durumda yapabileceğiniz tek şey bu ne yazık ki.

Hamdi Bey: Peki, teşekkür ederim.

Sunucu: Ayla Hanım, bugün bizimle birlikte olduğunuz için teşekkür ederiz.

10 (syf 81)

İnsanlar temel ihtiyaç olarak gördükleri elektriği, suyu ve yiyecekleri farkında olmadan boşa harcayarak israf ediyor.

Hâlbuki alışkanlıklarını değiştirerek de israfa "Dur!" diyen pek çok örnek de var. Ancak bazıları var ki, onlar için "tutumlu" yerine "pintli" kelimesini kullanmak daha doğrudur. Pintli kişiler en küçük şeylerin bile hesabını yaparak neredeyse hiç para harcamazlar. "Pintiler" isimli belgesel de para harcamaktan korkan ya da para harcamaktan kaçınan insanların hayatlarından örnekler sunuyor. Şimdi bu belgeselde tasarruf alışkanlıklarıyla bizi şaşırtan üç kişinin söylediklerine kulak veriyoruz.

Fatih Kaya İstanbul'da yaşıyor ve su tasarrufu konusunda çok hassas:

"Merhaba ben Fatih Kaya. İstanbul'da yalnız yaşıyorum ve özellikle su konusunda çok tutumluymuş. Su herkesin ihtiyacı bu sebeple ücretsiz olmalı ama ne yazık ki suya para ödemek zorundayız. Ben mesela banyoya girerken kıyafetlerimi çıkarırmam. Böylece hem kendim hem de kıyafetlerim temizlenmiş olur. Çarşaf ve havlu gibi eşyalarını da üç ayda bir yıkıyorum çünkü çok sık yıkamaya gerek olduğunu düşünmüyorum. Zaten çarşaf ve havluları yalnız yaşadığım için bir tek ben kullanıyorum o yüzden sorun olmuyor. Evimde cam bardak da yok çünkü kullandıktan sonra yıkamam gerekir. Ben de restoranlardan ücretsiz aldığım plastik ya da kağıt bardakları kullanıyorum. Kullandığım plastik bardakları da hemen çöpe atmam. Bir gün boyunca aynı bardaktan su içerim."

Meltem Sönmez ise ısınmada tasarrufu önemsiyor: "Aslen Ankaralıyım ama üç sene önce Antalya'ya taşındım. Ankara'da kışlar çok soğuk olduğu için her yıl doğal gaz ve elektrige dünyanın parasını veriyordum. Ankara'dayken tasarruf etmek için bir süre kombiyi kullanmadım ama hava o kadar soğuktu ki hasta oldum. Sonra Antalya'ya taşınma kararı aldım. Elbette Antalya'da kışlar Ankara'ya göre daha sıcak geliyor. Burada ne sobaya ne de kombiye ihtiyaç var. Çok soğuk olduğu günler alışveriş merkezine ya da kütüphaneye gidiyorum. Oralarda vakit geçirip bir yandan da ısınıyorum. Nasılsa ikisine de gitmek ücretsiz. Akşamları da salona çadır kuruyorum çünkü çadırın içi daha sıcak oluyor. Tek sorunum Antalya'da yazların çok sıcak olması. Sıcığa dayanamadığım günlerde yine alışveriş merkezine gidip seriniyorum. Bazen de buradaki yaylalarda evi olan arkadaşlarımı arayıp kendimi davet ettiriyorum. Sağ olsunlar beni hiç kırmazlar."

Burcu Uyanık ise bütçesi çok kısıtlı olduğu için her alanda tasarruf etmeye çalışıyor.

"Eskişehir'de Ekonomi bölümünde öğrenciyim. Başarı bursum olduğu için yurda para vermiyorum ve yemekhanede günde bir öğün ücretsiz yemek hakkım var. Çok acil bir ihtiyaç olmadıkça sürece asla para harcamam. Genelde yemekhaneden fazla ekme alıp onları kahvaltıda yiyorum. Arkadaşlarımdan ders notlarını aldığım da asla fotokopi çektiğim. Onun yerine fotoğrafını çekerek ve telefondan çalışırım. Bence restoranlardaki yemeklere verilen para çok gereksiz ve israf. Bu yüzden restoranlarda yemek yemek için asla para harcamam. Ancak bazen arkadaşlarımla beraber bir kafeye ya da restorana giderim. Onlar yiyecek siparişi verdiğinde aç bile olsam tok olduğumu söylerim. Daha sonra onların yemeklerinin tadına bakmak bahanesiyle karnımı doyururum. Eminim ki arkadaşlarımdan cimri olduğumu söylüyorlardır, ama umurumda değil. Bence onlar restoranlarda para harcayacak kadar savurgan.

11 (syf 85)

Adam: Hah, sıra bize geldi. Üçüncü masa diyor. Gidelim.

Müşteri Temsilcisi: Merhaba, hoş geldiniz.

Adam ve Kadın: Merhaba.

Adam: Biz eşimle kredi başvurusunda bulunmak istiyoruz. Ev kredisi için...

Müşteri Temsilcisi: Tabii, yardımcı olalım. Öncelikle belli bir miktar paranızın olması gerekiyor. Bunun üzerine banka kredisi çekebilirsiniz.

Kadın: Ne kadar paramız olması gerekiyor?

Müşteri Temsilcisi: Alacağınız evin fiyatına göre değişiyor. Alacağınız evin fiyatının en az %20'sini nakit ödemelisiniz. Bu miktarın üstünü kredi ile tamamlayabilirsiniz.

Adam: Peki, sürece nasıl olacak? Yani evin fiyatını size biz mi söyleyeceğiz?

Müşteri Temsilcisi: Siz alacağınız eve karar verdikten sonra gayrimenkul uzmanımız gelip evi görecek. Almak istediğiniz konuta bir fiyat belirledikten sonra kredi başvurunuzun onay-

lanıp onaylanmadığı belli olacak.

Kadın: Yani onaylanmama ihtimali var mı?

Müşteri Temsilcisi: Aylık gelirinize ve çekmek istediğiniz krediye bağlı. Ortak konut kredisi olarak, yani ikiniz beraber krediye başvurursanız, eşinizin ve sizin gelirinize bakacağız.

Adam: Evet, ikimiz birlikte başvurmak istiyoruz. Tapu da ikimizin üstüne olacak.

Müşteri Temsilcisi: Aslında o çok da önemli değil. Zaten evli olduğunuz için tapu tek kişinin üstüne olsa da ortak mal kabul edilir.

Kadın: Peki, olur da krediyi ödeyemezsek süreç nasıl işliyor? Bazı ödemeleri ertelemek mümkün mü?

Müşteri Temsilcisi: Tabii, ne siz ne de biz böyle bir durumla karşılaşmak isteriz. Birkaç erteleme yapmak mümkün olabilir ama bunun da şartları var. Borcunuzun ödeme zamanı geçerse öncelikle size bir hatırlatma yapıyoruz. Üç ay boyunca kredi borcunuzu ödemederseniz ne yazık ki yasal işlem başlatmak durumunda kalıyoruz.

Kadın: Yasal işlem sonucunda ne oluyor?

Müşteri Temsilcisi: Zaten krediyi evinize ipotek koyarak veriyoruz.

Adam: Nasıl yani?

Müşteri Temsilcisi: Yani kredinizin tamamını ödeyip bitirene kadar ev tamamen size ait olmuyor ve borcunuzu ödemediğiniz durumda banka haciz koyarak evi satışa çıkarıyor. Yani kısacası evinizi kaybedebilirsiniz. Elbette bu olağanüstü durumlarda gerçekleşiyor. Borcunuzu bir ay ödeyemeyecek gibi olursanız bankamızla iletişime geçip borcunuzu yeniden yapılandırabilirsiniz. Ama ödemelerinizi aksatmaya devam ederseniz, o zaman bu yapılandırmaları da kaybedebilirsiniz. Bence şimdiden bunları düşünmeyelim. Öncelikle almak istediğiniz evin krediyi uygun olup olmadığına bakalım. Zaten imzalayacağımız sözleşmede bütün şartlar yazıyor. En son aşamada bunları konuşuruz.

Adam: Doğru söylüyorsunuz. Konut kredilerinin faiz oranları nedir?

Müşteri Temsilcisi: Çektiğiniz kredinin vadesine göre değişimle beraber ortalama %1,40 gibi bir faiz oranımız var.

Kadın: Ben bu faiz oranlarından anlamıyorum. Bana şöyle açıklayabilir misiniz? Bankanızdan yüz bin lira konut kredisi çekerseniz ne kadar geri ödeyeceğiz?

Müşteri Temsilcisi: Bunu hesaplamam gerek. Kaç yılda geri ödemek istiyorsunuz?

Kadın: Aylık ödediğimiz miktara göre değişecek. Ama şimdilik üç yıl diyelim.

Müşteri Temsilcisi: 36 ay vade ile 100 bin liralık bir krediyi aylık ortalama 3500 lira ödeyeceksiniz. Yani geri ödemeniz toplamda 128 bin lira gibi bir rakam oluyor. Vade yani ödeme süresi arttıkça faiz oranı yükselir.

Adam: Son bir sorum olacak. Kredi ödemelerimiz devam ederken toplu bir şekilde krediyi kapatmak mümkün mü?

Müşteri Temsilcisi: Evet, mümkün. Ama o durumda da farklı işlemler yapmak gerekiyor. Ödemeniz gereken faizin bir kısmını yine ödüyorsunuz. Aslında bana sorarsanız erken kapamaya hiç gerek yok. Aylık ödemelerinizi düzenli yapıyorsanız, elinizdeki parayı krediye yatırmak yerine, o parayla başka bir yatırım yapabilirsiniz.

Adam: Evet, mantıklı. Tamam o zaman, eşim için de uygunsuz biz işlemleri başlatmak istiyoruz. Başvurumuzu yapalım.

Kadın: Evet, uygun. Almak istediğimiz evin bilgilerini size emlakçı aracılığıyla iletebiliriz.

Müşteri Temsilcisi: Tabii, başvurunuzu aldıktan sonra tüm yapılacakları konuşacağız zaten. Ben sözleşmeyi alıp geliyorum. Şimdiden hayırlı olsun.

12 (syf 90)

İnsanın hayatı için gerekli olmayan her şey, onun için lükstür. Lüks, gereksiz yani aşırı olandır. Ama neyin ihtiyaç, neyin lüks olduğu insandan insana göre değişir. Her insan, lüksün tanımını kendiliğinden durumuna göre yapar. Bazı ailelerde yemeğin yanında ayran, kola ya da gazlı içecekler içmek sadece özel günlere ait bir lüks iken, bazı ailelerde bunlar günlük ihtiyaçlardır. Bazı kadınlarda sadece özel günlerde kuaföre giderken bazıları da haftada bir iki kez kuaföre gitmezse kendini kötü hisseder. Lüks, insanın kendisini ödüllendirmek için yaptığı şeylerdir. Aynı zamanda lüks demek, daha kullanışlı, daha

konforlu demektir. İnsanların lüks ihtiyaçlarını karşılamaları için paraya ihtiyaçları vardır. Bu sebeple lüks denince aklımıza zenginlik ve bol kazanç gelir. Ve bu herkes tarafından istenilen bir durumdur. Lüks her zaman istenilen bir şey gibi olsa da bugün sizlere lüks hayatlarını bırakan insanlardan bahsedeceğiz. Bunlardan ilki Güney Koreli bir çift.

Güney Kore'de bir teknoloji firmasının sahibi olan 33 yaşındaki Lee ile satış danışmanı olarak çalışan aynı yaşta eşli Yu-ri, iyi bir yaşam sürmek ve para kazanmak için çok vakit harcadıklarının farkına varıp yaşadıkları lüks hayatı bıraktılar. Dünya turuna çıkmaya karar verdiler. Doğaya ve hayvanlara olan tutkuları bu yolculuklarının rotasını belirledi. Sri Lanka ve Malezya'dan sonra doğal hayatı keşfetmek için Türkiye'ye geldiler. Türkiye'ye gelen çift, İstanbul, Bursa, Fethiye, Denizli, Görme gibi yerleri gezdi. Daha sonra internetten yaptıkları kısa bir araştırma sonucunda Burdur'daki Lisinia'nın Yaban Hayat Rehabilitasyon Merkezi'ni buldular ve hemen burayı ziyaret ettiler. Doğal hayatta yaşamayı öğrenmek, nesli tükenmekte olan hayvanları korumak ve onları yeniden doğaya kavuşturmak için bu merkezde gönüllü olarak 10 gün çalıştılar. Güney Koreli çift "Buraya bir haftalığına geldik ama burada gördük ki kendimize vakit ayırabiliyoruz. Bir sürü hayvan var, o hayvanlara yardım ediyoruz ve kendimizi çok iyi hissediyoruz." dedi. Ayrıca Türkiye'den sonra Bulgaristan'a gideceklerini belirten çift, orada hayvanlar için bir yaşam merkezi kuracaklarını söyledi.

Lüks hayatını bırakan kişilerden biri de Mazzi Dumato. Brezilya'da büyüyen 38 yaşındaki iş adamı Dumato, bir gün 5 milyon dolarlık lüks arabaya bir trafik kazası geçirdi. O kazadan sonra bir gece hapisshanedeki kaldı. O gecenin onun için gerçekten çok uzun geçtiğini anlatan Dumato, o gece, yaşadığı hayatın istediği hayat olmadığını fark etti. Pek çok şey satın alınabiliirdi. En lüks arabalar, beş yıldızlı oteller ve arkadaşlarıyla gittiği eğlenceli partiler gibi... Ama bunlar yine de onu mutlu hissettirmiyordu. Çünkü onun için mutluluk satın alınamayacak bir şeydi. Bunu fark eder etmez hemen Brezilya'dan ayrıldı ve mutluluğu aramak için yolculuğa çıktı. Sırtında sırt çantası ve bisikletiyle çıktığı bu yolculukta hostellerde ve mini yurtlarda kalarak birçok yeni yerler keşfetti. Bu keşif gezisinde hayatının aşkıyla tanışan Dumato, hemen onunla evlendi ve bir karavan alarak dünyayı keşfetmeye devam etti. Kısa bir süre sonra eşinin göğüs kanseri olduğunu öğrenen Dumato, eşinin tedavisi için 700.000 dolar harcadı. Tüm bu yaşadıklarından etkilenen Dumato son olarak tüm mal varlığını Brezilya'da Kanserle Mücadele Kurumuna bağışladı. Şimdi cebinde beş kuruş parası olmayan Dumato, eşisi ile birlikte Güney Amerika'da karavanda yaşıyor. Yaşadıkları bu hayatın onlar için en mutlu hayat olduğunu belirten çift, daha keşfedilecek birçok yer olduğunu söylüyor.

Son olarak Tuğba ve Birhan çiftinden bahsedeceğiz. Tuğba, İstanbul'un en nezih semtlerinden biri olan Caddebostan'da doğup büyüdü. Birhan'la lisede tanıştı. Zamanla arkadaşlıkları ilerledi, birlikte doğaya gitmeye ve yeni şeyler keşfetmeye başladılar. İstanbul'un en lüks semtlerinde yaşamış olan bu çift yaşadıkları hayatın rutinliğini sıkılıp başka bir dünyayı aramak için yola çıkmaya karar verdiler. 10 yıl önce hayatlarını değiştirmeye karar verip Antalya'ya yerleştiler. 15 dönümlük bir arazide kendi evlerini yaptılar. Tamamen lüks hayattan uzaklaşan bu çift, kendi bahçelerinde kendi meyve ve sebzelerini yetiştirdiler. Doğa ile birlikte olmanın, toprak ile uğraşmanın mutluluğunu hiçbir şeye değişmeyeceklerini söyleyen çift bugün hâlâ teknolojiden ve lüks hayatın imkânlarından uzakta yaşamaya devam ediyor.

13 (syf 102)

Yazlık sinema ya da diğer adıyla açık hava sineması, bir bina içerisinde olmayan, etrafı duvar ve perdelerle çevrelenmiş sinemadır. Yazlık sinemalar 1970'li yıllarda henüz her evde televizyon yokken ortaya çıkmıştır. Mayıs ayında Eylül ayına kadar açık olan yazlık sinemalar o yıllarda insanların sosyalleştikleri, hep beraber açık havada film izledikleri bir yerdi. Yazlık sinemalara herkes giderdi. Kadın, erkek, işçi, memur, genç, yaşlı demeden her kesimden insan yazlık sinemalara büyük bir ilgi gösterirdi. Çünkü o dönemlerde seçkin semtlerdeki sinemalar yazlık sinemalara göre daha pahalıydı ve herkesin bu sinemalara gitmesi mümkün değildi. Fakat in-

sanlar yazlık sinemalarda çok daha ucuza film seyredebilirdi. Sinema sahipleri, bazı günler iki film gösterirdi. Böylece hem izleyicileri memnun eder hem de daha çok para kazanırlardı. Yazlık sinemalar neredeyse hemen her mahallede bulunurdu. İnsanlar çekirdeğini, gazozunu, simidini, dondurmalarını hatta duygusal filmler için mendilini de alıp yazlık sinemalara giderdi. Bu sinemalarda Yeşilçam filmlerinden yabancı filmlere kadar birçok farklı türde film gösterilirdi. Türkan Şoray, Cüneyt Arkın, Kadir İnanır gibi oyuncuların oynadığı filmler, eş, dost, akraba ile sıcak yaz akşamlarında hep beraber izlenirdi. Yazlık sinemalar hem teknik hem de sosyal açıdan bugünün sinemalarından çok farklıydı. Yazlık sinemalarda, bugün sinema denince aklı gelen, geniş ve karanlık salonlar, rahat koltuklar ve kulakları sağır edebilecek devasa hoparlörler yoktu. İnsanlar beyaz perde önündeki sandalyelere, taburelere ya da bazen kendi getirdikleri minderlerin üzerine otururdu. Kimi zaman seyirciler güldüğünde ya da sinemaya annesinin kucagında gelmiş bir bebek ağladığında filmin sesi duyulmazdı. Yazlık sinemalar koltuklar numaralı değildi. Bu yüzden filmi en iyi açıdan izleyebilmek için insanlar erkenden sinema alanına giderdi.

Yazlık sinemalarda vizyona girecek filmlerin duyuruları da şimdiki sinemalardan farklıydı. O haftanın yeni filmini insanlara haber vermek için mahalle aralarında üzeri film afişleri ile donatılmış bir araba doluşardı. Bu arabandan o haftaki film adı, oyuncuları ve hangi sinemada olduğu anons edilirdi. Çocuklar yavaş yavaş giden bu arabaların arkasından koşar; afişleri okumaya, görmeye çalışırlardı. Sonraki dönemlerde teknolojinin hızla gelişmesi ve televizyonun yaygınlaşması ile insanlar artık yazlık sinemalarda değil de televizyonun bulunduğu evlerde toplamaya başladı. Bu nedenle yazlık sinema kültürü de yavaş yavaş azaldı. 80'li yılların ortasında televizyonun her eve girmesiyle birlikte yazlık sinema kültürü tamamen yok oldu. Ama son dönemlerde yazlık sinemalar yeniden popülerleşti. Hayatın yoğun temposundan kaçmak isteyen ve eski günleri özleyen insanlar için İstanbul başta olmak üzere Antalya, Adana, İzmir, Eskişehir gibi pek çok şehirde yeniden yazlık sinemalar açıldı.

14 (syf 108)

Selvi Boylum Al Yazmalım bugüne kadar Türkiye'de çekilmiş en iyi aşk filmidir. 1977 yapımı olan bu film, Türk sinema tarihinin en iyi örnekleri arasında gösterilmektedir. Atif Yılmaz tarafından yönetilen, başrollerinde Kadir İnanır ve Türkan Şoray'ın oynadığı film, Cengiz Aytmatov'un "Kırmızı Eşarp" adlı romanından sinemaya uyarlanmıştır. "Selvi Boylum Al Yazmalım" Türk sinemasının başarılarından biridir. Filmde köylü kızı Asya ile kamyon şoförü İlyas'ın dağlarda başlayıp, daha sonrasında kısa bir süre mutlu bir evliliğe dönüşen aşkı anlatılmaktadır. Filme kısaca değinmek gerekirse: Kamyon şoförü İlyas, İstanbul'dan Asya'nın yaşadığı köye gelir. İlyas ve Asya birbirlerine âşık olup evlenirler. Asya ile İlyas'ın evliliklerinden Samet adında bir çocukları olur. İlyas, kamyoncu olduğu için sık sık yollara çıkar ve Asya, oğulları Samet'e yalnız kalır. Ancak İlyas'ın işleri iyi gitmez ve Asya'ya bunu söylemez. İşleri kötü giden İlyas bunalıma girerek Asya'yı terk eder ve başka bir kadınla yaşamaya başlar. Bir gün Asya kocasını merak eder ve kocasının çalıştığı yere giderek onun başka bir kadınla yaşadığı ilişkiyi öğrenir. Asya'nın ilişkisi öğrenmesi evliliklerinin bozulmasına ve ayrılımlarına sebep olur. Asya, bu acıya dayanamaz ve oğluya birlikte yollara düşer. Fakat Asya'nın gideceği ve sığınacağı bir yeri yoktur. Yolda Cemşit adında bir adamla karşılaşır. Cemşit, Asya ve oğluna sahip çıkar, hem evini hem yureğini onlara açar. Asya ve Cemşit artık birlikte yaşamaya başlarlar, bir süre sonra da evlenirler. Aradan yıllar geçer. Samet büyür ve Cemşit'i babası olarak kabul eder. Bu sırada Asya, İlyas'ın belki bir gün döner diye hep bekler, bu beklentisi boşa çıkmaz ve bir gün İlyas geri döner. İlyas tekrar oğlu Samet ve Asya ile birlikte yaşamak ister. Asya ise iki erkek arasında kalır. İlyas sevdiği, âşık olduğu adam ve çocuğunun gerçek babasıdır. Cemşit ise en zor anlarında onun yanında olan, ona evini açan, gönlünü açan ve sahip çıkan adamdır. Asya: "Sevgi neydi? Sevgi sahip çıkan dost, sıcak insan eli, insan emeğiymiş? Sevgi iyilikti, sevgi emektir." diyerek aşkı değil kendisini ve çocuğuna emek veren Cemşit'i seçer.

Filmin sonunda, Asya'nın İlyas'ı değil, Cemşit'i tercih etmesi filmin genel akışı düşünüldüğünde beklenmedik bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü film izleyicisi genellikle aşkın kazandığı mutlu sonu olan filmleri tercih etmektedir. "Selvi Boylum Al Yazmalım" filmi, büyük bir başarıya ulaşmıştır. Bunun sırrı filmin hikâyesi dışında oyuncularının da başarısıdır. Filmde Asya karakterini canlandıran Türkan Şoray Türk sinemasında "Sultan" lakabıyla anılmaktadır. Güzelliği dillere destan olan oyuncu, toplamda 222 filmde rol alarak dünyada en çok filmde rol alan kadın oyuncu olmuştur. İlyas karakterini ise Kadir İnanır canlandırır ki Kadir İnanır Türk sinemasının en yakışıklı aktörü olarak bilinir. Bu ikili aşk filmlerinde birbirlerine en çok yakışan çift olarak görülmektedir. Bu ikilinin Türk sinemasında birlikte başrol oynadıkları on iki film bulunmaktadır. "Selvi Boylum Al Yazmalım" filmi Türk ulusal ve yerel televizyon kanallarında da her yıl birkaç kez seyirciyle buluşmaktadır. Film defalarca izlense bile, izleyicilerde aynı duygusal etkiyi yaratmakta ve birçok izleyiciyi gözyaşlarına boğmaktadır.

15 (syf 114)

Sunucu: Anadolu'nun Kayıp Şarkıları belgeseli Anadolu'daki farklı medeniyetlerin eseri olan ve yüzyıllardır söylenegelen şarkıların izini sürdü. Bu belgesel katıldığı festivallerde izleyicilerin yoğun ilgiyle karşılaştı ve ödülleri aldı. Bugünkü konularımız Anadolu'nun Kayıp Şarkıları belgeselinin ödüllü yönetmeni Nezih Ünen ve belgeselin müziklerini düzenleyen Alp Ersönmez. Sorum önce Nezih Bey'e. Bu proje nasıl ortaya çıktı?

Nezih Ünen: Ben yıllardır Anadolu müziği ile ilgili bir çalışma yapmak ve bu müziği dünyaya tanıtmak istiyordum. Bunu yaparken müziğin yanı sıra Anadolu'nun kültürünü de insanlara göstermeyi amaçladım. Ekibimle birlikte bir mikrofon ve üç kamerayla yola çıktık. Dört yıl boyunca Anadolu'daki farklı şehirleri ve köyleri gezip şarkılar dinledik ve bu şarkıları kaydedtik. Sonrasında bu şarkıları düzenleme işine başladık ve şarkıları dinlemede işi üç yıl sürdü.

Sunucu: Alp Bey, müzik direktörü olduğunuz için bu sorum size. Dört yıl boyunca kaydedilen bu şarkıları belgesele koymadan önce nasıl değişiklikler yaptınız?

Alp Ersönmez: Şarkıları dinledikten sonra, 16 tanesini seçip stüdyoya girdik. Bu 16 şarkı üzerinde bazı müzikal düzenlemeler yaptık. Örneğin, bazı şarkıları köyden yalnızca bir kişi çalmış ve söylemişti. Biz bu şarkıları farklı enstrümanlar kullanarak yeniden düzenledik.

Sunucu: Bu düzenlemeleri yaparken nelere dikkat ettiniz?

Alp Ersönmez: Şarkıların ruhuna zarar vermek ve anlamlarını bozmak istemedim. İnsan kendisi anlamadığı bir şeyi doğru anlatamaz. O yüzden ekip olarak ilk isimimiz yaptığımız gezilerle Anadolu'yu doğru tanımak ve doğru anlamak oldu. Bu ruhu anladıktan sonra şarkılara yalnızca gereken yerlerde müdahale ettik.

Sunucu: Pekli, Anadolu'nun Kayıp Şarkıları'nın size nasıl katkıları oldu Nezih Bey?

Nezih Ünen: Anadolu'daki gezilerim ve orada yaşadıklarım bana çok şey kattı. Anadolu'da Araplar, Bulgarlar, Gürcüler, İranlılar, Pomaklar gibi farklı toplumlara ait beş bin civarında şarkı bulunduğuunu öğrendim. Dahası bu eserlerin hangi coğrafi şartlarda ortaya çıktığını, hangi sosyal faaliyetler sırasında söylendiğini, ne gibi anlamları olduğunu ve insanlar için ne kadar önemli olduğunu bizzat yerinde gördüm. Örneğin hep birlikte bir iş yaparken, ölen bir kişinin arkasından ağlarlarken ya da soğuk havada ısınmak için dans ederken söylenen türküler oradaki kişilerden dinledim.

Sunucu: Anadolu'nun güzel insanlarının belgeselde çok doğal olduklarını görüyoruz. Kamera karşısında hiç sıkıntı yaşamadılar mı?

Nezih Ünen: Bizim samimi tavırlarımız sayesinde onlar da çok rahat davrandılar. Zaten Anadolu insanı büyük şehirdekilerden çok farklı. Kamera, televizyon falan çok umurlarında değildi. Daha çok bizi misafir olarak iyi ağırlamaya çalıştılar.

Sunucu: Alp Bey, geçtiğimiz hafta bu belgeselle ilgili bir konseriniz oldu. Konserden biraz bahseder misiniz?

Alp Ersönmez: Konserde gelenler hem belgeseldeki sahneleri izledi hem de konseri canlı olarak dinledi. Belgeseldeki kişi şarkıyı söyledikten sonra biz aynı şarkıyı canlı olarak çaldık.

Sunucu: Şahane. Solistleriniz Anadolu halk sanatçıları yani? Alp Ersönmez: Evet. Zaten bu yüzden Anadolu'nun Kayıp Şarkıları belgeseli orijinal bir iş. Dünyada böyle bir iş yok. Benzerleri olabilir ama kesinlikle bu ayrı ve özel bir iş.

16 (syf 125)

Radyocu: Merhaba sevgili dinleyenler. Bu haftaki konuşum Türkiye antropoloji araştırmalarında öncü bir bilim insanı olan Prof. Dr. Gaye Elif Serin. Gaye Hanım, bugün bizlere hem antropoloji bilimini tanıttak hem de antropoloji bölümünde okumak isteyen genç dinleyicilerimize tavsiyeler verecek. Hoş geldiniz Gaye Hanım.

Gaye Serin: Hoş bulduk.

Radyocu: Gaye Hanım, öncelikle klasik bir soru ile başlamak istiyorum. Antropoloji nedir?

Gaye Serin: Antropoloji insanbilimdir. Antropologlar, insanı ve kültürleri incelerler. Antropoloji temelde, insan ve kültürleri ele alan belki en kapsamlı bilim dalıdır.

Radyocu: O zaman antropolojinin diğer bilimlerden farkı nedir? Örneğin biyoloji de insanı inceler.

Gaye Serin: Elbette, insanı inceleyen tek bilim dalı antropoloji değildir. Halksınız, biyoloji de insanı inceler. Örneğin, anatomi hem insanların hem de hayvanların fizik yapısını araştırır. Ayrıca insan davranışını da psikoloji, sosyoloji ve tarih gibi bilim dalları tarafından ele alınır. Buna karşılık olarak antropoloji, biyoloji ve sosyal bilimlerin yaklaşımlarını birleştiren tek bilimdir. Bu, antropolojiyi diğer bilimlerden ayıran en önemli özelliklerdir. Antropolojinin temel alanları, bir yandan bir canlı türü olarak insanın araştırılması, diğer yandan toplumun bir üyesi olarak insan davranışlarının araştırılmasıdır.

Radyocu: Pekli bu kadar geniş bir bilim dalında çalışmak zor değil mi? Hem insanın fiziksel özelliklerini hem de davranışlarını aynı anda araştırmak kolay bir iş olmasa gerek.

Gaye Serin: Aslında Antropoloji pek çok bilim dalı gibi kendi içinde alanlara ayrılmaktadır. Antropoloji, iki büyük bölüme ayrılabilir. Bu bölümlerden birincisi, biyolojik antropolojidir. İnsanın fizik yapısını ve davranışının değişimi ile eski ve günümüz insan topluluklarının birbirlerinden farklı biyolojik özellikleri ile ilgilenir. Biyolojik antropoloji çeşitli bilim dalları ile iş birliği içinde çalışır. Örneğin, genetik biliminin imkanlarından yararlanarak fosil kalıntıları inceler. İkincisi ise, sosyal ve kültürel antropolojidir; antropolojinin bu kolu insan topluluklarını ve kültürlerini araştırır. Sosyal ve kültürel antropoloji, toplumların yaşam biçimleriyle ilgilenir. Bu yaşam biçimleri ise, bireylerin yaşadıkları toplum içinde nasıl eğitildikleri; birlikte yaşayacakları eşlerini nasıl seçtikleri; nasıl evlendikleri; kendi toplumları ya da diğer toplumların üyeleriyle nasıl ilişkiler kurdukları gibi konuları içerir.

Radyocu: Sizin programa katılacağımız belli olunca ben de biraz araştırma yaptım. Okuduklarıma göre antropoloji aynı zamanda diller ile de ilgileniyormuş.

Gaye Serin: Elbette. Sosyal ve kültürel antropolojinin önemli bir yönü de dil antropolojisidir. Bu bilim dalı, adından da anlaşılacağı gibi, bugün dünyada konuşulan birçok dile ilgilenir. Dil antropolojisi hem dillerin tarihini hem de bugün konuşulan dilleri inceler.

Radyocu: Öyleyse, antropolog olmak için başka bir dil bilme-yeye gerek var mıdır?

Gaye Serin: Dil bilmek zorunda değilsiniz. Bu seçeceğimiz çalışma alanına göre değişir. Ama örneğin dil antropolojisi üzerine çalışan bilim insanları genellikle farklı dilleri, o dilin üzerinde araştırma yapabilecek kadar bilirler. Dil antropologlarının çoğu, İngilizce, Çince, Rusça gibi yaygın dillerin dışında, az konuşulan dillerle de ilgilenirler. Dil antropolojisi, sadece dillerin tarihsel ve şekilsel incelenmesiyle değil; dilin, kültürün diğer yönleriyle olan ilişkisiyle de ilgilenir. Dil antropolojisi, hem dili inceler hem de dilin tam anlamıyla içinde yer aldığı sosyal ve kültürel ortama ilişkisini inceler.

Radyocu: Gaye Hanım, son olarak üniversitede antropoloji bölümü okumayı düşünen öğrencilere tavsiyeleriniz nelerdir?

Gaye Serin: Antropoloji, pek çok bilim dalı ile ilişkili olan, insana dair her şeyi inceleyen temel bir bilim dalıdır. Üstelik hem tarihte yer alan toplulukları hem de günümüzde yaşayan toplulukları inceler. İnsanı anlamak isteyen, araştırmayı seven gençlere kesinlikle bu bölümde okumalarını tavsiye ederim.

edebillirim. Ama şunu unutmamaları önemli, bu bölümde okumak için üniversite hayatları boyunca çok okumaları ve gözlem yapmaları gerekmektedir. Ayrıca şunu da belirtmeliyim ki ne yazık ki ülkemizde ve pek çok ülkede antropoloji mezunları iş bulmakta zorlanıyorlar.

Radyocu: Yani iş garantili bir bölüm değil.

Gaye Serin: Kesinlikle değil. Bilimi, araştırmayı seven gençleri mutlu edecek bir bölüm. Bilim insanı olmak isteyen kişiler bu alanda çok başarılı olup akademik araştırmalara katkıda bulunabilir ve üniversitelerde çalışabilirler. Fakat bu da tüm mezunlar için elbette mümkün olmuyor. Yine de antropolojinin araştırması gereken öyle çok konu var ki! Belki yakın gelecekte iş imkânları genişler ve gençlerimiz bu alana daha çok ilgi duymaya başlar.

Radyocu: Ben de öyle olmasını dilerim. Antropoloji bilimi kesinlikle çok kıymetli araştırmalar yapıp pek çok bilim dalının gelişimine katkıda bulunuyor. Programımıza katılıp bizleri bilgilendirdiğiniz için çok teşekkür ederim hocam.

Gaye Serin: Davetiniz için ben teşekkür ederim.

Radyocu: Yarın akşam aynı saatte bu kez biyoloji hakkında konuşacağız sevgili dinleyiciler. Üniversite tercihlerinde kararsız gençlerimiz, biyoloji bilimi hakkında bilgi edinmek istiyorsa- nız bizi dinlemeyi unutmayın. İyi akşamlar!

17 (syf 128)

Sunucu: Günümüzde yapay zekâ hayatımızın her alanında gittikçe daha fazla karşımıza çıkıyor. Yapay zekâ sayesinde, bizimle satranç oynayan bir arkadaşımız, evleri temizleyen robotlarımız, bizim yerimize arabayı süren şoförümüz var. Konuğumuz bilişim uzmanı Cemal Akın. Bugün kendisiyle yapay zekâ üzerine konuşacağız. Cemal Bey hoş geldiniz. Yapay zekânın günümüzdeki kullanım alanlarından bahsedermisiniz?

Cemal Akın: Yapay zekânın kullanım alanları çok fazla ama insanlar genellikle farkında değil. Aslında günlük hayatımızda sıklıkla kullandığımız fotoğraf makinesi, bulaşık makinesi, çamaşır makinesi yapay zekâyı örnek gösterilebilir. Başka bir deyişle, yapay zekâ ürünleri sadece insana benzeyen robotlar değildir.

Radyocu: Peki, iş yaşamında yapay zekâ hangi alanlarda kullanılıyor?

Cemal Akın: Yapay zekâ günümüzde en çok bankacılıkta kullanılıyor. Bankalar müşterilerin kredilerini geri ödeme ihtimallerini yapay zekâ ile değerlendirir. Şöyle açıklayayım. Araba almak istiyorsunuz ve kredi çekmek için bankaya gittiniz. Bankacı sizin bilgilerinizi sisteme girer. Sistem sizin kredi kartı borçlarınızı, aylık harcamalarınızı kontrol eder ve size puan verir. Bu puan sizin banka için ne kadar güvenilir bir kişi olduğunuzu gösterir. Eğer borçlarınızı zamanında ödeyebileceğiniz sonucu çıkarsa krediyi çekebilirsiniz.

Sunucu: Gelecekte yapay zekâyla üretilmiş robotlar insanların yerini alacak mı?

Cemal Akın: Yapay zekâ bazı mesleklerde insanların yerini alabilir ama bunun ekonomik olup olmayacağına bakmak gerek. Birçok meslekte insanların çalışması daha ekonomik olabiliyor. Ancak bazı görevler tehlikeli ya da riskli olabilir. Örneğin, nükleer santralde bakım ve tamirat işleri, kanalizasyon temizliği, yüz katlı bir binada cam silmek. Bu tür işlerde insanların yerini kesinlikle robotların alması gerekiyor. Sonuçta insan hayatı her şeyden önemlidir.

Sunucu: Anladığımı kadarıyla siz yapay zekânın insanlar için tehlikeli olmadığını düşünüyorsunuz. Doğru mu?

Cemal Akın: Evet, tam olarak öyle. Yapay zekâ öyle filmlerde gördüğümüz gibi dünyayı yönetecek değil. Tam tersi. Bugün hayatımızı kolaylaştırdığı gibi ileride daha da fayda sağlayacak. Bir yere giderken navigasyon cihazlarını kullanıyorsunuz ve tahminimce çok da memnunsunuz, değil mi?

Sunucu: Evet.

Cemal Akın: Görüyorsunuz. Yapay zekânın tehlikeden çok faydası var. Kendi kendine giden otonom arabalar ve ameliyatlarda kullanılan robot cerrahlar insanların hayatını ne kadar kolaylaştırdı. İnsanlar yapay zekâ sayesinde zevklerine uygun müzik ve filmlere daha kolay ulaşabiliyor. İnternette müzik dinlediğinizde bu müziğe benzer başka sanatçı ve şarkı tavsiyeleri karşınıza çıkıyor. Ya da film izlediğinizde filmdeki oyuncunun, filmin yönetmeninin başka filmleri de size yapay zekâ

sayesinde tavsiye ediliyor. Yapay zekânın imkânları sınırsız.

Sunucu: Sizin şirketinizin yapay zekâ kullandığı birçok projesi var. Bu projelerden biri olan "Bal Böceği" projesinden bahsedermisiniz?

Cemal Akın: Dünyadaki arı sayısı azalıyor ve bu da gezegenimiz için kötü bir haber. Şirketimizdeki mühendislerle birlikte yapay zekânın imkânlarını kullanarak doğa için Bal Böceği isimli projemizi geliştirdik. Anların yaşadıkları yere, kovanlara mikrofon ve kameralar yerleştirdik. Bal Böceği programı arı kovanlarından gelen verileri analiz ediyor. Bu sayede hangi sorunların arıların ölmesine neden olduğunu tespit edip önlemler alıyoruz.

Sunucu: Yaptığınız çalışma çok faydalı olacağı benziyor. Aslında konuşacak daha pek çok konumuz var ancak süremizin sonuna geldik. Programımıza katıldığınız için teşekkür ederiz. Cemal Akın: Ben teşekkür ederim.

18 (syf 132)

Çölyak, hasta sayısı her geçen yıl artan bir hastalıktır. Türkiye'de iki yüz kişiden birinde çölyak hastalığı bulunur. Bu hastalık bağışıklık sistemi hastalığıdır. Çölyak hastalığına sebep olan şey birçok tahılda bulunan "glüten" adı verilen bir proteindir. Çölyak hastaları "glüten" adı verilen bu proteini sindiremez. Bu sebeple çölyak hastalarının gluten içeren besinler tüketmemeleri gerekir.

Glüten proteini buğday, çavdar, yulaf, arpa gibi tahıllarda bulunur. Bu tahıllardan yapılmış her türlü yiyeceğin tüketilmesi durumunda çölyak hastalığı tetiklenir. Bu nedenle çölyak hastaları makarna, çikolata, pasta, ekmek, bisküvi gibi pek çok yiyeceği tüketemezler. Buna karşılık pirinç, mısır, patates, meyve ve sebze gibi besinler gluten içermediğinden hastalar tarafından rahatlıkla tüketilebilir.

Bir bağışıklık sistemi hastalığı olan çölyak, her yaşta görülebilir. Özellikle ailesinde çölyak hastası olan çocuklarda görülme ihtimali fazladır bu nedenle bu hastalığın genetik olduğu da söylenebilir. Çölyak hastalığı çocuklarda ve yetişkinlerde farklı belirtiler gösterir. Çocuklarda görülen belirtiler; karın ağrısı, bulantı, kusma, ishal, aşırı uyku ve davranış bozukluklarıdır. Bu belirtilerin ortaya çıkması yıllar sürebilir. Çölyak hastalığı yetişkinlerde genellikle 30-40 yaş civarında ortaya çıkar. Sağ dökmülmesi, kansızlık ve ishal gibi belirtiler gösterir.

Çölyak hastalığının tanısı için öncelikle belirti gösteren kişilere kan testi yapılır. Bu testte kalsiyum, magnezyum, potasyum, protein ve demir gibi bazı maddelerin kandaki seviyesi ölçülür. Yapılan testlerin sonuçları çölyak hastalığını gösteriyorsa, ikinci bir adım olarak bağırsak, kolonoskopi yöntemiyle uzman bir doktor tarafından incelenir. Çölyak hastalığı tanısı konulduktan sonra yapılması gereken tek şey, gluten içeren yiyeceklerden tamamen uzak durmak, onları tüketmemektir. Bunun için gluten içeren besinlerin çok iyi bilinmesi gerekir. Gluten içermeyen bir diyetin uygulanması normal beslenmeye göre zor olabilir ve ciddi bir planlama gerektirir. Bu nedenle kesin tanı konulmadan bu tür bir diyetin uygulanması tavsiye edilmez.

1 (Syf 24)

Serhat: Ayla merhaba. Ne var ne yok?
 Ayla: İyidir, Serhat. Şu işi bitirmeye çalışıyorum.
 Serhat: Bakabilir miyim? Hangi proje üzerinde çalışıyorsun?
 Ayla: Güvenlik programı hazırlıyorum.
 Serhat: Bizim şirket için mi?
 Ayla: Hayır, bu güvenlik programı geçen hafta görüştüğüm banka için.
 Serhat: Bayağı meşgul görünüyorsun. Programı bankaya ne zaman teslim edeceksin?
 Ayla: Yarıya kadar bitirmem lazım. O yüzden bu gece sabahlayacağım. Dün gece de hiç uyumadım.
 Serhat: Bu işi neden son güne bıraktın?
 Ayla: Sorma, Serhat. Aslında son güne bırakmazdım ama biliyorsun, üniversitede okuyorum. İki haftadır vizelere çalışıyorum. Bir de bu bankanın güvenlik programı çıkınca işler üst üste geldi. Bir yandan vizelere çalış, diğer taraftan şirkete gel, işlerle ilgilien... İşleri yetiştiremeyeceğim, sınavlardan kalacağım, diye düşünmekten o kadar yorulduğum ki.
 Serhat: Yazılımcıların hayatının ne kadar zor olduğunu sen de biliyorsun, Ayla. Bak bana, yoğunluk bakımından senden bir farkım yok. Ben de bir yandan yüksek lisans yapıyorum bir yandan da şirkette çalışıyorum.
 Ayla: Hakikaten ya! Bunların hepsiyle sen nasıl başa çıkıyorsun? Senin şikâyet ettiğini-ne gördüm ne duydum.
 Serhat: Eskiden ben de senin gibiydim. İşlerimi bir türlü yetiştiremezdim. Ayrıca sürekli strese girerdim "Ya sınavlardan kalırsam? Şirketteki işlerimi bitiremezsem? İş yerindeki patronuma, okuldaki öğretmenlerime ne derim?" diye düşünürdüm.
 Ayla: Sonra ne oldu?
 Serhat: "Mademki yazılımcıyım, bu sorunu çözmek için bir uygulamaya geliştirmek nasıl olur?" diye düşündüm. Sonra biraz araştırma yaptım ve program yazmama gerek kalmadığını fark ettim. Çünkü internette pek çok uygulama vardı. Hepsini inceledim, en çok "Ceptezaman" uygulamasını beğendim ve indirdim. Şimdi bu uygulamaya sayesinde hayatım düzene girdi sayılır.

Ayla: Serhat, şu programdan bahsetsene, ben de bir yandan telefonuma indireyim.
 Serhat: Uygulamayı indirince önce yapılması gereken işleri listeye ekliyorsun. Sonra her iş için ne kadar süreye ihtiyacın olduğunu yazıyorsun. Son olarak bu işleri bitirmen gereken tarihi belirliyorsun. Program senin hangi iş için günlük ne kadar çalışman gerektiğini planlıyor. Böylece son gün sabahlanmana gerek kalmıyor.
 Ayla: İyi ki söyledin. Umarım benim hayatım da biraz olsun düzene girer.
 Serhat: Memnun kalacağına eminim. Bu programa spor yapmak, su içmek ve kitap okumak gibi yapmak istediğin başka işleri de ekliyorsun. Listedeki işler gün içinde sana hatırlatıldığı için onları yapmaya başlıyorsun. Bir bakmışın pek çok iyi alışkanlığın da olmuş.
 Ayla: Öyle mi? Tamam uygulama indi. Şu projeyi bitirir bitirmez ben de hedeflerimi ve yapılacak işlerimi ekleyeceğim. Çok teşekkürler Serhat.
 Serhat: Rica ederim. Yapabileceğim bir şey olursa söylersin. Haydi, sana kolay gelsin.

2 (Syf 46)

Fatma Hanım: Sevgili izleyicilerimiz hoş geldiniz. Bugün sevgili konuşum değerli şairlerimizden Fırat Tunç ile aşkı konuşacağız. Aşkta bahsedip aşkın neden sadece romantik duygular paylaşmak olmadığını tartışacağız. Aşk, o kadar derin bir konu ki bugün buradaki sohbetimizde aşkın bu derinliğini keşfetmeye de çalışacağız. "Aşkı konuşmak için bir kere de olsa âşık olmamız gerekiyor." diye diyor şairler. Aşk denince aklımıza edebiyat geliyor; şiirler, sevgiliye söylenen sözler, şarkılar geliyor. Öyle değil mi hocam?
 Fırat Bey: Evet, çünkü o şiirler, şarkılar, sözler aşkın aşk olduğu zamanda yazılmış, söylenmişti. Hiçbir âşık şiir yazmak için âşık olmamıştı, onlara şiir yazdıran aşkın ta kendisi olmuştu. Fatma Hanım: Aşk neden sadece romantik olmak, romantizm yaşamak değildir? Ben bu sorunun cevabını sizden duymak istiyorum hocam. Yani bugün, yaşadığımız dünyaya şöyle bir

bakınca herkes romantizm yaşamak için âşık olmak istiyor. Aşk eşittir romantizm şeklinde algılanıyor. Sevgiliye kırmızı kaplı hediyeler almak, çikolatalar göndermek, mum ışığında yemek yemek, dans etmek gibi romantizmi gösteren şeyler...
 Fırat Bey: Bu söz bir üniversitede yaptığım konferansta ortaya çıkmıştı. Öyle bir anda "Aşk, sadece romantizm değildir, arkadaşlar." demiştim. Çünkü günümüzde aşk, "Sen beni seviyorsun, ben de seni seviyorum. Ne kadar güzel. Neşeliyiz, keyifliyiz." gibi algılanıyor. Hatta günümüz gençleri üç günde bir âşık oldukları için aşk romantizm yaşamının mekânı zannediyorlar. Hâlbuki gerçek anlamda iki kişinin olduğu yerde aşk yoktur.
 Fatma Hanım: Nasıl yani hocam? Âşıklar bir araya gelince aşk olmaz mı?
 Fırat Bey: "Aşk yok etmiyorsa yoktur. Aşk kavuşamamaktır." diyorum. Acı yoksa aşk yoktur. Aşk gamdan ibarettir. Aşk bir zehirse kavuşmak ise aşkın panzehridir. Kısacası şifası zehrinde olan şeydir aşk aslında. Sizi yok etmiyorsa aşk yoktur.
 Fatma Hanım: Bir saniye hocam, bu cümleleri biraz daha açıklar mısınız? İzleyicilerimiz de şu an anlamamış olabilir.
 Fırat Bey: Yani diyorum ki "Aşk derdiyle hoşem el çek ilacından tabib. Kılma derman kim helakim zehri dermanındadır."
 Fatma Hanım: Yani, hocam?
 Fırat Bey: Şair Fuzulî diyor ki "Aşk derdiyle iyiyim, hoşum, ey doktor! Bana ilaç verme. Benim helâk olmam, senin derman olsun diye vereceğin zehrinde." Daha da basit bir ifadeyle Fuzulî bu beyitte; "Benim aşk derdime ilaç olsun diye sevgiliyi verisen ben işte o zaman âşksız kalırım." diyor. Zira iki kişi kavuşursa aşk olmaz. Aşkı aşk yapan kavuşamamaktır.
 Fatma Hanım: Tabii böyle düşünmüşünüz için kolay yaşanan şeyleri aşk olarak kabul etmeniz doğru olmuyor. Bu durumda insan şunu düşünyorum hocam, gerçek aşk bu şiirlerin yazıldığı dönemlerde mi yaşıyordu? Hatta bir izleyicimiz sosyal medyada şöyle yazmış: "Mecnun, Leyla için çöllere düştü; Berk, Tuğçe için ne yapısın?" Şimdi biz aşkı yaşamak için uygun zamanda değil miyiz? Zira günümüzde kavuşamamak diye bir kavram yok gibi artık. Sosyal medyanın hızla geliştiği şu çağda birbirini seven iki kişi daha kolay iletişimi kuruyor. Öyle aşk için çöllere düşürecektik imkânsızlıklar yok.
 Fırat Bey: Şimdi insanlar aşka daha çok kimyasal bir olay gibi bakıyorlar. Aşkın, beyinde gerçekleşen kimyasal bir süreç olduğuna inanıyorlar. Ben şimdiki gençlerin aşkı yaşadığını düşünüyorum aksine aşkın yakınından bile geçemediklerini düşünüyorum. Şimdiki âşıkca Mecnun, Leyla kim?
 Fatma Hanım: Aşkın aşk olması için acının, kavuşamamanın olması gerektiğini söylüyorsunuz. Peki, o âşıklar kavuşsaydı aşk olmaz mıydı?
 Fırat Bey: Evet, aşk olmazdı. Leyla ile Mecnun hikâyesinin gerçek kahramanı kimdir? Biliyor musunuz? O hikâyenin kahramanı Leyla'nın babasının yanında. Leyla'yı Mecnun'a verseydi bugün onların aşkını konuşmuyor olacaktık. İmkânsızlıklar aşkı ortaya çıkarmamış olacaktır.
 Fatma Hanım: Bu konuştuklarımızdan yola çıkarak son bir soru daha sormak istiyorum hocam. İki âşık kavuşamıyorsa mutlu aşktan söz edemeyiz. O zaman "Mutlu aşk yoktur." diyebilir miyiz?
 Fırat Bey: Bilge olarak mı cevap vereyim, yoksa şair olarak mı? Mutlu yaşam var mıdır? Baştan sona mutlu bir yaşam tabii ki yoktur. O zaman mutlu aşk da yoktur. Eğer aşkta engeller yoksa o duyguya aşk diyemeyiz. Anlamsız tekdüz duygular deriz. Tabii ben mutlu aşk yoktur derken, aşk tamamen mutsuzlukta demiyorum. Kendimi yanlış ifade etmek istemem.
 Fatma Hanım: Hocam, sosyal medya hesabımızda izleyicilerimizin size çok fazla soruları olduğunu görüyorum. Konuştuğumuz konular günümüz gençlerinin ilgisini çekmiş olmalı. İsterseniz kısa bir aradan sonra kaldığımız yerden devam edelim. İzleyicilerimizin sorularına da cevap verelim.
 Fırat Bey: Gerçek şimdiki bana kızmıştır. Yaşadıkları duyguların aşk olmadığını söylüyorum ne de olsa.
 Fatma Hanım: Kısa bir aradan sonra kaldığımız yerden devam edeceğiz. Şimdi reklamlar...

3 (Syf 70)

Müvekkil: Avukat Bey, yalnızım size, kurtarın beni bu beladan. Nereden geldiye başıma bu iş!
 Avukat: Tamam, sakin olun. Bakacağız işte. Şimdi bana baştan anlatın neden olduğunu.
 Müvekkil: Anlatayım efendim. İki hafta önce evime mahkeme celbi geldi. İşte burada. Burada yazanlara göre ben korkuc

bir suça karışmışım. Hırsızlıktan yargılanacakmışım. Böyle bir şey nasıl olur efendim. Sonra araştırdım, soruşturdum. Banka soygununa karışmışsınız, diyorlar. Ben kim, banka soygunu kim? Soyguncuların şoförü diye yazmışlar beni. İfademi almak için çağırıldın. Gitmezsem tutuklayacaklarmış.
 Avukat: Siz soygunu yapan adamları tanıyor musunuz? Ne zaman oldu bu olay?
 Müvekkil: Yaklaşık iki ay önce sanırım. Nereden tanıyayım? Bankayı soyup benim arabama birmiş olmalılar. Ben taksiciyim de efendim. Yani bir yere gitmeniz gerekirse Avukat Bey, çekinmeden arayın. Hemen gelip alır istediğiniz yere götürürüm.
 Avukat: Tamam tamam. Meseleye dönelim. Siz bu adamları nereden aldınız? Yanlarında çanta, silah falan taşıyor olmalardı. Hiç fark etmediniz mi?
 Müvekkil: Hayır, hiçbir şey fark etmedim. Zaten hatırlamıyorum da pek. Hah! Galiba biraz kendi aralarında konuşular. İçlerinden biri heyecanlı bir şekilde "Haftaya buradan çok uzaklarda bir ülkede hayatın tadını çıkaracağız." dedi. Ben de "Hayırdır, efendim. Yolculuk nereye?" diyecek oldum; yanımda oturan "Sen önüne bak." dedi. Ben de "İsterseniz gelip alırsanız havaalanına uygun fiyata götürürüm, efendim. Ondan sorudum." dedim. Ters ters baktı. Ben de sustum.
 Avukat: Nereye gideceklerini, ne yapacaklarını anlattılar mı?
 Müvekkil: Arkadakilere heyecanlı heyecanlı konuşuyorlardı ama açıkçası pek dinlemedim. Yanımdaki sürekli beni izliordu.
 Avukat: Yüzlerine falan iyice bakabildin mi? Görsen tanır mısın?
 Müvekkil: Çok detaylı bakamadım. Zira gözlerim de eski gibi görmeye başlamıştı. Aman Avukat Bey, mahkemede bunu demeyelim. Bir de ehliyetimi elimden alırsanız nasıl para kazanırım?
 Avukat: Merak etme söylemeyiz. Anlaşılan bu olayda ihale size kalmış. Hırsızlar sizin taksiye binince taksinin plakasından sizi bulmuşlar. Hırsızları ellerinden kaçırınca da sizi sorumlu tutmak istiyorlar.
 Müvekkil: Aman Avukat Bey, ben hapse girersem çocuk çocuk aç kalır. Nasıl kurtulurum ben bu işten?
 Avukat: Bulacağız bir yolu. Senin bu adamlarla hiçbir şekilde alakalı olmadığınızı kanıtlayabiliriz. Sen konuştukları şeyleri hatırlamaya çalış. Belki bu sayede gerçek hırsızları yakalarlar falan ortaya çıkar. Ayrıca adamların yüzlerini hatırlayabildiğin kadarıyla tarif et ki polis eşkalini çizsin ve yakalama emri çıksınlar.
 Müvekkil: Yanımda oturanı daha çok hatırlıyorum. Esmem bir adamdı, büyükler ve sakalı vardı. Sakallarında beyazlar vardı. Kara kaşlı, kara gözlü, sivri çeneli biriydi. Suratı... Nasıl desem; ciddi bakışlı biriydi. Elebaşı olduğu belliydi. Diğerleri hep onun sözünü dinliyordu. Galiba kırklı yaşlardaydı. Arkadakilere daha gençti, hatta bir tanesi bence 20'li yaşlardaydı. Ama onları dediğim gibi tam göremedim.
 Avukat: Tamam ifadeni alırken de soracaklar. Sen biraz daha düşünmeye çalış.
 Müvekkil: Düşünürüm Avukat Bey, düşünürüm de... Ya hatırlayamazsam, ya beni hapse atarlarsa. Ah ahl Emekli olmayı düşünüyordum. Bu olaydan önce yani. Ah o zaman işi bırakmış olsaydım başıma bunların hiçbirini gelmeyecekti.
 Avukat: Üzülme. Olmuşla ölmüşe çare bulunmazmış. Biz sonrasını düşünelim. Önümüzdeki hafta ifade vermeye gideceğiz. Seni tutuklayabilirler. Ama korkma. Mahkemeye kadar nezarethanedeki kalacaksın.
 Müvekkil: Nasıl olur Avukat Bey? Ben nasıl kalırım oralarda? Aileme, eşe dosta ne diyeceğim? Hem taksiyi kime bırakırım?
 Avukat: Çok uzun sürmez. Bence polis de senin suçsuz olduğunu düşünüyor olmalı ki gelip evinden tutuklayarak götürmemişler. Ben savcıyla görüşeceğim. Şu andan itibaren her yaptığının beni haberdar edeceksin. Mümkün olduğu kadar taksii kullanmasan iyi edersin.
 Müvekkil: Eh ne yapalım, başa gelen çekilecek demek. Tamam Avukat Bey, siz nasilseniz öyle olsun.
 Avukat: Sen şimdiki evine git. Ailene durumu anlat. Biraz dinlen. O gün adamların neler konuştuğu aklına gelecek olursa da hemen beni ara.
 Müvekkil: Tamam, Avukat Bey. Allah sizden razı olsun.

4 (syf 92)

Şeyma: Hayabım, haydi gel bakalım.
 Ahmet: Geliyorum, geliyorum.
 Şeyma: Eline sağlık canım. Şimdi... Ben bir tablo hazırladım.

Giderlerimizi not alıyorum. Gelirlerimizi de ayrı sayfada belirledim. Şuraya bkla, evet, işte burası gelir tablomuz.

Ahmet: Yani güzel hazırlamışsın da bunun bize ne faydası olacak, anlamıyorum.

Şeyma: Hayatım, tüm şirketlerin böyle gelir-gider tabloları olur. Biz de şu ev kredisini ödeyene kadar şirket gibi davranacağız. Çünkü bazı aylarda giderimiz, gelirimizden daha çok olmuş. Böylece önmümüzü görebileceğiz.

Ahmet: İyi de bizim zaten her ay maaşımız sabit, gelirimiz değişmiyor. Bunu takip etmenin nesi önemli?

Şeyma: Gelirimiz aynı da giderimiz aynı mı? Ev kredisi çektiğimizden beri ay sonunu zor getiriyoruz. Kredi kartlarımızın limiti dolmuş durumda. İyi bir ekonomi planı yapmazsak evimizi satmak zorunda kalabiliriz.

Ahmet: Abartıyorsun! Bankadaki kadın bize ne dedi, hatırlasana! "Öyle hemen evinize el koymuyoruz." dedi. "Ödemeyi bir ay geciktirseniz hatırlatma yapıyoruz, üç ay ödeme yapmazsanız işlemleri başlatırız." dedi.

Şeyma: Evet, habiriyorum. Zaten krediyi bir ay ödeyemeyecek duruma düşersek, bence evi kaybetmeye başlamış oluruz.

Ahmet: Yani gerçekten Şeyma! Hemen karamsarlığa başlamışsın yine. Her şey kötüyü gördüğü gibi davranıyorsun. Neden evimizi kaybedelim? Baksana, tam hayal ettiğimiz gibi bir evimiz oldu. Her şeyi senin istediğin gibi yaptırıldı. Biraz tadını çıkaralım. Kendi evimizde oturuyoruz artık! Her ay kira derdi yok.

Şeyma: Ben de tam olarak bu yüzden bu ödeme planını yaptım; hayatım. Evin ipoteki kalkana kadar bu ev tamamen bizim evimiz değil. Aylık ödediğimiz krediyi de kira ödemek gibi düşün. Tabii ödemelerimiz kiradan şu an biraz daha yüksek. Ama birkaç yıl sonra artan maaşlarımızla aslında gerçekten kira ödüyör gibi olacağız. Ayrıca, dediğin gibi evi neredeyse baştan yaptırıldı. Bu masrafları unutuyorsun. Mutlak dolaplarının taksitini hala ödüyör. Hem ben "Tadını çıkarmayalım," demiyorum. "Dikkatli olalım," diyorum.

Ahmet: Tamam, dikkatli olalım. Sanki dikkatli olmama şansımız varmış gibi...

Şeyma: Ne dedin?

Ahmet: Yok bir şey hayatım. "Dikkatli olalım, haklısın." diyorum.

Şeyma: Gel, sana tabloyu açıklayayım. Öncelikle bir gelir, bir de gider bölümü var. Gelir bölümü zaten sabit, bu kısma bir şey yazmana gerek yok. İklimiz de ne harcama yaptysak gider kısmına yazacağız. Bir de plan bölümü ve uzun vadeli ödemeler bölümü var. Böylece mesela önümüzdeki ay biriken taksitlerimizi, kredi kartı borcumuz ve kredi ödemesiyle ne kadar giderimiz olduğunu önceden göreceğiz. Bu sayede harcamalarımıza dikkat edeceğiz.

Ahmet: İyi de mesela burada önümüzdeki ayın gideri zaten neredeyse benim maaşım kadar.

Şeyma: Aynen öyle. Ev masrafları için de elimizde kalan parayı harcıyınca benim maaşım da bitiyor. Yani bu ay fazladan hiçbir harcama yapmamamız gerekiyor. Bu ay evden çıkmak, "Bu akşam da dışarıdan yemek sipariş edelim," demek yok.

Ahmet: Yaşamayacağız, hayatta kalacağız yani. Şeyma böyle hayat mı olur!

Şeyma: Hayatım şimdi de sen abartıyorsun. Bir süre böyle idare edeceğiz. Bak üç ay sonra giderlerimiz azalıyor çünkü ev için yaptığımız harcamaların çoğunun taksiti bitiyor.

Ahmet: Üç ay mı? Üç ay böyle mi yaşayacağız?

Şeyma: Evet, sadece üç ay. Sonra belki tatil için para bile biriktirebiliriz.

Ahmet: Yok, sen tatili de yasaklısın. Bu gidişle sadece etmek, peynir yiyip evde oturacağız. Televizyon izlememize izin var mı? Yoksa faturalardan tasarruf için o da mı yasak?

Şeyma: Yani gerçekten abartıyorsun! Açlıktan ölecek değiliz. Sen hayatında hiç tasarruf yapmadın mı? Öğrenci evinde yaşarken ay sonunda bir hafta makarna yiyordunuz.

Ahmet: Evet ve o günlere geri dönmek istemiyorum. Artık maaşım var, işim var. Güzel yemekler yiyebilmek istiyorum.

Şeyma: Evet, ama evin de olsun istiyorsun. Merak etme, her gün makarna yemeyeceğiz. Lütfen, sadece üç ay. Üç ay dayan, sonrasında her şey daha rahat olacak. Sana söz veriyorum.

Ahmet: Off tamam. Zaten "Hayır," deme şansım yok gibi. Ama mesela bir gün canım bir şey istedi ve çok yemek istiyorum. Mesela "Bu akşam hamburger yemek istiyorum," dedim. En azından arada bir yapabilelim.

Şeyma: Tamam, senin için gider kısmına bir bölüm koyacağım. Her ay fazladan harcaabileceğimiz bir miktar para

ayıyorum. Ayda bir kez dışarıdan yemek söyleme hakkımız olsun.

Ahmet: Çok sağ ol! Valla, senin yaptığın bu güzelliği kimce yapmaz. Ayda bir kez yaşayacağız desene!

Şeyma: Ahmet, lütfen. Bak az önce ne güzel tatliya bağlıyorduk.

Ahmet: Peki, peki. Bir şey demiyorum. Üç ay sonra bana tekrar "Beş ay daha dayanacağız." diye gelmeyeceğine söz veriyor musun?

Şeyma: Söz!

Ahmet: Tamam o zaman. Kemer sıkma politikamız hayırlı olsun.

5 (syf 114)

Merhaba sevgili sinemaseverler. Bu hafta da sizlerle vizyondaki filmleri konuşacağız, sinema dünyasından haberleri paylaşacağız. Bu hafta vizyona giren iki önemli film sinemaseverlerin büyük ilgiyle karşılaştı. Marvel serisinin son filmi geçtiğimiz günlerde vizyona girildi ve ilk haftadan gişe rekorları kırdı. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de fantastik filmleri sevenlerin büyük bir heyecanla beklediği film milyon dolarlık bütçesi ile de dikkat çekti. İzleyiciler görsel efektlerin çok iyi kullanıldığını söylüyor ki Marvel serisindeki filmlerin genellikle en dikkat çekici özelliği görsel efektleri. Eleştirilenlerin filmi senaryosunun serideki diğer filmlere göre çok iyi bulmasa da oyuncuklar yine pek çok eleştirimden tam puan aldı. Geçtiğimiz hafta vizyona giren bir diğer önemli film Türk sinemasına ilgi duyanları heyecanlandırdı. Dünyaca ünlü yönetmen, milli gururumuz Nuri Bilge Ceylan'ın son filmi "Kış Uykusu" bu hafta gösterime girdi. Film, Cannes film festivalinde Nuri Bilge Ceylan'a en iyi film ödülünü kazandırmıştı. Türk sinemasının dünyaya tanıtılmasında büyük emeği olan yönetmen, son filmi için en önemli çalışmamı ifadesini kullanmıştı. Film, izleyiciler ve eleştirilerden tam not aldı. Senaryo, oyuncuklar ve görüntüler oldukça başarılı bulundu ki Ceylan'a Cannes film festivalinde ödül kazandıran da buydu.

Bu hafta sinema dünyasının en çok konuşulan haberi gösterime giren filmler ya da yönetmenlerle ilgili değildi. Hollywood komedi filmlerinin vazgeçilmez ismi ünlü aktör Robin Williams'ın zamansız ölümü tüm sinema dünyasını yasa boğdu. Ünlü oyuncu sinema dünyasında başyapıt sayılan birçok filmde rol almıştı. Robin Williams, ardında milyonlarca üzgün hayran bıraktı. Williams için sevenleri tarafından önümüzdeki hafta bir anma töreni düzenlenecek. Törende ünlü oyuncunun filmlerinden unutulmaz sahneler de yer verilecek. Ünlü oyuncuya veda etmek için binlerce kişinin törene katılması bekleniyor.

Bu üçüncü haberin ardından küçük izleyicilerimiz için mutlu bir haberle devam edelim, sevgili izleyenler. Bu yılın küçük izleyiciler tarafından en çok sevilen animasyon filmi Karlar Ülkesi (Frozen) yaz tatil bitmeden tekrar vizyona girecek. Film ocak ayında vizyona girildiğinde tam yirmi beş hafta gösterimde kalmıştı ve bir milyonu geçen izleyici sayısıyla gişe rekorları kırmıştı. Filmin yapımcısı bu ikinci gösterimde ek sahnelerin de yer alacağını söyledi ve bir müjde daha vererek Karlar Ülkesi 2'nin hazırlıklarına başladığını aktardı.

Bu güzel haberle programımızı sonlandırıyoruz, sevgili sinemaseverler. Vizyondan haberleri takip etmek, sinema dünyasındaki gelişmeleri öğrenmek için gelecek hafta aynı saatte buluşmak üzere. Sinema dünyasından haberdar olmak ve hediyelerinizi kazanmak için sosyal medya hesaplarınızdan "Vizyondan Haberler"i takip etmeyi unutmayın. Haftaya görüşmek üzere!

6 (syf 134)

Sahnedeki bir kişi arkasındaki ekrandan bazı görsellere işaret ederek sunum yapmaktadır. Sunumun konusu: Yabancı Dil Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken Konular/ Prof. Dr. Ahmet Aydın

Ahmet Aydın: Herkese merhaba,

Bugün burada bu kadar çok meslektaşımı bir arada görmekten çok mutluyum. Umarım anlatacağlarım herkese fayda sağlar. Bugün yabancı dil öğretiminde dikkat edilmesi gereken konularla ilgili sizlerin sorularını cevaplamaya çalışacağım. Öncelikle şunu söylemek isterim. Yabancı dil öğretirken dikkat edeceğimiz ilk konu dört temel beceriyi geliştirmek olmalı. Dört temel beceri nedir? Okuma, dinleme, konuşma ve yazma. Başka bir deyişle sınıfta bir gün boyunca yalnızca

okuma ya da yalnızca konuşma çalışmaları yaptırmamalısınız. Dört beceriyi aynı anda geliştirecek farklı alıştırmalar yapmalısınız.

Buyurun.

Öğrenci 1: Hocam, dersleri nasıl planlamalıyız?

AA: Her dersten önce o gün ne anlatacağınızı belirlemelisiniz ve hazırlık yapmadan derse girmemelisiniz. Günde kaç saat ders yapıyorsunuz? Ders saatlerinize göre alıştırmalarınızı hazırlayın. Bir alıştırma da en fazla yirmi dakika sürmeli. Daha uzun olursa öğrencinin ilgisi kaybolur.

Buyurun.

Öğrenci 2: Benim sorum kelime öğretimi ile ilgili. Kelimelerle ilgili farklı alıştırmalar hazırlayabiliyorsunuz ama bu kelimeleri ilk başta nasıl öğreteceğimi bilemiyorum.

AA: Burada, az önce bahsettiğim ders öncesinde hazırlık yapmanın neden önemli olduğunu anlayacaksınız. Kelimeleri öğretmenin en iyi yolu görsel ve işitsel materyaller kullanmaktır. Derste yapacağınız dinleme çalışmasının metnindeki kelimeleri inceleyin. Bu kelimelerden hangileri öğrenciler için zor ya da öğrencilerin hangilerini bilmiyor? Bu kelimeleri tespit edip onlarla ilgili görseller bulabilirsiniz. Ayrıca, kelime öğretirken sesli materyalleri kullanmamız mümkün. Örneğin içinde ambulans sireni, kemanla çalınan bir parça ve bebek ağlaması gibi sesleri öğrencilerinize dinletin. Burada hangi sesleri duyduklarını, orada ne olduğunu öğrencilerinize sorabilirsiniz. Demek istediğim, daha önceden hazırlık yaparak dersinizi görsel ve işitsel materyallerle zenginleştirin. Evet, siz.

Öğrenci 3: Ben İngilizce öğretmeniyim ve öğrencilerim Türk. Anladıkları yerleri bazen Türkçe olarak açıklıyorum ama iş arkadaşlarım derste asla kullanmam gerektiğini söylüyor. Amacımız öğrencilerin anlaması ve öğrenmesi değil mi?

AA: Yabancı dil derslerinde öğrencilerin öğrenilen dili daha çok duymaları ve kullanmaları gerekir. Yani Türkçe öğretiyorsanız, sadece Türkçe; İngilizce öğretiyorsanız, sadece İngilizce konuşmalı ve konuşturmalısınız. Öğrenciler hedef dilde ne kadar çok pratik yaparsa ve hedef dili ne kadar çok kullanırsa o kadar iyi öğrenir. Öğrencilerin ana dillerini derste kullanmaları hem kendilerinin hem de diğer öğrencilerin dikkatini dağıtır. Öğrencilerle dersin ilk gününde konuşun. Eğer ana dillerini kullanarak soru soracaklarsa, bunu dersin son beş dakikasında yapmalarını isteyebilirsiniz. Böylece dersiniz bölünmez. Siz de bir öğretmen olarak gerek duymadıkça ana dilinizde konuşmayın. Belki çok kısa bir şey söyleyebilirsiniz. Eibette İngilizce öğretirken sınıf içinde Türkçe konuşmak yasak değil ama yalnızca çok gerekli durumlarda bunu yapmanızı öneririm.

Şimdi, benim sizlere bir sorum var. Bazı kişiler için yabancı dil öğrenmek, yabancı dilde konuşmak çok zor ve stresli bir süreç. Öğrencilerinizi nasıl motive ediyorsunuz? Onları derse katılmaya, yabancı dili konuşmaya nasıl cesaretlendiriyorsunuz? Siz öğrenci olsaydınız sınıfta nelerin olmasını isterdiniz? Birkaç öğrenci el kaldırır. Ekran kararır.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

“Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe” öğretim seti Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde belirlenen dil düzeylerine göre hazırlanmıştır. Öğretim setimiz A1, A2, B1, B2 ve C1 olmak üzere beş dil düzeyi için hazırlanmış kur paketlerinden oluşmaktadır. Her bir kur paketinde ders kitabı, çalışma kitabı, dinleme ve video kayıtlarına ait karekodlar yer almaktadır. Elinizdeki bu kitap Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde yer alan kazanımlara uygun olarak seçilen konu alanlarına göre düzenlenmiş 6 üniteden oluşmaktadır. Her bir ünite, üç farklı alt konuya ayrılmış ve ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceriler, dil bilgisi konuları ve kelime grupları sunulmuştur. Ünitelerde yer alan bölümler ve bu bölümlerin nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Resimlere bakalım. Kelimeleri numaralarla eşleştirelim.

2 Resimlere tekrar bakalım. Bir numara söyleyelim. Arkadaşımız eşyanın adını söylesin.

Örnek: 2 numara Cetvel

OKUMA bölümünde öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konu alanına, öğretilecek dil bilgisi yapısına uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçecek etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir. Okuma esnasında dil bilgisi çeviri yöntemi kesinlikle kullanılmamalı; ders hedef dilde işlenmelidir. Öğrenciler, bilmedikleri sözcükleri bağlamdan çıkarmaya, eğer bağlamdan çıkaramıyorsa sözlük kullanmaya teşvik edilmelidir.

YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

DİLBİLGİSİ bölümü; Okuma bölümündeki metinde geçen dil bilgisi yapılarını, bu yapıların açıklamalarını ve kullanım örneklerini içermektedir. Ayrıca kursa katılma imkânı bulamayan kişilerin kendi kendilerine Türkçe öğrenmelerini kolaylaştırabilmek için dil bilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirilerine de yer verilmiştir. Her dil bilgisi açıklamasının ardından verilen dil bilgisi yapısına ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki sadece dil bilgisini bilmek, o dilde anlama ve anlatma becerileri kazanmayı sağlamamaktadır. Bu nedenle dersler sadece dil bilgisi ağırlıklı yürütülmemelidir; tüm beceri alanlarına eşit süre ayrılmalıdır. Öğretilen dil yapısı mutlaka okuma, dinleme, konuşma ve yazma etkinlikleri içinde pekiştirilmelidir.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARINI bölümünde üniteye ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve üniteye yer verilen okuma metninin anlaşılmasını kolaylaştırmak, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olmasını sağlamaktır. Bu nedenle Okuma bölümüne başlamadan önce Hazırlık Çalışmaları mutlaka yapılmalı ve öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri sağlanmalıdır. Hazırlık çalışmaları esnasında mümkün olduğunca farklı öğrencilere söz hakkı verilmelidir.

OKUMA

3 Aşağıdaki başlıkları uygun metinlere yerleştirilim.

ÖZEL GÜNLER

Evlilik yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Ben Gazde. Doğum günüm 27 Aralık'ta. Senelerden beri farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyoruz. Benim kaka, babam dedemden başka başka doğum günümü kutlayan arkadaşlarımla kutluyoruz. Bizim

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Bu bölüm sayesinde öğrenciler metindeki konu hakkındaki düşüncelerini kendi hayat tecrübelerinden hareketle açıklayabilmektedir. Bu kısımda öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Filin yöneldiği, yaklaşıldığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitates.

a, i, o, u → -{ya} e, i, ö, ü → -{ye}

1. NOT: İlimiz Yumuşamamızı iki ünlü arasında "i, e, c, l, k" sesleriyle "b, c, d, g, ğ" olur.
2. NOT: Çoğulda Erilim. If there is one of "i, e, c, l, k" between two vowels, they cannot add "b, c, d, g, ğ".
a, c, l, k → b, c, d, g, ğ

3. NOT: Ben e → Benim
Sen e → Senin
O → O'nun

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir. Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and its place changes.

a, i, o, u → -Dan
e, i, ö, ü → -Den

Örnek:

Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen dersle başlıyor.
Kedi ağaca tırmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitabı bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-{ya}" eki ile tamamlayalım.

1. Pervin otobüsünün biniyor.
2. Adam denizin bakiyor.
3. Ben okulun gidiyorum.
4. Selin yurtun gidiyor.
5. Sen o yalan söylüyorsun.

Örnek:

Taksim'de otobüsünün iniyor.
Aslı köpekten çok korkuyor.
Esra marketten geliyor.
Çenk işten çıkıyor.
Mustafa, Ali'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrılma durumu eki "-Dan" ile tamamlayalım.

1. Beğüm romanın hikmeti hayalıyor.
2. Annem benim yardımı alıyor.
3. Yılmaz baba arkadaşını
4. Zeynep...

DİNLEME

9 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

KAPALIÇARŞI

- A: (1) neresi?
 B: Burası Kapalıçarşı.
 A: Şunlar? (2)
 B: Onlar turist.
 A: Kapalıçarşı büyük? (3)
 B:, (4) burası büyük bir çarşı.
 A: Şurası kafe mi?
 B: Hayır, orası kafe (5) Mağaza.

KONUŞMA bölümünde üitedeki konu alanı doğrultusunda, öğrencilerin hem karşılıklı konuşma hem de sözlü anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik öğrenci merkezi etkinlikler yer almaktadır. Müfredatı yetiştirme kaygısıyla bu bölüme ayrılan süre kesinlikle kısa tutulmamalıdır. Konuşma bölümünün işlenmesinde her öğrenciye eşit söz hakkı verilmeli, öğrencinin sözü kesilmeden konuşan öğrenci tüm sınıfça dinlenmelidir. Öğrencinin konuşma hatası varsa, iletişimi kesmeden doğru sözcük / cümle öğretmen tarafından tekrar edilmek suretiyle düzeltilmelidir. Özellikle başlangıç seviyesinde düzeltilmeyen konuşma hataları ileride kemikleşebilmektedir.

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dil bilgisi yapısına uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçecek etkinlikler düzenlenmiştir. Metni dinlemeye başlamadan önce, öğrencilerden dinleme sonrasında yer alan etkinlikleri incelemeleri, dinleme sırasında bu etkinliklerdeki soruların cevaplarını aramaları istenmelidir. Metin bir defa dinlendikten sonra, eğer gerek olursa bilinmeyen sözcükler, konu ve yeni dil yapılarıyla ilgili açıklamalar yapılmalıdır. Ardından metin bir kez daha dinletilmeli ve öğrencilerin bütün etkinlikleri tamamlamalarına fırsat verilmelidir. Sonrasında dinleme etkinlikleri sınıfça beraber yapılmalı, gerek görülen noktalar öğretmen tarafından tekrar açıklanmalıdır. Dinleme esnasında kayıt öğretmen tarafından sürekli durdurularak metin bütünlüğü kesintiye uğratılmamalıdır.

KONUŞMA

11 Aşağıdaki soruları arkadaşınızla birbirinize soralm. Arkadaşınıza kendi ana diliniz hakkında bilgiler verelim.

1. Neredesiniz? Ana diliniz ne?
2. Ana dilinizde Türkçe'den farklı sesler var mı? Alfabesinde kaç harf var? Ana dilinizde hangi harfler Türkçe'de yok?
3. Ana diliniz hangi dile benziyor? Türkçeye benzeyor mu?
4. Hangi dilleri biliyorsunuz?
5. Kaç farklı dilde "Merhaba" ve "Seni seviyorum" diyebilirsiniz?

YAZMA

10 Aşağıda bir sosyal medya sitesi için bir profil bilgileri var. Profili kendiniz bilgilerimizle dolduralım.

SOSYAL MEDYA PROFİLİ

HAKKIMDA	
ADIM:
SOYADIM:
ÜCRETİM:
MESLEK BİLGİM:
ÜLKEM:
MİLLİYETİM:
SEVİMEM:
ANA DİLİM:
MESLEK BİLGİM:
EDÜKASYONUM:
YAZMAK İÇİN ELEĞİM:
TELEFON NUMERAM:
PROFİLİM:

YAZMA bölümünde üitedeki konu alanlarına uygun yazma etkinlikleri yer almaktadır. Bu etkinlikler bütünleşik beceri öğretimine uygun olarak okuma-yazma, dinleme-yazma, konuşma-yazma biçiminde yapılandırılmıştır. Yazma çalışması sırasında öğretmen sıraların arasında dolaşarak her öğrencinin yazdığından emin olmalı, yazmak istemeyen öğrencilere daha fazla ilgi göstererek onları cesaretlendirmelidir. Öğretmen mutlaka her bir yazma çalışmasına dönüt vermelidir. Dönüt verirken öğrencilerin yanlışlarını kırmızı kalemle çizip üstüne doğrusunu yazmaktan ziyade; yanlışın altına çizmeli, öğrenciden kendi yanlışını kendisinin düzeltmesini istemelidir.

İZLE - ÖĞREN

SAYILAR

1 Videoları izleyelim. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Mariam yaşında.
 a. yirmi üç b. otuz üç
2. Onun telefon numarası
 a. 0508 038 86 89 b. 0508 308 86 89
3. Telefon TL.
 a. 1550 b. 1750
4. Türkçe sınıfı katta.
 a. üçüncü b. dördüncü
5. Ayşe'nin kardeşi var.
 a. üç b. iki
6. Kantinde çay TL.
 a. üç b. iki
7. Çantada kalem var.
 a. bir b. dört

İZLE - ÖĞREN bölümünde ünitenin kazanımlarının pekiştirilmesi ve öğrencinin gerçek ortamdaki dil kullanımını görmesi amacıyla hazırlanmış video çekimleri ve etkinlikler bulunmaktadır. Videoyu izlemeye başlamadan önce, öğrencilerden video kaydına ilişkin etkinlikleri incelemeleri, izleme sırasında bu etkinliklerdeki soruların cevaplarını aramaları istenmelidir. İzleme sırasında öğretmen kaydı durdurup öğrencilerden sonra ne olacağını tahmin etmelerini isteyebilir ya da siz olsaydınız ne yapardınız, gibi konu hakkında düşündürücü sorular sorabilir. Video kaydı gerek görüldüğünde ikinci kez izletilebilir.

GÜNLÜK İFADELER bölümünde öğrencinin günlük hayatta sıklıkla duyacağı ancak ders kitaplarında hepsinin yer almasının mümkün olmadığı ifadeler konu alanlarına göre listelenerek sunulmuştur. Bu bölümün işlenmesinde, öğretmen öğrencilerden ilk önce kitapta yer alan ifadelere hızlıca göz atmalarını isteyebilir ve bunlardan hangilerinin anlamını bildiklerini sorabilir. Öğrencilerin cevaplarına göre, daha önce hiç duymadıkları ifadenin anlamını tahmin etmelerini ister, onun yerine başka hangi sözcük/sözcük gruplarını kullanabileceklerini sorar. Öğrencilerin cevaplarına dönüt –düzeltme verir, her bir ifadeyle ilgili örnek bağlamlar oluşturur. Eğer olanak varsa, bilgisayarda bir arama motoruna o ifadeyi yazar ve o ifadenin en çok hangi sözcüklerle kullanıldığını öğrencilere gösterir.

MİKROFON SENDE

Bir pano hazırlayalım ve ülkemizi resimlerle tanıtalım.
Panoya ülkemizin bayrağını, haritasını çizelim.
Sizin dilinizde "Evet", "Hayır" ve "Tamam" ne demek? Yazalım.
Alfabemizi farklıya örnek harfler gösterelim.

MİKROFON SENDE bölümü öğrencilerin grup halinde çalışmalarına ve karşılıklı konuşmalarına olanak sağlayacak eğlenceli etkinliklerden oluşmaktadır. Bu bölümde öğretmen, öğrencilere ayrıntılı olarak oyunu/etkinliği açıklar, örnekler vererek her bir öğrencinin ne yapacağını tam olarak anlamasını sağlar. Öğrenci kendisinden istenenin tam olarak ne olduğunu bilemediğinde derse katılmamaktadır. Bu nedenle bu bölümde öğretmenin etkinliği ayrıntılı olarak açıklaması, sonrasında da öğrencilerin uygulamalarına dönüt vermesi, hataları varsa düzeltmesi gerekmektedir.

KENDİNİ ÇEK bölümünde öğrencilerden ünitadaki konu alanına uygun video çekmelerini ve bu videoları sınıfta paylaşmalarını isteyen etkinlikler bulunmaktadır. Bu bölüm öğrencilere ev ödevi olarak verilmeli, öğrencilerin çektikleri videolar sınıfta diğer öğrencilere izletilmeli, birbirlerinin videolarını değerlendirmeleri istenmelidir. Eğer sınıf kalabalıksa, elbette bir derste tüm videoların izlenmesi mümkün olmayabilir. Bu durumda öğretmen rastgele seçtiği videoları sınıfta izletebilir, geri kalanları kendisi izleyerek dönüt verebilir. Ancak öğretmen her derste sadece belli öğrencilerin değil, farklı öğrencilerin çektikleri videoları sınıfta izlettiğinden emin olmalıdır.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapar. Bu gecede sadece kadınlar oluyor ve türkü eşliğinde ellerinde kınalarla gelinin etrafında döneüyorlar. Kıyayı kaynana yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekdıklarını isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişinin ismi ayakkabıdan çabuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İsraçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu sembolize ediyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

Bulgaristan'da düğünden önceki perşembe günü hamur ve maya karıştırıyorlar, özel bir ekmeç yapıyorlar. Bu ekmeç, yeni ailenin oluşumunu sembolize ediyor. Düğünde de gelin ile damada somun ekmeçi veriyorlar. Bunlardan biri bu ekmeçten daha büyük parça koparırsa "Evlde onun sözü geçecek." diye düşünüyorlar.

1. Sizce en zor ve en ilginç geleneç hangisi? İleride tartışalım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürler arası farkındalığı arttırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dilin içinde geliştiği kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öğrencilerin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularla ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Öğretmen bu bölümü işlerken önce öğrencilerden metinleri okuyup yorumlamalarını istemeli, ardından ".... konusu sizin ülkenizde/kültürünüzde nasıl?" diye sorarak öğrencileri konuşturmalı, ardından da o konunun Türk kültüründe nasıl yer aldığını açıklamalıdır. Bu bölüm işlenirken Türk kültürü empoze edilmeye ya da başka kültürler eleştirilmeye kalkılmamalıdır.

BİR ADIM ÖTESİ

YOK / DEĞİL

1. Aşağıdaki cümlelerde doğru seçeneğinin albnı çizelim.

- O Türk yok/ değil.
- Türkiye'de okyanus değil/yok.
- Benim işim çok zor yok/değil.
- Bugün ofiste işim değil/ yok.
- Okulda kantin kapalı değil/yok.
- Buzdolabında süt yok/değil.
- Buzdolabı çok pahalı yok/değil.
- Aç yokum/değilim.
- Fırında sıcak ekmeç yok/değil.
- Odamda mavî bir masa yok/değil.

BİR ADIM ÖTESİ bölümünde derslerde sıklıkla kullanılan ve öğrencilerin bilmeleri gereken bazı kalıplar ve cümleler öğretilmektedir. Öğretmenlerden beklenen bu örnek cümlelere uygun bağlam oluşturmaları ve öğrencilerin verilen örnek cümleleri uygun bağlamlarda kullanmalarını sağlamaktır.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde her bir öğrenme ünitesindeki konuların pekişmesini sağlayacak eğitici oyunlar ve eğlenceli etkinlikler bulunmaktadır. Öğretmenenden beklenen, bu bölümü işlerken tüm sınıfın etkin katılımını sağlaması, her öğrenciye eşit söz hakkı vermeye özen göstermesidir.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun biçimde tamamlayalım.
1. Eş..... ofis..... çalışıyoruz.
2. Deniz'..... bebek..... bakıyorum.
3. Arkadaş..... köpek..... korkuyorum.
4. O kız..... ayakkabı..... model..... çok güzel.
5. Yarın kardeş..... okul..... gidiyorum.
6. Onlar..... otobüs..... iki saat sonra geliyor.
7. O..... ev..... havuz var.
8. Çocuklar..... hiç kitap..... yok.

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde öğrenciler, Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde yer alan kazanımlara ne kadar ulaştıklarını kendileri değerlendirmektedirler. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini değerlendirmesi ve eksik gördüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere dönerek tekrar çalışması beklenmektedir. Öğretmenin bu bölümün doldurulması konusunda öğrencilere rehberlik etmesi, tabloda yer alan maddeleri öğrencilere açıklaması gerekmektedir.

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

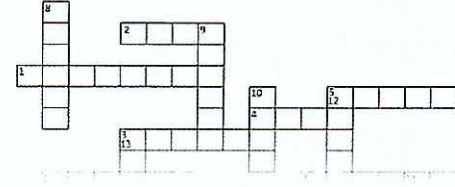
abla
ağabey
ağız
aile
amca
anadil

FİLLER

almak
dans etmek
çalmak
hissetmek
yazmak
müsadece

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

NELER ÖĞRENDİK bölümünde üniteye yer alan konuların ne kadar öğrenildiğini, öğrencilerin nerelerde eksikliklerinin bulunduğunu saptamak amacıyla oluşturulmuş kısa sınavlar bulunmaktadır. Bu bölümün ünite bitiminde derste yapılması, öğretmenin öğrencilerin yanlış yaptıkları yerleri tespit ederek o konuyu yeniden özetlemesi önerilmektedir. Çünkü bir öğrenme ünitesi tam olarak öğrenilmeden yenisine geçildiğinde, bir sonraki konunun öğrenimi mümkün olmamaktadır. Bu nedenle öğrencilerin her bir konuyu tam olarak öğrendiklerinden emin olmak için, bu bölümün dikkatlice yapılması ve kontrol edilmesi gerekmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabiliyim, 3: Yapabiliyim, 4: İyi yapabiliyim, 5: Çok iyi yapabiliyim.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilirim, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anlatabilirim.

1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ bölümünde, o öğrenme ünitesinde yer alan yeni kelimeler isimler, fiiller ve kalıp ifadeler olarak gruplanmış olarak sunulmaktadır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencilerin öğrenmesi beklenmektedir. Ünite bitiminde öğretmen öğrencilerden kelime listesine göz atmalarını istemeli, bilmedikleri kelime olup olmadığını kontrol etmelidir. Ayrıca öğretmen, kendilerine ait bir kelime defteri tutmaları, yeni öğrendikleri kelimelerin anlamlarını kendi cümleleriyle bu deftere yazmaları konusunda öğrencilere önerilerde bulunmalıdır.

KAYNAKÇA

- Adalı, O. (2004). Türkiye Türkçesinde Biçimbirimler, İstanbul: Papatya Yayınları.
- Aksoy, Ö. A. (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Banguoğlu, T. (2007). Türkçenin Grameri, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Council of Europe. (2017). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, Companion Volume Provisional Edition, Language Policy Programme, Education Policy Division, Education Department.
- Demir, N., Yılmaz, E. (2011). Türkçe Ses Bilgisi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Demircan, Ö. (2002). Türkçenin Ses Dizimi, İstanbul: D-R Yayınları.
- Ediskun, H. (1999). Türk Dilbilgisi, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Ergenç, H. (2002). Konuşma Dili ve Türkçenin Söyleyiş Sözlüğü, İstanbul: Multilingual.
- Ergin, M. (2004). Türk Dil Bilgisi, İstanbul: Bayrak Basın Yayın Tanıtım.
- Karaağaç, G. (2012). Türkçenin Dil Bilgisi, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karahan, L. (2004). Türkçede Sözdizimi, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2009). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Özsoy, S. (2004). Türkçenin Yapısı I: Ses Bilimi, İstanbul: Boğaziçi Üniv. Yayınları.
- TDK (2011). Türkçe Sözlük, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- TDK (2012). Yazım Kılavuzu, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- TELC-MEB, (2013). Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme, Frankfurt/Main: telc GmbH.

NOTLAR:

1. Yazarlar tarafından hazırlanmayıp başka bir kaynaktan alıntılanan metinler, öğrencilerin dil seviyelerine göre yeniden düzenlenmiştir.

ALINTI METİNLER

- On İkiye Bir Var <https://edebiyatvesanatakademisi.com/kitap-ozetleri-ve-elestirileri/haldun-taner-on-ikiye-bir-var-hakinda-ozet-metin/66035>
<http://www.saatservisi.com/icadi.html>
- Takvimin Tarihi <https://tr.wikipedia.org/wiki/Takvim>
- Ünlü Bilim Adamlarının Çocuklukları https://tr.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein
https://tr.wikipedia.org/wiki/Thomas_Edison
https://tr.wikipedia.org/wiki/Alexander_Graham_Bell
https://tr.wikipedia.org/wiki/Isaac_Newton
- Betül Mardin ile Röportaj <https://hthayat.haberturk.com/yasam/roportajlar/haber/1008329-betul-mardin-cok-flort-et-tim-cok-sukur>
<https://www.youtube.com/watch?v=vtDWvbn7RTU>
- Aşkın Kimyası <http://adapsikoloji.com/tr/m/psikiyatrlist-uzman-doktor-sukran-telci-yazilari/ask.html>
- Leyla ile Mecnun https://tr.wikipedia.org/wiki/Leyla_ile_Mecnun
https://www.turkedebiyati.org/kitap_ozetleri/leyla_ile_mecnun.html
- Ünlü Aşıklar ve Aşk Mektupları https://www.ntv.com.tr/sanat/kanuni-ile-hurrem-sultanin-aski-devlet-arsivlerinde,V3Qu_52VxUKMvIcoURa8A
<http://www.haberself.com/h/3336>
- Yusuf ile Züleyha'nın Hikâyesi <https://www.youtube.com/watch?v=wfA-InEYJ7E>
- Aşk Mektupları <https://www.tyb.org.tr/resat-nuri-guntekin-ask-mektuplari-38180h.htm>
- İş Başvurusunun En Önemli Adımı: Mülakat <https://toptalent.co/bir-is-gorusmesinin-ustesinden-gelmek-icin-8-tavsiye>
<https://www.kigem.com/basarili-bir-is-gorusmesi-icin-neler-yapilmali.html>
<https://www.kariyer.net/kariyer-rehberi/is-gorusmesinde-basarili-olman-icin-35-tavsiye/>
<https://www.turkishnews.com/tr/content/2013/12/11/sumerler-tarihte-bilinen-ilk-mahkeme-karari/>
- Tarihten Günümüze Mahkemeler https://tr.wikipedia.org/wiki/Ulusal_hukuk_sistemleri_listesi
- Kolay Kazanıp Kolay Kaybedenler <https://www.yenisafak.com/hayat/milli-piyangonun-kararttigi-hayatlar--milli-piyango-kazananlarin-baslarina-gelenler-3520085>
<https://www.kastamonur.com/piyango-talihlilerinin-hazin-sonu/>
- Lüks Yaşamı Terk Edenler <http://www.marmaragazetesi.com/luks-hayati-birakan-guney-koreli-cift-burdurdu-ayrilami-yor-136932h.htm>
<https://www.musclecarszone.com/millionaire-incredible-life-change/>
<https://dogaaskina.org/ekip/birhan-tugba-alakir/>
- Büyülü Bir Dünya: Sinema <https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/dunden-bugune-sinemanin-yolculugu/1603789>
- Subliminal Mesaj <https://pazarlamasyon.com/subliminal-mesaj-nedir/>
- Dünden Bugüne Türk Sineması <https://www.sineplusakademi.com/yesilcam-sinemas/>
- Selvi Boylum Al Yazmalım <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/842977>
- Film Eleştirileri <http://blog.milliyet.com.tr/film-elestirisi-nasil-yapilir-/Blog/?BlogNo=620518>
<https://www.wikihow.com.tr/Bir-Film-%C4%B0ncelemesi-Nas%C4%B1l-Yaz%C4%B1l%C4%B1r>
- Türkiye'nin İzleyici Profili <https://www.rtukisaretler.gov.tr/AlsaretlerPublic/content?id=1&mid=3>
- Bir Türk Müzik Arkeolojisi: Anadolu'nun Kayıp Şarkıları <http://www.bakiniz.com/Yazi/23-tibbi-aromatik-bitkiler#:~:text=K%C3%BCi%C3%BCr%C3%BC%20yap%C4%B1larak%20%C3%BCretilen%20t%C4%B1bbi%20ve,%2C%20susam%2C%20ve%20ya%C4%9F%20g%C3%BCl%C3%BCd%C3%BCr>
- Ne Kadar Çok Görürseniz O Kadar Çok Seversiniz <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/keyif/anadolunun-kayip-sarkilari/>
Psikoloji Kitabı, Alfa Yayınları, 2012 "Ne Kadar Çok Görürseniz O Kadar Çok Seversiniz- Robert Zajonc" makalesinden alınmış ve uyarlanmıştır
- Antropoloji <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/keyif/anadolunun-kayip-sarkilari/>
Ralph Leon Beals , Harry Hoijer, Çev. Yrd. Doç. Dr. Gürbüz(1991) ERGİNER ANTROPOLOJİNİN KONUSU VE ALANI , DTFC Dergisi, cilt 35, sayı 2 makalesinden alınmış ve uyarlanmıştır.
- Bitkilerden İlaçlara <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/keyif/anadolunun-kayip-sarkilari/>
Konuşma: https://tr.wikipedia.org/wiki/Dil_ailesi
<http://apelasyon.com/Yazi/23-tibbi-aromatik-bitkiler#:~:text=K%C3%BCi%C3%BCr%C3%BC%20yap%C4%B1larak%20%C3%BCretilen%20t%C4%B1bbi%20ve,%2C%20susam%2C%20ve%20ya%C4%9F%20g%C3%BCl%C3%BCd%C3%BCr>
- İnsan Beyninin Yapısı Üzerine <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/insan-beyninin-yapisi-nasildir>
<https://www.cognifit.com/tr/brain-parts>
https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0nsan_beyni#:~:text=hepsi%20telensefalonun%20par%C3%A7as%C4%B1d%C4%B1r.-,Beynin%20b%C3%B6l%C3%BCmleri,bilin%C3%A7%C4%B1l%C5%9F%C4%B1%2C%20otonom%20i%C5%9Flevler%20ile%20ilgilidir
- Çölyak Hastalığı <https://www.medicalpark.com.tr/colyak-hastaligi-nedir-belirtileri-ve-tedavi-yontemleri-neler-dir/hg-1948>
- Alternatif tıp ve modern tıp arasındaki farklar <https://www.acibadem.com.tr/ilgi-alani/colyak-hastaligi/>
<https://medikalbulut.org/t/alternatif-tip-ve-modern-tip-arasindaki-fark-nedir/3853>

NOTLAR

YENİ İSTANBUL ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI

C1 Düzeyi Ders Kitabı

"Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti", dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçeyi hızlı ve etkili bir biçimde öğrenmek isteyen yetişkinler için Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metninde belirlenen dil düzeyleri esas alınarak hazırlanmış bir öğretim setidir. Bu setin hazırlanmasında iletişimsel ve öğrenen odaklı yaklaşım benimsenmiş, bu yolla öğrencilerin Türkçeyi dilin dört temel beceri alanında da etkin bir biçimde kullanmaları hedeflenmiştir.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti hazırlanırken dil öğreniminde kültürlerarası etkileşimin ve kültürel farkındalığın önemi göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilerin farklı kültürlerden gelen bireylerle bir arada yaşama konusunda olumlu tutum geliştirmelerine destek olacak metinler, etkinlikler ve uygulamalar öğretim setinin genelinde etkili bir biçimde sunulmuştur.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti, Zenginleştirilmiş, Etkileşimli, Kişiselleştirilmiş Kitap olma özelliğiyle diğer öğretim setlerinden ayrılmaktadır. Bu öğretim setini kullanan her öğretmen sınıfındaki öğrencilerin hazır bulunuşluk durumuna göre kitaba eklemeler yapabilmektedir. Kitaptaki öğrenme üniteleri video ve ses dosyaları desteğiyle zenginleştirilmiştir ve kitapta sunulan cevap anahtarı sayesinde öğrenci kendi öğrenme durumunu değerlendirebilmektedir.

"Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Öğretim Seti" içerisinde yer alan bu kitap C1 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu ders kitabı, kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterlerinde belirlenmiş olan C1 dil becerisi düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir. C1 dil düzeyindeki bir öğrenci:

- Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilir. Televizyon programlarını ve filmleri zorluk çekmeden anlayabilir.
- Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebi metinleri okuyabilir, ilgi alanıyla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilir.
- Kullanacağı sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendisini akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilir. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilir. Düşünce ve fikirlerini açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşısındakilerin konuşmalarıyla ilişkilendirebilir.
- Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmasını tamamlayabilir.
- Görüşlerini ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilir. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilir. Önemli olduğunu düşündüğü konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilir. Hedef belirlediği konuyu kitesine uygun bir üslup seçebilir.

DÜZEYLER	
A1	TEMEL
A2	
B1	ORTA
B2	
C1	İLERİ

ISBN 978-6057079145

9 786057 079145

KÜLTÜR SANAT BASIMEVİ

www.kultursanatyayinevi.com

www.pressglocal.com